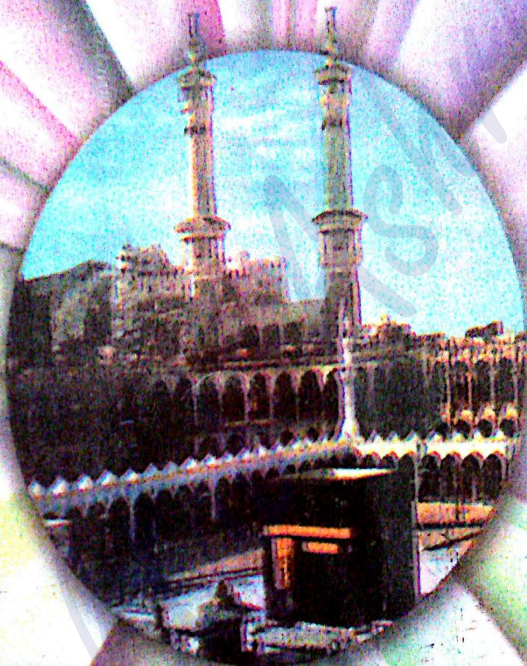

હિકાયતોંકા ગુલદસ્તા

પ્રકાશક

નુરાની ફુલુખખાના

મુ.પો. છાપી, જિ. બનાસકાંઠા, પીન - ૩૮૫૨૧૦

ફોન નં. : (૦૨૭૩૯) ૨૭૦૧૧૨

દિલોંમેં ઈમાનકા નૂર ઔર ઈબાદતકા શૌક
કાલનેવાલી લાજવાબ કિતાબ

હિકાયતોંકા ગુલદસ્તા

✽ જિસમેં ✽

મૌલાના મરહૂમને દિલોંમેં રોશની ઔર ઈમાનમેં
તાઝગી પૈદા કરનેવાલી ડેજહસોકે કરીબ મો'તબર
કિતાબોંસે સચ્ચી નસીહત આમેઝ હિકાયાત લિખ્ખી
હેં જો બહોત હી લોગોંમેં મકબૂલ હેં.

❧ મુઅલ્લિક ❧

હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ સઈદ સાહબ (રહ.)

✽ લિખ્યાંતર ✽

(મૌલવી) સુલેમાન મજાદરી

પ્રકાશક

નુરાની ફુતુબખાના

મુ.પો. છાપી, જિ. બનાસકાંઠા

પીન - ૩૮૫૨૧૦

સર્વ હક સ્વાધીન છે.

ફેહરિસ્ત

મઝમૂન

સફા

* લુત્ફે ખુદાવંદી.....	૧૮
* સદકાકી ફઝીલત.....	૧૮
* નાફરમાનીકા અંજામ.....	૧૯
* ખુદાકી ઈતાઅતકા ફલ.....	૨૩
* એક વલિયુલ્લાહકી મકબૂલિયત.....	૨૬
* ઝુન્નૂન મિસરી (રહ.).....	૨૯
* દીનદારોંકી મકબૂલિયત.....	૩૦
* સદકાકી ફઝીલત.....	૩૩
* સદકાકી ફઝીલત.....	૩૪
* દુઆકી મકબૂલિયત.....	૩૫
* અહલે કિતાબકી મકબૂલિયત ઔર ખુદાકે નામકી બરકત.....	૩૬
* ખૌફે ખુદાકી બરકત.....	૪૧
* ઔલિયા અલ્લાહકી વફાત.....	૪૨
* હઝરત ઝુન્નૂન મિસરી (રહ.) કી મકબૂલિયત..	૪૪
* હઝરત ઉસમાન (રદિ.) કે સદકાકી ફઝીલત...	૪૫
* રાહે ખુદામેં દો રોટીકી ફઝીલત.....	૪૭
* ખૌફે ખુદાસે ગિરયા ઔર ઝારી.....	૪૯
* બખ્શિશકા બહાના.....	૫૧

મઝમૂન

સફા

- * ખૌફે ઈલાહી ઔર યકીને કામિલ ૫૩
- * હઝરત ઉસમાન (રદિ.) કી સાદા ઝિંદગી ૫૫
- * એક યહૂદી ઔરતકી હક પરસ્તી ૫૬
- * હઝરત રાબિઆ બસરી (રહ.) કા તકવા ૫૭
- * આતિશે નમરૂદકો ગુલઝાર દેખકર રહીમાકા
ઈમાન લાના ૫૮
- * ફના ફીલ્લાહકી મૌત ૬૦
- * હકીકી નમાઝ ૬૩
- * ઈતાઅતે ઈલાહી ઔર નાફરમાનીકા સમરા... ૬૪
- * ઈતાઅત ગુઝાર બાંદી ૬૬
- * શૌહરકી ઈતાઅત ઔર નાફરમાનીકા નતીજા .. ૬૮
- * એક ખુદા પરસ્ત ગુલામકી દુઆકી બરકત ૭૧
- * હઝરત ઉવૈસ કરની (રહ.) કી દુઆકી
મકબૂલિયત ૭૪
- * હઝરત તારિક (રહ.) કી સઅ્યાઈ ૭૬
- * મદે મોમિનકી સાબિત કદમી ઔર ઈસાર ૭૭
- * શા'બાનકી પંદરહવીં રાતકી ફઝીલત ૮૦
- * એક યતીમ પર રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી
શફકત ૮૨
- * રહમતે ઈલાહીકી વુસ્અત ૮૪
- * ચોર ગાઝી બન ગએ ૮૬
- * હઝરત સુલેમાન (અલૈ.) કા કુરસી ઔર તખ્ત . . ૮૭

મઝમૂન

સફા

- * માં-બાપકી ઈતાઅતકા ફલ ૮૮
- * ફંઝીલતમેં ઈન્તિહાઈ આજીઝી દરકાર હૈ ૮૧
- * શાહે કિસરાકા ઈન્સાફ ૮૩
- * હિરનીકા વા'દા પૂરા કરના ૮૪
- * સદકાકી ફંઝીલત ૮૫
- * હઝરત માલિક બિન દીનાર (રહ.) કા ફૈઝ
— ઔર ઈતાઅતે ઈલાહીકા સમરા ૮૬
- * રાહે ખુદાકા સૌદા ૧૦૦
- * ઔલાદકા સદકા ૧૦૨
- * માં-બાપકી ખિદમતકા બદલા ૧૦૪
- * અલ્લાહકા નામ લેનેકી બરકત ૧૦૫
- * આલિમકી બરકત ૧૦૬
- * લા હૌલકી બરકત ૧૦૭
- * શૈતાન ઔર ફિરઔન ૧૧૦
- * હઝરત ખિઝર (અલૈ.) કા એક વાકિઆ ૧૧૨
- * ખુદાકે ખૌફસે રોનેકી ફંઝીલત ૧૧૪
- * અસ્માએ ઈલાહીકી ફંઝીલત ૧૧૫
- * હયાતે શહીદકા એક વાકિઆ ૧૧૬
- * અશરએ મુહર્રમમેં રોઝેકી ફંઝીલત ૧૧૮
- * બિસ્મિલ્લાહકી બરકત ૧૨૨
- * ઉમ્મતે મુહમ્મદિયાકે લિયે ફરિશતોંકી દુઆ ૧૨૨
- * હઝરત રાબિઆ અદવિયાકે માલકી હિફાઝત, . . ૧૨૩

मजमून

सं०

- * पुढाके हुकमसे कटे छाथका जुड जाना..... १२४
- * छिबादते छिवाहीका सिवा..... १२५
- * मिस्कीनकी छिमदादका सिवा..... १२८
- * मुहब्बते छिवाहीमें मुसीबतमें शुक्र गुजारी..... १३१
- * राहे पुढामें दो छिरहमकी झलीलत..... १३३
- * हजरत छिसा (अलै.) का मोअजिजा..... १३६
- * मज्लूक पर अहसानका कुदरती सिवा..... १३८
- * अल्लाह ही मज्लूकका रोजिक है..... १४१
- * छिबादतमें ली दरमियानापन जरूरी है..... १४३
- * हुजूर अकरम (स.अ.व.) की बिदमतमें
छाजरी और गैर छाजरीका इर्क..... १४७
- * बिदमतसे बचना जरूरी है..... १४८
- * लले बुरे आ'मालका अंजाम..... १४८
- * पैबरके दिन हुजूर अकरम (स.अ.व.) का
हजरत अली (र.दि.) को जंदा अता इरमाना... १५१
- * मैदाने उशरमें हुजूर (स.अ.व.) की शफाअत... १५२
- * मुसलमानका हक मुसलमान पर..... १५४
- * मुसलमानकी परेशानी दूर करनेका बयान..... १५५
- * औरतोंके साथ लवाई करनेका बयान..... १५६
- * बेहतरीन चीजके सदकेका बयान..... १५७
- * हर शप्ससे उसकी जिम्मेदारीकी पूछ होगी..... १५८
- * पणोसीके हक की ખબરगीरी..... १५८

મઝમૂન

સફા

- * વાલિદૈનસે હુસ્ને સુલૂક ૧૫૯
- * ખિદમતે વાલિદૈન જિહાદ હિજરતસે મુકદ્દમ હૈ. . ૧૫૯
- * રિશ્તેદારોંસે હુસ્ને સુલૂક ૧૬૦
- * વાલિદૈનકી નાફરમાની ભી ગુનાહે કબીરા હૈ. . ૧૬૧
- * વાલિદૈનકે દોસ્તોંકે ઘરવાલોંસે હુસ્ને સુલૂક
બળી નેકી હૈ ૧૬૨
- * અલ્લાહ તઆલાકી રઝામંદીકે લિયે આપસમેં
મુહબ્બત કરના ૧૬૩
- * હક તઆલાકી તરફસે અપને બંદાકો મેહબૂબ
રખનેકી અલામત ૧૬૪
- * ઝાહિરી હાલાત પર ઈન્સાની અહકામાતકા
ફૈસલા ૧૬૫
- * તકદીરકા ફૈસલા ૧૬૭
- * રહમતકી તકસીમ ૧૬૭
- * બંદાકી તૌબા પર હક તઆલાકી મઝિરત . . . ૧૬૮
- * ખુદાકી શાને મઝિરત ૧૬૯
- * દુનિયાકી હકીકત ૧૬૯
- * માલ ઔર દૌલતસે બે રગબતી ૧૭૦
- * રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ઔર સહાબએ કિરામ
(રદિ.) કી મુતવક્કિલાના ઝિંદગી ૧૭૧
- * અંબર મછલીકા બયાન ૧૭૩
- * ગઝવએ ખંદકકા બયાન ૧૭૫

મઝમૂન

સફા

- ❖ સદકા ઔર ખૈરાતસે કમી નહીં હોતી..... ૧૭૭
- ❖ હુઝૂર (સ.અ.વ.) કે મેહમાનકે લિયે એક
અન્સારીકા ઈસાર..... ૧૭૮
- ❖ દુન્યવી ઝિંદગીકી મિસાલ..... ૧૭૯
- ❖ દુરૂદ શરીફકી ફઝીલત..... ૧૮૦
- ❖ મકબૂલિયતે દુઆકા વકત..... ૧૮૧
- ❖ ફઝાઈલે દુરૂદ શરીફ..... ૧૮૧
- ❖ દુરૂદે તુન્જનાસે રૂબે જહાઝકી નજાત..... ૧૮૨
- ❖ દુરૂદ શરીફ લિખનેકી બરકત..... ૧૮૩
- ❖ કસરતે દુરૂદસે દરજાતકી તરક્કી..... ૧૮૪
- ❖ ઝોરસે દુરૂદ શરીફ પઞહનેકી ફઝીલત..... ૧૮૪
- ❖ દુરૂદ શરીફકી ફઝીલત..... ૧૮૫
- ❖ દુરૂદ શરીફકી એક ઔર ફઝીલત..... ૧૮૫
- ❖ સદકા ઔર દુરૂદ શરીફકી ફઝીલત..... ૧૮૬
- ❖ દુરૂદ શરીફકી ફઝીલત..... ૧૮૭
- ❖ દુરૂદ શરીફકી ફઝીલત..... ૧૮૮
- ❖ હઝરત મુસ્લિમ બિન યસાર(રહ.) કી નમાઝ. . ૧૮૯
- ❖ હઝરત હાતિમ બિન અસમ (રહ.) કી નમાઝ. . ૧૮૯
- ❖ હઝરત હન્ઝલા (રદિ.) કી શહાદત ઔર
બહાદુરી..... ૧૯૦
- ❖ હઝરત ઉમર (રદિ.) કી દિલેરાના હિજરત.... ૧૯૧
- ❖ તસ્બીહાતે ફાતિમાકા બયાન..... ૧૯૨

મઝમૂન

સફા

- * હઝરત આઈશા (રદિ.) કા સદકા ૧૯૪
- * હઝરત આઈશા (રદિ.) ઔર ખુદાકા ખૌફ ૧૯૫
- * હઝરત ઉમ્મે સલમા (રદિ.) કે શૌહર કી ઉમ્મે
સલમા (રદિ.) કે હકમેં મકબૂલ દુઆ ૧૯૬
- * અન્સારકે દો નૌઉમર લગકોંકી બહાદુરી ૨૦૦
- * બદ ખસલત આદમીકી ઈબાદત ભી મરદૂદ હૈ . . ૨૦૨
- * મો'મિનકી મૌત ૨૦૩
- * કિસીકે બુરા યાહને ઔર હસદ ઔર
યુગલખૂરીકા અંજામ ૨૦૪
- * અલ્લાહકી મખ્લૂક પર રહમ કરને ઔર ઝિકે
ઈલાહીકી ફઝીલત ૨૦૬
- * કલિમાકી ફઝીલત ૨૦૭
- * વાલિદાકી શફકત ઔર મઆફીકા સમરા ૨૦૮
- * નમરૂદકી લગકીકા ઈમાન ૨૧૦
- * આયતુલ કુરસીકે ફવાઈદ ૨૧૧
- * લા હૌલકા ફાઈદા ૨૧૩
- * ખુદાકી મરઝીકે મુતાબિક અમલકા નતીજા ૨૧૪
- * કુરઆન પાકકી એક આયતકી બરકત ૨૧૫
- * બે નમાઝીકી નહૂસત ૨૧૭
- * રાતકી ઈબાદત કુર્બે ઈલાહીકા સબબ હૈ ૨૧૮
- * તૌહીદકે યકીનકા સમરા ૨૧૯
- * યુગલખૂરીકા નતીજા ૨૨૧

મઝમૂન

સફા

- * રજબકે એક રોઝે ઔર શા'બાનકી પંદરહવીં
રાતમેં દોં રકા'તકી ફઝીલત..... ૨૨૩
- * છોટે બચ્ચેકે ઈન્તિકાલ યા'ની કરતકા ફાઈદા... ૨૨૫
- * શબે કદરકી તાઅયીન..... ૨૨૭
- * મુશ્રિકીને તાઈફકા ઈસ્લામ..... ૨૨૭
- * શેખ અહમદ રિફાઈને હુઝૂરે અકરમ
(સ.અ.વ.) કા હાથ મુબારક ચૂમા..... ૨૩૦
- * એક દીનદાર શખ્સ ઔર એક બછળેકા
વાકિઆ..... ૨૩૧
- * બની ઈસરાઈલકી દો બુળ્હી ઔરતોંકા કિસ્સા.. ૨૩૩
- * એક નબીકા ખ્વાબ..... ૨૩૬
- * હઝરત ફાતિમા (રદિ.) કી ચાદર બેચનેકા
વાકિઆ..... ૨૩૭
- * અલ્લાહ તઆલા પર એ'તિમાદકા નતીજા.... ૨૩૮
- * એક હાજીકી ગિરિફતારીકા વાકિઆ..... ૨૩૯
- * હઝરત યુન્નૂન મિસરી (રહ.) કે એક મુરીદકા
વાકિઆ..... ૨૩૯
- * એક બુળ્હે શખ્સકા દરખ્ત લગાના..... ૨૪૦
- * બની ઈસરાઈલકે એક ગુનેહગારકી બખ્ષિશ... ૨૪૧
- * એક ગુનેહગારકો વિલાયતકી બશારત..... ૨૪૨
- * મો'મિન ઔર કાફિરકી રૂહ નિકલનેકી તફ્સીલ... ૨૪૪

દીબાચા

બિસ્મિલ્લા હિરહુમા નિર્રહીમ

નહમદુહૂ વ નુસલ્લી અલા રસૂલિહિલ્ કરીમ

અમ્મા બા'દ :- અહલે ઈસ્મ હઝરાતસે યે બાત છુપી નહીં હૈ કે કુછ ઈન્સાનકી ફિતરતમેં હકીકતમેં કિસ્સા કહાનિયાં ઔર હિકાયાત સુનનેકા શૌક હોતા હૈ.

અબ આપકે સામને જો કિતાબ હૈ વો હિકાયતોંકી હી કિતાબ હૈ. ઈસમેં હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ સઈદ (રહ.) ને સચ્ચી ઔર મોઅતબર કિતાબોંસે બુઝુર્ગોં ઔર સાલિહીનકે વાકિઆત નકલ કરકે યે કિતાબ લિખ્ખી હૈ.

ઔર ઈસકા નામ હિકાયતોંકા ગુલદસ્તા રખ્ખા હૈ.

ઈસ કિતાબમેં તકરીબન ડેઝહસો (૧૫૦) હિકાયતેં હૈં જો નિયાહત સચ્ચી ઔર મોઅતબર કિતાબોંસે નકલ કરકે યે કીમતી ઝખીરા ઈખટા કિયા ગયા હૈ. દિલોંમેં રોશની ઔર ઈમાનમેં તાઝગી ઔર અલ્લાહ તઆલાકી ખાલિસ મુહબ્બત ઔર ઈબાદતકા શૌક પૈદા કરનેમેં ઈસ્સે બેહતર હિકાયાત નહીં મિલેંગી. મુઅલ્લિક મરહૂમને ઈમાનવાલોંકે દિલોંમેં નૂર ઔર ઈમાનમેં તાકત પૈદા કરનેકે લિયે, જિસ મેહનત ઔર મા'લૂમાતસે કામ લિયા હૈ ઇસકા અંદાઝા

આપકો પળનેકે બા'દ હી લગ સક્તા હૈ. બુઝુર્ગોંકે હાલાત ઔર વાકિઆત પર યે બળી બેહતરીન કિતાબ હૈ.

અલ્લાહ તબારક વ તઆલા મુઅલ્લિફ મરહૂમકો (જો મેરે વાલિદે મોહતરમ હૈં) જઝાએ ખૈર અતા ફરમાએ ઔર અપની રહમતસે ઉનકી યે કિતાબ મકબૂલ ફરમાએ.

જો હઝરાત ઈસ કિતાબસે ફાઈદા ઉઠાએ વો મરહૂમકે લિયે દુઆએ મઘ્ફિરત ફરમાએ. આમીન.

ફકીરઝાદા :- અરશદ સઈદ

બિસ્મિલ્લા હિરહુમા નિરહીમ

યા ફતાહુ

ઈફતિતાહિયા

અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિલ્લઝી મન્ કાલ નહ્નુ નકુસ્સુ અલૈક
અહ્સનલ્કસસિ વસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલા ખૈરિ મન્ખલક વકુસ્સુ
અલૈના અહ્સનલ્કસસિ. અમ્મા બા'દ

સહબાનુલ હિન્દ હઝરત હાજી હાફિઝ મૌલાના અહમદ
સઈદ સાહબ (રહ.) દેહલીકે ઉન ઉલમામેં ગુઝરે હૈ જિન પર
દેહલીવાલોંકો સહીહ ફખ્ર કરનેકા હક હાસિલ હૈ.

બીસ સાલ તક લગાતાર હઝરત મૌલાના મૌસૂફ (રહ.) ને
કિસી ઝાતી ફાઈદકે બગૈર જમઈયતે ઉલમાએ હિન્દકી નિઝામતે
આ'લાકે ફરાઈઝ અચ્છી તરહ અંજામ દિયે. ઔર યેહી વો ઝમાના
હૈ જિસમેં જમઈયતે ઉલમાએ હિન્દકી સદાસ્તકા બોઝ હઝરત
અલ્લામા મુફતી મુહમ્મદ કિફાયતુલ્લાહ સાહબને બરદાશત કિયા.
જો સહબાનુલ હિન્દ હઝરત મૌલાના અહમદ સઈદ સાહબ (રહ.)
કે શફીક ઉસ્તાદ ભી થે.

હઝરત સહબાનુલ હિન્દ (રહ.) એક હી વક્તમેં જમઈયતે
ઉલમાએ હિન્દકે નાઝિમ ભી થે. ઔર દેહલીકે બેહતરીન મુકરિરીન

ઔર વાઈઝો ઔર મુસન્નિફીનમે ભી આપકા શુમાર હોતા રહા. દેહલીકી ઝબાનકે ખાસ મહાવરે ઔર ઉર્દૂ ઝબાનકી ફસાહત ઔર બલાગતકે તો આપ ખુદ માલિક થે. ઔર ઈસી બિના પર આપ સહબાનુલ હિન્દ કેહલાએ. યુનાંચે અપને મુખાલિફસે મુખાલિફકો ચંદ બાતોંમેં મોમ કર લેના તો મૌલાનાકા અદના કમાલ થા.

મુઝે ખૂદ ઈ.સ. ૧૮૩૪ સે ઈ.સ. ૧૮૪૩ તક દસ સાલ લગાતાર મૌલાના મરહૂમકી ખિદમતમેં રેહકર જમઈયતે ઉલમાકી ખિદમતકા મૌકા મિલા હૈ. જિસમેં મૈંને મૌલાનાકો બહોત કરીબસે દેખા હૈ. ઔર હકીકત યે હૈ કે હઝરત મૌલાના (રહ.) કે વિસાલકે બા'દ મેરે લિયે તો દેહલીહી મરહૂમ હો ચુકી હૈ. ક્યૂંકે અબ વો બાત કહાં મૌલવી મુલ્લાકીસી.

જિન હઝરતને મૌલાનાકી કિતાબેં જન્નતકી કુંજી, દોઝખકા ખટકા, ખુદાકી બાતેં, પરદાકી બાતેં ઔર તકરીર સીરત વગૈરહકા મુતાલઆ કિયા. ઉનકો ઝબાને ઉર્દૂકે મહાવરાત મૌલાના (રહ.) કી ઈલ્મી મા'લૂમાત ઔર ઉર્દૂ તર્જકા અચ્છી તરહ અંદાઝા હો ચુકા હોગા.

ચલતે ચલતે મૌલાના મૌસૂફ (રહ.) ને કુરઆને પાકકી આમ લોગોંકો સમઝમેં આનેવાલી ઉર્દૂ તફસીર એક ઐસા કારનામા છોળા હૈ જો રેહતી દુનિયા તક હઝરત મૌલાના (રહ.) કી હયાતે અબદીકા મુતરાદિફ બનકર બાકી રેહ ગયા. ઔર ન મા'લૂમ કિસ કદર મખ્લૂકે ખુદા ઈસકે ઝરીએ કલામે ખુદાવંદીકે અસરાર ઔર મઆરિફસે આગાહ હોકર રૂહાની ફૈઝ હાસિલ કરતી રહેગી. જો યકીનન હઝરત મૌલાના (રહ.) કે રૂહાની સુકૂનકા ઝરીઆ હોગા.

હઝરત મૌલાના (રહ.) કો કુરઆને પાક પર જો મહારત

હાસિલ થી ઓર એકહી મજલિસમેં કુરઆને પાકકી આયાતે મુતરાદિકાકી તિલાવત ફરમાકર આપસમેં એક દૂસરી આયતકા જો રખત બયાન ફરમાતે થે. ઉસકી લઝઝતસે કુછ વહી લોગ અચ્છી તરહ વાકિફ હૈ જો હઝરત મૌલાના (રહ.) કે તર્જુમએ કુરઆને પાકમેં લગાતાર શરીક રહા કરતે થે.

હઝરત મૌલાના (રહ.) ને અપની ઈસ તફસીરમેં શાહ અબ્દુલ કાદિર (રહ.) કે મન્હિયાતકો વાઝેહ કરતે હુએ ફિર ઉસકી જો આસાન ઓર મા'ના ખેઝ તફસીર ફરમાઈ હૈ. વો પળહને ઓર દેખને ઓર બાર બાર દોહરાનેસે તઅલ્લુક રખતી હૈ. જિસકો પળહકર હર ઉર્દૂ જાનનેવાલા ફાઈદા ઉઠા સેકતા હૈ. મગર અફસોસ કે હઝરત મૌલાના (રહ.) કી હયાતમેં યે તફસીર છપ ન સકી થી. જિસકા હઝરત (રહ.) કો અફસોસ રહા. ઓર હાલાતકે પેશે નઝર કભી કભી ફરમા દિયા કરતે થે. ભાઈ અબ મેરી ઝિંદગીમેં તો યે ક્યા છપેગી યે તો મેરે મરનેકે બા'દ હી છપ સકે ગી.

યુનાંચે હઝરત મૌલાના (રહ.) કી યે પેશીનગોઈ સય હોકર રહી, કયૂંકે હઝરત મૌલાના (રહ.) કી વફાતકે એક અરસા બા'દ મરહૂમકે ખલીફા મૌલાના હાફિઝ મુહમ્મદ સઈદ સાહબ (રહ.) ને બળી મેહનત ઓર માલી ખર્ચકે બા'દ ઉસકો છપવાયા જો અબ ખુદાકે ફઝલસે હામિલે મતન દો જિલ્દોમેં શાએઅ કી ગઈ હૈ.

હઝરત મૌલાના (રહ.) ને જમઈયતે ઉલમાકી નિઝામતસે અલગ હોકર તસ્નીફ ઓર તા'લીફકા અપના એક ઝાતી ઈદારા મો'તમરૂલ મુસન્નિફીન કાઈમ કિયા થા. જિસકે માતહત આમ લોગોંકે ફાઈદાકી ગરઝસે ઉર્દૂ બાઝાર જામે' મસ્જિદ પર દીની બુક ડીપોકે નામસે એક કુતુબખાના મૌલાના (રહ.) કી અપની

તસાનીફકે સાથ દૂસરી કિતાબોંકે મિલનેમેં ભી આમ લોગોંકો બળી સહૂલત હો ગઈ.

और ईसी कुतुबખाना या'नी दीनी बुक डिपोसे मौलाना मुहम्मद सईद साहब (रह.) ने कुरआन पाककी ये तर्फसीर शाअेअ फरमाकर पिटर यूं न तवानह पिसर तमाम कुन्दकी मसलको पुरा कर दिआया.

मगर अफसोस के मौलाना हाफिज मुहम्मद सईद साहब (रह.) की उमरने भी जिनको अल्लाहने હઝરત મૌલાના (રહ.) કા સહીહ જાનશીન ઔર હમ શકલ બનાયા था. कुछ वफा न की और कुरआने पाककी ईस तर्फसीरकी ईशाअतके बा'द वो भी बहोत जल्द वालिदे मरहूमके पास आगोशे रहमतमें जा सोअे. अल्लाह तआला ता अबह उन दोनूं पर अपनी रहमते नाजिल फरमाअे आमीन.

મૌલાના (રહ.) ને અપની હયાતમેં એક ઔર કિતાબ મૌતકા ઝટકા ભી લિખી થી. જિસકી તકમીલ હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ સઈદ (રહ.) ને કી ઔર વો ઉંકી વફાતકે બા'દ દીની બુક ડિપોસે શાઅેઅ હુઈ હૈ. ઈસીકે સાથ હઝરત મૌલાના (રહ.) કી ન છપી હુઈ કિતાબેં ભી દીની બુક ડિપોને શાઅેઅ કરકે અવામ ખવાસકે ફાઈદાકી શાહરાહ કાઈમ કર દી હૈ જિસકા સેહરા હઝરત મૌલાના સઈદ સાહબ (રહ.) કે બળે ખલીફા મૌલવી અરશદ સઈદકે સર હૈ. અલ્લાહ તઆલા મૌસૂફકી ઉમર ઔર ઈલ્મ ઔર અમલમેં બરકત અતા ફરમાઅે. ઔર ઉંકી ઝેરે નિગરાની દીની બુક ડિપોકો તરક્કી અતા ફરમાઅે આમીન.

આપકી ઈસ કિતાબકી ભી એક તારીખ હૈ. મૌલાના મુહમ્મદ

સઈદ (રહ.) ને અપની વફાતસે ચંદ સાલ પેહલે મુઝસે હદીસે પાકકી એક મખસૂસ કિતાબકે તર્જુમાકી ફરમાઈશ કી થી. ક્યૂંકે ઉનહેં મા'લૂમ થા કે મેં પેહલે અબૂ દાઉદ શરીફકા ઉર્દૂ તર્જુમા કર ચુકા હૂં જિસકો મજીદીયા પ્રેસને શાએઅ ક્રિયા થા. મગર બુરે ઈત્તિફાકસે વો કિતાબ જિસકો મૌલાના ચાહતે થે ઉસ વકત મયસ્સર ન આ સકી, આખિર મૌલાના મુહમ્મદ સઈદ સાહબ (રહ.) ને ગૌરો ફિકરકે બા'દ એક એસી અદબી ઔર અખ્લાકી મજમૂઆકી તૈયારી શુરૂ' કી જિસકા નામ મૌસૂફને હિકાયતોંકા ગુલદસ્તા તજવીઝ ક્રિયા થા. મગર ઉનકી હયાતમેં પુરા ન હો સકા.

સાલે ગુઝિશ્તા મૌલાના અરશદ સઈદ સલ્લમહૂ માલિક દીની બુક ડિપોને અપની મશગૂલી ઔર ફુરસત ન હોનેકી વજહસે મુઝ નાચીઝસે ફરમાઈશ કી કે મેં ઈસ કામમેં મૌસૂફકા હાથ બટાઉ ઔર મેંને અપને ઉપર મૌલાનાકા હક સમઝકર ઈસકા વા'દા તો કર લિયા મગર અપની મા'ઝૂરી ઔર લગાતાર બીમારીકી વજહસે ઈસ કામકો જલ્દ પૂરા ન કર સકા. ફિર ભી કોશિશ જારી રખ્ખી. ઔર ખુદાકી મદદ ઔર તૌફીક શામિલે હાલ રહી. વકત ઔર મૌકા' મિલને પર થોળા થોળા કામ કરતા રહા. જિસકો આજ આપ ગુલદસ્તએ હિકાયાતકી શકલમેં દેખ રહે હૈં. અગરચે ઉસકી હિકાયાત મુખ્તાલિફ મો'તબર કિતાબોં હિકાયતુસ્સાલિહીન, કલ્યૂબી, ગુલિસ્તાને સઅદીસે ઈન્તિખાબ કી ગઈ હૈં. લેકિન હકીકતમેં યે સબ કુછ હઝરત મૌલાના (રહ.) કી ઈસી મેહનતકા નતીજા હૈ. જિસકી બુનિયાદ મૌસૂફને ખૂદ અપને હાથોંસે કાઈમ કી થી.

અલ્લાહ તઆલા હમ સબકો મૌસૂફકે કદમ બ કદમ ચલનેકી

તૌફીક અતા ફરમાએ. ઔર દીની બુક ડિપોકો ઐસી તરક્કી દે જો હઝરત મરહૂમકી કિતાબોંકો બાર બાર શાએઅ કરકે ઝિયાદા સે ઝિયાદા દીની ખિદમાત અંજામ દેતા રહે.

ઉમ્મીદ હે કે આપ ઈસ કિતાબ ઔર દીની બુક ડિપોકી દૂસરી કિતાબોં કે મુતાલઆકે સાથ બાનિયાને ઈદારાકી રૂહોંકો ઈસાલે સવાબ ફરમાકર અજરે દારૈન હાસિલ કરતે રહેંગે.

નિયાઝમંદ :- ખાદિમુલ ઉલમા વલ હુકમા અબ્દુલ અવ્વલ કાસમી મુતરજમ અબૂ દાઉદ વગૈરહ.

મોહતમિમ જામિઆ અરબિયા અનવારૂલ ઈસ્લામ જામેઅ
મસ્જિદ અજરાડા જિ. મેરઠ
૧૭ જિલ્હજજહ સ.હિ. ૧૩૮૮.

બિસ્મિલ્લા હિરહમા નિર્હીમ

(૧) લુત્ફે ખુદાવંદી

હદીસમાં આયા છે કે એક ગુનેહગાર બંદા અપની પરેશાન હાલીકી વજહસે દરબારે ખુદાવંદીમાં કબૂલિયતકી ઉમ્મીદ પર હાથ ફેલાએગા મગર પરવરદિગારે આલમ ઉસકી તરફ કોઈ તવજજોહ ન ફરમાએંગે. ફિર વો ગુનેહગાર બંદા અપને ગુનાહોંકી મગ્ફિરતકી દરખ્વાસ્ત્ કરેગા. લેકિન ફિર ભી બારી તઆલા ઉસકી દુઆ પર તવજજોહ ન ફરમાએંગે. ફિર એક મરતબા રો રોકર અપને મૌલાકે દરબારમાં હાથ ફેલાકર દુઆ માંગેગા તો જિસ તરહ માં-બાપકો અપને ઝિદ્દી બચ્ચેકે રોને પર રહમ આ જાતા હૈ. ઔર વો ઉસકી ઝિદ્દ પૂરી કર હી દેતે હૈ. ઈસી તરહ રહમતે ઈલાહી જોશમાં આકર કહેગી અય મેરે ફરિશ્તો! મુઝે તો અપને બંદેકી ગિરિયા જારી ઔર મુસલસલ માંગતે રેહને પર શરમ મેહસૂસ હોને લગી. ખુસૂસન જબકે મેરે અલાવા ઈસકા કોઈ સુનનેવાલા ઔર કબૂલ કરનેવાલા હૈ હી નહીં, લિહાઝા મૈંને ઉસકી દુઆ કબૂલ કર લી ઔર ઉમ્મીદ પૂરી કર લી.

(ગુલિસ્તાને સઅદી)

(૨) સદકાકી ફઝીલત

હદીસમાં આયા છે કે કોઈ શખ્સ જંગલમાં થા. ઉસે એક બદલી નઝર આઈ ઔર ઉસીકે સાથ એક આવાઝ સુની કે કોઈ કેહનેવાલા ઈસ બદલીસે કેહ રહા હૈ કે ફલાં શખ્સકે ખેતકો પાની દે. યુનાંચે ઈસ આવાઝકે સુનતે હી વો બદલી રવાના હુઈ ઔર એક ચટયલ

મૈદાનમાં પહોંચકર બરસી, જહાંસે ઉસકા પાની જમા' હોકર એક નાલીકે ઝરીએ બેહ ચલા. યે દેખકર જિસ શખ્સને વો આવાઝ સુની થી વો ઈસ પાનીકે સાથ હો લિયા. દેખતા ક્યા હૈ કે વો પાની ઈસ નાલીકે ઝરીએસે એક બાગ તક પહોંચ ગયા. જહાં એક શખ્સ ફાવડા (પાવડા) લિયે અપને બાગમાં પાની ફેર રહા હૈ. યે દેખકર ઉસ શખ્સને ઉસકા નામ પૂછા. તો ઉસને વોહી નામ બતાયા જો ઉસ શખ્સને બદલીમાં સુના થા. ઉસકે બા'દ બાગવાલેને ઉસ શખ્સસે પૂછા કે આપ મેરા નામ કયૂં મા'લૂમ કર રહે હૈં? તો ઉસને તમામ વાકિઆ બતાકર મા'લૂમ કિયા કે આખિર આપ અબ ક્યા અમલ કરતે હૈં જિસકી ઈસ કદર મક્બૂલિયત હૈ. ઈસ વકત ઉસ બાગબાનને બતાયા કે આપકે મા'લૂમ કરને પર અબ મુઝે કેહના હી પળા, મેરા અમલ સિર્ફ ઈસ કદર હૈ કે મૈં ઈસ બાગકી કુલ પૈદાવારમાંસે એક તિહાઈ ખુદાકે નામ પર સદકા કર દેતા હૂં. ઔર એક તિહાઈ અપને બાલ બચ્ચોંકે ખર્ચકે લિયે રખ લેતા હૂં બાકી એક તિહાઈ ફિર ઈસી બાગ પર ખર્ચ કર દેતા હૂં. (બેહિશ્તી ઝેવર)

મા'લૂમ હુવા કે સદકા કરનેવાલેકે કામ અલ્લાહ તઆલા ગૈબસે પૂરે કર દેતા હૈ. જો ઈસકી કુદરતસે બઈદ નહીં

(૩) ના ફરમાનીકા અંજામ

હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) ફજરકી નમાઝકે બા'દ સહાબએ કિરામ (રદિ.) સે દરયાફત ફરમા લિયા કરતે થે કે તુમમાંસે કિસીને કોઈ ખ્વાબ દેખા હૈ? અગર કિસીને દેખા હોતા તો આપ ઉસકી તા'બીર ઈરશાદ ફરમા દિયા કરતે થે. યુનાંચે એક મરતબા જબ આપ (સ.અ.વ.) ને સહાબા (રદિ.) સે

દરયાફત ફરમાયા ઔર કિસીને ભી ખ્વાબકા તઝકિરા ન કિયા તો હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે આજ ખૂદ મૈંને એક ખ્વાબ દેખા હૈ કે દો આદમી મેરે પાસ આએ હૈં જો મેરા હાથ પકળકર મુઝકો મુકદ્દસ સર ઝમીનકી તરફ લે ચલે. મૈં કયા દેખતા હૂં કે એક શખ્સ વહાં બૈઠા હુવા હૈ, ઔર દૂસરા હાથમેં ઝમ્બૂર લિયે હુએ ખળે ખળે ઉસ બૈઠે હુએ શખ્સકે કલ્લે ચીર રહા હૈ. ઔર જબ એક કલ્લા ગુદી તક ચિર જાતા હૈ તો દૂસરે કલ્લેકે સાથ ભી યેહી મઆમલા કરતા હૈ. ઔર ઈતની દેરમેં ઉસકા પેહલા કલ્લા દુરૂસ્ત હો જાતા હૈ. મગર વો શખ્સ ફિર ઉસકે સાથ યેહી અમલ કરતા હૈ, યે દેખકર મૈંને દરયાફત કિયા આખિર યે કયા બાત હૈ? તો વો દોનૂં કેહને લગે આગે ચલિયે. હમ આગે ચલે. તો એક ઐસે શખ્સ પરસે ગુઝર હુવા જો લેટા હુવા હૈ. ઔર દૂસરા શખ્સ અપને હાથમેં એક ભારી પથ્થર લિયે ઉસ લેટે હુએ કે સરકો નિહાયત બેદદીસે કુચલ રહા હૈ. યુનાંચે જબ વો શખ્સ ઉસકે સર પર ઝોરસે પથ્થર મારતા હૈ તો પથ્થર લુળકકર દૂર જા પળતા હૈ. ઔર વો શખ્સ અભી ઉસ પથ્થરકો લાને ભી નહીં પાતા કે ઉસકા સર ફિર દુરૂસ્ત હો જાતા હૈ. ઔર ફિર વો ઈસી તરહ ઉસકા સર ફોડતા હૈ. યે માજરા દેખકર મૈંને દરયાફત કિયા કે યે કયા કિસ્સા હૈ? તો વો દોનૂં આદમી કેહને લગે આગે ચલિયે. જબ આગે ચલકર હમ ઐસે ગાર પર પહોંચે જો તન્નૂરકી તરહ અંદરસે ચૌળા થા ઔર ઉપરસે તંગ. જિસમેં આગ દહક રહી થી. ઔર બહોતસે મર્દ ઔરત ઉસમેં પળે થે. જબ આગકે શો'લે બુલંદ હોતે થે તો વો સબ ઉપર ઉઠ આતે ઔર નિકલનેકે કરીબ હો જાતે થે. ઔર જબ આગ નીચે બૈઠતી તો ઉસકે સાથ નીચે ચલે જાતે

થે. યે દેખકર મૈંને મા'લૂમ ક્રિયા કે યે કયા મઆમલા હૈ? તો વો દોનૂં કેહને લગે આગે ચલિયે. આગે ચલકર હમને દેખા કે એક ખૂનકી નહરમેં એક શખ્સ ખળા હૈ ઔર દૂસરા શખ્સ નહરકે કિનારે પર ખળા હૈ. જિસકે સામને બહોતસે પત્થર પળે હૈ. જિસ વક્ત અંદર વાલા શખ્સ નહરકે કિનારેકી તરફ આતા ઔર નિકલના ચાહતા હૈ તો કિનારે વાલા શખ્સ ઈસ ઝોરસે ઉસકે મુંહ પર પત્થર મારતા હૈ કે વો ફિર ઉસી જગહ પહોંચ જાતા હૈ ફિર નિકલના ચાહતા હૈ તો મારકર ઉસકો ઉસી જગહ પહોંચા દેતા હૈ. ઈસી હાલકો ભી મૈંને મા'લૂમ કરના ચાહા તો વો દોનૂં કેહને લગે કે આગે ચલિયે. આગે ચલકર હમ એક ઐસે સર સજ્જ ઔર શાદાબ બાગમેં પહોંચે જિસમેં એક બળે દરખ્તકે નીચે એક બુળહા આદમી ઔર બહોતસે બચ્ચે બૈઠે હૈ. ઈસી દરખ્તકે કરીબ એક ઔર શખ્સ બૈઠા હુવા હૈ જિસકે સામને આગ જલ રહી હૈ જિસકો વો ધોક રહા હૈ ફિર વો દોનૂં મુઝકો ઈસ દરખ્ત પર ચળહા લે ગએ. જિસકે દરમિયાનમેં એક ખૂબસૂરત મકાન થા. વો દોનૂં મુઝે ઉસ મકાનમેં લે ગએ. ઈતના ઉમદા મકાન મૈંને કભી નહીં દેખા થા. જિસમેં બહોતસે બુળહે જવાન ઔર બચ્ચે મૌજૂદ થે. ફિર બાહિર લાકર ઉસ્સે ભી ઉપર લે ગએ. જહાં પેહલે ઘરસે ભી ઝિયાદા ઉમદા મકાન થા. જિસમેં સિર્ફ બુળહે ઔર જવાન થે. અબ મૈંને ઉન દોનૂં શખ્સોંસે કહા કે તમામ રાત તુમ મુઝે લિયે ફિરે હો આખિર ઈન ભેદોંકી હકીકતસે ભી તો આગાહ કરો. જબ ઉનહોંને બતોયા કે જિસ શખ્સકે કલ્લે ચીરે જા રહે થે વો ઝૂઠા શખ્સ થા. જિસકી ઝૂઠી બાતેં દુનિયામેં મશહૂર હો જાતી થી. કિયામત તક વો ઈસી સજામેં મુબતલા રહેગા. ઔર જિસકા સર ફોળા જા રહા થા, વો

એસા શખ્સ હૈ જિસકો અલ્લાહ તઆલાને ઈલ્મે કુરઆન અતા ફરમાયા મગર રાતકો વો ગાફિલ હોકર સોયા રહેતા ઔર દિનકો ઉસ પર અમલ ન કરતા થા. કિયામત તક વો ઈસી અઝાબમેં મુબતલા રહેગા. ઔર આગકે ગારમેં ઝિનાકાર પળે હૈ. ઔર ખૂનકી નહરમેં સૂદખાનેવાલે હૈ. હાં વો બળે મિયાં જો સર સબ્જ દરખ્તકે નીચે બૈઠે થે વો હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) હૈ, ઔર ઉનકે ગિર્દ લોગોંકી ના બાલિગ ઔલાદ ઔર ઉસી દરખ્તકે કરીબ જો આગ ધોકનેવાલા શખ્સ આપને દેખા વો માલિકે દારોગા દોઝખ હૈ. ઔર દરખ્તકે ઉપર વો પહેલા ઘર જિસમેં આપ દાખિલ હુએ થે આમ મુસલમાનોંકા ઘર હૈ. ઔર દૂસરા શહીદોંકા હૈ. હમ દોનૂં આદમિયોંમેં મૈં જિબ્રઈલ હૂં ઔર યે મીકાઈલ હૈ. ઉસકે બા'દ કેહને લગે ઝરા સર ઉપર ઉઠાઈયે. મૈંને સર ઉઠાકર દેખા તો મેરે ઉપર એક સફેદ બાદલ મુઝે નઝર આયા, વો કેહને લગે યે આપકા ઘર હૈ. ઉસ પર મૈંને કહા મુઝે છોળો મૈં અપને ઘરમેં દાખિલ હો જાઉં. ઉસ પર ઉનહોંને કહા, નહીં અભી આપકી ઉમર પુરી નહીં હુઈ. અગર પુરી હો ચુકી હોતી તો અભી ચલે જાતે.

(બેહિશ્તી ઝેવર)

ફાઈદા :- અંબિયાકા ખ્વાબ ભી વહી હોતા હૈ. ઈસ સચ્ચી હિકાયતસે ઝૂઠ, બેઈલ્મી યા'ની કુરઆને પાકકા ઈલ્મ હોનેકે બાવજૂદ ઉસ પર અમલ ન કરે ઔર ગફિલત ઈખ્તિયાર કરે, નીઝ ઝિનાકાર ઔર સૂદખાનેવાલેકી સઝાઓંકા હાલ નાબાલિગોં આમ મુસલમાનોં ઔર શોહદાકે દરજાતકા હાલ મા'લૂમ હુવા. અલ્લાહ તઆલા સબ મુસલમાનોંકો હર કિસમકી બુરાઈયોંસે મેહફૂઝ રખ્ખે ઔર નેક અમલકી તૌફીક અતા ફરમાએ. આમીન સુમ્મ આમીન.

(૪) ખુદાકી ઈતાઅતકા ફલ

કિસી સાબિર ઔર શાકિર ઔર અયાલદાર (બાલ બચ્ચેવાલે) શખ્સકી બીવી બળી બદ ઝબાન ઔર ના શુક થી. જિસકી વજહસે વો સાહિબે ઈમાન સખ્ત પરેશાન રેહતા થા. યુનાંચે એક મરતબા જબ દો તીન રોઝ તક કુછ ખાનેકો ન મિલા તો ઉસ ઔરતને અપને શૌહરકો બહોત સખ્ત ઔર સુસ્ત કહા કે બાલ બચ્ચે ભૂખસે મરે જાતે હૈં ઔર તૂ બેકાર ઘરમેં બૈઠા હૈ કુછ તો શરમ કર ઔર કમાકર લા, તાકે બચ્ચોંકી મુસીબત દૂર હો. યે સુનકર શૌહર કેહને લગા કે ખુદાકી બંદી રાતકે વક્ત શોરોગુલ ન મચ્યા, મૈં સુબહકો કુછ મઝદૂરી કર લાઉંગા ઔર જો કુછ ઉજરત (મઝદૂરી) મિલેગી તેરે સામને લાકર રખ દૂંગા. યુનાંચે જબ વો અલ્લાહકા બંદા સુબહકો મઝદૂરી કરને ગયા તો કિસીને ઉસકી ખાત ન પૂછી, બાકી સબ મઝદૂર અપને અપને કામ પર લગ ગએ. જબ ઉસ બંદએ ખુદાને યે હાલ દેખા તો જંગલમેં જાકર ઈશા તક ઈબાદતે ઈલાહીમેં મશગૂલ રહા ઔર રાતકો ચુપકેસે ઘરમેં જા પળા કે ખાલી હાથ દેખકર ખુદા જાને ઔરત કયા તૂફાન બરપાકરેગી. સુબહ ઉઠકર ફિર કહીંસે મઝદૂરી કર લાઉંગા. રાતકો જબ ઔરતકી આંખ ખુલી તો કેહને લગી, મિયાં અબ તક કહાં થે ઔર કયા કમા લાએ? ઉસને જવાબ દિયા, મૈંને જિસકી મઝદૂરી કી હૈ વો બળા રહીમ ઔર કરીમ હૈ ઉસને કલકો મઝદૂરી દેનેકા વા'દા કિયા હૈ. ઉસ પર ઔરતને ઝિલ્લાકર કહા, હમારે બાલ બચ્ચે તો ભૂકે મર રહે હૈં ઔર આપ વા'દા કરતે ફિરતે હૈં. ફિર સુબહકો વો શખ્સ મઝદૂરીકે લિયે આયા, મગર ખુદાકી શાન

ફિર ભી ઉસકો કિસીને ન પૂછા ઓર વો મજબૂર હોકર ઉસી જંગલ પર જંગલમેં ઈબાદતે ઈલાહી ઓર ગિરયા ઝારીમેં ઈશા તક મશગૂલ રહા. બળી રાત ગએ જબ ડરતે ડરતે ઘરમેં ગયા તો વો ઓરત કેહને લગી દોનૂં દિનકી મઝદૂરી લાએ હો? ઈસ બેચારેને ઘભરાકર કહા, આકાને તીનોં દિનકી મઝદૂરી દેનેકા વા'દા કિયા હૈ. યે સુનતે હી ઓરત આગ બગોલા હોકર કેહને લગી અપના ભલા ચાહતે હો તો સુબહકો તીનોં દિનોંકી મઝદૂરી લે આઓ વરના મુંહ ન દિખાના. સુબહકો ઈસ ઓરતને એક થેલી ઈસ મઠકે હવાલે કરકે કહા તીનોં દિનકી મઝદૂરી ઈસમેં લે આના, ઓર ખબરદાર ખાલી હાથ ઘરમેં ન આના. યે સુનકર ઉસ બંદએ ખુદાકી નઝર આલમે અસબાબસે ઉઠકર મુસબ્બિબે હકીકીકી તરફ જા પળી ઓર ઉસી વકત સીધા જંગલમેં જાકર ઈબાદતે ઈલાહીમેં મશગૂલ હો ગયા ઓર બહોત રાત ગએ ઓરતકે ખૌફસે ઉસ થેલીમેં રેતા ભર લાયા કે રાત ઈસ હીલાસે ગુઝર જાએગી ઓર ઓરતકે ટરનિકી (બકવાસકી) આફતસે બચ જાઉંગા.

મગર જિસ વકત ઘરકે દરવાઝેમેં પહોંચે તો ઓરતકા ડર ઈસ કદર ગાલિબ હુવા કે ખુદા જાને આજ કયા આફત બરપા કરેગી, ઈસ લિયે ઉસને થેલી ડાલકર વાપસીકા ઈરાદા કર લિયા મગર અચાનક ઘરમેંસે એસી ખૂશબૂ આઈ જિસને દિલ ઓર દિમાગકો મુઅત્તર કર દિયા ઓર વો ઓરત ખૂશ હોતી હુઈ ઘરસે નિકલ આઈ, ઈસ ખુદાકે બંદેને ઉસ્સે દરયાફત કિયા કે યે કયા મઆમલા હૈ? કેહને લગી કે અંદર ચલકર ઉસકી હકીકત સુનો ઓર ખુદાકા શુક અદા કરો. યકીનન તુમ સચ કેહતે થે ઓર તુમહારા મઝદૂરી દેનેવાલા ભી સચ્ચા હૈ. વાકિઆ યે હૈ કે મેં

बच्चोंके जाने पीनेकी झिंकरमें मदहोश बैठी थी, अचानक किसीने दरवाजे पर दस्तक दी. मैंने जाकर देखा के सब्जपोश सवार दरवाजे पर जणा केह रहा है, ले अपने शौहरकी तीन दिनकी मजदूरी ले ले और अब उसको कुछ तकलीफ न देना और उससे केह देना के जिस कदर तूने मजदूरी की थी उसी कदर उजरत मिल गई. जियादा करता तो जियादा पाता. आईन्दा उसका ज्वाला रचना. पस तबाक उसने दिया है जिसमें पयास दिरहम है. और दम बदम (लगातार) उसकी भूख दिल और दिमागको मुअत्तर कर रही है. ये सुनकर वो बंदे भुदा गिरयाजारीके साथ उम्हो सनामें जो गया और औरत उसका शिकस्ता डाल देभकर हैरान रेह गई के बारे भुदा ये क्या मआमला है. भूखडालीमें ये परेशान डाली कैसी?

युनांचे जब होश आया तो उसने बताया के अय ना शुक्र औरत! हकीकत ये है के तीनों दिन मैंने किसीकी मजदूरी नहीं की बल्के दिन और रात ठिबादते ठिवाहीमें मशगूल रहा. रातको आकर तेरे पौफसे ये डीला कर देता था के आकाने कल मजदूरी देनेको कहां है, मगर मेरे माविके हकीकीने अपने गुलामको सख्या कर दिजाया और तेरी रात दिनकी आफतसे मुजको नजात दे दी. उस पर जितना भी उसका शुक्र अदा करूं कम है. देभ आज मैं ठिस थेलीमें तेरे उरसे रेता भरकर लाया हूं तू उसको जाली कर ले. और रेतेको फेंक दे. जब उसकी बीवीने याहा के थेली जाली करे तो क्या देभती है के वो थेली तो ऐसे जरो जवाहिरातसे बरी दुई है जिनसे तमाम घर रोशन हो रहा है. ये डाल देभकर ठिस भईं सालेहने अपनी तमाम उमर भुदाकी शुक्रगुजारीमें गुजार दी. (छिकायतुस्सालिहीन)

ફાઈદા :- સુબ્હાનલ્લાહ! જો બંદા અપને ખુદા પર ભરોસા કરકે ઉસકી ઈતાઅત ઓર ફરમાં બરદારીમેં મશ્ગૂલ રેહતા હૈ ઈસી તરહ અલ્લાહ તઆલા ગૈબસે ઉસકી મદદ કરતા હૈ.

(પ) એક વલિયુલ્લાહકી મકબૂલિયત

બસરાકા એક સરદાર હમેશા ઉદાસ ઓર ગમગીન રેહતા થા. કિસીને ઉસસે દરયાફત કિયા કે આખિર ઈસ પરેશાનીકા સબબ કયા હૈ? ઈસ પર સરદારને જવાબ દિયા કે બાત કેહનેકી નહીં મગર કહી જાતી હૈ. મુઝસે એક વલિયુલ્લાહકી ખિદમતમેં કુછ બે અદબી હો ગઈ થી. ઈસ લિયે ડરતા હૂં કે કિયામતકો ઉસકે બદલેમેં પકળા જાઉં. વાકિઆ યે પેશ આયા કે મેં એક મરતબા ઝિયારતે બૈતુલ્લાહકો ચલા, ઓર સબ દોસ્ત ઓર આશના રિશ્તેદાર રૂખસત કરને આએ, દસ્તૂરકે મુવાફિક કુછ દૂર ચલકર મૈંને સબકો લૌટા દિયા મગર એક શખ્સ ઝૈદ જો મેરે ખાસમેંસે થા વાપસ ન હુવા ઓર ઉસને મેરા પીછા ન છોળા. મજબૂર હોકર મૈંને ઉસકો ઝિળક દિયા કે બૈતુલ્લાહકા જાના ભી કોઈ આસાન સમજા હૈ જો પૈદલ ચલનેકો તૈયાર હો ગયા. મેરે સાથ ન આ! ઓર જિસ રાહસે તેરા જી ચાહે ચલા જા, કેહને લગા અય આકા કયા ખુદા ઉસ પર કાદિર નહીં કે તુમકો ઝાદેરાહ જલ્દસે પહોંચા દે ઓર મુઝકો બે ચારો મદદગાર ઓર બિલા તોશા, યે કેહકર ઉસને અપની રાહ લી ઓર મૈં અપને રાસ્તેસે ચલતા બના, રાસ્તા ભર કહી વો મુઝકો નઝર ન આયા, વલ્લાહુ આ'લમ કહાં છુપ ગયા.

જબ ખુદાકે ફઝલસે હજકે અરકાનસે ફારિગ હોકર મૈં મદીના

તથિબાકો ચલા તો કયા દેખતા હું કે જૈદ આ ગયા ઔર અસ્સલામુ
 અલૈકુમ કેહકર મેરે પાસ બૈઠ ગયા. મૈને હૈરતસે પૂછા કે હજ કર
 આયા? કહા હાં! ફિર મૈને હંસીસે કહા હજકી સનદ ભી મિલી?
 તો કેહને લગા કેસી સનદ! વો કિસ કામ આતી હૈ. મૈને કહા હજ
 કરનેવાલેકો બૈતુલ્લાહમેં ગૈબસે ચિઠ્ઠી મિલતી હૈ જિસમેં લિખ્ખા
 હોતા હૈ ફલાં ઈબ્ને ફલાં હજકો આયા થા ઔર ઉસકા હજ કબૂલ
 હો ગયા. ફિર ઈસી સનદકે ઝરીઆ કબર ઔર હશરકે અઝાબસે
 નજાત હોતી હૈ, યે સુનકર જૈદ રોતા ચિલ્લાતા બૈતુલ્લાહકો વાપસ
 ચલા ગયા. જબ મૈં હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી ઝિયારતસે ફારિગ હોકર
 લૌટા તો કયા દેખતા હું કે જૈદ ફિર આ ગયા ઔર અસ્સલામુ
 અલૈકુમ કે બા'દ એક ચિઠ્ઠી મેરે સામને રખ દી જો એક નિહાયત
 ઉમદા રેશમી કપડેમેં સબ્જ ખતસે જૈદકે અઝાબે કબર ઔર હશરસે
 નજાતકે લિયે લિખ્ખી થી. યે દેખકર મેરે હોશ ઉઠ ગએ. ફિર
 ઝરા સુકૂન હોને પર મૈને સા'લૂમ કિયા કે અય જૈદ બતા તો
 ઉસકી હકીકત કયા હૈ આખિર યે દૌલતે બે મિસાલ તુઝકો કિસ
 તરહ મયસ્સર આઈ? તબ ઉસને બતાયા કે સુનો ભાઈ! જબ મૈં
 બૈતુલ્લાહ પહોંચા તો કા'બતુલ્લાહ હાજીયોંસે બિલકુલ ખાલી થા
 ઉસ વકત મૈને ગિળગિળાકર ઝારો કતાર રોના ઔર ચિલ્લાના
 શુરૂ કિયા કે અય માલિકે દો જહાં! કયા ગરીબ ગુનેહગારોંકા
 હજ ભી કાબિલે કબૂલ નહીં જો મુઝકો સનદ નહીં મિલી, કયા
 ગરીબોંકા કા'બા ઔર સહિબે કા'બા ઔર હૈ જો વહાં જાકર સનદ
 લાઉં. મુઝકો કસમ હૈ તેરે ઈઝ્ઝત ઔર જલાલકી! જબ તક ચિઠ્ઠી
 ન પાઉંગા કા'બાસે બાહિર ન જાઉંગા. ઔર રોતે રોતે યહીં મર
 જાઉંગા. અચાનક ગૈબસે આવાઝ આઈ કે અય જૈદ નજાતકી ચિઠ્ઠી

ले और जो अपनी राह ले! फिर ये चिट्ठी मेरे हाथमें आ गई जिसको लेकर मैं चला आया. ये सुनकर मेरी छैरतकी छिन्तिछा न रही. अल्लाह अल्लाह! इस शप्सका ये उंचा भरतबा है जिस्से मैं आज तक वाकिफ़ न था. फिर छिज़्जत और छिकराम के साथ मैं उसको अपने साथ बसरासे ले आया. और वो चिट्ठी निहायत अहतिराम और छिज़्जतके साथ ખૂશबूદार करके संदूकमें बंद कर दी. जब कभी जो याहता तो कमावे अंदब व अहतिरामसे निकालकर उसकी जियारत कर लेता, यूमता और आंખोंसे लगाता था. और फिर मेहकूज़ कर देता. छित्तिफ़ाकन मैं कहीं सफ़रमें था के मेरे पीछे जैदका विसाल हो गया. जब मैं वापस हुवा तो इस ખબरसे मेरे अफ़सोसकी छिन्तिछा न रही के अफ़सोस मैं ऐसे वलीकी तजहजीज़ो तकफ़ीनमें भी शरीक न हो सका, फिर अयानक मुज़को वो चिट्ठी याद आई जो मेरे बोक्समें मेहकूज़ थी. अब तो मैं और भी बेताब हो गया. और अपने उपर अफ़सोस करने लगा के सफ़रको ज़ते वक़्त मैंने वो चिट्ठी जैदको क्यूं न दी. फिर अपना मोहरवाला संदूक मंगाकर देखा जो इसी तरह बा मोहर बंद था. जब मैंने ખोला तो उसमें चिट्ठी न पाई. अब तो मेरे गम अलमका कुछ ठिकाना न रहा. और अक हशरका आलम बरपा हो गया. ज़ारो कतार रोने लगा. और रोते रोते सो गया. क्या देખता हूं के तरह तरहसे सज्ज हुई जन्नतमें जैद सरपर अक ताज रખ्खे हुअे जर्क बर्क लिबास तप्ते जवाहिर पर जलवा अफ़रोज़ है और उसके चारों तरफ़ हूरोंके जमगटे हैं. मैंने करीब जो कर सलाम किया तो उसने कहा अय आका! इस कदर परेशान क्यूं हो? मैंने कहा मुझे याद नहीं. वो चिट्ठी तो मुझे दे दी थी.

केहने लगा, वो तो ये मौजूद है. और उसकी बदौलत ये दौलत और अजमत मुझको हासिल हुई. अब आप कुछ तरदुद न कीजिये मैं अपनी मनमानी मुरादको पछोंय गया.

फाईदा :- सुब्हानल्लाह! जो अल्लाहका हो जाता है अल्लाह तआला उसकी सब मुरादें पूरी कर देता है. (हिकायतुस्साविहीन)

(६) जुन्नून मिसरी (२६.)

हजरत जुन्नून मिसरी (२६.) जो बणे पायाके औलिया अल्लाहमेंसे गुजरे हैं. अक मरतबा सफरे हजके लिये कश्ती पर सवार होकर जा रहे थे. जिसमें अमीर व गरीब ताजिर और सोदागर हर किसमके आदमी सवार थे. अयानक किसी सोदागरका अक कीमती मोती गुम हो गया. उसने कश्तीके तमाम लोगोंकी तलाशी लेनी शुरू की. अक शप्स पर जो फटे तूटे छालसे कश्ती पर सवार था उस पर शुबह हुआ. ये देखकर इस तबाह छालने दरबारे ईलाहीमें गिरया व ज़ारी शुरू की के अय रब्बुल ईज़्ज़त! ईज़्ज़त और ज़िल्लत तेरे ही हाथ है. युनांये उसकी दुआ मकबूल हुई. और अयानक हज़ारों मछलियां तैरती हुई पानी पर आ गई. जिनमेंसे हर अक मछली अपने मुँहमें अक अक कीमती मोती लिये हुआ थी. इस दुरवेशने इसमेंसे अक मोती लेकर सोदागरको दे दिया. और बिला भौंक उसी वकत कश्तीसे उतरकर पानीमें चला गया. जबहीसे उनका नाम जुन्नून (मछलीवाले) मशहूर हो गया. (हिकायतुस्साविहीन)

ફાઈદા :- યે દુરવેશ વોહી હઝરત ઝૂનૂન મિસરી (રહ.) થે. જિનકી મકબૂલે બારગાહ હોનેકી યે દલીલ થી કે બજાએ એક મોતીકે હઝારો મોતી કુદરતને નમૂદાર કર દિયે.

(૭) દીનદારોંકી મકબૂલિયત

કિસી શહેરમેં દો મિયાં બીવી રેહતે થે. જો નિહાત મોહતાજ મગર દીનદાર ઔર દૌલતે સબ્ર ઔર શુકકે તાજદાર થે. હર હાલતમેં ખુદાકા શુક બજા લાતે. એક મરતબા જબ ચંદ રોઝ તક કુછ ખાનેકો ન મિલા તો મર્દને અપની ઔરતસે કહા કે દો તીન દિનસે હમારે ઘરમેં આગ તક નહીં જલી. ઐસા ન હો કે હમારે પળોસીયોંકો હમારા યે હાલ મા'લૂમ હોકર રંજ હો. ઔર હમ ઉંકી નઝરોંમેં હકીર મા'લૂમ હોને લગે. લિહાઝા મુનાસિબ મા'લૂમ હોતા હૈ કે તુમ તન્નૂરમેં આગ જલા દો. તાકે પળોસીયોંકી યે બદ ગુમાની દુર હો જાએ. યે સુનકર ઈસ નેક સીરત બીવીને ઐસા હી ક્રિયા. તન્નૂરસે ધુંવા ઉઠતા દેખકર કોઈ પળોસન આગ લેને આઈ. દેખતી ક્યા હૈ સારા તન્નૂર રોટિયોંસે ભરપુર હૈ. યે દેખકર ઉસને ઈસ નેક સીરત બીવીસે કહાકે તન્નૂરમેં રોટી લગાકર ઐસી બેખબર હો ગઈ કે ફિર ખબર ભી ન લી. યે સુનકર ઘરવાલી ઔરતને જાકર તન્નૂરકો દેખા તો વાકિઅતન કુદરતે ખુદાકા અજીબ તમાશા નઝર આયા. ઔર તન્નૂરકો રોટિયોંસે ભરા હુવા પાયા. જિનકો નિકાલ કર ઉસને શૌહરકે સામને લા રખ્યા. ઔર વો ખુદ હૈરતમેં હો ગઈ કે યે ક્યા માજરા હૈ? યે દેખકર ઉસકે શૌહરને બતાયા કે ઉસમેં હૈરત ઔર તઅજજુબકી ક્યા બાત હૈ. વો કાદિરે મુતલક તો ઈસ્સે ભી ઝિયાદા

હઝારોં કુદરતે રખતા હૈ. ફિર સબ ઘરવાલોંને ખૂબ પેટ ભરકર રોટીયાં ખાઈ ઔર ખુદાકા શુક અદા કિયા. અબ ઔરતને કરીનેસે પેહ્યાના કે મેરા શૌહર સાહિબે કરામત હૈ, ઔર યે સબ કુછ ઉસકી કુવ્વતે ઈમાનીકા સુદૂર હૈ.

કેહને લગી જનાબે બારીમેં ઐસી દુઆ કરું કે વો હમકો કોઈ ઐસી ચીઝ ઈનાયત ફરમા દે જિસ્સે દુનિયાકે રોઝ રોઝકી ફિક દૂર હો જાએ. ઔર બેફિકીકે સાથ હમ દિન રાત ખુદાકી ઈબાદતમેં લગે રહેં. શૌહરને કહા વો હમારે સબ હાલસે વાકિફ હૈ. ઔર જો ઉસકે નઝદીક બેહતર હોતા હૈ અપને બંદોંકે સાથ વોહી કરતા હૈ. ઉસમેં અર્ઝ મઅરૂઝકી કયા હાજત હૈ. મગર જબ ઔરતને ઝિયાદા મજબૂર કિયા તો એક દિન આખરી રાતમેં જો દુઆકે કબૂલ હોનેકા વકત હૈ દુઆ કી, મેરે મૌલા તૂ હમારે હાલસે અચ્છી તરહ વાકિફ હૈ. તેરે સામને કિસી બાતકે અર્ઝ કરનેકી હાજત નહીં, મગર તેરી લોંડીને મુઝે મજબૂર કર દિયા હૈ. અગર તૂ ચાહે તો ઉસકી ઉમ્મીદ પૂરી કર દે ઔર ઉસ ગુલામકો ઉસકી તકરારસે નજાત દે. યુનાંચે ઉસકી દુઆ પર એક તાકસે કોઈ હાથ બાહિર નિકલા જિસમેં ઐસા રોશન જૌહર થા જિસ્સે તમામ ઘર રોશન હો ગયા, ફિર વો હાથ ગાઈબ હોકર તાક બંદ હો ગયા. યે દેખકર શૌહરને બીવીકો જગાયા કે જલ્દી ઉઠ ખુદાને તેરે દિલકી મુરાદ પૂરી કર દી. યે સુનકર વો ઔરત ઝિન્ઝલાતી હુઈ બેદાર હુઈ કે મુઝકો કયૂં જગાયા? મેં તો એક લતીફ ખ્વાબ દેખ રહી થી કે જન્નત હર તરહસે સજી હુઈ હૈ ઔર ઉસમેં એક નિહાયત ઉમદા મકાન ઝરો ઝવાહિરાતસે બના હુવા ઈસ કદર મુઝય્યન ઔર રોશન હૈ જો આફતાબે

આલમે તાબકો શરમાતા હૈ. ઉસકી ઝર્ક બર્ક દેખકર મૈં હૈરતસે ખોઈ હુઈ થી. જબ કુછ હોશ આને પર મૈંને પૂછા, યે આલીશાન મકાન કિસ ખૂશ નસીબકો મિલેગા? તો જવાબ મિલા તુમ દોનૂં મિયાં બીવીકે લિયે હૈ. યે સુનકર મેરી ખૂશીકી ઈન્તિહા ન રહી. ફિર કયા દેખતી હૂં કે એક રોશન મોતી ઈસ મકાનસે ગુમ હો ગયા. ઓર વો મકાન બદનુમા ઓર બદ સૂરત મા'લૂમ હોને લગા. મૈંને પૂછા યે કયા હુવા? તો જવાબ મિલા કે વો રોશન મોતી જિસ્સે તેરા મકાન રોશન થા તેરી ખ્વાહિશકે મુતાબિક દુનિયામેં ચલા ગયા. જિસ કદર તૂ દુનિયામેં રાહત ઓર આરામ ઓર રોનક ઓર રાહત ચાહેગી ઉસી કદર ચહાંકી રાહતોંમેં કમી આ જાએગી. યે સુનકર મૈં બદ હવાસ હો ગઈ. ઓર દુનિયાકી લઝઝત ઓર આરામસે બે નિયાઝ મૈં ઈસી કશમકશમેં થી કે તુમને મુઝે જગા દિયા. લિહાઝા બારે ખુદા જનાબે બારીમેં ફિર દુઆ કીજિયે કે યે રોશન મોતી જહાંસે ગુમ હુવા હૈ ફિર અપને મકામમેં ચલા જાએ. કયૂંકે દુનિયાકી હયાત બે સુબાત પર બાકી મકાનકો નાકિસ બના દેના સખ્ત હિમાકત હૈ. યુનાંચે ઉસકે શૌહરને ફિર કમાલે ગિરયા વ ઝારીસે અર્ઝ કિયા કે ખુદાવંદ તૂ બળા રહીમ ઓર હકીમ હૈ તૂને અપની લોંડીકો જન્નતકી લઝઝતોંકા મઝા ચખાકર દુનિયાવી લઝઝતોંસે છુબા દિયા. ઓર ઈસ તરહ એક મુખાલિફકો મુવાફિક બના દિયા, મૈં તેરી ઈસ ઈનાયતકા કિસ ઝબાન ઓર દિલસે શુક અદા કર સકતા હૂં. તો અચાનક ઈસી તાક્સે ફિર એક હાથ ઝાહિર હુવા ઓર ઈસ રોશન ગૌહરકો લે જાકર ઉસકે મકામ પર પહોંચા દિયા.

(હિકાયતુસ્સાલિહીન)

है। **हाईला** एक सुगन्धित दवा है। अल्साइडी नामा सुगन्धित कुदरत है। के अपने करमा अरुदाराओं की दुनिया की में जगह के दीक्षा के मुशरफ करमा देते हैं।

(੮) ਸਟੁਕਾਤੀ ਫਜ਼ੀਲਤ

[illegible]

ફાઈદા :- સચ હૈ જો અલ્લાહકી રાહમેં કુછ ખર્ચ કરતા હૈ.
અલ્લાહ તઆલા ઉસકો ઈસ્સે કઈ ગુના અતા ફરમા દેતે હૈં.

(૮) સદકાકી ફઝીલત

બની ઈસરાઈલકે કિસી શખ્સને અપની ઔરતસે કહા થા કે રોટી પકાકર ખેતમેં લે આના. યુનાંચે જબ ઔરત રોટી પકાકર લે ચલી તો રાસ્તામેં એક સાઈલને ઉસ્સે સવાલ કિયા ઔર ઔરતને રોટીકા ટુકળા તોડકર ઉસકો દે દિયા ઔર ચલતે ચલતે ગોદકે બચ્ચેકો કિસી જગહ બિઠાકર હાજત પૂરી કરનેકે લિયે ચલી ગઈ. ઈતનેમેં એક ભેળિયા આયા ઔર બચ્ચેકો ઉઠાકર લે ગયા. ઔરતને આકર દેખા તો બચ્ચા ભેળિયેકે મુંહમેં થા. વો બીચારી યે દેખકર બહોત ઘભરાઈ ઔર કુછ તો બન ન પળા, બચ્ચેકી મમતાસે દિલ ભર આયા. ઔર જનાબે બારીમેં ગિરયા વ ઝારીકે સાથ દુઆ કી, અય પરવરદિગાર! તેરે સિવા ઔર કૌન મેરા મદદગાર હૈ ઈસ સનસાન જંગલકી તનહાઈમેં, બસ તૂહી મેરે દિલકી આવાઝકો સુનને વાલા હૈ. બારે ખુદાયા મેરે બચ્ચેકો ઈસ મુસીબતસે છુળા દે. ઈસ ઔરતને કુછ ઈસ તરહ ગિરયા ઝારીકે સાથ દિલકી ગેહરાઈસે દરબારે ઈલાહીમેં દુઆ કી કે ફૌરન ઉસકી દુઆ કબૂલ હુઈ. અયાનક એક બળા જાનવર નમૂદાર હુવા ઔર ભેળિયેકી ગરદન પકળકર ઉસકે સામને લા ખળા કિયા. ઔર બોલને લગા કે યે અય ઔરત તેરે ઈસ એક નિવાલે ટુકડેને જો તુને સાઈલકો દિયા થા તેરે ઈસ બચ્ચેકો ભેળિયેકે મુંહકા લુકમા હોનેસે બચા લિયા. યુનાંચે ઈસ ઔરતને દેખા તો ઉસકા માસૂમ બચ્ચા બિલકુલ સહીહ ઔર સાલિમ થા. યે

ढेजकर इस औरतने ईत्मीनानका सांस लिया और जुदाका शुक्र अदा किया। (हिकायतुस्सालिहीन)

फाईदा:- अल्लाहकी अजब शान है अपने बंदाकी मा'मूली नेकी और मामूली सदकाको भी कबूल करमाकर उसके बदलेमें उसको बे ईन्तिहा नेअमत और रहमतसे नवाज देता है।

(१०) दुआकी मकबूलियत

हजरत बायज़ीद बुस्तामी (रह.) हर वक्त अनवारे ईलाहियामें डूबे हुआ रहते थे. और जुदाकी राहमें इस कदर कसरतसे ज़र्य करते थे के हमेशा कर्जदार रहते, मगर उनके मुरीदीनमेंसे दौलतमंद ज़िदमत गुज़ार और उनका कर्ज़ अदा कर दिया करते. एक मरतबा इस कदर कर्जदार हो गये के कोई सूरत अदाईगीकी सामने न आती थी. अचानक आप बीमार हो गये तो ये सुनकर कर्जवालोंने सप्त तकाज़े शुर्' किये, किसी जादिमने आपसे अर्ज़ किया के हजरत कर्जवालोंका सप्त तकाज़ा है आज़िर उनसे किस तरह पीछा छुणाया जाये. ये सुनकर हजरत बायज़ीद बुस्तामी (रह.) ने दरबारे ईलाहीमें दुआके लिये हाथ फैलाये और अर्ज़ किया के ईलाहुल आलमीन! तु ज़ूब जानता है के मैं इस मरतबा बेहद कर्जदार हो गया हूं जो कुछ भी मैंने ज़र्य किया सब तेरी राहमें किया अपने लिये कुछ नहीं किया, जब तक मैं साविम और तंदुरुस्त था तो कर्जवालोंको ईत्मीनान था और मैं गिरवी यीज़की तरह उनके कब्ज़ेमें रहता था, मगर अब जबके मौतका वक्त करीब है और तू अपने पास बुला रहा है तो ये बात ध्यानतदारी और रास्तबाज़ीसे बर्हद होगी के गिरवी यीज़ तो ले

दी जाओ और करवा की रकम आधा न की जाओ। बिलाला पे हवे
बायजीद को कर्ज से छुणा, और उसके बाद अपने पास बुला-
एत में में क्या देखते हैं के दरवाजे पर ओक खमार आया है और
उठरत बायजीद (रह.) के सभ कर्जवालों का कर्ज आधा कर दिया
और कहा के तुम उठरत बायजीद (रह.) से कोही जवण न करो।
जब उन सभ कर्जवालों ने अपना कर्ज अक अक पेसा वसूल कर
लिया तब उठरत बायजीद (रह.) की वहीत हुई। और सभ
लोगों ने मिलकर उठरत बायजीद (रह.) की मयित की तजलीज
और तक्कीज में बिस्सा लिया, उसके बाद किसी शप्स ने उनको
पवाण में देमा और दरयाईत किया के उठरत बताईये तो सही
आपिर कैसे कैसे छुटकारा मिला? उनहोंने करमाया के रहमते
बिलाली की कीछि छेद और शुमार नहीं, हुकम हुवा के मेरे बायजीद
(रह.) तूने किस थोपे से कर्ज पर मुजको जामिन बनाया। अगर तू
तमा म हुनिये का भाल ली कर्ज लेकर पर्य कर देता तब मुनी में
उसकी कीछिन आधा कर देता। अगर तेरे करवा के मही तेरे करवा
उठरत की छेद के बिगु मेल्लसत आला अपने भंदों की कइसिमत
किस करवा के पुरी कइत में दिया के करवा के कइसिमत में
कइ में के करवा के पुरी कइत में दिया के करवा के कइसिमत में
(११) आइले किताब की मुकबूलियत
और मुद के नाम की भरकत

अपिने लजकेकी अपिने मजहजके मुताबिक मजहसी आदिमके
प्रास लीचीम हासिल करलेको बिछा दिया, लेकिन वो लजके
जवानीमें लीचीस कदर अकलमंद था है अपने को करिग वक्तमें
रास्तीमें नसरानी आदिमके प्रास जकरे मुताबिक मसाईल
मा'लूम किया करता था. असातक मेकी मरतबा कहीसे ओक
अजहहा (सांप) रास्तीमें आकर पण गया जिसके पीछसे आने
जानेवालोंकी रास्ता बंद हो गया. और लोगोंने इस लजकेको
ली. सेकना आहा और सभाया के जल पूजकर क्यू मौतके
मुंहमें जता है उस मा'लूम कितने लोगोंको इस अजहहेने मौतके
मुंहमें पड़ोया दिया है. मगर वो लजका किसीके मनु' करनेसे
नहीं रुका और कूटता बंदता उस अजहहेके पास जा पड़ोया
और ओक छोटा पुत्थर उठाकर ये केहकर उस अजहहेको मारा के
बारे बुदाया. मगर वो नसरानी आदिम सस्या है तो इस
पक्षरसे ये अजहहा मर जाये. सुनाये पुत्थर लगते ही वो
अजहहा मर गया और अहले किताब और मजहसीके एक और
जातिलकी हैसवा पुलकर लजकेके सामने आ गया, उसके बा'ह
वो लजका उस आदिम नसरानीकी जिहमतमें छाजिर हुवा और
तभीम किस्सा उनसे केह सुनाया. ये सुनकर नसरानी आदिमने
कहा के होओ ये वाकिया तमांम शहरमें मरहूर हो जायेगा.
लेकिन पुछाके लिये किसीके सामने मेरा नाम मत लेना, वरना
वोअ मुजे बलीत मरे शान करेगे. (होअ हन गजग हकरी, 1998
पृ. 10) सुनाये जब वो लजका अपने घर पड़ोया तो ये वाकिया
मा'लूम होने पर लोगोंके कहले जमा' होने शुरू हो गये. और
लजकेसे मा'लूम करने लगे के अजहहेकी हलाकतका सबब क्या है?

ઉસ લળકેને જવાબ દિયા કે અલ્લાહમેં બળી કુદરત હૈ; ઉસીને અપની કુદરતસે અઝદહાકો હલાક કર દિયા, વરના મેરી ઔર પત્થરકી ક્યા હકીકત હૈ કે અઝદહાકો હલાક કર સકતે.

આહિસ્તા આહિસ્તા જબ યે બાત ઉસ શહેરકે આલિમ બાદશાહ તક પહોંચી તો વો બહોત ગુસ્સા હુવા ઔર હુકમ દિયા કે ઈસ લળકેને તો મુઝે બદનામ કર દિયા ઔર તમામ કૌમકે નામ પર ધબ્બા લગા દિયા, લિહાઝા ફૌરન ઉસકો કશ્તીમેં બિઠાકર દરિયામેં ડૂબો દિયા જાએ તાકે ખુદાકે નામ લેનેવાલેકા કિસ્સા હી પાક હો જાએ. ઔર આઈન્દાકો ઈસ કિસમકા કોઈ ખતરા પૈદા ન હો સકે. યુનાંચે જબ કશ્તીમેં બિઠાકર ઉસકો દરિયામેં લે ચલે તો કુછ દૂર ચલકર કશ્તી ઉલટ ગઈ ઔર કશ્તી પર જો આલિમ સવાર થે સબ ડૂબ ગએ મગર યે લળકા જિસકે દિલમેં ખુદાકે નામકા નકશ ઘર કર ચુકા થા બિલકુલ સહીહ ઔર સાલિમ રહા.

યે વાકિઆ સુનકર વો આલિમ બાદશાહ બહોત ગુસ્સા હુવા ઔર હુકમ દિયા કે કિસી ઊંચે પહાળ પર લે જાકર ઈસ લળકેકો ગારમેં ધકેલ દો તાકે ઉસકી હડી પસ્લીકા હી પતા ન રહે ઔર હમકો ઈસ મુસીબતસે નજાત મિલ જાએ. મગર જબ લોગ ઉસકો લેકર પહાળ પર ગએ તો ખુદાકી કુદરત આંધીકા એક એસા તૂફાન આયા કે ઉસમેં લળકેકો લે જાનેવાલોંકા કુછ પતા ન રહા, મગર લળકા ખુદાકી કુદરતસે સહીહ સાલિમ રહા, ઉસકા બાલ તક બાંકા (ટેળહા) ન હો સકા. ઈસ વાકિઆકો સુનકર તો વો આલિમ બાદશાહ બિલકુલ આગ બગોલા હો ગયા ઔર ઉસને હુકમ દિયા કે ફૌરન જલ્લાદોંકો બુલાકર ઉસકે ટુકડે ઉળા દિયે જાએ કે ગોશ્ત પોસ્ત ઔર હડીકા પતા ન રહે.

યે સુનકર લળકેને બાદશાહસે કહા કે બે વકત કયૂં હિમાકતમેં
 મુબતલા હૈ, અગર તૂ ઔર તેરા સારા લશકર ભી જમા' હો
 જાએ તબ ભી મેરા કુછ ન બિગાળ સકેગા. હાં અગર તૂ યેહી
 ચાહતા હૈ કે ઈસ મુસીબતસે તુઝકો નજાત મિલ જાએ તો મેરે
 કેહને પર અમલ કર, તૂ અપને મક્સદમેં કામિયાબ હો જાએગા.
 ઉસકી સૂરત યે હૈ કે અપને તમામ લાવ લશકર ઔર તમામ
 શહેરવાલોંકો એક વસીઅ મૈદાનમેં જમા' કર ઔર મુઝકો ઊદકી
 લકળી પર સૂલીકી તરહ ચળહાકર ફિર મેરે સામને બળે હોકર
 યે કેહકર મુઝ પર તીર ચલા કે તુઝકો તેરે ખુદાએ બરહકકે
 નામસે મારતા હૂં. ઈસ તદબીરસે મૈં ફૌરન મર જાઉંગા. યુનાંચે
 ઈસ ઝાલિમ ઔર અકલ બાપ્તા અંજામ ન સોચનેવાલેને એસાહી
 ક્રિયા જો ઉસ અકલમંદ લળકેકી હિકમતસે ના આશના થા કે
 જબ બાદશાહ અપને તમામ લશકર ઔર અહલે શહેરકે રૂબરૂ યે
 કેહકર મુઝ પર તીર ચલાએગા તો ખૂદ અપની ઝબાનસે ઉસકે
 દીનકા ઈન્કાર ઔર દીને હકકા ઈક્રાર સુનકર હાઝિરીન ઈમાન
 લે આએંગે, મેરી એક જાનકે બદલે બે શુમાર મખ્લૂકકો ઈમાનકી
 દૌલત નસીબ હોગી, ઔર મૈં કયૂં ન અપની જાન ખુદાકી રાહમેં
 કુરબાન કર દૂં. યુનાંચે વોહી હુવા જો લળકેને સોચા થા કે તીર
 લગતેહી લળકા તો મર ગયા ઔર હાઝિરીનમેંસે અકસર લોગ
 ઈમાન લે આએ. લળકેકી મૌતસે મજમા' પર ઈસ કદર ગમકે
 બાદલ છા ગએ કે ઝારો કતાર રોને ચિલ્લાનેકી આવાઝેં આને
 લગીં. ઔર લોગ યે કેહ ઉઠે કે હમ તો ઈસ સચ્ચે લળકેકે સચ્ચે
 ખુદા પર ઈમાન લે આએ. યે દેખકર બાદશાહકો અપને ઝુલ્મ
 ઔર અપની હિમાકતકા એહસાસ હુવા કે લળકા કયા મરા યે

तो मेरी बीधरलकत और मेरा मजहब सभ कुछ उलट पुलट कर
 गया। आगिर उसके गुस्से की आग और तेज तर हो गई।
 उसने मेरे मेहस गण्डा मुदफा कर आगे धुका दी और जो
 लोग ईमान के आओ थे उनको उस आग में डालकर जलाना
 शुरू कर दिया। आग में डालकर जलाना शुरू किया और
 माना अमान उसी मजहब में एक बाल बच्चे वाली ईमानदार
 औरती भी भोजू थी जिसको उस आगिर और आलिम बादशाह ने
 बहोत परयाधमकया के या तो ईमान से आता आता, वरना तेरे
 बच्चों को आग में जला दिया जायेगा, मगर उस मुदफा की बंदी ने
 जिसका दिल ईमान की रोशनी से मुम्वर हो चुका था उसका कुछ
 गम न किया और साइ जवाब दे दिया के जो याहे मुस्म और
 सितम बरपा कर मगर मैं दौलते ईमान से न झिड़ंगी, युनाये मेका
 मेका करके उसके बच्चों को आग में डालकर जलाना शुरू किया और
 वो सबर के साथ दौलती रही, उक तक अमान पर न लाई, लेकिन
 जब उसको मोदिके बच्चों को छीनकर आग में डाला तो मुमकिन था के
 बच्चा की ममता गाविल आ जाये और शैतान बेहकाकर दौलते
 ईमान पर डाका जले, मुदफा की कुदरत से वो मासूम बच्चा बोलने
 लगा और डेहमे लगा के अम्मां उरगिता गम न करना, सबर
 और शुकर से काम लेना, मेरे सब आलम जन्नत में जा चुके, मैं भी जा
 रहा हूँ, मासूम बच्चों के ईन अलफाजने मां के दिल को छारसे
 (तिसल्ली) दी और अपने ईमान पर काई मारही, लेकिन कहां तक
 सबर करती अपने लप्ते जिनसे सोद आली पाकर उसके हुप्ते
 हियसे मेका यीन निकली जिसके साथ ही उस आग की आग की
 लपट बणही जिसके शोलोने यादीस यादीस रात तक आलिम

કહિયોંકે જલાકરે અખા કર દિયા. મેં ઉસ આલિમ બાદશાહકા નામે
મીર તિશાન બાકી રહ્યા, નીં પાઝીરે ઓર લશ્કરે હીકા પુજૂદા, સખ
આલિમોંકો હથકે હીય ગુલામકા મીતીજા સિદા વાયાં ઓર આલિમકી
ખૂદીકી હાસત દિલકે દિલમે રેહ ગુઈ રખા. (૧૨) મીરોંકે જલાકરે
મીતીજા ખવાબ થા જો કુછ કે દેખા જો સુના અફસાના થા.

ઈં કાવરકે નાજોંકે કહે જિનાન. (હિકાયતુસાલિહીન)
ઈં શિખરોં આઝ આહે મઝલુમાં કે હજામે દુઆ કરદન
ઈં જાબત આઝ હરે હક બહરે ઈસ્તિકબાલ મી આપદ
ઈં નીતીજા ગુલામકી ટેહતી કબી ફલતી નહીં.
નાવ કારાઝકી સદા ચલતી નહીં.

(૧૨) ખોડે ખુદાકી બરકત

હિન્દ બિયાન કરતે હોંકે કિસી શહેરમે એઠી હસીત ઓર જમીલ
સૌદાગર સામાને તિજારત બેચ રહા થા કે કિસી અમીર ઘરાનેકી
લોંડીકી નઝરે ઉસ પર પડી, જિસકો દેખકર વો સૌદાગરકે હુસ્ન
ઔર જમાલ પર ફરેફલ (આશિક) હો ગઈ ઔર ખરીદારીકે
બહાનેસે સૌદાગરકો બુલાકર કમરેમે લે ગઈ. ઔર અમીરકી
બીવીકો ઉસકે હુસ્ન ઔર જમાલસે ખબરદાર દિયા. બીવીને ઉસ
મશહૂર હસીત સૌદાગરકો અંકર બુલાવિયાં ઔર ઉસકો હુસ્ન ઔર
જમાલ દેખકર અઝ ખૂદ ફરેફતા હો ગઈ. ઔર લોંડીકે ઝરીએ
સૌદાગરકો પંચામ દિયા કે વો સૌદાગરી છોળકર રાત દિન હમારે
પાસ રહે. હમે ઉસકે સાથ અચ્છે બરતાવસે પેશ આઓંગે મંજર
ઈસ ખુદાકે બંદેમે આહિરી દોલતકે ખાતિર ગુનાહકે પેગામકો કબૂલ
મે કિયા. ઉસ પર લોંડીને કહ્યા, અગર તૂ ખુશીસે કબૂલ નહીં કરેગા

તો તુઝે જાનસે હાથ ધોના પળેગા. યે માજરા દેખકર નૌજવાન હસીન સૌદાગર બહોત પરેશાન હુવા ઔર કેહને લગા, યા ઈલાહી! મੈં કિસ મુસીબતમેં ગિરિફતાર હો ગયા. આખિર ઉસને જાન પર ખેલકર લોંડીસે કહા, અચ્છા મુઝે દો રકા'ત નમાઝ પઞહ લેને દો. લોંડીને જવાબ દિયા અચ્છા બાલાખાના પર જાકર ઈત્મીનાનસે વુઝૂ કરકે નમાઝ પઞહ લો. ચુનાંચે ઉસ નૌજવાન સૌદાગર નેક મદને ઈત્મીનાનકે સાથ નમાઝ પઞહકર જનાબે બારીમેં દુઆ કી કે ઈલાહુલ આલમીન! મુઝે ઈસ મુસીબતસે છુણા, મુઝે મૌત કબૂલ હૈ મગર યે દૌલત ઔર ના ફરમાની કબૂલ નહીં. ઈસ દુઆકે બા'દ, ઈસ નેક બખ્તને હિંમત કરકે અલ્લાહકા નામ લેકર બાલાખાનાસે નીચે છલાંગ લગાઈ, ફૌરન હુકમે ખુદાસે હઝરત જિબ્રઈલ (અલૈ.) ને ઉસકો પકળકર ઝમીન પર ઉતાર દિયા ઔર ઈસ તરહ ઈસ ઈમાનદારકી જાન ભી બચ ગઈ. ઔર ગુનાહસે ભી ખુદાને ઉસકો બચા દિયા.

ઈમાન સલામત રહે યે આસ હૈ ખુદાસે
છિનતી હૈ અગર દૌલત તો છિન જાએ બલાસે

(હિકાયતુસ્સાલિહીન)

(૧૩) ઔલિયા અલ્લાહકી વફાત

જબ અમીરુલ મુઅમિનીન હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ (રહ.) કી વફાતકા વક્ત કરીબ આયા તો ઉનહોંને તમામ રિશ્તેદાર ઔર દોસ્ત પહેંચાનવાલોંકો અલાહિદા કરકે દરવાઝા બંદ કર દિયા. જબ સુબહકો ઉંનકી બીવીને અંદર જાકર દેખા વો

ફફન પેહને હુએ કિબ્લાકી તરફ લેટે હૈ. તો યે દેખકર ઉનકો બળી હૈરત હુઈ ઔર ઉલમાએ વક્તકો બુલાકર હાલ મા'લૂમ કિયા તો ઉનકો બતાયા ગયા કે અલ્લાહકે નઝદીક પરહેઝગારી ઔર તકવાકી બળી કદર હૈ. કયા તુમહેં માલૂમ નહીં કે અલ્લાહ તઆલાને ખુદ ઈરશાદ ફરમાયા હૈ, ઈન્ન અકરમકુમ્ ઈન્દલ્લાહિ અત્કાકુમ. યા'ની તુમમેંસે જો શખ્સ ખુદાસે ઝિયાદા ડરતા હૈ વોહી ખુદાકે નઝદીક ઝિયાદા ઈઝત વાલા હૈ.

હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ (રહ.) બળે મુત્તકી ઔર પરહેઝગાર થે. ઈસ લિયે ફરિશ્તોંને ખુદાકે હુકમસે ગુસલ દેકર ઉનકો જન્નતી પોશાક પેહના દિયા હૈ. ઉસમેં કોઈ તઅજજુબકી બાત નહીં હૈ. હાં અગર તુમ ચાહો તો તુમ ભી ઉનકો ગુસલ દે સક્તી હો. યે ઔર ભી અફઝલ હૈ. ચુનાંચે જબ ગુસલકે બા'દ નમાઝકી તૈયારી હુઈ ઔર સફ આરાસ્તા હોકર ઈમામતકે લિયે મુસ્લિમા બિન અબ્દુલ મલિક બિન મરવાન આગે બળ્હા તો અચનાક કિસીને ઉસકો ઝમીન પર પટખા. ઉસકે બા'દ ઈલ્યાસ બિન હબીબકો ઈમામ બનાયા ગયા. તો વો ભી સીનેમેં ધક્કા લગનેસે ગિર ગએ. યે માજરા દેખકર લોગ હૈરતમેં રેહ ગએ કે આખિર કયા તદબીર કી જાએ. અમીરૂલ મુ'મિનીનકા જનાઝા બગૈર નમાઝકે દફન કરના પળેગા. ઔર ફિર કિસીકો હિંમત ન હુઈ કે ઈમામતકે લિયે આગે બળ્હે. ઈતનેમેં તકબીરકી આવાઝ આઈ મગર ઈમામ કોઈ નઝર નહીં આયા. અબ લોગોંને મિલકર નમાઝ અદા કી, ઉસ પર સબ લોગોં પર અજીબ હૈબત તારી હો ગઈ. તો ઉલમાએ વક્તને બતાયા કે ગાલિબન અમીરૂલ મુ'મિનીનકે જનાઝેકી ઈમામત હઝર ખિઝર (અલૈ.) ને ફરમાઈ હૈ. કયૂંકે અલ્લાહકે નઝદીક ઉનકા

દરજા મહોત બુલંદ થા. અર્થ ઉત્તરી તજહીતો લોકની પુકેલીન દિન
 બા'દ ઉત્તરી કબર પર એક કુમાર (પરચા) મિલા, જિસમેં લિખ્મ
 થા કે અલ્લાહકે પ્રત્યક્ષ ભૌરુ પરતરકી જાનિબસે યે ઉમર બિન
 અબ્દુલ અઝીઝકી તજાતકી ચિઠ્ઠી હૈ. ઈસ વાકિયાને લોગોંકો ઓર
 બી હૈરતમેં પ્રલ દિયા. ઓર વો ચિઠ્ઠી મલીફએ વક્તકે સામને મેશ
 કી ગઈ. જિસકો દેખકર મલીફએ વક્તમેં અપને વક્તકે ઉલમા
 ઓર સુલહાકો જમા' કરકે દરયાફત કિયા કે યે ચિઠ્ઠી કિસ ચીઝ પર
 લિખ્મી હુઈ હૈ? મગર કિસીકે ઝહનને વહા તક રસાઈ નહી કી.
 લેકિન હઝરત અનસ (રદિ) ને ફરમાયા કે મૈને રસુલુલ્લાહ
 (સ. અ. વ.) સે સુના હૈ કે હમારી ઉમ્મતમેં અસગર નામી એક
 શખ્સકે લિયે જન્મતકે દરખતકે પત્તે પર તજાતકા રુક્ના લિખ્મા
 જાએગા કે હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝકા ખાતમા ઈમાન
 પર હુવા હૈ. (હિકાયતુસ્સાલિહીન)

ફાઈદા :- સુબ્હાનલ્લાહ! અલ્લાહકે નેક બદોઈ કેસે ઉયે
 દરજત હૈ. અલ્લાહ તઆલા સર્વ મુસલમાનોકી ખાતમા ઈમાન
 પર ફરમાએ. આમીન.

(૧૪) હઝરત ઝૂનૂન મિસરી (રહ.) કી

મકબૂલિયત

હઝરત ઝૂનૂન મિસરી (રહ.) મહોત કમ બોલમે વાલે થે.
 હર વક્ત દરિયાએ મુલબબતે ઈલાહીમેં હૂબે હુબે રહેતે થે. ખોર
 બોલ ઉત્તરી મજનૂન સમાજતે થે. યુવાંયે ઉમદા વિસાલ હુવા હૈ તો
 સાખા ગરમી થી. જિસમેં પિક્લીકો જમાએકે સાથ જામેકી હિમત ન
 હો સકી મગર ચંદ અમિલુલ ઈમાન કિસાન હઝરતકે જમાએકો

है। जुदाके लिये कुछ तदबीर फरमाईये। उजरत सिद्दीक (रदि.) ने ईरशाह फरमाया, तम मुत्तमईन रहो आज ईन्शाअल्लाह कुछ तदबीर हो जाओगी।

युनांये देखा तो उसी रोज शामको उजरत उसमान (रदि.) के दो सो ठीठ अनाजसे लदे हुअे मुल्के शाममें आ पहुँचे। उनको देखकर सब लोग भूश हो गअे और दलाल उजरतकी भिदमतमें छाजिर होकर दस ग्यारह सेर तक अनाजका भाव लगाने लगे। उस पर उजरत उसमान (रदि.) ने फरमाया, हमें तो ईस्से जियादा नफा' मिल रहा है लिहाजा हम उसीको क्यूं न दें जिससे जियादा नफा' की उम्मीद हो, दलालोंने अर्ज किया के शहरमें तो उससे जियादा भाव पर कोई ખरीदेगा नहीं, उस पर उजरत उसमान (रदि.) ने फरमाया के अल्लाह तआलाने तो सातसो गुना बढे उससे ली जियादा बे शुमार नफा' देनेका वा'दा फरमाया है। फिर मैं और किसीके साथ अनाज क्यूं फरोप्त करूं। बस मैं तो जुदाहीके साथ बेयूंगा और ये फरमाकर अनाज मसाकीन और हुकराको भूशी भूशी तकसीम कर दिया।

ईसी रातको उजरत अब्दुल्लाह बिन अब्बास (रदि.) (जिनहोंने ये रिवायत बयान फरमाई है) हुजूर अकरम (स.अ.व.) की जियारतसे मुशरफ हुअे और अर्ज किया हुजूर (स.अ.व.)! अब्दुल्लाह तो मुदतसे दीदारका ज्वाहिशमंद था। अल्लाहने उसकी आरजू पूरी की आभिर हुजूर कहां तशरीफ फरमा हुअे हैं के ईस कदर बहोत भूश बुराक पर सवार तशरीफ ले जा रहे हैं। हुजूर अकरम (स.अ.व.) ने ईरशाह फरमाया के आज कहतजहा लोगोंको उजरत उसमान (रदि.) का अनाज

તકસીમ કરના અલ્લાહ તબારક વ તઆલાકો બહોત પસંદ આયા હૈ ઓર ઈસકો કબૂલ ફરમાકર ઈસ સદકાકે બદલેમેં અલ્લાહ તઆલાને હઝરત ઉસમાન (રદિ.) કો જન્નતી પોશાકસે આરાસ્તા ઓર પૈરાસ્તા બેશુમાર હસીન જમીલ હૂરેં ઈન્તિહાઈ એ'ઝાઝો ઈકરામકે સાથ અતા ફરમાઈ હૈં. ઓર મુઝે ભી ઈરશાદ હુવા હૈ કે અય મુહમ્મદ (સ.અ.વ.)! આપ ભી હઝરત ઉસમાન (રદિ.) કી ઈસ શાન શૌકતકો મુલાહિઝા ફરમાઈયે જો કે માલિકને ઉસ સદકાકે સિલેમેં અતા ફરમાયા હૈ. યુનાંયે મેં ઉસ વકત ઈસી રહમતે ખુદાવંદીકી રૌનકકો દેખને જા રહા હૂં જિસ્સે પરવરદિગારે આલમને હઝરત ઉસમાન (રદિ.) કો નવાઝા હૈ.

(હિકાયાતુસ્સાલિહીન)

ફાઈદા :- ઈસ હિકાયતસે ના'લૂમ હોતા હૈ કે જિસ કદર ઈખ્લાસકે સાથ સદકા ક્રિયા જાતા હૈ ઉસી કદર અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે ઉસકો બેહતર બદલા અતા ક્રિયા જાતા હૈ.

(૧૬) રાહે ખુદામેં દો રોટીકી ફઝીલત

હઝરત ઈકરમા (રદિ.) સે રિવાયત હૈ કે કિસી શહેરકા હાકિમ બહોત ઝાલિમ થા. યુનાંયે ઉસને શહેરમેં મુનાદી કરાદી થી કે જો શખ્સ કિસી ફકીરકો કુછ દેગા ઉસકા હાથ કાટકર શહેરસે નિકાલ દિયા જાએગા. ઈત્તિફાકન કિસી દિન એક ભૂખકા મારા ફકીર જો ઝિંદગીસે માયૂસ હો ચુકા થા. શહેરમેં આકર એક ઓરતસે બળી ખૂશામદ ઓર આજિઝીકે સાથ કુછ માંગને લગા, ઓરતને કહા બંદએ ખુદા કયા તૂને હાકિમે વકતકા હુકમ નહીં સુના જો મેરી ઝિલ્લત ઓર રૂસ્વાઈકા સામાન કરના ચાહતા હૈ. કેહનેકો તો ઉસને

ये डेह दिवा मगर उस कड़ीरकी हावते आरको देमकर औरतसे न
रहा गया और दो रोटियां निकालकर उस कड़ीरको दे दीं और
डेहने लगी जब हाकिमको जो कुछ था दे करे मुझे तो लूक की हावते
आर दे भी नहीं जाती.

उस जगह उस आदिम हाकिमको बाकिआकी जगह मिली तो
उसने औरतको हाथ कटवाकर उसको शहरसे निकाल दिया,
जिसके साथ एक दूध पीता बच्चा भी था. शहरसे निकल जानेके
बाद वो औरत जंगल और बयाबानों में भारी फिरती थी के
गरमीकी सप्तीकी वजहसे प्याससे बे ताब हो गई. मजबूरन
कहीं पानी न मिला तो एक नहरके किनारे जाकर पानी पीनेको
लुकी ही थी के अचानक वो दूध पीता बच्चा उसकी गोदसे छूटकर
नहरमें जा पड़ा जिसे वो सप्त बेकरार होकर डेहने लगी के
अइसीस मेंरी ये प्यास मेरे इरजद दिल बंदके जूनकी प्यासी
थी. बच्चाकी जुदाई और बेताबीसे जब उसका दिल भर आया

और आरको स्तार रोने लगी तो अचानक कया देवती है के दो
भूबसूरत नौजवान जो बेहतरीन पोशाक पहने हुये थे आदिर

होकर उस औरतसे मा'लूम करने लगे आदिरतूँ ईतनी प्रेशान
क्यूँ हैं और आरों स्तार रो रोकर मेरा ये क्या हाल बना है
जिसे पर दिलीका हस्ते अकत तरेरे सुरह नहीं बगलता है औरतने
तमाभा सादर उन नौजवानोंसे केह सुनाया जसा आर कया भी
कीर्जा अकनै जगहन हरिमा में हूँ और उस औरतने जसके
सेही सदा मत निकाल बाया और दिसरे जो उसके कटे लुओ हाथको
सेही लुओ कटे हुइता हूँ जिसका अन्तरे हीनू औरतसे केहने लगे
के मूलो कहे मेहसा की मसीरी औरतने केह नखी को हूँ बोले जसे

દોનૂં વોહી તેરી દો રોટિયાં હૈં જો તૂને અલ્લાહકે લિયે ઉસ ભૂકે ફકીરકો દી થીં ઔર જિનકે સબબ તૂ ઝાલિમકે હાથોં ઈસ બલામેં મુબતલા હુઈ થીં. ખુદાકા શુક હૈં કે અબ ઉનહીં દો રોટિયોંકે સદકેસે નજાત મિલી હૈં. (હિકાયતુસ્સાલિહીન)

ફાઈદા :- યે હિકાયત અસ્સદ્દક્તુ તુરદુલ્બલાઅકા મિસ્દાક હૈં (યા'ની સદકા બલાકો દૂર કરતા હૈં). જિસ્સે મા'લૂમ હોતા હૈં કે ઈખ્લાસકે સાથ એક ઔરત સિર્ફ દો રોટી અલ્લાહકી રાહમેં એક ઝરતમંદકો દેનેકે સબબસે બળી મુસીબતસે નજાત પા ગઈ.

(૧૭) ખૌફે ખુદાસે ગિરયા વ ઝારી

હઝરત ઈબ્ને ઉમર (રદિ.) કા બયાન હૈં કે હઝરત યહયા (અલૈ.) ખૌફે ખુદાસે ઈસ કદર રોતે થે કે ઉનકે રૂખસારોંકે ગોશ્ત ઔર પોસ્તમેં આંસૂઓંકે બેહનેસે ગાર પૈદા હોકર દાંત નઝર આને લગે થે. યુનાંચે ઉનકા યે હાલ દેખકર ઉનકી માં ભી ઝારો કતાર રોતી થીં. ઔર ઉનકે ઝખમોં પર કપળા રખ દેતી થીં. મગર હઝરત યહયા (અલૈ.) કે ખૌફે ઈલાહીસે રોનેકી વજહસે ઈસ કદર આંસૂ બેહતે જિનસે વો કપળે ભી બેહ જાતે થે. ગર્જ યે કે હઝરત યહયા (અલૈ.) કો દિન રાંત રોને હીસે કામ થા. ઔર હઝરત ઝકરિયા (અલૈ.) કા દસ્તૂર થા કે હઝરત યહયા (અલૈ.) કી મૌજૂદગીમેં કિસી મજલિસમેં વઅઝ ન ફરમાતે થે. કયૂંકે હઝરત યહયા (અલૈ.) કો કબર ઔર હશરકે અઝાબકે હાલાત સુનનેકી બરદાશ્ત ન થીં.

યુનાંચે એક મરતબા જબ ઉનહોંને વઅઝ ફરમાનેકા ઈરાદા

किया तो दरयाफ़्त किया के इस मजमा'में कहीं यहया तो नहीं है, मगर हज़रत यहया (अलै.) एक तरफ़ छुपे बैठे थे और किसीको ખબर न थी. इस लिये सब लोग ખामोश रहे और ज़करिया (अलै.) ने अपना वअज़ फ़रमाना शुरू' कर दिया. जिसमें अज़ाबे दोऊष और अज़ाबे क़बरका ज़िकर था. और फ़रमाया के अब्बी मेरे पास हज़रत ज़िब्रईल (अलै.) वही लेकर आये थे के अल्लाह तआलाने दोऊषमें एक बणा गढ़ा बनाया है. जिसका नाम सकरान है और एक बुलंद पहाण बनाया है. उसका नाम गज़बान रખ्मा है. इस अज़ाबसे कोई शप्स पनाह न पायेगा सिवाये ऐसे शप्सके जो रात दिन पौफ़े ईलाहीसे रोता रहे, ये सुनकर हज़रत यहया एक रींष मारकर ज़मीन पर गिर पणे और बेहोश हो गये. और जब ज़रा होश हुवा तो रोते यिल्लाते कपणे फ़ाणते और सरमें ખाक डालते हुये जंगलकी तरफ़ चले गये. ये देखकर सब लोग बेकरारी और बेयेनीकी हालतमें रोते हुये उनके पीछे हो लिये, मगर किसीको उनका पता नहीं चला. मजबूरन सब लोग वापस चले आये और आकर देखा तो यहां हज़रत ज़करिया (अलै.) बेहोश पणे यिल्ला रहे हैं. जिनको हिक़ाजतके साथ घर ले गये. ये हाल देखकर हज़रत यहया (अलै.) की वालिदह माजिदहने दरयाफ़्त किया, मेरा यहया कहां है? जब लोगोंने हालातसे आगाह किया तो परेशान होकर ખूद ही हज़रत यहया (अलै.) की तलाशमें जंगलको निकल गये. और लूकी प्यासी तीन दिन तक बराबर ढूंढती रहीं. जब कुछ पता नहीं चला तो उनहोंने एक यरवाहसे मा'लूम किया, तुमने कोई ऐसा आदमी देखा है जो रोता यिल्लाता

સરમેં ખાક ડાલતા ચલા જા રહા હો? તો ઉસને કહા કે કલ શામ ઉસ પહાળકી તરફસે રોને ચિલ્લાનેકી આવાઝ આ રહી થી. યુનાંચે ઉનકી વાલિદહને જબ ઉસ પહાળમે જાકર તલાશ કિયા તો કયા દેખતી હેં કે હઝરત યહયા (અલૈ.) એક ગળહેમે બેઠે હુએ અઝાબે દોઝખકી સપ્તીસે વાવેલા કર રહે હેં. ફૌરન કલેજેસે લગાકર તસલ્લી દી ઔર સમઝા બુઝાકર ઘર લે આઈ. ઔર ખાના સામને રખકર કેહને લગીં કે ખુદાકે લિયે કુછ ખા પીકર સો રહો તાકે કુછ ઈત્મીનાન હો જાએ ઔર તુમહારી કુલફત ઔર પરેશાની દૂર હો, યુનાંચે હઝરત યહયા (અલૈ.) અપની મહેરબાન માં કી દિલદારીકે લિયે કુછ ખાકર સો રહે. સુબહકો હઝરત જિબ્રઈલ (અલૈ.) ને ઉનકો જગાકર કહા કે અય યહયા! ખુદાએ તઆલા તુમ પર રહમતે કામિલા ભેજતા હૈ ઔર ફરમાતા હૈ કે ઈત્મીનાન રખ્ખો અન્કરીબ તુમ જન્નતમેં દાખિલ હોકર વહાંકી રાહત ઔર આરામસે મસરૂર હોગે. યેં સુનકર હઝરત યહયા (અલૈ.) ખૂશ હોતે હુએ ફિર જંગલ ગએ થે. ઔર પતા નહીં ચલા થા કે કહાં ગાઈબ હુએ થે.

(હિકાયતુસ્સાલિહીન)

ફાઈદા :- ખુદાકે સચ્ચે આશિક ઔર સચ્ચી મુહબ્બત કરનેવાલા ઈસી તરહ ઉનકી મુહબ્બતમેં ગુમ રેહતે હેં ઔર દેખનેવાલે ઉનકી હકીકતસે ના આશના હેં.

(૧૮) બખ્શિશકા બહાના

હઝરત મન્સૂર બિન ઝકીન (રહ.) ખૌફે ઈલાહીસે ઈસ તરહ રોતે થે જિસ તરહ કોઈ જવાન બેટેકી મૌત પર વાવેલા કરે.

કિસીને દરયાફત કિયા કે અય શેખે વક્ત આખિર આપ ક્યું ઈસ કદર ઝારો કતાર રોતે ઔર ચિલ્લાતે હૈં ? આપ દુનિયાદાર તો નહીં હૈં કે દુનિયાકે મઆમલાત પર સદમા પહોંચા હો, અસ્સી બરસસે ઈબાદતે ઈલાહીમેં આપ મશગૂલ હૈં. ફિર ઈસ રોને ધોનેકા સબબ કયા હૈ? જવાબ મિલા કે ઈબાદત તો સબ દેખતે હૈં ઔર ગુનાહ ખુદાકે સિવા કોઈ નહીં દેખતા. ન મા'લૂમ મેરી કોઈ ઈબાદત કબૂલ હુઈ યા નહીં. બસ ઈસી લિયે રોતા ઔર ગિળગિળાતા હું કે મા'બૂદે હકીકી બંદએ નાચીઝકી બંદગીકો કબૂલ ફરમા લે ઔર મેરે ગુનાહોંસે દરગુઝર ફરમાએ. ઉસકે બા'દ બેટેકો વસિયત કી કે મરતે વક્ત મેરા મુંહ કિબ્લાકી જાનિબ કર દેના. ઔર અગર મેરી આંખોંમેં આંસૂ ઔર મુંહ પર પસીના દેખો તો કલિમા લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ મુહમ્મદુ રસૂલુલ્લાહસે મેરી મદદ કરના. અલ્લાહ તઆલાકી ઝાતસે ઉમ્મીદ હૈ કે મેરા ખાતમા બખૈર હો. ઔર દફનકે બા'દ કલિમએ લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ મુહમ્મદુ રસૂલુલ્લાહ બુલંદ આવાઝસે પઞહના, તાકે મુન્કિર નકીરકે જવાબમેં આસાની હો. ફિર જનાબે બારીમેં ગિરયા ઝારીસે અર્ઝ કરના કે ઈલાહી યે તેરા ગુલામ હૈ, સિવાએ ગુનાહ કે ઉસકે પાસ નેકીકા નામ નહીં હૈ. અગર તૂ અઝાબ કરેગા તો વો ઉસકે લાઈક હૈ, ઔર અગર બખ્શિશ કરેગા તો ઉસકે લાઈક હૈ. ઈસ વસિયતકે બા'દ ઉનકા ઈન્તિકાલ હો ગયા. ઔર બેટેને ઉસી તરહ વસિયત પૂરી કી, ફિર દૂસરે રોઝ ખ્વાબમેં દેખા તો પૂછા કયા હાલ ગુઝરા? જવાબ મિલા કે કુછ મત પૂછ બળા નાઝુક મકામ હૈ. હિસાબકે વક્ત મુઝસે કહા ગયા કયા નેક કમાઈ લાયા હૈ? મૈંને કહા : સતરહ દલીલેં લાયા હું. જવાબ મિલા એક ભી કાબિલે કબૂલ

નહીં. યે સુનતે હી મૈં થર્રા ગયા ઓર હશરકા આલમ બરપા હો ગયા. ફિર પૂછા ગયા ઓર ભી કુછ લાયા હૈ? મૈંને કહાં પંદરહ લંગાઈયાં કુફરારસે લખી હૈં. હુકમ હુવા યે ભી કબૂલ નહીં. ફિર મા'લૂમ ક્રિયા ઓર ભી કુછ કેહના હૈ? મૈંને અર્ઝ ક્રિયા હાં! સો હઝાર દિરહમ અલ્લાહકી રાહમેં દિયે હૈં. હુકમ મિલા યે ભી કબૂલ નહીં. ફિર તો મૈં ઐસા ખોયા કે કોઈ સૂરત નજાતકી ન રહી. કયૂંકે જિન ચીઝોં પર ભરોસા થા વો સબ રદ હો ચુકી. ઉસી માયૂસીકે આલમમેં આવાઝ આઈ. કયા તુઝકો યાદ નહીં કે તૂને રાસ્તાસે એક કાંટા ઉઠાકર એક તરફ ફેંક દિયા થા કે ઐસા ન હો કિસી રાહગીરકો તકલીફ પહોંચે. બસ તેરી ઉસ નેકીકે બદલે હમને તુઝે બખ્શ દિયા. (હિકાયતુસ્સાલિહીન)

ફાઈદા :- ખુદાકી રહમત કિસીકી ઈબાદતકી ભૂકી નહીં ઉસકો તો બખ્શિશકે લિયે કોઈ બહાના ચાહિયે.

(૧૮) ખૌફે ઈલાહી ઓર યકીને કામિલ

હઝરત ઉમર (રદિ.) ને એક મરતબા અપને ઝમાનએ ખિલાફતમેં હઝરત સઈદ હિમસી (રહ.) કો કિસી શહેરકા હાકિમ બનાકર ભેજા થા. ઓર સાલ પૂરા હોને પર હુકમ ભેજા કે બૈતુલ માલકે સાથ યહાં ચલે આઓ. યુનાંચે જબ વો હાઝિર હુએ તો ઉનકે પાસ સિર્ફ એક લાઠી, લોટા ઓર એક પ્યાલા થા. યે હાલ દેખકર અમીરૂલ મુ'મિનીનને ફરમાયા ખૈર તો હૈ. કયા કુછ બિમાર હો. મા'લૂમ હોતા હૈ કે વહાંકી આબો હવા તુમકો મુવાફિક નહીં આઈ? યે સુનકર હઝરત સઈદ (રહ.) ને અર્ઝ ક્રિયા, મૈં તો

ખુદાકે ફઝલસે અચ્છા હું. ઔર ઝરૂરી સામાન ભી રખતા હું. ये सुनकर હઝરત ઉમર (રદિ.) ને દરયાફત ક્રિયા, વો સામાન કયા હૈ? તો હઝરત સઈદ (રહ.) ને જવાબ દિયા યેહી તીનોં ચીઝેં લાઠી, લોટા ઔર પ્યાલા. ये देखकर હઝરત ઉમર (રદિ.) કો બળા તઅજજુબ હુવા, ઔર ફરમાયા વહાંકી રિઆયાને સરકશી કી ઔર તુમહારી તાબે'દારી નહીં કી. ઉસકે બા'દ દૂસરા હાકિમ મુકરર કરકે હુકમ દિયા કે ઝેરે સરકાર જલ્દ વસૂલ કરકે ભેજવા દો. ઈસ સિલસિલામેં લોગોંકા કોઈ ઉઝર ન સુનો. ફિર હઝરત સઈદ (રહ.) સે ફરમાયા કે તુમકો ફિરસે સનદ લિખ દૂ. તો ઉનહોંને અર્ઝ ક્રિયા યા અમીરૂલ મો'મિનીન! મુઝે તો ખુદારા ઈસ ખિદમતસે મઆફ રખિયે, કયૂંકે હુકૂમતમેં આફતેં બહોત હૈ. મુઝે અંદેશા હૈ કિસી ખુદાકી પકળમેં ગિરિફતાર ન હો જાઉં. ઔર રિસાલતે મઆબ (સ.અ.વ.) કે દરબારમેં શરમિંદા હોના પળે. ये सुनकर અમીરૂલ મો'મિનીન હઝરત ઉમર (રદિ.) બહોત રોએ. ઔર હઝરત અમ્ર બિન સઈદ (રહ.) ઉઠકર ચલે ગએ. ઉસકે બા'દ અમીરૂલ મો'મિનીન (રદિ.) ને સો દીનાર સુર્ખ દેકર ખાદિમકો હુકમ દિયા કે અમ્ર બિન સઈદ (રહ.) કો તલાશ કરકે ચુપકેસે દે આઓ. ખાદિમને ये હુકમ પાકર તીન દિન બરાબર તલાશ ક્રિયા મગર કહીં પતા નહીં ચલા. અચાનક જબ વો મિલે તો મા'લૂમ હુવા કે દિનકો રોઝા રખતે હૈં ઔર રાત ભર ઈબાદતે ઈલાહીમેં મશગૂલ રેહતે હૈં. ખાદિમને સલામ ઔર પૈગામકે બા'દ વો સો દીનાર ઉનકી ખિદમતમેં પેશ ક્રિયે. ઔર અર્ઝ ક્રિયા કે ખલીફએ વકતને આપકો ये રકમ ઈનાયત ફરમાઈ હૈ. ઉસકો देखकर હઝરત સઈદ (રહ.) ઝારો કતાર રોને લગે. ખાદિમને

હૈરાન હોકર કહા, આખિર આપ ઈસ તરહ ઈસ કદર કયૂં રોતે હું? તો જવાબ દિયા કે મૈંને તો સોહબતે મુહમ્મદી (સ.અ.વ.) કી દાઈમી દૌલતકા મઝા ચખ્ખા હૈ. લિહાઝા મૈં ડરતા હૂં કે ઈસ દૌલતે ના પાઈદારકી બદૌલત દૌલતે પાઈદારસે મેહરૂમ ન હો જાઉં. ઉસકે બા'દ વો દીનાર લે લિયા. ઔર ઉસમેસેં પાંચ છ દીનાર લેકર બાકી સબ ગરીબોંકો તકસીમ કર દિયા. એક મુદતકે બા'દ જબ હઝરત અમીરૂલ મો'મિનીન (રદિ.) સે ઉનકી મુલાકાત હુઈ તો દરયાફત કિયા કે વો સો દીનાર કયા કિયે? તો હઝરત સઈદ (રહ.) ને અર્ઝ કિયા કે અલ્લાહ કે હવાલે કર દિયે. કિયામતકો લે લૂંગા. (હિકાયતુસ્સાલિહીન)

ફાઈદા :- સચ હૈ જિસકા ઈમાન ઔર યકીન અલ્લાહ પર હોતા હૈ ઉસકી અમાનતકી હિફાઝત અલ્લાહસે ઝિયાદા કૌન કર સકતા હૈ.

(૨૦) હઝરત ઉસમાન (રદિ.) કી સાદા જિંદગી

હઝરતન ઉસમાન (રદિ.) ઈન્તિહાઈ દૌલતમંદ ઔર બહોતસી લોંડીયોં ઔર ગુલામોંકે માલિક થે. ઈસ વજહસે આપકો ઉસમાન ગની (રદિ.) કહા જાતા હૈ. મગર કભી કીમતી લિબાસ નહીં પહેનતે થે. અલબત્તા ખુત્બા પઢતે વકત સિર્ફ ચાર પાંચ દિરહમકી કીમતકા લિબાસ હોતા થા. ઔર તહજજૂદકી પાબંદીકે બાવજૂદ કિસી બાંદી (લોન્ડી) યા ગુલામકો બેદાર ન ફરમાતે. બલ્કે તમામ કામ ખૂદ હી અંજામ દેતે થે. તમામ તમામ રાત ઈબાદત

ઔર કલામુલ્લાહકી તિલાવતમેં મશગૂલ રેહતે ઔર જુમ્આકે દિન હમેશા રોઝા રખતે થે. કિસીને અર્ઝ કિયા કે હઝરત આપ તો હાફિઝ હૈ કુરઆને પાક દેખકર કયૂં પળહતે હૈં? તો ઈરશાદ ફરમાયા કે યે એક શહેનશાહી ફરમાન હૈ. ઈસ લિયે મેં અવામિર ઔર નવાહીકો દેખતા રેહતા હૂં. તાકે આંખેં ઝબાન ઔર જાન સબહી ઉસકી લઝ્ઝતસે ફાઈદા ઉઠા સકે. બગૈર દેખે કુરઆન પળહનેસે આંખેં ઈસ હક્કાની દૌલતસે મેહરૂમ રેહ જાતી હૈ. યુનાંચે મનફૂલ હૈ કે આપકી શહાદતકે બા'દ ઝમીન ઔર આસમાન આપકી જુદાઈમેં રો રહે થે. (હિકાયતુસ્સાલિહીન)

ફાઈદા :- ઈસ હિકાયતસે મા'લૂમ હુવા કે ખુદાકે નેક બંદે બાવજૂદ દૌલત ઔર સરવતકે સાદા ઝિંદગી પસંદ કરતે હૈં.

(૨૧) એક યહૂદી ઔરતકી હક પરસ્તી

મશહૂર હૈ કે એક યહૂદી ઔરત હમેશા મુહબ્બતે ઈલાહીમેં ડૂબી હુઈ રેહતી થી ઔર કિસી વકત ભી ખુદાકી યાદસે ઉસકી ઝબાન ગાફિલ ન રેહતી થી. ઈસ હક પરસ્તીકી બિના પર ઉસકા દિલ રોશન થા. મગર ઉસકા ના ફરમાન શૌહર ઉસકી હક પરસ્તીસે હર વકત નફરત કરતા થા. યુનાંચે ઉસને અપની બીવીકે બારેમેં અપને દોસ્તોંકે મશવરેસે એક ગેહરા ખજા ખોદકર ઉસમેં આગ જલાઈ. જબ વો આગ રોશન હો ગઈ તો ઉસકે શૌહરને અપને તમામ રિશ્તેદારોંકો જમા' કરકે ઉસ નેક સીરત બીવીસે કહા, તૂ હર વકત ખુદાકી યાદમેં મસરૂફ રેહતી હૈ. લિહાઝા ઈસ આગકે ગઢેમેં દાખિલ હો જા. અગર તૂ વાકઈ સચ્ચી હૈ તો તૂ બચ જાએગી.

વરના જલકર રેહ જાએગી. શૌહરકા યે હુકમ સુનકર વો નેક સીરત
 ઔર પાક બાતિન બીવી બિસ્મિલ્લા હિરદ્દમા નિર્દહીમ પળકર
 ઉસી જલતી આગમેં ફૂદ પળી ઔર વો આગ ઉસકી ઈમાની ચમક
 દમકસે બુઝ ગઈ. યે હાલ દેખકર યહૂદિયોંકી હસદકી આગ ઔર
 ભંજકી ઔર તીન દિન લગાતાર ઉસકે ઉપર આગ જલાકર ગળહા
 બંદ કર દિયા. ફિર જબ ઉસ ગળહેકો ખોલકર દેખા તો ઉસકી હૈરતકી
 ઈન્તિહા ન રહી. ક્યૂંકે વો નેક સીરત બીવી સહીહ સાલિમ નમાઝમેં
 મશગૂલ થી. યે દેખકર કે વાકઈ ઉસકા દીન સચ્ચા હૈ વો સબકે સબ
 ઈમાન લે આએ.

ફાઈદા :- સચ હૈ ખુદાકી મુહબ્બત સચ્ચી હર હાલતમેં
 ઈન્સાનકો નજાત દિલાતી હૈ. ઔર અકસર દૂસરોંકી નજાતકા ભી
 સબબ બન જાતી હૈ.

(૨૨) હઝરત રાબિઆ બસરી (રહ.) કા તકવા

કહા જાતા હૈ કે હઝરત રાબિઆ બસરી (રહ.) કે આખરી
 વક્તમેં માલિક બિન દીનાર (રહ.) મિજાઝ પુરસીકે લિયે તશરીફ
 લાએ. ઔર દરયાફત કિયા કે આપકો કિસીને તકલીફ દી હૈ, તો
 કેહને લગી ના ફરમાનીને. ફિર મા'લૂમ કિયા, કિસી ચીઝકો જી
 ચાહતા હૈ? તો બોલી મઝિરતકો. કેહને લગે દુનિયાકી કિસી ચીઝકી
 ખ્વાહિશ હૈ? તો ફરમાયા તીસ બરસસે તાઝા છૂહારેકો જી ચાહતા
 હૈ ઔર અબ તક નહીં ખાયા. યે સુનકર હઝરત માલિક બિન
 દીનાર (રહ.) ને સોચા યે તો કુછ દેરકી મેહમાન હૈ, તાઝા છુવારા
 ઈસ વક્ત કહાસે આએ? ઉસી દરમિયાન કયા દેખતે હૈં કે અચાનક
 એક પરિંદાને ઐસા ઉમદા છુવારા ઉનકે સામને લા ડાલા જો કભી

દેખા ન સુના થા. યુનાંચે વો ફૌરન ઉસકો લેકર હઝરત રાબિઆ (રહ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હુએ. તો દરયાફત કરને લગીં ચે કહાંસે આયા હૈ? જબ માજરા મા'લૂમ હુવા તો બોલીં વલ્લાહુ આ'લમ પરિંદા કિસકે બાગસે લે આયા મૈં નહીં ખાઉંગી, બસ અબ તો અપેને પ્યારે રબકે પાસ હી જાકર ખાઉંગી. ફિર ફરમાયા, અબ મુઝકો તનહાં મકાનમેં મેરે અકેલે ખુદાકે સાથ અકેલા છોળ દો. ચે સુનકર સબ લોગ ગમગીન હોકર રૂખસત હુએ. ઔર મકાનકા દરવાઝા બંદ હોકર બાબે રહમત વા હો ગયા. ઔર ઉસ મકાનકી તરફસે એક ગૈબી આવાઝ સુનાઈ દી :-

યા અય્યતુહન્નફસુલ્ મુત્મઈન્નતુ. ઈજિઈ ઈલા રબ્બિકિ રાદિયતમ્ મરદિય્યાહ. (સૂરએ ફજર પા ૩૦)

અય મુત્મઈન રૂહ! તૂ ખૂશી ખૂશી અપને પરવર દિગારકે પાસ ચલી આ જો તુઝસે રાઝી હૈ.

યુનાંચે દરવાઝા ખોલકર દેખા તો ઝિંદા દિલ રાબિઆ (રહ.) કી રૂહ નિકલ ચુકી થી. અલ્લાહ ઉનકો અપની બે શુમાર નેઅમતોંસે નવાઝે. (હિકાયાતુસ્સાલિહીન)

ફાઈદા :- અલ્લાહ અલ્લાહ! હઝરત રાબિઆ (રહ.) ને તીસ સાલ તક ખજૂર ન ખાયા ઔર આખિર પ્યારી જાન ખુદાકે સુપુર્દ કર દી.

(૨૩) આતિશે નમરૂદકો ગુલઝાર દેખકર
દહીમા (રહ.) કા ઈમાન લાના

મશહૂર હૈ કે નમરૂદ મરદૂદને હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) કો આગમેં ડાલા તો દુનિયા તમાશા દેખ રહી થી ઔર ઉનહી

તમાશાઈયોંમેં નમરૂદકી એક બેટી જિસકા નામ દહીમા થા શામિલ થી. ઉસને એક ઉંચે મકાનસે દેખા કે જબ ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) કો ઈસી આતિશકદામેં ઝોંકા ગયા તો આનકી આનમેં આગકી ખાસિયત બદલ ગઈ. ઔર યા નારૂ કૂની બરદંવ્વસલામન્ અલા ઈબ્રાહીમકા હુકમ પાકર વોહી આગ હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) પર ગુલો ગુલઝાર હુઈ, ઔર યે મંઝર દેખકર દહીમા મુહબ્બતે ઈલાહીમેં આપેસે બાહિર હો ગઈ ઔર નૂરે ઈમાનને ઉસકે દિલકો રોશન કર દિયા. વો બે સાપ્તા બોલ ઉઠી કે ખુદાએ બરહક સચ્ચા હૈ ઔર નમરૂદ જૂઠા, ઔર બઆવાઝે બુલંદ હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) કી ખિદમતમેં અર્ઝ કિયા, અગર ઈજાઝત હો યે કનીઝ ભી ખિદમતે આલીમેં હાઝિર હો જાએ. હઝરત ખલીલુલ્લાહ (અલૈ.) ને ફરમાયા, જિસકે દિલમેં હકકી મુહબ્બત સમા જાએ ઉસકે લિયે યે નાર (આગ) સરાપા નૂર હૈ, તેરે લિયે યહાં હર તરહસે અમન ઔર અમાન ઔર હર કિસમકા ચૈન હૈ. યે ખૂશ ખબરી સુનકર વો લખકી ભી હઝરત ઈબ્રાહીમકી ખિદમતમેં પહોંચ ગઈ ઔર કલિમા લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ ઈબ્રાહીમ ખલીલુલ્લાહ પળહકર અપની જાન ઔર દિલકો ઈમાની ચિરાગસે રોશન કર લિયા. ઔર કેહને લગી કે હઝરત અબ મૈં આખિર દમ તક આપકા સાથ ન છોળુંગી. અગર ઈજાઝત હો તો ઉસ ના સમઝ નમરૂદકો કુછ સમઝાઉં. મુમકિન હૈ રાહ પર આ જાએ. યુનાંચે હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) સે ઈજાઝત લેકર અપને બાપ નમરૂદકે પાસ પહોંચી ઔર કેહને લગી કે અય બાપ! ખ્વાબે હસ્તીસે બેદાર હો. ઔર ખુદાઈકા દા'વા છોળ દે. આખિર તૂને હઝરત ખલીલકો જલતી આગમેં ડાલકર ખુદાકી કુદરતકા તમાશા

દેખ લિયા. અલ્લાહને આગકી ખાસિયતકો બદલકર ઉસકો હઝરત ઈબ્રાહીમ પર ગુલો ગુલઝાર કર દિયા. યે સુનકર નમરૂદ ગુસ્સાકી આગસે ભળક ગયા ઔર કેહને લગા, મા'લૂમ હોતા હૈ તુઝે ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) કી મુહબ્બતને ફરેફતા કર દિયા હૈ. ઔર જબ ઉસ લળકીને નમરૂદકે સામને કલિમએ લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ ઈબ્રાહીમ ખલીલુલ્લાહ પળહા તો ઉસકો સુનકર નમરૂદકા ગુસ્સા ઔર ભળક ગયા ઔર કેહને લગા કે તૂ અપને પુરાને તરીકે પર કાઈમ રેહ, વરના તૂ પનાહ ન પા સકેગી, લળકી કેહને લગી કે જો તેરા જી ચાહે કર મૈં અબ હરગિઝ હકકો ન છોળુંગી. લળકીકી ઈસ પુખ્તગીકો દેખકર ઝાલિમ નમરૂદને ઉસકે કપળે ઉતરવાકર મારના શુરૂ કિયા, મગર ઉસકે ઈમાનમેં કોઈ ફર્ક ન આયા, ઔર જબ નમરૂદકા ઝુલ્મ હદસે ગુઝર ગયા તો રહમતે હકકો જોશ આયા ઔર ફરિશ્તોંને આકર ઉસ લળકીકો જન્નતી પોશાક પેહનાયા. ઈતનેમેં હવાકા એક ઝોંકા આયા ઔર જિસને ઉસકો એસા ઉળાયા કે ફિર કિસીને ઉસકા પતા ન પાયા.

(હિકાયાતુસ્સાલિહીન)

ફાઈદા :- સુખહાનલ્લાહ! જિસકો ખુદા દૌલતે ઈમાનસે નવાઝતા હૈ ઉસકા કોઈ કુછ નહીં બિગાળ સકતા.

(૨૪) ફના ફીલ્લાહકી મૌત

બયાન કિયા જાતા હૈ કે કિસી શખ્સને એક ગુલામ ખરીદા થા. ઉસ ગુલામને અપને આકાસે ત્રીન શરતેં કીં. પેહલી યે કે જબ નમાઝકા વક્ત આએ તો આપ મુઝે ન રોકેંગે, દૂસરી યે કે આપ

मुझसे सिर्फ़ दिनमें भिदमत ले सकेंगे मगर रातको मुझ पर ये पाबंदी न होगी. तीसरे ये के मेरे रेहनेके लिये कोई ऐसा कमरा छिनायत करमाअेंगे जो मेरा पसंदीदा हो. और दूसरे शप्सको उसमें आनेकी छिजाजत न होगी.

युनांचे आकाने गुलामकी ये तीनों शरतें मंजूर कर लीं. और गुलामको हुकम दिया अपने रेहनेके लिये महल सरायमें दिल् याही कमरा पसंद करे जिसमें अकसे अक बेहततर साजो सामानके साथ आरास्ता था. पस गुलामने तमाम कमरोंको देखे लाकर अपने लिये अक वैरान कमरा पसंद किया जो बगैर छतके था. उस पर आकाने दरयाफ्त किया के आगिर तुमने ये वैरान कमरा क्यूं पसंद किया? कमरे तो और भी बहोत हैं, अपने आकासे ये बात सुनकर गुलामने जवाब दिया के मेरे आका शायद आपको मा'लूम नहीं के वैरान जगह अल्लाह तआलाके जिक्से आबाद हो जाती है.

उसके बा'द उस गुलामने उसी वैरान कमरामें रातको रेहना शुरू कर दिया. और ये बात पेहले ही तय हो चुकी थी के रातको गुलाम आजाद रहेगा. जब गुलामको अपने पसंदीदा आजाद कमरामें रेहते हुअे कुछ अरसा गुजर गया तो उसके आकाने अक दिन रातको मेहफ़िल काछिम की और आधी रातके बा'द जब दोस्त अहबाब रुजसत हो गअे तो मकानका मालिक टहेलता हुवा गुलामके कमराकी जानिब जा निकला, तो क्या देखता है के अक नूरानी फ़ानोसने उपरसे आकर कमराकी जाली छतको घेर रज्ज्मा है. और गुलाम सिजदामें पणा हुवा अपने रजसे हुआ और मुनाज्जतमें मसइफ़ है के मेरे परवरदिगार! दिनको तूने मेरे आकाकी

ખિદમત મેરે ઝિમ્મે વાજિબ કર દી હૈ. અગર યે ખિદમત મેરે ઝિમ્મે ન હોતી તો મૈં રાત દિન તેરી ઈબાદતમેં મશગૂલ રેહતા, લિહાઝા તૂ મેરા ઉઝર કબૂલ ફરમા લે.

ઉસકા માલિક તઅજજુબકે સાથ સુબહે સાદિક તક ઉસ અજજુબ મંઝરકો દેખતા રહા. યુનાંચે સુબહ હોતે હી વો નૂરાની ફાનોસ આસમાન પર ચલી ગઈ ઔર છત બંદ હો ગઈ. માલિકને અપની બીવીસે ઉસકા તઝકિરા કિયા. ઔર દૂસરે રોઝ વો માલિક ઔર ઉસકી બીવી દોનૂં ઈસ મંઝરકો દેખને ગએ તો ઉસ રાતમેં ઉસી તરહ વોહી મંઝર દેખા જો પેહલી રાતમેં માલિક દેખ ચુકા થા.

,સુબહ ઉન દોનૂંને ગુલામકો બુલાકર કહા કે તૂ અલ્લાહકે વાસ્તે આઝાદ હૈ. તાકે અપની ખ્વાહિશકે મુતાબિક રાત દિન અલ્લાહકી ઈબાદતમેં મશગૂલ રેહ સકે જિસ્સે તૂ મઅઝિરત કરતા રેહતા હૈ. ઉસીકે સાથ ઉસ માલિક ઔર ઉસકી બીવીને ગુલામસે ઉસકી ઉન કરામતોંકા ઝિકર કિયા જો રાતકો વો દોનૂં દેખ ચુકે થે.

બસ અબ કયા થા, જબ ગુલામકો મા'લૂમ હુવા કે ઉન પર ઉસકા રાઝ ખુલ ગયા હૈ તો ઉસને ઉસી વકત દરબારે ઈલાહીમેં હાથ ઉઠાકર દુઆ કી અય મેરે પરવરદિગાર! મૈંને તુઝસે દુઆ કી થી કે મેરા રાઝ કિસી પર ન ખોલિયો, મગર અબ જબ કે મેરા ભેદ દૂસરોં પર ઝાહિર હો ગયા જિસકો મૈં છુપાએ રખના ચાહતા થા તૂ મુઝકો અપને પાસ બુલા લે. યુનાંચે ઉસી હાલતમેં ઉસકી રૂહ પરવાઝ કર ગઈ. ઔર વો વાસિલે બહક હો ગયા. અલ્લાહ તઆલા ઉસકી મઝિરત ફરમાએ. (કલયૂબી)

મન્ કાન લિલ્લાહિ કાનલ્લાહુ લહૂ. હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) ને સચ ફરમાયા હૈ કે જો અલ્લાહકા હો જાતા હૈ અલ્લાહ

ઉસકા હો જાતા હૈ. દેખિયે ઉસ ગુલામ ફના ફીલ્લાહકી દુઆ કિસ તરહ હાથોં હાથ દરજએ કબૂલિયતકો પહોંચ ગઈ.

(૨૫) હકીકી નમાઝ

એક મરતબાકા ઝિકર હૈ કે ઈસામ બિન યૂસુફ (રહ.) ને હાતિમ અસમ (રહ.) સે દરયાફત કિયા કે અય હાતિમ! યે તો ફરમાઈયે આપ નમાઝ કિસ તરહ પઞહતે હૈં? ઉસ પર હાતિમ અસમ (રહ.) ને ઈસામ (રહ.) કી જાનિબ મુતવજજેહ હોકર ફરમાયા કે સુનિયે જનાબ! મેરે નમાઝ પઞહનેકા તરીકા તો યે હૈ કે જબ નમાઝકા વક્ત આતા હૈ તો ઉઠકર પેહલે ઝાહિરી ઔર બાતિની વુઝૂ કરતા હૂં. યે સુનકર ઈસામ (રહ.) ને દરયાફત કિયા કે વુઝૂકી ઝાહિરી ઔર બાતિની કૈફિયતકી તો વઝાહત ફરમાઈયે? હાતિમને જવાબ દિયા કે ભાઈ વુઝૂ ઝાહિરી તો યેહી હૈ કે વુઝૂકે આ'ઝાકો પૂરી તરહ પાનીસે ધો લેતા હૂં મગર વુઝૂ બાતિનીમેં સાત ચીઝોંસે આ'ઝાકો ધોતા હૂં ઔર વો યે કે તૌબા, નદામત, તર્કે દુનિયા, મખ્લૂકકી તા'રીફ, રિયાસત, કીના, ઔર હસદકો દિલસે દૂર કરતા હૂં, ઉસકે બા'દ મસ્જિદમેં જાકર ઈસ તરહ આજિઝીસે નમાઝકે લિયે ખળા હોતા હૂં કે ઉમ્મીદકી હાલતમેં કા'બતુલ્લાહ મેરે સામને હોતા હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા મુઝે દેખતા હોતા હૈ. ઔર યે કે મેરે દાઈ જાનિબ જન્નત ઔર બાઈ જાનિબ દોઝખ હોતે હૈ. મેરે પીછે મૌતકા ફરિશ્તા રૂહ કબ્જ કરનેકે લિયે તૈયાર ખળા હૈ ઔર મેરા કદમ પુલ સિરાત પર હૈ ઔર મુઝે પૂરા યકીન હોતા હૈ કે યે નમાઝ મેરી આખરી નમાઝ હૈ. બસ ઈસ હાલતમેં તકબીર કેહકર ખુશૂઅ ઔર

ખુઝૂઅકે સાથ નમાઝ શુરૂ કરતા હું. ઔર કિરા'તે કુરઆનમેં સહીહ અલ્ફાઝકે સાથ ઉસકે મા'ના પર ભી પૂરી નઝર રેહતી હૈ, ફિર નિહાયત આજિઝી ઔર ઈન્કિસારીકે સાથ રૂકૂઅ ઔર ગિરયા વઝારીકે સાથ સિજદા અદા કરતા હું. ઉસી તરહ નમાઝકી રકા'ત પૂરી કરકે રહમતે ઈલાહીકા ઉમ્મીદવાર હોકર તશહહુદ પળહતા ઔર ફિર ઈખ્લાસકે સાથ સલામ ફેરતા હું. પસ મેરી નમાઝકી કેફિયત યે હૈ. જિસ પર મેં પૂરે તીસ સાલસે અમલ કર રહા હું.

હાતિમ અસમ (રહ.) કી યે તકરીર સુનકર ઈસામ (રહ.) ઝારો કતાર રોને લગે, ઔર કેહને લગે કે યે નમાઝ તો એક ઐસી દૌલત હૈ જિસ પર હર શખ્સ કાદિર નહીં હો સકતા. બસ યે તો આપહી કે લિયે મખ્સૂસ હૈ.

ઝાલિક ફઝલુલ્લાહિ યૂઅ્તીહિ મંય્યાશાઅ. (કલયૂબી)

ફાઈદા :- અલ્લાહકે મુખ્લિસ બંદોંકી નમાઝ ઐસી હી હોતી હૈ. જિસકો હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) ને અસ્સલાતુ મેઅ્રાજુલ મુ'મિનીન ફરમાયા હૈ.

(૨૬) ઈતાઅતે ઈલાહીકા ઔર નાફરમાનીકા સમરા

વાકિઆ મશહૂર હૈ કે એક નૌજવાન કિસી સલ્તનતકા બાદશાહ બના દિયા ગયા. મગર ઉસને અપની સલ્તનતમેં કોઈ લઝ્ઝત મેહસૂસ ન કી, ઉસ પર ઉસ નૌજવાન બાદશાહને અપને હમનશીનોંસે મશ્વરા કિયા કે કયા સલ્તનતકે બારેમેં સબ બાદશાહોંકી મેરી હી સી હાલત હોતી હૈ?

ઉસકે જવાબમેં હમનશીનોંને અર્ઝ ક્રિયા કે હુઝૂર ઐસા તો નહીં હોતા, બાદશાહ તો અપની સલ્તનત પર કાઈમ ઔર સાબિત રેહતે હૈં. તો ઉસ નૌજવાન બાદશાહને મા'લૂમ ક્રિયા કે આખિર મેરે લિયે સલ્તનતકે કયામ ઔર સુબૂતકી કયા શકલ હો સકતી હૈ?

હમ નશીનોંને અર્ઝ ક્રિયા કે યે કામ તો ઉલમા હી કર સકતે હૈં. વોહી આપકે લિયે સલ્તનતકો કાઈમ ઔર સાબિત કર સકેંગે. યે સુનકર ઉસ બાદશાહને અપની સલ્તનતકે ઉલમા ઔર સુલહાકો બુલવાકર કહા કે આપ લોગ મેરે પાસ રહેં. જો બાત ઈતાઅતે ઈલાહીકી દેખેં ઉસકા મુઝે હુકમ દે. ઔર જો બાત ખુદાકી નાફરમાનીકી હો ઉસ્સે મુઝે બાઝ રખેં. યુનાંચે ઉલમા ઔર સુલહાકી જમાઅતને બાદશાહકી ખ્વાહિશકે મુતાબિક અમ્ર બિલ માઅરૂફ ઔર નહીં અનિલ મુન્કર પર અમલ શુરૂ કર દિયા જિસકે નતીજેમેં ચારસો સાલ તક ઉસ બાદશાહકી સલ્તનત કાઈમ રહી, મગર ઈસ સિલસિલએ અજરકો ઈબ્લીસ લઈન કબ દેખ સકતા થા. ઉસને મૌકા' પાકર બાદશાહકો ઈસ સિરાતે મુસ્તકીમસે ડગમગા દિયા, એક દિન જબ ઈબ્લીસ બાદશાહકે પાસ પહોંચા તો બાદશાહને ઉસ અજનબીકો દેખકર દરયાફત ક્રિયા તૂ કૌન હૈ? તો નિહાયત જુરઅતસે સાફ કેહ દિયા કે મૈં ઈબ્લીસ હૂં. મગર યે તો બતલાઈયે આપ કૌન હૈં? બાદશાહને જવાબ દિયા કે મૈં ઈબ્ને આદમ યા'ની ઈન્સાન એક આદમી હૂં. બાદશાહકે ઈસ જવાબ પર હી ઈબ્લીસને ઉસ પર ફન્દા ડાલ દિયા, કેહને લગા કે અગર આપ આદમી યા'ની ઔલાદે આદમ હોતે તો અબ તક કભીકે મર ચુકે હોતે, તુમ તો પૂજનેકે લાઈક મા'બૂદ હો. લોગોંકો અપની ઈબાદતકી તરફ દા'વત દો. ઈબ્લીસને કુછ ઈસ તરહ યે

બાતચીત કી કે બાદશાહકે દિલમેં ઉતર ગઈ. ઔર ઉસને મિમ્બર પર ચળકર લોગોંસે કહા કે લોગો! અબ તક મૈંને એક બાત તુમસે પોશીદા રખ્ખી થી. મગર આજ ઉસકે ઝાહિર કરનેકા વકત આ હી ગયા. 'તુમહેં મા'લૂમ હૈ કે મૈં ચારસો બરસસે તુમ પર હુકૂમત કર રહા હૂં. અગર ઔલાદે આદમસે કોઈ આદમી થા તો દૂસરે લોગોંકી તરહ મૈં ભી કભીકા મર ચુકા હોતા. લિહાઝા તુમહેં મા'લૂમ હોના ચાહિયે કે મૈં તો તુમહારા મા'બૂદ હૂં. અબ તુમકો મેરી ઈબાદત કરની ચાહિયે.

બાદશાહકે ઈસ એ'લાનકે બા'દ જિસમેં ખુલા શિર્ક થા અલ્લાહ તઆલાને ઉસ ઝમાનેકે નબીકે પાસ વહી ભેજી કે ઉસ બાદશાહકો ખબરદાર કર દિયા જાએ કે જબ તક વો રાહે રાસ્ત પર કાઈમ રહા મૈંને ઉસકા મુલ્ક કાઈમ ઔર સાબિત રખ્ખા, મગર અબ જબકે વો ખુલ્લમ ખુલ્લા ગુમરાહ હો ચુકા હૈ તો કસમ હૈ અપની ઈઝ્જત ઔર જલાલકી મૈં ઉસપર ઝાલિમ બાદશાહકો મુસલ્લત કરૂંગા. ચુનાંચે બુખ્તે નસરને ઉસ બાદશાહ પર હમલા કરકે ઉસકો કતલ કિયા ઔર સત્તર (૭૦) કશિયાં સોનેકી ભરકર લે ગયા. ઈસ તરહ ખુદાકી નાફરમાનીસે ઉસકી બાદશાહત ઔર ઝૂઠી ખુદાઈ સબ ખાકમેં મિલ ગઈ. (કલયૂબી)

ફાઈદા :- ખુદાકી ઈતાઅતકા ફાઈદા ઔર નાફરમાનીકા વબાલ ઈસ હિકાયતસે ઝાહિર હો રહા હૈ.

(૨૭) ઈતાઅત ગુઝાર બાંદી

બયાંન કરતે હૈં કે ખલીફા હાઝન રશીદ (રહ.) કે પાસ એક બાંદી થી જો શકલ ઔર સૂરતકે એ'તિબારસે તો કુછ હસાન ન થી

મગર થી બળી સમઝદાર. એક દિન ખલીફાને અપની બાંદિયોંમેં અશરફિયાં લુટાની શુરૂ' કી. તો સબ બાંદિયાં અશરફિયાં યુનનેમેં મશગૂલ હો ગઈ. લેકિન યે બાંદી ખળી ખળી બાદશાહકે ચેહરેકી તરફ દેખતી રહી, કિસીને ઉસ્સે દરયાફત કિયા કે આખિર તૂ અશરફિયાં ક્યું નહીં લૂટતી? ઉસ પર ઉસ બાંદીને જવાબ દિયા કે અશરફિયાં લૂટનેવાલિયોંકા મક્સૂદ તો યે અશરફિયાં હી હૈં, મગર મેરા મતલૂબ ઈન અશરફિયોંકા માલિક હૈ, ખલીફાકો ઉસ બાંદીકી યે બાત બહોત પસંદ આઈ. ઉસને બાંદીકો અપને ખ્વાસ યા'ની મુકર્રિબીનમેં દાખિલ કર લિયા, ઔર બહોત કુછ ઈન્આમ ઔર ઈકરામસે નવાઝા.

આહિસ્તા આહિસ્તા, જબ યે ખબર દૂસરે બાદશાહોંકો પહોંચી તો ઉનહોંને કહા કે ખલીફા અપની એક કાલી કલોટી બાંદી પર આશિક હો ગયા હૈ. યે સુનકર ખલીફાને ઉન સબ બાદશાહોંકો દા'વત દી. ઔર ઉન સબકે સામને તમામ બાંદિયોંકો બુલાકર સબકે હાથમેં એક એક યાકૂતકા ખ્યાલા દેકર હુકમ દિયા કે ઉન ખ્યાલોંકો ઝમીન પર પટક દેં, ખ્યાલે થે યાકૂતકે કીમતી. યુનાંચે સબકી સબ બાંદિયાં હુકમ પૂરા કરનેસે રૂકી રહી ઔર ખ્યાલ કિયા કે ઝમીન પર ગિરનેસે યે કીમતી ખ્યાલે ઝાઝેઝા હો જાઝેગે, મગર ઉસ કાલી કલોટી બાંદીને હુકમ પાતે હી ખ્યાલા ઝમીન પર દે મારા, જિસ્સે વો કીમતી ખ્યાલા ચૂર ચૂર હો ગયા. ઉસ પર ખલીફાને હાઝિરીને મજલિસકો મુખાતબ ફરમાકર બયાન કિયા કે દેખિયે ઈસ બાંદીકા ચેહરા અગરચે હસીન નહીં, ન વો અપની જગહ ખૂબસૂરત હૈ લેકિન ઉસકા કામ કિસ કદર હસીન હૈ કે ઉસને હુકમ પાતે હી ઉસકો પૂરા કિયા ઔર બાકી તમામ બાંદિયાં જિનમેં એકસે એક

હસીન હૈ હુકમ પૂરા કરનેસે દૂર હૈ. ફિર ખલીફાને ઉસ બાંદીકો બુલાકર પૂછા આખિર તૂને યે કીમતી ખ્યાલા ક્યૂં તોડા? જબકે કિસી દૂસરીકો ઉસકી હિંમત ન હુઈ?

ઉસ પર ઉસ કાલી કલોટી ખાદિમાને હાથ જોળકર અર્જ કિયા કે હુઝૂરને મુઝે ઉસકે તોડનેકા હુકમ ફરમાયા થા, મૈંને અપને દિલમેં ફૈસલા કિયા કે ખ્યાલા તોડનેમેં તો સિર્ફ શાહી ખઝાનાકા કુછ નુકસાન હૈ. લેકિન હુકમ તોડનેસે નાફરમાન કેહલાઉંગી ઔર હુકમે શાહીકી અઝમત ઔર વકારકો ઠેસ લગેગી. ઈસ લિયે મૈંને તા'મીલે હુકમકા એહતિરામ કિયા, હો સકતા હૈ કે લોગ મુઝે ઈસ સિલસિલેમેં પાગલ કેહકર પુકારૈં મગર મુઝે યે લકબ ફરમાને શાહીકો બર કરાર રખને ઔર ઉસકી તૌકીર બળહાનેકે લિયે ઝિયાદા પસંદ હૈ.

યુનાંચે બાંદીકા યે જવાબ સુનકર સબકો હૈરત હુઈ ઔર ઉસકી સમઝદારી ઔર ફરાસતકી દાદ દિયે બગૈર ન રેહ સકે.

(કલયૂબી)

ફાઈદા :- મા'લૂમ હુવા કે અસલ ફરમાંબરદારી હુકમ માનનેમેં હૈ ઉસે ઈન્સાનકી ઈઝઝત હોતી હૈ.

(૨૮) શૌહરકી ઈતાઅત ઔર નાફરમાનીકા નતીજા

બયાન કિયા જાતા હૈ કે એક નૌજવાન સખ્ત બીમાર હુવા. જિસ પર ઉસકી વાલિદાને નઝર માની કે અલ્લાહ તઆલા મેરે બેટેકો શિક્ષા અતા ફરમા દે તો મૈં સાત દિનકે લિયે દુનિયાસે નિકલ જાઉંગી.

યુનાંચે ખુદાને બીમારકો શિક્ષા અતા ફરમા દી. મગર વો ઔરત અપની નઝર પૂરી ન કર સકી, 'ઉસકે બા'દ ઉસ ઔરતને ખ્વાબ દેખા કે કોઈ બુઝુર્ગ ફરમા રહે હૈં અય ખુદાકી બંદી! તૂ અપની નઝર પૂરી કર તાકે ખુદાકી બાઝપુર્સસે મેહફૂઝ રેહ સકે, સુબહ હુઈ તો ઉસ ઔરતને અપને લળકેકો બુલાકર તમામ વાકિઆ બયાન ક્રિયા ઔર ઉસસે કહા કે કબ્રસ્તાનમેં મેરે લિયે કબર ખોદકર મુઝે ઉસમેં દફન કર દે. યુનાંચે લળકેને અપની વાલિદાકે હુકમકી તા'મીલ કી ઔર ઉસકો ઝિંદા હી કબરમેં દફન કર દિયા. ઔર ઉસ ઔરતને કબરમેં ઉતરકર દુઆ કી કે અય મેરે પરવરદિગાર! મૈંને અપની વુસઅતકે મુતાબિક અપની નઝર પૂરી કર દી. અબ તૂ મુઝે કબરકી આફતોંસે મેહફૂઝ રખ, ઈતનેમેં કયા દેખતી હૈ કે ઉસકે સરકી જાનિબ એક રોશનદાન હૈ. ઔરતને ઉસ રોશનદાનમેં ઝાંકા તો એક બાગ નઝર આયા જિસમેં દો ઔરતેં મૌજૂદ થી. જિનહોંને ઉસ ઔરતકો આવાઝ દી કે બીબી હમારે પાસ ચલી આ, ખુદાકી કુદરતસે વો રોશનદાન કુશાદા હો ગયા. જિસ્સે નિકલકર વો ઔરત બાગીચામેં ઉન દોનૂં ઔરતોંકે પાસ જા પહોંચી. ઔર વહાં પહોંચકર ઉસને દેખા કે બાગમેં એક પાકીઝા હોઝ હૈ જિસ પર વો દોનૂં ઔરતેં બૈઠી હૈં. ઉસ ઔરતને ઉન દોનૂંકે પાસ પહોંચકર ઉનકો સલામ ક્રિયા લેકિન ઉનમેંસે કિસીને ઉનકે સલામકા જવાબ નહીં દિયા. ઉસ ઔરતને ઉનસે પૂછા કે તુમ તો અબી બાતચીત કર રહી થીં આખિર મેરે સલામકે જવાબસે કયા રૂકાવટ સામને આઈ? ઉસકો ઉન દોનૂં ઔરતોંને જવાબ દિયા કે સલામ તો ઈતાઅત ઔર બંદગી હૈ ઔર હમ યહાં ઉસસે રોક દિયે ગએ હૈં. ઈતનેમેં યે ઔરત કયા દેખતી હૈ કે

ઉન દોનૂંમેંસે એક કે સર પર એક પરિંદા અપને બાઝૂસે હવા કર રહા હૈં ઔર દૂસરી ઔરતકે સર પર એક પરિંદા અપની ચોંચ માર રહા હૈં. યે દેખકર ઉસ ઔરતને પેહલી ઔરતસે પૂછા કે તુમહારી ઉસ ફઝીલતકા સબબ કયા હૈં? ઉસને જવાબ દિયા કે મૈં દુનિયામેં અપને શૌહરકી ફરમાં બરદાર બીવી થી. ઔર મેરે દુનિયાસે રૂખસત હોતે વકત મેરા શૌહર મુઝસે ખૂશ થા. બસ ઉસી ઈતાઅત ગુઝારીકે સિલેમેં અલ્લાહ તઆલાને મુઝે અપની ઈસ નેઅમતસે નવાઝા હૈં. ફિર ઉસને દૂસરી ઔરતસે મા'લૂમ કિયા કે બીબી આબિર તુમહારી ઈસ તકલીફકા સબબ કયા હૈં? તો ઉસને બતાયા કે થી તો મૈં નેક બખ્ત, મગર શૌહરકી ફરમાં બરદાર ન થી. ઔર મેરે દુનિયાસે ઈન્તિકાલકે વકત મેરા શૌહર મુઝસે નાખૂશ થા. લિહાઝા મેરી નેક બખ્તીકા સિલા અલ્લાહ તઆલાને મુઝે યે બાગ અતા ફરમાયા, લેકિન શૌહરકી નાફરમાની ઔર નારાઝગીકે સબબસે મૈં ઈસ અઝાબમેં મુબતલા હૂં. લિહાઝા મૈં તુમસે દરખવાસ્ત કરતી હૂં કે જબ તુમ દુનિયામેં વાપસ જાઓ તો મેરે શૌહરસે મેરે લિયે સિફારિશ કરના. મુમકિન હૈં વો મુઝે મઆફ કર દે. ઔર રાઝી હો જાએ.

યુનાંચે જબ ઈસ દફન કી ગઈ ઔરત પર સાત દિન ગુઝર ચુકે તો ઉન દોનૂં ઔરતોંને ઉસકો બતાયા કે દેખો અંબ તુમ અપની કબરમેં ચલી જાઓ તુમહારા લળકા આયા હુવા હૈં, ઉસ બાતકો સુનકર ઉસ ઔરતને અપની કબરમેં આકર દેખા તો મા'લૂમ હુવા ઉસકા લળકા કબર ખોદ રહા હૈં, ફિર જબ વો લળકા અપની વાલિદાકો લેકર ઘર પહોંચા તો ખબર મશહૂર હો ગઈ કે ફલાં ઔરત અપની નઝર પૂરી કરકે કબરસે નિકલકર આઈ હૈં. ઈસ

ખબરકો સુનકર લોગોંકે કાફલે ઉસકી મુલાકાતકો આને લગે. જિનમેં ઉસ ઔરતકા શૌહર ભી થા. જિસને ઉસ ઔરતસે અપની સિફારિશકી દરખ્વાસ્ત કી થી. ઈસ ઔરતને ઉસ શખ્સસે ઉસકી બીવીકા તમામ હાલ બયાન 'કરકે ઉસકી સિફારિશ કી, જિસ પર ઉસ શખ્સને બીવીકા કુસૂર મઆફ કર દિયા, તો ઉસ ઔરતને ખ્વાબ દેખા કે ઉસકી બીવી ઉસસે કેહ રહી હૈ કે બીબી તેરી વજહસે અલ્લાહને મુઝે અઝાબસે નજાત દે દી. તેરે ભી અલ્લાહ ગુનાહ મઆફ કરે ઔર તુઝે ઉસકા બેહતર બદલા અતા ફરમાએ.

(કલયૂબી)

ફાઈદા :- દેખો શૌહરકી ફરમાં બરદારીકા કિતના બળા સિલા હૈ. અલ્લાહ સબકો ઈતાઅતકી તૌફીક અતા ફરમાએ.

(૨૯) એક ખુદાપરસ્ત ગુલામકી દુઆકી બરકત

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મુબારક (રદિ.) ફરમાતે હૈં કે એક મરતબા મક્કા મુઅઝઝમામેં સપ્ત કહત પળા, લોગ નમાઝે ઈસ્તિસ્કા'કે લિયે મૈદાને અરફાતમેં જમા' હોતે રહે. લેકિન કિસી તરહ કહતકે આસાર કમ ન હોતે થે. બરાબર એક હફતા ઉસી તરહ ગુઝર ગયા, યુનાંચે આઈન્દા હફતા જુમ્આકી નમાઝકે બા'દ લોગ ફિર અરફાતમેં જમા' હુએ તો મૈંને દેખા કે એક કાલાં કલોટા કમઝોર ઔર નાતવાં ઈન્સાન હૈ જિસને દો રકા'ત નમાઝ પળકર અલ્લાહ તઆલાસે દુઆ માંગી ઔર સિજદહમેં ગિરકર કસમ ખાઈ કે તેરી ઈઝ્ઝત ઔર જલાલકી કસમ ઉસ વકત તક સિજદેસે

સર ન ઉઠાઉંગા જબ તક તૂ રહમતકી બારિશસે અપને બંદોંકો સૈરાબ ન કર દે. યુનાંચે ઉસકી ઉસ દુઆકે બા'દ મૈંને દેખા કે આસમાન પર કાલા બાદલ નમૂદાર હુવા ઔર ઈસ તરહ બરસા ગોયા કિસીને મશકકે મુંહ ખોલ દિયે હૈં. ઉસકે બા'દ ઉસ કાલે કલોટે બંદએ ખુદાને અપને રબકી હમ્દો સના બયાન કી ઔર ચલ દિયા. મૈં ભી ઉસકે પીછે હો લિયા કે દેખૂં ચે શખ્સ કહાં જાતા હૈ. જબ વો ચલતે ચલતે ઐસે મકાનમેં દાખિલ હુવા જહાં એક બરદા ફરોશ (ગુલામ બેચનેવાલા) રેહતા થા. મૈં ચે દેખકર વાપસ ચલા આયા ઔર સુબહકો કુછ રૂપિયે લેકર ઉસ બરદા ફરોશકે મકાન પર પહોંચા, મૈંને કહા કે મુઝે એક ગુલામ ખરીદનેકી ઝરૂરત હૈ. મેરી ઉસ દરખવાસ્ત પર ઉસ સોદાગરને તકરીબન તીસ ગુલામ મુઝે દિખાએ. ઉન સબકો દેખ ભાલકર મૈંને કહા, ઈનકે અલાવા ઔર ભી કોઈ ગુલામ હૈ? ઉસને જવાબ દિયા હાં. એક મન્હૂસ સા ગુલામ ઔર હૈ જો કિસીસે બાત ભી નહીં કરતા. મૈંને કહા ઉસે ભી દિખા દો તો સોદાગર ઈસી ગુલામકો લે આયા જિસકો મૈં દેખ ચુકા થા કે ઉસકી રિઆયાસે અલ્લાહને બારાને રહમત કી હૈ. મૈંને ઈસ સોદાગરસે દરયાફત કિયા કે તુમને ઉસકો કિસ કીમત પર ખરીદા હૈ? સોદાગર કેહને લગા કે ખરીદા તો હૈ મૈંને બીસ અશરફિયોંકા, મગર આપકો સિર્ફ દસ હી અશરફીકા દે દૂંગા. ચે સુનકર હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મુબારક ને ફરમાયા કે હમેં ઉસકી ઝરૂરત નહીં, બલ્કે મૈં તુમકો ઉસકી કીમતમેં સત્તાઈસ (૨૭) અશરફિયાં ઝાઈદ દૂંગા. બસ ઉસકા સોદા કરકે મૈં ગુલામકો સાથ લેકર ચલા આયા. તો વો ગુલામ કેહને લગા અય મેરે આકા! આપને આખિર મુઝે કયૂં ખરીદા હૈ. મૈં તો કિસી ભી ખિદમતકે

કાબિલ નહીં હું. મૈંને અર્જ ક્રિયા કે મૈંને તુમકો ઈસ લિયે ખરીદા હૈ કે મૈં તુમહારા ખાદિમ બનૂં ઔર તુમ મેરે માલિક. મેરી ઈસ બાત પર ગુલામને દરયાફત ક્રિયા કે આપ ઐસા કયૂં કર રહે હૈં? ઉસ પર મૈંને અર્જ ક્રિયા કે મૈં કલ તુમહારી કરામત દેખ ચુકા હૂં. અલ્લાહને તુમહારી દુઆ કબૂલ ફરમાઈ ઔર અપની રહમતકી બારિશ કર દી જિસકે લિયે મખ્લૂક પરેશાન થી. ઉસને દરયાફત ક્રિયા કે કયા વાકઈ આપને ઐસા દેખા હૈ? મૈંને કહા કે હાં, ઉસકે બા'દ ઉસને દરયાફત ક્રિયા કે કયા આપ મુર્જે આઝાદ કરતે હૈં? મૈંને કહા કે તુ અલ્લાહકે વાસ્તે આઝાદ હૈ. 'ઉસકે બા'દ મૈંને સુના ગૈબસે આવાઝ આઈ કે ઈબ્ને મુબારક! તુજે બશારત હો, અલ્લાહ તઆલાને તેરી મર્જિરત ફરમા દી. ઉસકે બા'દ ઉસ ગુલામને કામિલ વુજૂ કરકે દો રકા'ત નમાઝ પળહી ઔર કહા કે ઈસ છોટે આકાકી આઝાદી પર તો અલ્લાહકા શુક હૈ મગર મૌલાએ અકબરકે આઝાદ કરને પર ઉસકા શુક કિસ તરહ અદા કરૂં. ઉસકે બા'દ દો બારા વુજૂ કરકે ઉસને દો રકા'ત નમાઝ અદા કી ઔર દોનૂં હાથ આસમાનકી તરફ ઉઠાકર દુઆ માંગી કે ઈલાહી તુજે મા'લૂમ હૈ કે મૈંને તીસ (૩૦) સાલ તક તેરી ઈબાદત કી ઔર મેરે તેરે દરમિયાન અહદ થા કે તૂ મેરા રાઝ ન ખોલેગા. મગર અબ જબકે યે રાઝ ખુલ ગયા તો તૂ મેરી રૂહ કબ્જ કરકે અપને પાસ ખુલા લે. ઈતનેમૈં વો બેહોશ હોકર ગિરા. જો દેખા તો ઉસકી રૂહ પરવાઝ કર ચુકી થી. હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મુબારક (રહ.) ફરમાતે હૈં કે મૈંને ઉસકો મા'મૂલી કફન દિયા, ઔર નમાઝ પળહકર દફન કર દિયા, પસ જબ મૈં સોયા તો કયા દેખતા હૂં કે દો ખૂબસૂરત બુરુર્ગ ઉમદા લિબાસ પેહને હુએ હૈં. ઉનમૈંસે એક સાહબને મુઝસે

ફરમાયા અય ઈબ્ને મુબારક (રહ.)! કયા તુજે અલ્લાહ તઆલાસે શરમ નહીં આઈ ઔર ये કેહકર જબાવો ચલે તો મૈને દરયાફત ક્રિયા કે આપ કૌન હૈ? તો ઉનહોંને ફરમાયા કે મૈ મુહમ્મદ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) હૂં. ઔર ये मेरे पास હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.). આખિર મૈને દરયાફત ક્રિયા કે મૈ અલ્લાહસે કિસ તરહ નહીં શરમાયા? હાલાંકે કસરતસે નમાઝ પઢતા હૂં, ઉસ પર ઉનહોંને ઈરશાદ ફરમાયા કે આજ ઔલિયા અલ્લાહમેંસે એક વલીકી વફાત હુઈ ઔર તુમને ઉસકો અચ્છા કફન નહીં દિયા. ચુનાંચે જબ સુબહ હુઈ તો મૈને ઉસ ગુલામકી નઅશકો કબરસે નિકાલ કર નિહાયત ઉમદા ઔર નફીસ કફન પેહનાયા ઔર દોબારા નમાઝે જનાઝા અદા કરકે દફન કર દિયા. અલ્લાહ તઆલા ઉસ પર અપના રહમ ફરમાએ. આમીન (કલયૂબી)

ફાઈદા :- સચ હૈ અલ્લાહ તઆલા અપને મુતીઅ ઔર ફરમાં બરદારકી ખૂદ ઈઝ્જત બઢા દેતા હૈ.

(૩૦) હઝરત ઉવૈસ કરની (રહ.) કી દુઆકી મકબૂલિયત

બયાન ક્રિયા ગયા હૈ કે તાજિરોંકી એક કશ્તી તૂફાની હવાઓ ઔર સમંદરોંકી લહેરોંસે ડગમગાને લગી જિસ્સે કશ્તીકે સવરોંકો બહોત ઝિયાદા ખોફ ઔર ડર પૈદા હો ગયા. ઉસ કશ્તીમેં એક મુસાફિર જો ઉની ચાદર ઓળહે હુએ એક કોનામેં બૈઠા થા. જબ કશ્તીમેં પાની ભર ગયા ઔર હવાકે થપેળોંને ઉસે ડૂબોનેકે કરીબ કર દિયા ઔર કશ્તીકે મુસાફિરોં ઔર તાજિરોંકો અપની જાનોં

और मालके आभेअ होनेका जतरा लाहिक हुवा, तो वो कमलीपोश मुसाफिर कश्तीसे बाहिर निकलकर पानी पर नमाज पण्डने लगा. ये देखकर हमने दरज्वास्त की अय अल्लाहके ध्यारे वली हमें भी बयाईये. मगर उसने हमारी उस दरज्वास्त पर कुछ तवज्जोह न दी. युनांये हमने फिर उससे छिल्लिज की के आपको उस जातकी कसम जिसने आपको अपनी ईबादतकी तौफीक अता फरमाई है. हमारी मदद फरमाईये और कश्तीको बयाईये. ये सुनकर उस अल्लाहके बंदेने हमारी तरफ तवज्जोह फरमाई और दरयाफ्त किया तुमहारा क्या हाल है? क्यूं के हम जिस मुसीबतमें गिरिफ्तार थे उनहें उसकी जबर न थी, लिहाजा हमने अर्ज किया के देखिये तो सही, तूफानी हवाओं और समंदरकी लहरोंने कश्तीको तबाह हाल कर दिया है. और हम लोग किस कदर परेशानीमें मुजतला हैं के हमारी जानें और माल कश्तीके साथ डूब रहे हैं. ये सुनकर उनहोंने फरमाया के तुम सब अल्लाहका तर्कुब हासिल करो. हमने दरयाफ्त किया आबिर किस जरीआसे तर्कुब हासिल करें? उस पर वो फरमाने लगे के दुनियाको छोणकर जुदाकी नजदीकी हासिल करो. और उसकी पनाहमें आ जाओ. हमने वा'दा किया के हमने दुनियाको छोण दिया. तो फरमाने लगे अल्लाहके बरोसा पर बिस्मिल्लाह पण्डकर कश्तीसे निकल आओ. युनांये यके बा'द दीगरे हम कश्तीसे निकलकर उनके पास पानी पर जणे हो गये. जिनकी ता'दाद दो सोसे उपर थी. उसके बा'द कश्ती समंदरमें डूब गई. और जो कुछ माल और सामान उसमें था वो सबका सब पानीके नीचे पड़ोय गया. फिर वो बुजुर्ग हमसे फरमाने लगे के दुनियाके भौकसे तुम लोग बय गये अब तुम जाओ. हमने दरयाफ्त किया

કે આપકો ખુદાકી કસમ યે તો બતા દીજિયે કે આપ કૌન હૈં? તો ઉનહોંને બતાયા કે મૈં ઉવૈસ કરની હૂં. ફિર હમને અર્ઝ કિયા ઈસ કશ્તીમેં ફુકરાએ મદીનાકે માલ થે જિનકો એક શખ્સને મિસરસે ફુકરાએ મદીના પર તકસીમ કરનેકે લિયે ભેજા થા. હઝરત ઉવૈસ કરનીને ફરમાયા કે અગર અલ્લાહ તઆલા તુમહારે માલ વાપસ કર દે તો ક્યા વાકઈ તુમ ફુકરાએ મદીના પર તકસીમ કર દોગે? હમને વા'દા કિયા કે હાં! યકીનન હમ એસા હી કરેંગે, ઉસકે બા'દ હઝરત ઉવૈસ કરની (રહ.) ને ફિર ઉસી તરહ આપ પર દો રકા'ત નમાઝ પઞહકર આહિસ્તાસે કુછ દુઆ માંગી ઔર વો કશ્તી સબ માલ ઔર અસ્બાબકે સાથ પાનીકે ઉપર આ ગઈ. હમ કશ્તી પર સવાર હો ગએ ઔર ફિર હમને હઝરત ઉવૈસ (રહ.) કો ન પાયા. યુનાંચે મદીના પહોંચકર હમને વો સબ માલ ઔર અસ્બાબ અપને ઔર ફુકરાએ મદીનાકે દરમિયાન તકસીમ કર દિયા, યહાં તક કે મદીનામેં કોઈ ફકીર બાકી ન રહા.

ફાઈદા :- મન્ કાન લિલ્લાહિ કાનલ્લાહુ લહૂ. જો અલ્લાહકા હો જાતા હૈ અલ્લાહ ઉસકી દુઆ ઝરૂર કબૂલ ફરમા લેતા હૈ.

(૩૧) હઝરત તારિક (રહ.) કી સચ્ચાઈ

મશહૂર હૈ કે હઝરત તારિક (રહ.) જબ એક અંધેરે કુંવેમેં ગિર ગએ તો ઉસ કુંવે પરસે કુછ હાજિયોંકા ગુઝર હુવા. જિનહોંને ઈસ કુંવેકો દેખકર કહા કે ઈસ કુંવેકા મુંહ બંદ કર દેના ચાહિયે. એસા ન હો કે કોઈ ઈસમેં ગિર જાએ. યે સુનકર હઝરત તારિક (રહ.) ને અપને દિલમેં સોચા કે અગર તૂ સચ્ચા હૈ તો ખામોશ

રેહ! યુનાંચે હાજી મુસાફિર ઉસ કુંવેકો બંદ કરકે ચલે ગએ. ઉનહેં ક્યા મા'લૂમ થા કે ઉસમેં હઝરત તારિક (રહ.) મૌજૂદ હેં. કુંવેમેં પેહલે હીસે અંધેરા થા. અબ ઔર ભી અંધેરા હો ગયા. દેખતે ક્યા હેં કે ઉનકે કરીબ હી કુંવેમેં કુદરતી દો ચિરાગ રોશન હુએ જિનકી રોશનીમેં મા'લૂમ હુવા કે એક બહોત બળા અઝદહા ઉનકી તરફ ચલા આ રહા હૈ. સોચને લગે, સચ ઔર ઝૂઠ તો અબ ઝાહિર હોગા. દેખિયે ઉસકા ક્યા અંજામ હોતા હૈ. યુનાંચે જબ વો અઝદહા ઉનકે કરીબ આયા તો ખ્યાલ કિયા બસ અબ યે મુઝે નિગલ જાએગા. લેકિન ખુદાકી કુદરત અઝદહા સીધા કુંવેકે મુંહકી જાનિબ ચળહતા ચલા ગયા. ઔર કુંવેકે ઉપર જો કુછ પાટા ગયા થા ઉસ સબકો અલાહિદા કરકે અપની દુમ હઝરત તારિકતકી ગરદનસે પૈર તક લપેટકર ડોલકી તરહ ઉનકો કુંવેસે બાહિર લે આયા ઔર અપની દુમ ઉનકી ગરદનસે નિકાલકર ચલતા બના. હઝરત તારિકને એક ગૈબી આવાઝ સુની કે કોઈ કેહનેવાલા કેહ રહા હૈ કે અય તારિક! દેખ યે તેરે રબકી મહેરબાની હૈ કે ઉસને તેરે દુશ્મનકો તેરી નજાતકા ઝરીઆ બના દિયા. યુનાંચે ઈસ વાકિઆકે બા'દ અલ્લાહ પર સચ્ચા ભરોસા કરનેકે સબબસે ઉનકા નામ તારિકે સાદિક મશહૂર હો ગયા.

(કલયૂબી)

ફાઈદા :- સચ હૈ જો અલ્લાહ પર ભરોસા કરતા હૈ અલ્લાહ તઆલા ગૈબસે ઉસકી મદદકે સામાન પહોંચા દેતા હૈ.

(૩૨) મર્દે મોમિનકી સાબિત કદમી ઔર ઈસાર

બયાન કિયા જાતા હૈ કે રૂમકે એક જંગજૂ બહાદુરને હઝરત ઉમર (રદિ.) કે ઝમાનેમેં મુસલમાનોંકી એક જમાઅતકો કેદ કર

लिया था. और शाहे इमसे बयान किया के मुसलमानोंमें अक
 शप्स निहायत कवी और बयानक किसमका ईन्सान है. जिसको
 देखकर भी भौंफ मा'लूम होता है. ये सुनकर शाहे इमने उस
 शप्सको देखनेके लिये बुलाया. उस जमानामें दस्तूरके मुताबिक
 शाहे इमके सामने अक जञ्जर लगी हुई थी जिसकी वजहसे
 बाहिरसे आने वालेको शाहके सामने रुककर आना पणता था.
 जब उस मर्दे मोमिनने जञ्जर देखी और मा'लूम हुवा के उसके
 नीचेसे रुककर आगे जाना होगा तो उसने बादशाहके पास जानेसे
 ईन्कार कर दिया. तब शाहे इमने उस जञ्जरको उठानेका हुक्म
 दिया के वो शप्स उसके पास आ सके जिसको देखना और उससे
 बातें करना मंजूर था. युनांचे जब वो शप्स बादशाहके पास
 गया तो बादशाहने उस शप्ससे कहा के तुम हमारे दीनमें दाखिल
 हो जाओ. ताके मैं अपनी अंगूठी तुमको पहनाकर इमकी सल्तनत
 अता कर दूं. ये सुनकर उस मर्दे मोमिनने दरयाफ्त किया के
 दुनियाका आभिर कितना हिस्सा तेरे कब्जेमें है? बादशाह केहने
 लगा के दुनियाका तकरीबन तिहाई या योथाई हिस्सा मेरे कब्जामें
 है. ईस मर्दे मोमिनने जवाब दिया के अगर पूरी दुनिया तेरे
 कब्जेमें जरो जवाहिरातसे पुर होती और तू अक दिनकी अजानके
 बदले मुझे देता तो मैं उसको भी कबूल न करता, ये जामे के तू
 अपनी सल्तनतके बदले मेरा ईमान खरीदना चाहता है, शाहे
 इमने ये सुनकर दरयाफ्त किया के अजान क्या चीज है? मर्दे
 मोमिनने जवाब दिया के सुन. अशुद्ध अद्ला ईलाह ईद्लद्लाहु
 व अशुद्ध अन्न मुहम्मदर्सूलुद्लाह. अजान हीका अक कलिमा
 है, ये सुनकर शाहे इम समझ गया के उसके दिलमें छरत मुहम्मद

(स.अ.व.) की मुहब्बत समा चुकी है, अब इस तरह काम नहीं चलेगा. ये सोचकर उसने हुकम दिया के अथवा एक देगमें पानी जोलाकर उस शप्सको उसमें डाल दिया जाये ताके जोलते पानीमें प्रणकर इसका काम तमाम हो जाये या पौफ़ पाकर अपने दीनसे फिर जाये. युनांये हुकमे शाहीकी ता'मील की गई. जब उस मर्दे मोमिनकी देगमें डाला गया तो वो बिस्मिल्लाह पण्डकर दाबिल हुवा और हुकमे ईलाहीकी बरकतसे दूसरी जानिबसे बाहिर आ गया. ये देखकर लोगोंको और भी तअज्जुब हुवा. उसके बा'द बादशाहने हुकम दिया के एक अंधेरी कोठरीमें उसको बंद कर दिया जाये और यालीस दिन तक सिवाये चिन्गीर और शराबके और कोई चीज उस कोठरीमें न डाली जाये. युनांये उसकी ता'मील की गई. और जब यालीस रोजके बा'द कोठड़ी जोली गई तो लोगोंने देखा जो कुछ उसमें डाला गया था उसमेंसे मर्दे मोमिनने कुछ भी नहीं पाया. दरयाइत किया गया. आबिर तूने उसमेंसे क्यूं नहीं पाया? डालांके शरीअते मुहम्मदिया (स.अ.व.) में ऐसी ज़रूरतके वकत उसका ईस्ते'माल जाईज है. मर्दे मोमिनने जवाब दिया के अगर मैं उसमेंसे कुछ पा लेता तो तुमको पूशी होती. मेरा भकसद तो तुमको गुस्सा दिलाना है. फिर बादशाह उससे केहने लगा के अथवा अगर तू मुझे सिजदा कर ले तो मैं तुझे और तेरे साथियोंको छोड़ दूंगा. ये सुनकर मर्दे मोमिनने जवाब दिया के हज़रत मुहम्मद (स.अ.व.) के दीनमें जुदाके सिवा किसीको सिजदा करना दुइस्त नहीं है. उसके बा'द शाहे इमने कहा के अथवा मेरा हाथ यूमो ताके मैं तुमको और तुमहारे साथियोंको रिहा कर दूं. मर्दे मोमिनने जवाब दिया के

હાથકા બોસા દેના સિફ બાપ, સુલતાન, આદિલ, ઔર ઉસ્તાદકે લિયે જાઈઝ હૈ દૂસરેકે લિયે નહીં. ફિર શાહે રૂમને કહા કે અચ્છા મેરી પેશાનીકો બોસા દો. તો ઉસ પર મર્દે મોમિનને જવાબ દિયા કે હાં યે એક શતકે સાથ મુમકિન હૈ. બાદશાહને કહા જિસ તરહ તુમકો મંજૂર હો. પસ મર્દે મોમિનને અપની આસ્તીન ઉસકી પેશાની પર રખ્ખી ઔર ઉસકો ચૂમ લિયા, ઈસ નિચ્ચતસે કે મૈં આસ્તીનકો બોસા દે રહા હૂં. ઉસકે બા'દ બાદશાહને ઉસ મર્દે મોમિનકો ઉસકે સાથિયોંકે સાથ બહોત કુછ માલ ઔર સામાન દેકર છોળ દિયા ઔર હઝરત ઉમર (રદિ.) કો ખત લિખ્ખા કે અગર યે શખ્સ હમારે શહેરમેં હમારે દીન પર હોતા તો હમ ઉસકી પૂજા કિયા કરતે.

યુનાંચે જબ વો શખ્સ મર્દે મોમિન હઝરત ઉમર (રદિ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હુવા તો આપને હુકમ ફરમાયા કે માલ સબકા સબ અપને હી લિયે મખ્સૂસ ન કર લો બલ્કે ઉસમેં રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે શહેરકે લોગોંકો ભી શામિલ કર લો. યે સુનકર મર્દે મોમિનને ઉસકી તા'મીલ કી ઔર જો ઈત્ર યા નઝરાના ઉસકો મિલા થા ઉસમેં સબ લોગોંકો શરીક કર લિયા (કલયૂબી)

ફાઈદા :- સચ હૈ જો શખ્સ ઈમાન ઔર ઈખ્લાસકે સાથ અલ્લાહ પર ભરોસા કરતા હૈ અલ્લાહ તઆલા હર હાલમેં ઉસકી મદદ ફરમાતા હૈ.

(૩૩) શા'બાનકી પંદરહવી રાતકી ફઝીલત

બયાન કિયા ગયા હૈ કે હઝરત ઈસા (અલૈ.) ને અપને કિસી સફરમેં એક પહાળ દેખા ઔર આપને ઉસ પર જાનેકા

ઈરાદા ફરમાયા તો કયા દેખતે હું કે પહાળકી ચોટી પર એક સખ્ત પથ્થર દૂધસે ઝિયાદા સફેદ નઝર આ રહા હૈ. ચુનાંચે જબ ઉસકો ચારોં તરફસે દેખનેકી કોશિશ કી, તો વહીકે ઝરીએ હુકમ આયા કે અય ઈસા! તુમ ઉસી પર તઅજજુબ કરતે હો, જો કુછ તુમહારી નઝરકે સામને હૈ. મૈં ઉસ્સે ઝિયાદા અજીબ ચીઝ તુમહં દિખાઈ દેતા હૂં. અબ દેખતે હી દેખતે વો સુફેદ પથ્થર ફટા. ઔર ઉસ્સે એક ઐસે બુરુર્ગ ઝાહિર હુએ જિનકે જિસ્મ પર બાલોંકા કુરતા થા. ઔર હાથમેં સબ્જ છળી. ઔર ઉનકે સામને અંગૂરકા ખોશા લટકા હુવા થા. ઔર ઈસ હાલતમેં બુરુર્ગ ખળે નમાઝ પળહ રહે થે. ઈસ તઅજજુબ અંગેઝ મંઝરકો દેખકર હઝરત ઈસા (અલૈ.) ને દરયાફત ક્રિયા અય શેખ યે કયા માજરા હૈ? શેખને જવાબ દિયા કે યે અંગૂર મેરા રિઝક હૈ. ફિર મા'લૂમ ક્રિયા કે આખિર ઈસ પથ્થરમેં આપ કબસે ઈબાદતમેં મસરૂફ હૈ? જવાબ મિલા કે ચારસો બરસસે, જિસકો સુનકર હઝરત ઈસા (અલૈ.) હૈરાન રેહ ગએ. ઔર ઉનહોંને અલ્લાહકી જનાબમેં અર્ઝ ક્રિયા કે યા અલ્લાહ! યા મેરે મા'બૂદ! કયા ઈસ્સે ભી ઝિયાદા અફઝલ મખ્લૂક તૂને પૈદા કી હૈ? તો અલ્લાહકી જનાબસે વહી આઈ કે હાં! હઝરત મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કી ઉમ્મતમેંસે જિસને શા'બાનકા મહીના પાયા ઔર પંદરહવી શા'બાનકી રાતકો નમાઝ પળહી તો ઉસકી યે ઈબાદત મેરે નઝદીક ઈસ ચારસો સાલકી ઈબાદતસે અફઝલ હૈ. યે સુનકર હઝરત ઈસા (અલૈ.) ને તમન્ના ઝાહિર કી કે કાશ મૈં ભી હઝરત મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કી ઉમ્મતમેં હોતા! (કલયૂબી)

ફાઈદા:- અલ્લાહુ અકબર! અલ્લાહને ઉમ્મતે મુહમ્મદિયા

(स.अ.व.) पर किस कदर ईन्आम फरमाया है के उसको ईस रातकी इजीलतसे नवाजा.

(३४) अेक यतीम पर रसूलुल्लाह (स.अ.व.) की शईकत

अेक मरतबा जब रसूलुल्लाह (स.अ.व.) ईदकी नमाजके लिये तशरीफ ले जा रहे थे, तो आपने देखा कुछ बच्चे खेल रहे हैं. और अेक बच्चा अेक तरफ बैठा रो रहा है. जिसके जिस्म पर पुराने कपड़े हैं. नबीअे करीम (स.अ.व.) ने ईस लणकेसे रौनेका सबब मा'लूम किया, और फरमाया के आबिर ईन बच्चोंके साथ तुम क्यूं नहीं खेलते? उस लणकेने नबीअे करीम (स.अ.व.) को पेहचाना नहीं. और केहने लगा के जनाब मुझे मेरे हाल पर छोणिये, आप मुझसे क्या दरयास्त करते हैं. मेरा बाप अेक जंगमें रसूलुल्लाह (स.अ.व.) के साथ गया था. वो शहीद हो गया. और मेरी मां ने दूसरा निकाह कर लिया. उन दोनूने मेरा माल हजम किया. और मुझे मेरी मां के शौहरने घरसे निकाल दिया है. अब न मेरे पास जाने पीनेका सामान है न रेहनेको मकान. जब मैंने देखा के ये बच्चे जिनके बाप जिंदा हैं मैंने ખૂश और ખુर्म खेलते देखा तो मेरा गम ताजा हो गया. और मुझे अपने बापकी याद आ गई. और रौना आ गया. ये सुनकर सरकारे हो आलम (स.अ.व.) ने बच्चका हाथ पकड़कर ईरशाद फरमाया, क्या तू ईस पर राजी नहीं के मैं तेरा बाप बनूं और आईशा (र.दि.) तेरी मां

ઔર ફાતિમા (રદિ.) તેરી બહેન હો, ઔર હસન હુસૈન (રદિ.) તેરે ભાઈ? યે સુનકર ઈસ લળકેને અઝ ક્રિયા કે યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.)! ઈસ્સે ઝિયાદા મેરે લિયે ઔર કયા ખૂશ કિસ્મતી હોગી.

યુનાંચે નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ઈસ બચ્ચેકો ઘર લે ગએ. નેહલા ધુલાકર અચ્છે કપળે પેહનાએ, ખાના ખિલાયા ઔર ઉસકો ખૂશ કર દિયા. અબ વો લળકા હંસી ખૂશી દૌળતા હુવા ઉન લળકોંકે પાસ ગયા, લળકોંને મા'લૂમ ક્રિયા કે અભી તો તુમ રો રહે થે. આખિર ઈતની દેરમેં કયા ખૂશી હાસિલ હો ગઈ. જો ખૂશ ખૂશ નઝર આતે હો? તો ઉસ લળકેને જવાબ દિયા કે મੈં ભૂકા થા અબ ખૂશહાલ હો ગયા. નંગા થા અબ કપળે પહેન લિયે. યતીમ થા મગર અબ રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.) મેરે બાપ, ઔર હઝરત આઈશા (રદિ.) મેરી માં, ઔર હઝરત ફાતિમા (રદિ.) મેરી બહેન, હઝરત અલી (રદિ.) મેરે ચચા, ઔર હઝરત હસન ઔર હુસૈન (રદિ.) મેરે ભાઈ બન ગએ હૈં. તો મુઝે ઈસ્સે ઝિયાદા ઔર કયા ખૂશી હોગી. ઉસકી યે બાત સુનકર લળકોંને તમન્ના ઝાહિર કી કે કાશ હમ સબકે બાપ ઈસ લળાઈમેં મર ગએ હોતે. યા'ની હમેં ભી યે નેઅમત હાસિલ હોતી. જો ઈસ લળકેકો યતીમીકે સબબ હાસિલ હુઈ. ઔર ઈસ કદર હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા કુર્બ હાસિલ હો ગયા. ઉસકે બા'દ વો લળકા ઉમર ભર હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં રહા. ઔર જબ હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી વફાત હુઈ તો ઉસકો ઈસ કદર રંજ હુવા કે અપને સર પર મિટ્ટી ડાલતા હુવા કેહ રહા થા કે આહ આજ મੈં યતીમ હોં ગયા. મੈં ગરીબ ઔર મુસાફિર હો ગયા. ઉસકે બા'દ હઝરત અબૂબકર સિદીક (રદિ.)

ને ઉસકો અપને અપને પાસ રખ લિયા. (કલયૂબી)

ફાઈદા :- ઈસ હિકાયતસે મા'લૂમ હુવા કે હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) યતીમોં પર કિસ કદર શફકત ફરમાતે થે.

(૩૫) રહમતે ઈલાહીકી વુસ્ત

બયાન કિયા જાતા હૈ કે હઝરત દાઉદ (અલૈ.) કે ઝમાનેમેં એક ઝાલિમ બાદશાહ થા. લોગોંને દાઉદ (અલૈ.) સે ઉસકી દાદખ્વાહી (ફરિયાદ) કે લિયે દરખ્વાસ્ત કી કે અય અલ્લાહકે નબી! ઈસ ઝાલિમને કતલ કિયા હૈ. આપ હમારા ઈન્સાફ ફરમા દીજિયે. યુનાંચે હઝરત દાઉદ (અલૈ.) ને સુબૂતે જુર્મ પર ઉસ ઝાલિમકે લિયે સૂલી (ફાંસી) કી સજા તજવીઝ ફરમાઈ. ઔર રાતકે વક્ત એક પહાળ પર ઉસકો સૂલી પર ચળહા દિયા ગયા. ઔર સબ લોગ ઉસકો તનહા છોળકર વાપસ ચલે આએ.

યુનાંચે ઉસ ઝાલિમને ઈસ હાલતમેં અપને તમામ ઝૂંઢે ખુદાઓંસે રો રોકર મદદ ચાહી, મગર ઉનમેંસે કિસી એકને ભી ઈસકી પરવાહ ન કી, સૂરજ ઔર ચાંદકે સામને ગિળગિળાયા કે મૈંને તુમ દોનૂંકો પૂજા હૈ અબ મુસીબતમેં મેરી મદદ કરો. મગર દોનૂંમેંસે કિસીને કોઈ ફાઈદા ન પહોંચાયા, આખિર મજબૂર હોકર અલ્લાહ તઆલાકી જાનિબ રૂજૂઅ કિયા. ઔર અર્ઝ કી કે અય મેરે પરવરદિગાર! મૈંને તેરી બહોત નાફરમાની કી હૈ. તુઝે છોળકર તેરે ગૈરોંકો પૂજતા રહા, મગર ઉનમેંસે કિસી એકને ભી મેરી મદદ ન કી. અબ તુઝે હક સમઝકર તેરે સામને હાથ ફેલાતા હું, તાકે તૂ અપની રહમતસે મેરી મદદ ફરમાએ. ઉસકી ઈસ

સચ્ચી દરખ્વાસ્ત પર રહમતે હક કો જોશ આયા. ઔર હુકમ હુવા કે ઉસને લંબી મુદત તક ઝૂઠે મા'બૂદોંકી પૂજા કી, મગર કુછ નફા' હાસિલ ન કર સકા. અબ સબકો છોળકર મુઝસે પનાહ ચાહ રહા હૈ. લિહાઝા મૈંને ઉસકી દુઆ કબૂલ કર લી. પસ અય જિબ્રઈલ ફૌરન મેરે બંદેકે પાસ જાઓ ઔર ઉસકો સલામતીકે સાથ સૂલીસે નીચે ઉતાર દો. હઝરત જિબ્રઈલ (અલૈ.) ને ઈસ હુકમકી તા'મીલ કરતે હુએ ઉસ ઝાલિમકો સહીહ ઔર સાલિમ ઝમીન પર ઉતાર દિયા. સુબહકે વકત જબ લોગોંને હઝરત દાઉદ (અલૈ.) સે ઉસ ઝાલિમકો સૂલીકી લકળીસે ઉતારનેકી ઈજાઝત ચાહી તો કયા દેખતે હૈં કે વો ઝાલિમ ઝિંદા સહીહ ઔર સાલિમ ઝમીન પર મૌજૂદ હૈ. પસ જબ હઝરત દાઉદ (અલૈ.) ને લોગોંકી ખબર પર ઉસકો જાકર ઈસ હાલતમં દેખા તો વો હૈરાન રેહ ગએ. ઔર દો રકા'ત નમાઝકે બા'દ જનાબે ઈલાહીમં દરખ્વાસ્ત કી કે આખિર યે માજરા કયા હૈ? વહી આઈ કે અય દાઉદ! ઈસ બંદેને હમારે સામને આજિઝીકા ઈઝહાર કિયા તો હમને ઉસકી દરખ્વાસ્ત કબૂલ કર લી ઔર ઉસકો મુસીબતસે છુબાકર જાન બચા દી. બતાઓ અગર મૈંહી ઉસકી દુઆ કબૂલ ન કરતા તો ફિર મુઝમં ઔર ઈન મા'બૂદાને બાતિલમં કયા ફર્ક હોતા. અય દાઉદ (અલૈ.) ! અબ તુમ ઉસ પર ઈમાન પેશ કરો, યે ઈમાન લાએગા. ઔર ઉસકા ઈમાન મઝબૂત હોગા. કયૂંકે ખૈરકી તૌફીક દેના ઔર સહીહ રેહનુમાઈ કરના મેરા હી કામ હૈ. (કલયૂબી)

ફાઈદા :- સુબ્હાનલ્લાહ! અલ્લાહકી રહમત કિસ કદર વસીઅ હૈ કે એક ઝાલિમ કાફિરકો ભી ઉસકી આજિઝી ઔર ઈન્કિસારી પર રહમતકે દામનમં લે લિયા.

(૩૬) ચોર ગાઝી બન ગએ!

બયાન ક્રિયા જાતા હૈ કે ચોરોંકી એક જમાઅત કિસી કાફલા પર ડાકા ડાલનેકે લિયે શુરૂ રાતમેં નિકલી થી. જબ રાતકી અંધેરી છા ગઈ તો કિસી મુસાફિર ખાનાકા દરવાઝા ખિટખિટાકર બયાન ક્રિયા કે હમારી ગાઝીયોંકી જમાઅત હૈ. જો મુસાફિરખાનામેં રાત ગુઝારના ચાહતી હૈ. યે સુનકર મુસાફિરખાનાકે મુહાફિઝને દરવાઝા ખોલ દિયા. ઔર સબ લોગ મુસાફિરખાનામેં દાખિલ હો ગએ. મુસાફિરખાનાકા માલિક હુસૂલે સવાબકી નિયતસે ઉન ગાઝીયોંકી ખિદમતકે લિયે તૈયાર હો ગયા. જો ગાઝીયોંકી ખિદમતસે બરકત હાસિલ કરના ચાહતા થા. ઉસ શખ્સકા એક મા'ઝૂર અપાહજ લળકા થા, જો ખળે હોને પર કાદિર નહીં થા. માલિકે મુસાફિરખાનાને ચોરોંકા બચા હુવા ઝૂઠા પાની લેકર અપની બીવીકો તાકીદ કી તુમ ઈસ પાનીકો લળકેકે જિસ્મકે તમામ આ'ઝા પર માલિશ કરો. કયા તઅજજીબ હૈ અલ્લાહ તઆલા ઈન ગાઝીયોંકી બરકતસે ઉસકો શિફા અતા ફરમા દે. યે સોચકર દોનૂં મિયાં બીવીને ગાઝીયોંકે ઝૂઠે પાનીકી લળકેકે જિસ્મ પર માલિશ કી. સુબહ હોતે હી વો ગાઝીનુમા ડાકુ કિસી તરફ રવાના હો ગએ. ઔર લૂટ ગસોટકે બા'દ શામકો ફિર ઉસી મુસાફિરખાનામેં વાપસ આ ગએ તો કયા દેખતે હૈં કે વો અપાહજ લળકા સહીહ ઔર સાલિમ ચલ ફિર રહા હૈ, યે દેખકર ચોરોંને મુસાફિરખાનાકે માલિકસે દરયાફત ક્રિયા, કયા વોહી લળકા હૈ જિસકો હમને અપાહજ દેખા થા? ઉસને જવાબ દિયા જી હાં! યે

वोही बय्या है. मैंने आप लोगोंका जूठा पानी उसके जिस्म पर मालिश किया था. अल्लाह तआलाने आप गाज़ियोंकी बरकतसे इस बय्या पर रहम फ़रमाकर अपनी रहमते कामिलासे उसको तंदुरुस्त कर दिया. उस पर उसका जितना भी शुक्र अदा करें कम है.

ये सुनकर वो सब डाकू रोने लगे. और बयान किया के अय मई मोमिन हम गाज़ी नहीं बल्के डाकू हैं. डाका ही मारनेके लिये थे. मगर अपने आपको गाज़ी आहिर करते हैं. तेरे मुसाफ़िरभानामें किया म किया, अल्लाह तआलाने तेरी अच्छी निश्चयतके सड़केमें तुझे ये नेअमत अता फ़रमाई. तो अब हम भी सच्चे दिलसे तौबा करते हैं के आईन्दा इस गुनाहके करनेवाले न होंगे. अल्लाह हम सबको मआफ़ फ़रमाओ. और तेरे इस अच्छे गुमानकी बदौलत हमें गाज़ी बना दे. अल्लाहने उनकी ये तौबा कबूल की. और हकीकतमें वो पूरी जमाअत मुजाहिद और गाज़ी बनकर आप्रि वक़्त तक अपने इस अहद पर काईम रही. (कलयूबी)

फ़ाईदा :- सच है अल्लाह तो सच्चे दिलसे की हुई तौबा और अच्छे गुमानको कबूल फ़रमाते हैं.

(३७) उज़रत सुलेमान (अलै.) का कुरसी और तप्त!

बयान करते हैं के जब उज़रत सुलेमान (अलै.) ने ईसलाके लिये बैठनेका फ़रादा फ़रमाया तो शयातीन या'नी जिन्नातोंको हुकम दिया के वो उनके लिये ओक नायाब और उमदा कुरसी तैयार करें, जिसकी सिक़त ये हो के जूठा मुद्दई या गवाह उसके देबनेसे थरने

લગે. યુનાંચે હુકમકે મુતાબિક હાથી દાંતકી એક કુરસી તૈયાર કી ગઈ, જિસકો જવાહિરાત, યાકૂત, મોતિયોંં ઔર ઝબરજદસે સજાયા ગયા થા ઔર જવાહિરાતસે અંગૂરકે દરખ્ત બનાકર ઉસકો ઘેર દિયા થા. જિસમેં સોનેકે ચાર ખજૂરકે દરખ્ત એસે થે જિનકી શાખેં ચાંદીકી બનાઈ ગઈ થી. ઉનમેંસે દો દરખ્તોંકી ચોટી પર દો ગિધ બનાએ ગએ થે ઔર ઉસ કુરસી ઔર તખ્તકે દોનૂં કોનોં પર સોનેકે દો શેર થે જિનકે સરોં પર સબ્જ ઝમરદકે સુતૂન નસબ કિયે ગએ થે. ઈસ તરહ શયાતીનને ઉસ તખ્તકો એક એસે સખ્ત પથ્થર પર રખ્યા થા જિસકે નીચે સોનેકા એક શરધા બના થા. જો ઈસ તખ્તકો ઘુમાતા થા. યુનાંચે જબ હઝરત સુલૈમાન (અલૈ.) ઉસકે નીચેકે દરજા પર ચળતે થે તો વો કુરસી ઔર તખ્ત અપને ઉસ તમામ સામાનકે સાથ જો ઉસે મુતઅલ્લિક થા ચક્કીકી તરહ ગરદિશમેં આ જાતા થા ઔર ગિધ ઔર મોર અપને બાજૂ (પર) ફેલાતે થે. નીઝ શેર અપને હાથ ફેલાકર દુમોંકો ઝમીન પર મારને લગતે થે. ઔર હર દરજામેં ચળને પર ચેહી કેફિયત પૈદા હોતી રેહતી થી. યહાં તક કે જબ હઝરત સુલૈમાન (અલૈ.) ઉપરકી મંઝિલ પર પહોંચે તો દોનૂં ગિધ મુશ્ક ઔર અંબર તેઝીકે સાથ તાજ ઉનકે સર પર રખતે થે. ઔર તખ્ત પર તશરીફ લાનેકે બા'દ સોનેકા કબૂતર ઝબૂરકો પેશ કરતા જિસકો વો લોગોંકો સુનાયા કરતે થે, ઉનકે દાઈ જાનિબ ઉલમાએ બની ઈસરાઈલ સોનેકી કુરસિયોં પર બૈઠતે થે. ઔર બાઈ તરફ ઉંચી કિસમકે જિન્નાત ચાંદીકી કુરસિયોં પર. ઈસ તરહ હઝરત સુલૈમાન (અલૈ.) ફેસલાકે લિયે બૈઠતે થે. ઔર જબ કિસી મઆમલાકી શહાદતકે લિયે ગવાહ આતે તો વો કુરસી અપને સામાનકે સાથ ગરદિશમેં આ જાતી થી. ઔર શેર ઔર ગિધ ઔર

મોર અપને મઝકૂરા કામમેં મશગૂલ હો જાતે થે. યે દેખકર ગવાહોં પર એક એસી હૈબત તારી હોતી. ઔર સય ઔર હકકે સિવા કોઈ મૂઠી શહાદત ન દે સકતે થે.

પસ જબ હઝરત સુલેમાન (અલૈ.) કા ઈન્તિકાલ હુવા તો ઈસ કુરસીકો શાહે બુખ્તે નસરને અપને કબ્જામેં લે લિયા, મગર જબ ઉસને ઉસ પર ચળહનેકા ઈરાદા કિયા તો એક શેરને અપને દાઝે હાથસે બાદશાહકી પિંડલી ઔર કદમ પર એક એસી છાપ મારી જિસકી વજહસે વો કુરસી પર ન ચળહ સકા ઔર ઉસી મારકી તકલીફ ઔર બેચૈનીમેં મુબતલા હોકર મર ગયા. ઔર વો કુરસી શહેર ઈન્જાકિયા રૂમ ઔર શામકે દારૂલ સલ્તનતમેં બાકી રહી યહાં તક કે અહલે ઈન્જાકિયાસે કરાસ ઈબ્ને સદરસને જંગ કી, ઔર ખલીફાને બુખ્તે નસરકો શિકસ્ત દી. ઉસકે બા'દ કુરસી બૈતુલ મુકદ્દસકી તરફ લાઈ ગઈ. ઔર કોઈ બાદશાહ ઉસ કુરસી પર ચળહને પર કાદિર ન હો સકા. ફિર ઉસકો સખ્રએ બૈતુલ મુકદ્દસકે પીછે રખ્યા ગયા. જિસકે બા'દ આજ તક ઉસકી કોઈ ખબર યા નિશાન મા'લૂમ ન હો સકા કે કહાં ગઈ ઔર ક્યા હુવા. વલ્લાહુ આ'લમ.

(કલયૂબી)

ફાઈદા :- ઈસ હિકાયતસે હઝરત સુલેમાન (અલૈ.) કી કુરસીકી વુસ્ત્રત ઔર હૈબત દબદબા ઔર ઈન્સાફકા પતા ચલતા હૈ.

(૩૮) માં-બાપકી ઈતાઅતકા ફલ

બયાન કિયા ગયા હૈ કે હઝરત સુલેમાન (અલૈ.) આસમાન ઔર ઝમીનકે દરમિયાન હવા પર ઉઝા કરતે થે. યુનાંચે એક દિન

જબ કિસી ગેહરે સમંદર પર ઉનકા ગુઝર હુવા તો દરિયામેં હોલનાક મૌજેં ઉઠતે દેખકર હવાકો ફૈલ જાનેકા હુકમ દિયા ઔર જિન્નાતોકો દરિયામેં ગોતા લગાકર નીચેકા હાલ મા'લૂમ કરનેકા. જબ હઝરત સુલેમાન (અલૈ.) કે હુકમસે જિન્નાતોને દરિયામેં ગોતા લગાયા તો ઉસમેં મોતીકા એક એસા ચમકદાર કુબ્બા દેખા જિસમેં કોઈ દરવાઝા ન થા. હઝરત સુલેમાનકો ઉસકી ખબર દી ગઈ તો ઉનહોને ઉસ કુબ્બેકો સમંદરસે લાનેકા હુકમ ફરમાયા. યુનાંચે જિન્નાતને ઉસકો સમંદરસે નિકાલકર હઝરત સુલેમાન (અલૈ.) કે સામને પેશ કિયા જિસકો દેખકર ઉનહેં બહોત તઅજજુબ હુવા ઔર અલ્લાહ તઆલાસે દુઆ કી, જિસસે વો કુબ્બા ફટા ઔર ઉસકા દરવાઝા ખુલ ગયા તો હઝરત સુલેમાન (અલૈ.) ને દેખા કે ઉસમેં એક નૌજવાન અલ્લાહ તબારક તઆલાકે સામને સિજદેમેં મશગૂલ હૈ. તો હઝરત સુલેમાન (અલૈ.) ને ઉસે દરયાફત કિયા કે તુમ ફરિશ્તે હો યા જિન? તો ઉસ નૌજવાનને જવાબ દિયા કે મૈં તો ઈન્સાનકી જિન્સસે હૂં. ઉસકે બા'દ હઝરત સુલેમાન (અલૈ.) ને દરયાફત ફરમાયા કે આખિર યે બુઝુર્ગી ઔર ફઝીલત તુઝે કયૂંકર હાસિલ હુઈ? ઉસ નૌજવાનને અર્ઝ કિયા કે હઝરત મુઝે યે ફઝીલત ઈતાઅતે વાલિદૈન ઔર ઉનકે સાથ હુસ્ને સુલૂકકે સબબ હાસિલ હુઈ હૈ. મૈં અપની બુખ્ડી વાલિદાકો અપની પુશ્ત પર લાદે રેહતા થા ઔર ઉનકી દુઆ થી કે અય મેરે મા'બૂદ તૂ ઉસકો સઆદત અતા ફરમાકર મેરે મરનેકે બા'દ ઉસકા મકામ એસી જગહમેં તય ફરમા જો ન આસમાનમેં હો ન ઝમીનમેં. યુનાંચે વાલિદા માજિદાકે ઈન્તિકાલકે બા'દ જબ મૈં એક દરિયાકે કિનારે ધૂમ રહા થા તો મૈંને સુફેદ મોતીકા એક કુબ્બા દેખા. જબ મૈં ઉસકે પાસ પહોંચા તો ઉસકા દરવાઝા

ખુલ ગયા ઓર મેરે અંદર દાખિલ હોનેકે બા'દ કુદરતે ઈલાહીસે ખૂદ હી બંદ હો ગયા. મુઝે નહીં મા'લૂમ કે અબ મેં ઝમીનમેં હું યા આસમાનમેં યા હવામેં ! અલ્લાહ તઆલા ઈસીમેં મુઝે રિઝક અતા કરમા દેતા હૈ. હઝરત સુલેમાન (અલૈ.) ને દરયાફત કિયા આખિર ઈસમેં તુઝે રોઝી કિસ તરહ હાસિલ હોતી હૈ? ઉસને કહા જબ ભૂકા હોતા હું તો પથરસે એક દરખ્ત પૈદા હોતા હૈ ઓર ઉસ દરખ્તસે ફલ જિસમેં દૂધસે ઝિયાદા સુફેદ, શહદસે ઝિયાદા મીઠા ઓર બરફસે ઝિયાદા ઠંડા પાની નિકલતા હૈ જિસકો મેં ખા પી લેતા હું. ઓર મેરે સૈરાબ હો જાને પર ફિર ખૂદ હી વો દરખ્ત ગાઈબ હો જાતા હૈ. ઉસકે બા'દ હઝરત સુલેમાન (અલૈ.) ને દરયાફત કરમાયા, આખિર તુમ ઈસ કુબ્બેમેં રાત ઓર દિનમેં કયૂંકર ફર્ક કરતે હો? તો ઉસને જવાબ દિયા કે જનાબ જબ સુબહે સાદિક તુલૂઅ હોતી હૈ તો યે કુબ્બા સુફેદ હો જાતા હૈ. ઓર ગુરૂબે આફતાબકે બા'દ અંધેરા, પસ ઈસ ઝરીઆસે દિન ઓર રાતકો પેહચાન લેતા હું. ઉસકે બા'દ હઝરત સુલેમાન (અલૈ.) કી દુઆસે વો કુબ્બા દરિયાકી ગેહરાઈમેં અપને મકામકી તરફ લૌટ ગયા. (કલયૂબી)

ફાઈદા :- ઈસ હિકાયતસે મા'લૂમ હુવા કે માં બાપકી ખિદમતકી કિસ કદર અઝમત હૈ.

(૩૯) ફઝીલતમેં ઈન્તિહાઈ
આજિઝી દરકાર હૈ.

હઝરત સુદી (રહ.) કરમાતે હૈં કે હઝરત સુલેમાન (અલૈ.) કા રેશમીન ઓર સુનેહરી ફર્શ ઐસા થા જો ઉનકે તમામ

ખ્યાલકા દિલમેં અના થા તો ઉનકા ફર્શ કિસી કદર એક જાનિબકો ઝુકા જિસ્સે લશકરકે બારહ હઝાર આદમી હલાક હો ગએ. યે દેખકર હઝરત સુલેમાન (અલૈ.) ને અપને હાથકા કોળા ફર્શ પર મારકર ઉસકો હુકમ દિયા કે અય ફર્શ સીધા રેહ, જિસ પર ફર્શને ઝબાને હાલસે કહા અય સુલેમાન (અલૈ.)! આપ સીધે રહેં, તો સુલેમાન (અલૈ.) સમજે કે ફર્શ તો હુકમે ખુદાવંદીકા મામૂર હૈ. બસ વો અલ્લાહ તઆલાકે સામને સિજદહમેં ગિર ગએ ઔર જો ખ્યાલ ઉનકે દિલમેં પૈદા હુવા થા ઉસ્સે મા'ઝિરત ચાહી. (કલયૂબી)

ફાઈદા :- મા'લૂમ હુવાકે ઈસ કદર રો'બ ઔર દબદબાકે બાવજૂદ ભી ઈન્સાન ખુદાકે હુકમકે સામને આજિઝ ઔર મજબૂર હૈ.

(૪૦) શાહે કિસરાકા ઈન્સાફ

નોશીરવાં યા'ની શાહે કિસરાકા ઈન્સાફ તો મશહૂર હૈ. યુનાંચે એક મરતબાકા વાકિઆ હૈ કે કિસી શખ્સને દૂસરેસે કોઈ મકાન ખરીદા ઔર ખરીદારકો ઉસ મકાનમેં ખજાના મિલ ગયા તો ઉસને બેચનેવાલેકો ઉસકી ખબર દી કે આપકે મકાનમેં મુઝે ખજાના મિલા હૈ. યે સુનકર બેચને વાલેને જવાબ દિયા કે મૈંને જબ આપકો યે મકાન બેચ દિયા તો મુઝે મા'લૂમ નહીં થા કે ઉસમેં ખજાના હૈ. અગર થા ભી તો મકાન ખરીદ લેનેકે બા'દ વો આપકા હક હૈ. કયૂં કે અબ આપ મકાનકે માલિક હૈં. ઉસપર ખરીદારકા ઈસરાર બળહતા રહા કે મૈંને તો મકાન ખરીદા હૈ ખજાના નહીં

ખરીદા. યે તો આપ હીકા હક હૈ. આપકો લેના પળેગા. નૌબત
 યહાં તક પહોંચી કે દોનૂંકા ઝગળા બળહતે બળહતે મુકદમા કિસરાકી
 અદાલતમેં પહોંચા ઔર કિસરાને દોનૂંકે બયાન સુનકર કુછ દેર
 સર ઝુકાયા ઔર કુછ સોચકર દરયાફત ક્રિયા કે તુમ દોનૂંકે કોઈ
 ઔલાદ હૈ? ઉસ પર બેચને વાલેને અર્જ ક્રિયા કે હાં! મેરા એક
 નૌજવાન લળકા હૈ ઔર ખરીદારને બતાયા કે મેરી એક જવાન
 લળકી હૈ. યે હાલ મા'લૂમ કરનેકે બા'દ કિસરાને હુકમ દિયા કે
 તુમ દોનૂં આપસમેં લળકે લળકીકી શાદી કરકે ઉન દોનૂંકી
 ઝરૂરિયાતમેં ઉસ ખજાનાકો લગા દો, તાકે તુમ દોનૂંમેં રિશ્તા
 કરાબતકે સાથ યે ખજાના તુમહારી ઔલાદકે કામ આ સકે ઔર
 તુમહારા ઝઘળા ખતમ હો જાએ. યે હુકમે શાદી પાકર દોનૂંને ઉસકી
 તા'મીલ કી ઔર નૌશેરવાકે ઈન્સાફકી વજહસે આપસકા ઝઘળા
 ખતમ હો ગયા. (કલયૂબી)

(૪૧) હિરનીકા વા'દા પૂરા કરના

હઝરત ઈસા (અલૈ.) ને દેખા કે એક મૈદાનમેં હિરની
 કિસી શિકારીકે જાલમેં ફંસી હુઈ હૈ. જિસકો હક તઆલાને
 બોલનેકી તાકત અતા ફરમાઈ ઔર ઉસ હિરનીને હઝરત ઈસા
 (અલૈ.) સે દરખ્વાસ્ત કી, અય રૂહુલ્લાહ (અલૈ.) મેરે છોટે છોટે
 બચ્ચે હૈં ઔર મેં તીન દિનસે ઈસ જાલમેં ફંસી હૂં. આપ શિકારીસે
 ઈજાઝત દિલા દેં કે મેં અપને બચ્ચોંકો દૂધ પિલા આઉં. મેં બચ્ચોંકો
 દૂધ પિલાકર યહીં વાપસ આ જાઉંગી. યે સુનકર જબ શિકારીસે
 હઝરત ઈસા (અલૈ.) ને હિરનીકી સિફારિશ કી તો વો કેહને

લગા યે વાપસ નહીં આએગી.

યુનાંચે હઝરત ઈસા (અલૈ.) ને જબ શિકારીકા કૌલ હિરનીસે નકલ ક્રિયા તો વો કેહને લગી, અગર મૈં વાપસ ન આઉં તો મૈં તો ઉન લોગોંસે ભી બદતર હું જો જુમ્આકે રોઝ પાની મિલનેકે બાવજૂદ ગુસલ નહીં કરતે. ઉસકે બા'દ હઝરત ઈસા (અલૈ.) ને હિરનીસે કૌલ કરાર લિયા. લિહાઝા શિકારીકે છોળ દેને પર વો ગઈ ઔર હસ્બે વા'દા બચ્ચોંકો દૂધ પિલાકર ફૌરન વાપસ આ ગઈ. ઈધર જૈસે હી હઝરત ઈસા (અલૈ.) વાપસ હુએ તો ઉનકો રાસ્તેમૈં સોનેકી ઈંટ મિલી. જિસકે મુતઅલ્લિક અલ્લાહ તઆલાને હુકમ ફરમાયા કે ઈસ ઈંટકો શિકારીકે હવાલે કરકે હિરનીકો રિહા કરા દેં. પસ જબ હઝરત ઈસા વો ઈંટ લેકર શિકારીકે પાસ પહોંચે તો શિકારી ઉસે પેહલે હી હિરનીકો ઝબહ કર ચુકા થા. ઈસ જલ્દી પર હઝરત ઈસા (અલૈ.) ને રન્જદા હોકર શિકારીકે લિયે બદ દુઆ કી કે અલ્લાહ તઆલા ઉસકે કામસે બરકત ઉકા લે. યુનાંચે ઐસાહી હુવા, ઔર શિકારીકે કારોબારકી સબ બરકત જાતી રહી. (કલયૂબી)

ફાઈદા :- નબી ઔર બુઝુર્ગોંકે હુકમકે ખિલાફ ચલનેમૈં યેહી નતીજા હોતા હૈ. જો જલ્દબાઝીસે શિકારીકા હુવા.

(૪૨) સદકાકી ફઝીલત

બયાન કરતે હૈં કે શહેર સમરકંદમૈં એક શખ્સ બીમાર હુવા તો ઉસને મન્નત માની કે અલ્લાહ તઆલા ઉસકો શિફા અતા ફરમા દે તો જુમ્આકે દિનકી કમાઈ માં બાપકે લિયે સદકા ક્રિયા કરેગા. જબ અલ્લાહ તઆલાને ઉસકો શિફા અતા ફરમા દી તો એક મુદત

તક અપની નઝરકો પૂરી કરતા રહા. લેકિન એક જુમ્માકો ઉસે કોઈ ચીઝ સદકા કરનેકે લિયે મયસ્સર ન આઈ. આખિર ઈસી પરેશાનીકી હાલતમેં કિસી આલિમસે દરયાફત કિયા તો ઉસને બતાયા કે તુમ ઘરસે નિકલ કર તરબૂઝકે છિલકે તલાશ કરો ઔર ઉનકો ધોકર દેહાતી ગધોંકો ખિલા દો ઔર ઉસકા સવાબ અપને વાલિદૈનકો બખ્શ દો. યુનાંચે ઉસ શખ્સને આલિમકે કૌલ પર અમલ કિયા તો સનીયરકી રાતમેં અપને વાલિદૈનકો ખ્વાબમેં દેખા કે ઉનહોંને બેટેસે મુઆનકા કરકે બતાયા કે હમારે પ્યારે બેટે નેકીકે સબ તરીકે તૂને હમારે લિયે ઈસ્તે'માલ કિયે. યહાં તક કે તૂને તરબૂઝ ભી હમેં ખિલા દિયા જિસકી હમેં ખ્વાહિશ થી. બસ અલ્લાહ તઆલા તુઝસે રાઝી હુવા. (કલયૂબી)

ફાઈદા :- સુબ્હાનલ્લાહ! મા'મૂલી સદકા રઝાએ ઈલાહીકા સબબ બન ગયા તો અસલ માલકે સદકાકા કિસ કદર સવાબ હોગા.

(૪૩) હઝરત માલિક બિન દીનારકા ફૈઝ ઔર ઈતાઅતે ઈલાહીકા સમરા

હઝરત માલિક બિન દીનારકે ઝમાનામેં દો શખ્સ ભાઈ ભાઈ આતિશ પરસ્ત મશહૂર થે. એક દિન છોટે ભાઈને બળેસે કહા કે ભાઈ સાહબ આપને તહત્તર (૭૩) સાલ આગકી પૂજા કી હૈ ઔર મૈને પૈંતીસ (૩૫) સાલ. આઓ આજ હમ આઝમાકર દેખેં કે યે આગ હમકો દૂસરે ગૈર આતિશ પરસ્તોંકી તરહ તો નહીં જલાતી? અગર ઉસને હમકો ન જલાયા તો હમ આઈન્દા આતિશ પરસ્તી કરેંગે, વરના છોળ દેંગે. યુનાંચે ઉસને આગ જલાકર

बणे भाईसे कहा के आप पेहले आग पर हाथ रखेंगे या मैं
 रखूँ? उसने कहा के तुम ही पेहले हाथ रखो. जब छोटे भाईने
 आग पर हाथ रखा तो आगने अपनी जासियतके मुताबिक
 उसकी उन्गली जला दी. उस पर उसने आगसे हाथ पींचकर
 कहा के हाथ अफसोस! मैंने तुझे धितने जमाना तक पूजा फिर भी
 तूने मेरी उन्गली जलादी. आगिर उसने अपने बणे भाईसे
 कहा के आगिर हम ऐसी जातकी धिबादत क्यूं न करें, जिसकी
 बरसोंकी नाइरमानी और गुनाह पर अगर हम सख्खे दिलसे
 तौबा और धिस्तिगार कर लें तो हमें मआफ़ इरमा दे. ये बात
 बणे भाईकी भी समझमें आ गई. और दोनूं भाई सहीह रास्तेके
 तलाशी बनकर उजरत मालिक बिन दीनार (रह.) की बिदमतमें
 हाजिर हुअे तो क्या देखते हैं के उजरत मालिक बिन दीनार
 (रह.) बसरामें लोगोंको वअज सुना रहे हैं. उनको देखकर बणा
 भाई केहने लगा के मैं मुसलमान नहीं होता, क्यूंके मेरी उमरका
 ज़ियादा तर हिस्सा आगकी पूजामें गुज़रा है. अब अगर मैं
 मुसलमान हो गया तो मेरे घरवाले मुझे मलामत करेंगे और मैं
 उनकी मलामतके मुकाबलेमें आगको तरजुह देता हूं. छोटे भाईने
 समझाया के लोगोंकी मलामत तो ओक दिन जतम हो जायेगी
 लेकिन दोऊभकी आग जतम न होगी. मगर बणे भाईकी समझमें
 न आया और वो बढ नसीब वापस चला गया, लेकिन छोटा
 भाई अपने बीवी बख्योंको लेकर उजरत मालिक बिन दीनार
 (रह.) की बिदमतमें हाजिर हो गया. और वअजसे इरिग
 होनेके बाद तमाम भाइरा उनको केह सुनाया. और दरज्वास्त
 की के उसको बीवी बख्योंके साथ मुसलमान बनाओं. युनाये उजरत

માલિક બિન દીનાર (રહ.) ને ઉન સબકો મુસલમાન ક્રિયા ઔર ઉસ નૌજવાનને જબ મુસલમાન હોકર વાપસ હોના ચાહા તો હઝરત માલિક બિન દીનાર (રહ.) ને ફરમાયા કે ઝરા ઠેહરો! મੈં તુમહારે લિયે અપને શાગિર્દોંસે કુછ જમા' કર દૂં. જિસ પર નૌજવાનને અર્ઝ ક્રિયા કે મੈં કુછ નહીં ચાહતા ઔર વાપસીમેં એક વૈરાનામેં આબાદ ઘર દેખકર ઉસમેં મુકીમ હો ગયા. સુબહકો બીવીને કહા કે બાઝાર જાકર કોઈ એસા કામ તલાશ કરો જિસ્સે બચ્ચોંકી ગુઝર હો સકે, ચુનાંચે વો નૌજવાન કમાનેકે લિયે નિકલા મગર કહીં કોઈ મઝદૂરી ન મિલી તો ઉસને સોચા આબિર અલ્લાહ તઆલા હી કી મઝદૂરી કયૂં ન કરું. યે સોચકર દૂસરે રોઝ વૈરાનામેં જાકર મગરિબ તક બરાબર નમાઝ પઞહતા રહા ઔર રાતકો ફિર ખાલી હાથ મકાન પર ચલા ગયા. બીવીને દરયાફત ક્રિયા કે હમારે લિયે કુછ લાએ હો? તો ઉસને જવાબ દિયા કે આજ મૈંને બાદશાહકી મઝદૂરી કી હૈ મગર ઉસને કુછ દિયા નહીં, કલકો મઝદૂરી દેનેકો કેહ દિયા હૈ.

યે સુનકર સબ બચ્ચે મજબૂરન ભૂકે સો રહે. સુબહકો ફિર બાઝાર ગયા ઔર કોઈ મઝદૂરી ન મિલી તો વો દિન ભી ઈબાદતે ઈલાહીમેં ગુઝાર દિયા, ઔર શામકો ઘર આકર બીવીસે કહા કે બાદશાહને જુમ્આ તક મઝદૂરી દેનેકા વા'દા ક્રિયા હૈ. આબિર જુમ્આ ભી આ ગયા. ઔર જુમ્આકો ભી જબ કોઈ કામ ન મિલા તો ઈસ દિન ભી વો ઈબાદત હીમેં મશગૂલ રહા ઔર ઝવાલકે બા'દ દોનૂં હાથ આસમાનકી તરફ ઉઠાંકર દુઆ કી કે અય મેરે પરવરદિગાર! તુને મુઝે ઈસ્લામકી દૌલતસે નવાઝકર હિદાયત અતા ફરમાઈ હૈ, બસ ઈસ દીનકી બરકત ઔર ઈસકી અઝમતસે

અહલો અયાલકે નફકાકા ગમ ભી મેરે દિલસે દૂર ફરમા દે. કયું કે મુઝે ઉનકે હાલકે બદલ જાનેકા અંદેશા હૈ. યે દુઆ કરકે જુઆકી નમાઝકે વકત જબ વો મસ્જિદમેં ગયા તો ઉસકે બચ્ચોં પર ભૂકકા બહોત ગલ્બા થા. ઈત્તિફાકન કિસી શખ્સને આકર ઉસકા દરવાઝા ખિટખિટાયા, જિસકી આવાઝ સુનકર ઉસકી બીવી બાહિર આઈ તો કયા દેખતી હૈ કે એક ખૂબસૂરત નૌજવાન સુનેહરી રૂમાલસે ઢકા હુવા એક તબાક લિયે ખળા હૈ ઓર કેહ રહા હૈ કે ઈસકો લે લો ઓર અપને શૌહરસે કેહ દેના કે યે ઉસકી દો દિનકી મઝદૂરી હૈ ઓર અગર તુમ ઝિયાદા કામ કરતે તો મઝદૂરી ઓર ઝિયાદા મિલતી, યુનાંચે ઉસ ઓરતને તબાક ખોલા તો ઉસમેં એક હઝાર અશરફિયાં થીં. ઉનમેંસે એક અશરફી લેકર એક નસરાની સર્રાફકે વહાં ગઈ. જિસને અશરફીકા વઝન કિયા તો દો મિસ્કાલસે ઝિયાદા ઉતરી. ઉસકે બા'દ જબ અશરફીકે નુકૂશ દેખે તો મા'લૂમ હુવા યે આખિરતકે હિદાયાતસે હૈ. યે દેખકર સર્રાફને દરયાફત કિયા, યે અશરફી તુમકો કહાંસે મિલી હૈ? ઓરતને ઉસકો તમામ વાકિઆ સુનાયા જિસકો સુનકર વો નસરાની સર્રાફ ભી મુસલમાન હો ગયા ઓર દો હઝાર દિરમ ઓરતકો દેકર કહા ઉનકો ખર્ચ કરો. ઓર જબ યે ખર્ચ હો જાએ તો ફિર મુઝે ખબર દો.

ઈસ ઓરતને સર્રાફસે દિરમ લેકર ખાના તૈયાર કિયા, ઈધર ઉસકા શૌહર મગરિબકે બા'દ જબ ઘર આને લગા તો નિહાયત ખુશૂઅ ઓર ખુઝૂઅસે દો રકાં'ત અદા કરકે રૂમાલમેં મિટ્ટી બાંધ લી ઓર દિલમેં ખ્યાલ કિયા કે જબ બીવી તકાઝા કરેગી તો કેહ દૂંગા ઉસમેં આટા હૈ ઓર યેહી મેરે કામકી મઝદૂરી

હૈ. યુનાંચે જબ વો ઘર પહોંચા તો ઘરકો ફર્શ ફરોશસે આરાસ્તા પાયા ઓર ખાનેકી ખૂશ્બૂ સૂંઘી તો રૂમાલ દરવાજા હી મેં રખ દિયા તાકે બીવીકો મા'લૂમ ન હો સકે, ઘરમેં પહોંચકર બીવીસે હાલ મા'લૂમ કિયા તો ઉસને પૂરી કેફિયત બતા દી. જિસકો સુનકર વો મદે ખુદા સિજદએ શુક બજા લાયા. ફિર બીવીને દરયાફત કિયા! કે રૂમાલમેં ક્યા લાએ હો જો દરવાજામેં રખ આએ? તો ઉસને જવાબ દિયા કે ઉસકા હાલ મુઝસે ન પૂછો ઓર યે કેહકર દરવાજામેં ગયા કે મિટ્ટી ફેંક કર રૂમાલ લે આએ. લેકિન દેખા તો ઉસમેં મિટ્ટીકે બજાએ આટા થા. યે દેખકર તો ઉસકી હૈરતકી ઈન્તિહા ન રહી ઓર ફિર ખુદાકે સામને સિજદમેં ગિર ગયા ઓર ફિર બરાબર ખુદાકી ઈબાદતમેં મશગૂલ રહા, યહાં તકકે ઉસકી રૂહ નિકલ ગઈ. અલ્લાહ તઆલા ઉસ ઈબાદત ગુઝાર મદે મોમિન પર રહમ ફરમાએ. (કલયૂબી)

ફાઈદા :- સચ હૈ જો અલ્લાહકા હો જાતા હૈ અલ્લાહ ઉસકી ઝરૂરતેં ગૈબસે પૂરી કરતા રેહતા હૈ.

(૪૪) રાહે ખુદાકા સૌદા

બયાન કરતે હૈં કે હઝરત અલી કર્મલ્લાહુ વજહહૂ કે ઘરમેં પાંચ આદમી થે. ખૂદ હઝરત અલી (રદિ.) ઓર હઝરત ફાતિમા (રદિ.) ઓર હઝરત હસન ઓર હુસૈન (રદિ.) ઓર હઝરત હારિસ (રદિ.) એક મરતબા એસા ઈત્તફાક હુવા કે ત્રીન દિન તક ઉન સબકો કુછ ખાનેકો નહીં મિલા તો મજબૂરન હઝરત ફાતિમા (રદિ.) ને અપના કોઈ કપળા હઝરત અલી (રદિ.) કે

હવાલે ક્રિયા તાકે ઉસકો બાઝારમેં ફરોખ્ત કર આઝે. યુનાંચે હઝરત અલી (રદિ.) ઉસ કપળેકો બાઝાર લે ગઝે. જિસકી કીમત સિર્ફ છ દિરમ વસૂલ હુઈ. ઉસકો ભી હઝરત અલી (રદિ.) ને ફુકરા ઔર મસાકીન પર તકસીમ કર દિયા. ઈતનેમેં હઝરત જિબ્રઈલ (અલૈ.) ઈન્સાની શકલમેં તશરીફ લે આઝે. જિનકે સાથ જન્નતકી ઊંટનિયોંમેંસે એક ઊંટની થી. ઉનહોંને હઝરત અલી (રદિ.) સે ફરમાયા કે અય અબૂલ હસન મુઝસે યે ઊંટની ખરીદ લો. હઝરત અલીને દરયાફત ફરમાયા કે કિસ કીમત પર ફરોખ્ત કરતે હો? તો હઝરત જિબ્રઈલને જવાબ દિયા કે એકસો દિરમ ઈસકી કીમત હૈ. યુનાંચે હઝરત અલીને વો ઊંટની ખરીદ લી. ઔર ઉસકી મુહાર પકળકર ચલે હી થે કે ઈતનેમેં હઝરત મીકાઈલ (અલૈ.) એક બદવી (દેહાતી) શકલમેં સામને આઝે ઔર કેહને લગે કયા આપ ઈસ ઊંટનીકો ફરોખ્ત કરના ચાહતે હૈં? હઝરત અલી (રદિ.) ને ફરમાયા કે હાં! ફરોખ્ત કર દૂંગા. હઝરત મીકાઈલ (અલૈ.) ને દરયાફત ક્રિયા આપને યે કિસ કીમતકી ખરીદી હૈ? હઝરત અલી (રદિ.) ને ફરમાયા! કે એક સો દિરમકી. યે સુનકર હઝરત મીકાઈલ (અલૈ.) ને ફરમાયા કે અચ્છા મૈં સાઠ દિરમ નફા' પર ઈસકો ખરીદતા હૂં. પસ હઝરત અલી (રદિ.) એક સો સાઠ (૧૬૦) દિરમ લેકર ઊંટની હઝરત મીકાઈલકો ફરોખ્ત કર દી. ઉસકે બા'દ ફિર હઝરત જિબ્રઈલ (અલૈ.) સે મુલાકાત હુઈ ઔર ઉનહોંને અપના હક તલબ ક્રિયા, તો હઝરત અલી (રદિ.) ને એક સો દિરમ ઉંકો દે દિયે. ઔર બક્રિયા સાઠ (૬૦) દિરમ સાથ લેકર હઝરત ફાતિમા (રદિ.) કે પાસ પહોંચે ઔર વો સાઠ દિરમ હઝરત ફાતિમાં (રદિ.) કો દે

દિયે. યે દેખકર હઝરત ફાતિમા (રદિ.) ને દરયાફત કિયા કે આખિર યે સાઠ દિરમ આપકો કયૂં કર હાસિલ હુએ? હઝરત અલી (રદિ.) ને ફરમાયા કે તુમહારા કંપળા ફરોખ્ત કરકે મૈંને છ દિરમ હાસિલ કિયે થે, ઉનસે અલ્લાહકે સાથ તિજારત કી, ઉસને મુઝે યે સાઠ દિરમ અતા ફરમા દિયે. યા'ની હર દિરમકે બદલે દસ ગુના, ઈસ તરહ યે સાઠ દિરમ હાસિલ હો ગએ.

આપ હઝરત અલી (રદિ.) ને હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હોકર તમામ વાકિઆ પેશ કિયા તો હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) ને ઉનહેં બતાયા કે વો બેચનેવાલે જિબ્રઈલ (અલૈ.) થે ઔર ખરીદનેવાલે મીકાઈલ (અલૈ.) ઔર વો ગિટની કિયામતકે દિન ફાતિમા (રદિ.) કી સવારી હોગી. ઔર ઈરશાદ ફરમાયા કે અય અલી (રદિ.)! તીન ચીઝેં અલ્લાહ તઆલાને તુમકો ઐસી અતા ફરમાઈ હેં જો ઔર કિસીકો નહીં દી ગઈ. જિનમેંસે એક તુમહારી બીવી ફાતિમા (રદિ.) જો જન્નતકી તમામ ઔરતોંકી સરદાર હોંગી. દૂસરે તુમહારે દોનૂં સાહબઝાદે હસન હુસૈન (રદિ.) જો જન્નતકે નૌજવાનોંકે સરદાર હોંગે. તીસરે તુમહારે ખુસર યા'ની ખૂદ રસૂલે કરીમ (સ.અ.વ.) જો તમામ રસૂલોંકે સરદાર હેં. પસ તુમ ઉન નેઅમતોં પર અલ્લાહકા શુક અદા કરો. (કલયૂબી)

ફાઈદા:- સચ હૈ જો ખુદાકી રાહમેં કુછ ખર્ચ કરતા હૈ ઉસકો દસ ગુના મિલ જાતા હૈ.

(૪૫) ઔલાદકા સદકા

એક મરતબા હઝરત અબૂ કુલાબા (રહ.) ને ખ્વાબમે દેખા કે એક મકબરાકી કબરેં ખુલ ગઈ હેં ઔર ઉસકે મુરદે કબરોંકે

बाहिर बैठे हैं जिनमेंसे हर एकके सामने एक नूरानी तबाक है। मगर उनमें एक आदमी ऐसा भी है जिसके सामने वो नूरानी तबाक नहीं है। ये देखकर उजरत अबू कुलाबा (रह.) ने उससे दरयाफ्त किया के आबिर तेरे सामने ये नूरानी तबाक क्यूं नहीं है? तो उसने बताया के उन सब लोगोंकी औलाद और अहबाब ऐसे हैं जो उनके लिये दुआओं करते हैं और सदका देते रहे हैं। उसीका ये नूर है जो आप उनके सामने देख रहे हैं। मगर मेरा लणका न तो मेरे लिये दुआ करता है न सदका देता है, क्यूंके वो नेक बन्त और दीनदार नहीं है। इस वजहसे आप मेरे सामने वो नूर नहीं देख रहे हैं। जिसकी वजहसे मैं अपने पणोसीयोंसे बहोत ही शर्मिंदा हूँ।

युनांये ज्वाबसे बेदार होकर उजरत अबू कुलाबा (रह.) ने उस शम्सके लणकेको बुलाकर अपने ज्वाबका हाल बताया जिसको सुनकर लणकेने अपने कामोंसे तौबा की और छिताअते छिलाडीके साथ अपने बापके लिये सदकात और दुआओंमें मसइफ़ हो गया। उसके कुछ अरसा बाद फिर उजरत अबू कुलाबा (रह.) ने उस मकबराके मुरदोंको ऐसी हालतमें देखा तो उस शम्सके सामने ऐसा नूर था जो आइताबसे ज़ियादा रोशन था, अब उस शम्सने अर्ज़ किया के अबू कुलाबा (रह.) अल्लाह तआला आपको जज़ाअे खैर अता फ़रमाअे। आपकी कोशिशसे मेरे बेटेने मुझे आगसे बचा दिया। और मैं अपने पणोसीयोंमें इस शर्मिंदगीसे भी छूट गया जो मुझे लाहिक थी। अल्लाह तआला आपको उसका अज़र अता फ़रमाअे। (कलयूबी)

शर्ह :- इस हिकायतसे मा'लूम होता है के वालिदैनको

औलादकी दुआ और सदकाका बहोत जल्द अजरौ सवाब अता कर दिया जाता है.

(४६) मां-बापकी भिदमतका बदला

उज्जरत औस यमनी (रदि.) इरमाते हैं के अेक शप्सके यार लणके थे, जब उनका बाप बीमार हुवा तो उनमेंसे अेक भाईने दूसरोंसे कहा के या तो तुम सब मिलकर बापकी तीमारदारी करो मगर ईस शर्त पर के बापकी मीराससे कुछ न लोगे. या मैं उनकी तीमारदारी करता हूं और उसी शर्त पर के उसकी मीराससे कुछ न लूंगा. ये सुनकर भाईयोंने ईस बात पर छिन्तिका किया के अच्छा बस तुम ही उनकी तीमारदारी करो. युनांये उसने अपने वालिदकी तीमारदारी शुरू कर दी. अेक दिन प्वाबमें क्या देभता है के कोई शप्स उससे केह रहा है के तुम इलां जगह पर जाकर अेक सो अशरइयां ले लो मगर उनमें बरकत नहीं है. सुबह उठकर उसने अपनी बीवीसे तजकिरा किया तो वो केहने लगी वो अशरइयां ले आओ. मगर उस अकलमंदने उनके लेनेसे छिन्कार कर दिया के जब बरकत ही उनमें नहीं है तो लेकर क्या करूं. ईसी तरह फिर दूसरी रातको उसको प्वाबमें नजर आया के इलां जगहसे दस अशरइयां ले ले मगर बरकत उनमें भी नहीं है. फिर जब सुबह उसने अपनी बीवीसे उसका जिकर किया तो उसने फिर अशरइयां ले लेनेकी रगबत दिलाई, मगर उस अकलमंद मंदने फिर भी वे बरकत यीजको ले लेना कबूल न किया तो फिर तीसरी रात उससे कहा गया के अच्छा इलां जगह पर जाओ और वहांसे अेक अशरई

લે લો. ઉસમેં અલબત્તા બરકત હૈ. બસ યે સુનકર વો શખ્સ વહાં ગયા ઔર એક અશરફી લે આયા. વહાંસે વાપસી પર ઉસને દેખા કે એક શખ્સ દો મછલિયાં ફરોખ્ત કર રહા હૈ. ઉસ શખ્સને દરયાફત ક્રિયા કે દોનૂં મછલિયાં કિસ કીમત પર દોગે? મછલીવાલેને જવાબ દિયા કે એક અશરફી ઉનકી કીમત હૈ. યુનાંચે ઉસ શખ્સને વો અશરફી દેકર દોનૂં મછલિયાં ખરીદ લીં. ઔર જબ ઉનકો લેકર ઘર આયા ઔર મછલિયોંકા પેટ ચાક ક્રિયા તો એક મછલીકે પેટસે એક કીમતી મોતી નિકલ આયા જિનમેંસે એક મોતી લેકર વો બાદશાહે વક્તકી ખિદમતમેં હાજિર હુવા. જો બાદશાહકો બહોત પસંદ આયા. ઔર ઉસકે બદલે બાદશાહને ઉસ શખ્સકો બહોત ઝિયાદા રકમ અતા કર દી. નીઝ ઉસ્સે કહા અગર તુમ ઉસકા જોળા મિલા દો તો મેં તુમકો બે શુમાર દૌલત અતા કરુંગા. યે સુનકર ઉસ શખ્સને વો દૂસરા મોતી ભી બાદશાહકો પેશ કર દિયા જિસકે બદલે બાદશાહને અપને વા'દાકે મુતાબિક ઉસ શખ્સકો બહોત ઝિયાદા રકમ અતા કર દી. જિસકો લેકર વો ઘર ચલા આયા. ઔર અપને વાલિદકી ખિદમતકી વજહસે સબ ભાઈયોંસે ઝિયાદા માલદાર હો ગયા. (કલયૂબી)

ફાઈદા :- ખિદમતે વાલિદૈનકે સિલેમેં અલ્લાહ તઆલાને ઉસકો ઈસ દૌલતસે નવાઝા. ખિદમતે વાલિદૈન હકીકતમેં બળી ચીઝ હૈ.

(૪૭) અલ્લાહકા નામ લેનેકી બરકત

બયાન કરતે હૈં કિસી કાઝીકા ઈન્તિકાલ હો ગયા જિસકી બીવી હામિલા થી. ઉસકે લગ્નકા પૈદા હુવા. હોશિયાર હોને પર

દીનદાર માં ને ઉસકો મદ્રસામેં પળનેકે લિયે ભેજ દિયા ઔર મુઅલ્લિમ સાહબને બચ્ચેકો બિસ્મિલ્લા હિરંદુમા નિર્દહીમ પળહાઈ. જિસકે પળતે હી અલ્લાહ તઆલાને ઉસકે બાપસે અઝાબ ઉઠા લિયા. ઔર ફરમાયા કે અય જિબ્રઈલ હમારી રહમતકો યે કિસી તરહ ગવારા નહીં કે જિસકા બેટા રહમાન ઔર રહીમ કેહકર હમેં પુકારે ઉસકા બાપ અઝાબમેં મુબતલા રહે. અય જિબ્રઈલ તુમ ઉસકે બાપકે પાસ જાકર ઉસકો લખકેકી બશારત દો. યુનાંચે તા'મીલે હુકમે ઈલાહીમેં હઝરત જિબ્રઈલ (અલૈ.) ને ઉસ શખ્સકે પાસ જાકર ઉસકો બેટકી બશારત દી. અલ્લાહ તઆલા ઉસ પર રહમ ફરમાએ.

ફાઈદા :- સચ હૈ અલ્લાહકે નામમેં બળી બરકત હૈ.

(કલયૂબી)

(૪૮) આલિમકી બરકત

હઝરત કઅબ બિન અહબાર (રદિ.) સે મનકૂલ હૈ કે અલ્લાહ તઆલા કિસી બંદેસે હિસાબ લેગા તો જબ ઉસકી બુરાઈયાં ઉસકી નેકિયોં પર ગાલિબ આ જાએંગી તો ઉસ બંદેકો દોઝખકા હુકમ દિયા જાએગા. પસ જબ ફરિશ્તે ઉસકો દોઝખકી જાનિબ લે ચલેંગે તો અલ્લાહ તઆલા હઝરત જિબ્રઈલ (અલૈ.) સે ફરમાએગા. મેરે બંદેકે પાસ જાઓ, ઔર ઉસ્સે દરયાફત કરો કે કયા વો દુનિયામેં કભી કિસી આલિમકી મજલિસમેં બૈઠા થા કે મેં ઉસ આલિમકી સિફારિશસે ઉસકો બખ્શ દૂ. યુનાંચે હઝરત જિબ્રઈલ (અલૈ.) કે દરયાફત કરને પર વો કહેગા કે નહીં. પસ હઝરત

જિબ્રઈલ (અલૈ.) અર્જ કરેંગે કે ઈલાહુલ આલમીન તૂ અપને બંદાકે હાલસે ખૂબ વાકિફ હૈ વો તો ઈન્કાર કર રહા હૈ. ઉસકે બા'દ અલ્લાહ જલ્લ શાનુહુ ફરમાએગા અચ્છા ઉસે દરયાફત કરો કિસી આલિમકો દોસ્ત રખતા થા? ઉસ પર ભી વો ઈન્કાર કર દેગા તો હુકમ હોગા. અચ્છા મા'લૂમ કરો કભી કિસી આલિમકે દસ્તરખ્વાન પર બૈઠકર ખાના ખાયા થા? વો કહેગા નહીં, ફિર હુકમ હોગા અચ્છા મા'લૂમ કરો કિસી મુહલ્લે યા ગલીમેં રેહતા થા? વો કહેગા નહીં, ફિર કરમાએગા અચ્છા મા'લૂમ કરો ઉસકા નામ યા નસબ કિસી આલિમકે નામ ઔર નસબકે મુવાફિક થા? વો કહેગા નહીં. ફિર અલ્લાહ તઆલા ફરમાએગા ક્યા વો કિસી ઐસે આદમીસે મુહબ્બત રખતા થા, જિસકો કોઈ આલિમ મહબૂબ હો? તો વો કહેગા કે હાં, બસ ઈતની હી બાત પર જિબ્રઈલ (અલૈ.) કો હુકમ હોગા કે બસ ઉસી પર મૈને ઉસકો બખ્શ દિયા. ઉસકા હાથ પકળકર લે જાઓ. ઔર જન્નતમેં દાખિલ કર દો. (કલયૂબી)

ફાઈદા :- ખુદાકી રહમત બહાના ઢૂંઢતી હૈ.

(૪૯) લા હૌલકી બરકત

બયાન કિયા ગયા હૈ કે ખલીફા હાફ્ઝ રશીદને એક નસરાનીકો પાંચસો દિરમકે મુતાલબામેં કેદકા હુકમ દિયા ઔર એક સવારકો ઉસકે સાથ ભેજા, સવારને દેખા રાસ્તામેં એક શખ્સ ઘાસકા બોઝ લિયે જા રહા હૈ. ઔર ઉસકા બોઝ એક તરફકો ઝુકા હુવા હૈ, યે દેખકર સવારને ઉસકો સીધા કર દિયા. ફિર વો બોઝ દૂસરી જાનિબકો ઝુક ગયા જિસકો દેખકર સવારને લા હૌલ

વલા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહ પળહા, નસરાનીને સવારકી ઝબાનસે
 યે કલિમા સુનકર ઉસ કલિમાકી બળી અઝમત કી. યે દેખ કર
 સવારને ઉસ નસરાનીસે કહા કે જબ તુમ ઈસ કલિમાકી ઈસ
 કદર અઝમત કરતે હો ઔર ઉસકો ઈતના બાબરકત સમઝતે હો
 તો અલ્લાહ તઆલા પર ઈમાન કયૂં નહીં લાતે. જિસકે નામકી
 અઝમતસે ઈસ કલિમાકો યે બરકત હાસિલ હુઈ હૈ? ઈસ પર ઉસ
 નસરાનીને જવાબ દિયા કે મૈંને ઈસ કલિમાકો આસમાનકે
 ફરિશ્તોંસે સીખા હૈ. યે સુનકર સવારકો બહોત તઅજજુબ હુવા.
 ઔર સવારને ખલીફાકી ખિદમતમેં હાઝિર હોકર તમામ વાકિઆ
 બયાન કિયા તો ખલીફાને નસરાનીકો બુલવાકર દરયાફત કિયા.
 આખિર તૂને યે કલિમા ફરિશ્તોંસે કિસ તરહ સીખા હૈ? તો ઉસને
 બતાયા કે વાકિઆ યે હૈ, મેરા એક ચચા બહોત માલદાર થા
 ઔર ઉસકી એક હસીન લળકી થી. મૈંને ઉસ ચચાઝાદ બહેનકે
 લિયે અપને નિકાહકા પયામ દિયા જિસકો મેરે ચચાને મંજૂર ન
 કિયા ઔર ઉસકા નિકાહ દૂસરી જગહ કર દિયા, ચુનાંચે શાદીકી
 પેહલી રાતમેં ઉસકે શૌહરકા ઈન્તિકાલ હો ગયા. મૈંને ફિર ઉસસે
 નિકાહકી દરખવાસ્ત કી મગર ઉસને અબ ભી મેરી દરખવાસ્ત
 મંજૂર નહીં કી. ઔર દૂસરી જગહ ઉસકા નિકાહ કર દિયા. ઉસકા
 વો શૌહર ભી ઉસી તરહ જબ પેહલી રાતમેં બીવીકે પાસ ગયા તો
 મુરદા પાયા ગયા. ફિર તીસરે શખ્સસે ઉસકા નિકાહ હુવા, ઉસકે
 સાથ ભી યેહી વાકિયા પેશ આયા, ઉસકે બા'દ ચોથી મરતબા
 મૈંને ફિર અપને નિકાહકા પયામ દિયા તો મજબૂરન ચચાને ઉસ
 લળકીકા નિકાહ મૂઝસે કર દિયા, કયૂંકે લગાતાર ઉન હાદિસાતકે
 બા'દ કોઈ દૂસરા ઉસ લળકીસે નિકાહ કરનેકો તૈયાર ન હુવા.

આખિર મૈંને દેખા કે ખલવતકે વક્ત શૈતાન એક કોહે ગિરાં (બળે પહાળ) કી શકલમેં ઝાહિર હુવા ઔર ઉસને ઝોરસે એક ચીખ મારકર કહા, કહાં આયા હૈ? મૈંને જવાબ દિયા કે મૈં અપની બીવીકે પાસ આયા હૂં. તો વો શૈતાન કેહને લગા કયા તુઝે મા'લૂમ નહીં મૈંને ઉસકે પેહલે શૌહરોંકે સાથ કયા મઆમલા કિયા? મૈંને જવાબ દિયા હાં મુઝે મા'લૂમ હૈ, યે સુનકર વો શૈતાન કેહને લગા અગર તૂ ઈસ બાત પર રાઝી હો કે યે ઔરત રાતકો મેરે લિયે હો ઔર દિનકો તેરે લિયે તો બેહતર હૈ વરના મૈં તુઝે ભી માર ડાલૂંગા. મૈંને ઉસકી બાતકો મંઝૂર કર લિયા. ઔર ઉસી તરહ પર એક મુદત ગુઝર ગઈ તો એક રોઝ શૈતાનને મુઝસે કહા કે આજ મૈં રાતકો ફરિશતોંકી બાતેં ચોરીસે સુનનેકે લિયે જાઉંગા, ક્યૂં કે આજ રાતકો ઉસ કામકે લિયે મેરી બારી હૈ. કયા તુમ ભી મેરે સાથ આસમાન પર ચલનેકો તૈયાર હો? મૈંને જબ ઉસ પર અપની રઝામંદીકા ઈઝહાર કિયા તો શૈતાનને એક બળે ઊટકી શકલ ઈજ્તિયાર કરકે મુઝસે કહા કે મેરી પુશ્ત પર મઝબૂતીસે સવાર હો જા. યુનાંચે જબ મૈં ઉસ પર સવાર હો ગયા તો વો શૈતાન હવામેં ઉળને લગા. ઈતનેમેં મુઝે ફરિશતોંકી આવાઝ આઈ કે વો લા હૌલ વલા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહ કેહ રહે હૈં. જિસકો સુનકર શૈતાન વાપસ હુવા ઔર મુરદાકી તરહ ઝમીન પર ગિર પળા ઔર મૈં ભી ઉસકે કરીબ હી જા ગિરા. જબ કુછ દેરકે બા'દ ઉસકો હોશ હુવા તો કેહને લગા કે તુમ અપની આંખેં બંદ કર લો. મૈંને અપની આંખેં બંદ કર લીં. ઉસકે બા'દ જબ મૈંને આંખેં ખોલીં તો કયા દેખતા હૂં કે મૈં અપને ઘરકે દરવાઝા પર મૌજૂદ હૂં. ફિર જબ મૈં અપની બીવીકે પાસ તન્હાઈમેં ગયા તો મૈંને ઉસ્સે કહા ઉસ મકાનમેં જહાં કહીં કોઈ

સૂરાખ હો યા રોઝન (શિગાફ) હો ઉન સબકો બંદ કર દો. ઉસને એસા હી ક્રિયા, યુનાંચે જબ રાતકો શૈતાન ઘરમેં દાખિલ હુવા તો મૈને દરવાઝા બંદ કર દિયા ઔર બાહિરસે દરવાઝાકી તરફ મુંહ કરકે લા હૌલ વલા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહ શુરૂ' ક્રિયા જો મૈને ફરિશ્તોંસે સુનકર યાદ કર લિયા થા.

ઈતનેમેં મૈને એક સખ્ત આવાઝ સુની, ફિર દૂસરી ઔર તીસરી મરતબા લા હૌલ પળહા તો ઉસકે બા'દ બીવીને મુઝે પુકારા કે અંદર આ જાઓ. જબ મૈં અંદર ગયા તો બીવીને બયાન ક્રિયા કે જબ તુમને પેહલી મરતબા લા હૌલ પળહા થા તો શૈતાનને યહાંસે ભાગનેકા રાસ્તા તલાશ ક્રિયા મગર ઉસે કોઈ રાસ્તા નહીં મિલા, જબ દૂસરી મરતબા તુમને લા હૌલ પળહા તો આસમાનસે એક આગ ને ઉતરકર શૈતાનકો ઘેર લિયા ઔર જબ તીસરી મરતબા તુમને લા હૌલ પળહી તો ઉસ આગને શૈતાનકો જલાકર રાખ કર દિયા. ઔર અલ્લાહ તઆલાને હમેં ઉસ મલગિનસે નજાત દે દી.

ખલીફા હાફ્ઝને નસરાનીકી ઝબાની યે વાકિઆ સુનકર ઉસકો આઝાદ કર દિયા ઔર વો પાંચસો દિરહમ ભી મઆફ ફરમા દિયે જિનકે બદલે ઉસકો કેદકા હુકમ દિયા થા.

ફાઈદા:- યે સબ બરકત કલિમા લા હૌલ વલા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહકી થી જિસકે પળહનેસે યે સબ બરકત ઝાહિર હુઈ.

(૫૦) શૈતાન ઔર ફિરઔન

એક રોઝ ઈબ્લીસ લઈનને ફિરઔનકે પાસ જાકર દરયાફત ક્રિયા કે કયા તૂ મુઝે જાનતા હૈ? તો ફિરઔનને કહા હા જાનતા હું.

તો શૈતાન કેહને લગા કે અય ફિરઔન! તૂ એક આદતમેં મુઝસે ભી બળ્હા હુવા હૈ. ફિરઔનને મા'લૂમ કિયા આખિર વો કૌનસી આદત હૈ? તો ઈબ્લીસ કેહને લગા કે તૂને ખુદાઈકા દા'વા કરકે અલ્લાહ તઆલા પર જુરઅત કી હૈ. હાલાંકે મેં ઉમરમેં તુઝસે બળા ઔર ઈલ્મમેં તુઝસે ઝિયાદા ઔર તાકતમેં તુઝસે બળ્હા હુવા હૂં. લેકિન ઈસકે બાવજૂદ ઉસકી જુરઅત મેં ભી ન કર સકા ઔર મેંને તેરી તરહ ખુદાઈકા દા'વા નહીં કિયા. શૈતાનકી યે બાતચીત સુનકર ફિરઔન કેહને લગા કે તૂને સચ કહા. યે વાકઈ મેરી જુરઅત બેકાર હૈ જિસ્સે મેં અબ તૌબા કરતા હૂં. મગર ઈબ્લીસ તો ફિર ઈબ્લીસ હી થા. ફૌરન કેહને લગા ઠહેર ઠહેર અભી ઈસ્સે તૌબા ન કર, ક્યૂંકે મિસરવાલે તેરી ખુદાઈકો માન ચુકે હૈં. અબ અગર તૂ તૌબા કર લેગા તો લોગ તેરે ખિલાફ હોકર તેરા મુલ્ક છીન લેંગે ઔર યે બાદશાહત તેરે હાથસે જાતી રહેગી ઔર તૂ ઝલીલ હો જાએગા. ફિરઔનકી સમઝમેં આ ગયા. ઔર બાદશાહતકી લાલચને ઉસકો તૌબાસે રોક દિયા. ઔર ઈબ્લીસસે પૂછા, અચ્છા યે તો બતા. તૂ તમામ ઝમીન પર મુઝસે ઝિયાદા બદતર ભી કિસીકો જાનતા હૈ? ઈબ્લીસને જવાબ દિયા કે હાં તુઝસે ઔર મુઝસે યા'ની હમ દોનૂંસે ઝિયાદા બદતર વો શપ્સ હૈ જિસ્સે ઉઝર કિયા જાએ ઔર વો ઉસકો કબૂલ ન કરે. બસ યે કેહકર ઈબ્લીસ વહાંસે ચલતા બના. ઔર ફિરઔનકો ઉસકી ફિરઔનિયત પર ઔર ઝિયાદા પક્કા કર દિયા. અલ્લાહ ઉસ પર લા'નત કરે. (કલયૂબી)

ફાઈદા:- દેખો ઈબ્લીસને ફિરઔનકો દુનિયાકા લાલચ દેકર તૌબાસે રોક દિયા ઔર અધની તરહ ઉસકો ભી હમેશાકી લા'નતમેં મશગૂલ કર દિયા.

(૫૧) હઝરત ખિઝર (અલૈ.) કા એક વાકિઆ

એક મરતબા હઝરત ખિઝર (અલૈ.) દરિયાકે કિનારે બેઠે થે. ઈતનેમં કિસી સાઈલને આકર ઉનસે સવાલ કિયા કે મੈં આપસે અલ્લાહકે વાસ્તે સવાલ કરતા હૂં, મુઝે અંતા ફરમાઈયે. યે સુનકર હઝરત ખિઝર (અલૈ.) પર બે હોશી તારી હો ગઈ. જબ કુછ હોશ હુવા તો ફરમાને લગે ભાઈ મੈં તો સિર્ફ અપની જાન ઔર જાતકા માલિક હૂં. તુમને મુઝસે અલ્લાહકે વાસ્તે સવાલ કિયા હૈ, લિહાઝા મੈં અપની જાત તુમહારે હવાલે કરતા હૂં, તુમ જિસ તરહ ચાહો ઉસકો ઈસ્તે'માલમે લાઓ. બાઝારમેં ફરોખ્ત કરકે ઉસકી કીમતસે ફાઈદા ઉઠાઓ. યુનાંચે સાઈલ ઉનકો બાઝાર લે ગયા ઔર એક શખ્સ સાહિમા બિન અરકમ (રહ.) કે હાથ ઉનકો ફરોખ્ત કર દિયા. યે ખરીદાર ઉનકો અપને ઘર લે ગયા જિસકે પીછે ઉસકા એક બાગ થા. યુનાંચે સાહિમા (રહ.) ને હઝરત ખિઝર (અલૈ.) કો એક કુદાલ દેકર કહા કે ઉસ સામનેવાલે પહાળસે (જો ત્રીન ચોકોર મીલ રકબામેં વાકેઅ થા) મિટ્ટી કાટ કાટકર બાગમેં ડાલતે રહેં ઔર યે હુકમ દેકર સાહિમા અપની કિસી ઝરૂરતસે કહીં ચલા ગયા ઔર હઝરત ખિઝર (અલૈ.) ઉસ પહાળસે મિટ્ટી કાટ કાટકર બાગમેં ડાલને લગે, જબ સાહિમા વાપસ આયા તો ઉસને ઘરવાલોંસે દરયાફત કિયા, તુમને ગુલામકો ખાના ભી ખિલાયા યા નહીં? ઘરવાલોંને જવાબ દિયા કે હમેં મા'લૂમ નહીં ગુલામ કહાં હૈ? યે સુનકર જબ સાહિમા ખૂદ ખાના લેકર બાગમેં આયા તો ઉસને દેખા કે વો ગુલામ યા'ની

उजरत भिऊर (अलै.) तमाम पछाणकी मिट्टी काटकर डाल चुके थे. और अपने कामसे झारिग होकर अपने हकीकी मौलाकी धिबादतमें मसड़क थे, ये देखकर साहिमाको बणा तअज्जुब हुवा और उसने दरयाफ्त किया, ये तो बताईये आप कौन हैं? ये बात सुनकर उजरत भिऊर (अलै.) पर कुछ बेहोशीसी तारी हो गई. और फिर डोश आने पर उनहोंने फरमाया के त्वाई मैं भिऊर हूं. जिसको सुनकर साहिमाके डोश उठ गये के तूने ये क्या किया? उनको गुलाम बनाकर ऐसे काम पर लगाया ये तो धिन्तिहाई गुस्ताभी हुई. फिर डोश आने पर साहिमाने तौबा की और परवरदिगारसे उजरत प्वाहीके साथ उजरत भिऊर (अलै.) को आजाद कर दिया. और जनाबे बारीमें अर्ज किया के धिलाहुल आलमीन! मुझसे उसकी पकण न फरमाईये. क्यूंके मैं उनको जानता नहीं था. उसके बा'द उजरत भिऊर (अलै.) ने हुआ फरमाई और सिजदअे शुक बजा लाअे के अय मेरे परवरदिगार! मैं तेरे ही हकमें गुलाम बना, और तेरे ही हकमें आजाद हुवा. उस पर तेरा शुकगुजार हूं. उसके बा'द वापसीकी धिजाजत लेकर जब दरिया पर वापस आअे तो देखा के अक शप्स भणा हुआ मांग रहा है के अय मेरे रब! उजरत भिऊर (अलै.) को गुलामीसे रिहाई अता फरमा दे और उनकी तौबा कबूल फरमा ले. उजरत भिऊर (अलै.) ने ये देखकर उस शप्ससे दरयाफ्त किया के आपिर तुम कौन हो? तो उस शप्सने बताया के मैं तो शाजून हूं. आप कौन हैं? उनहोंने फरमाया के मैं भिऊर हूं. उसके बा'द शाजूनने कहा अय भिऊर (अलै.)! तुमने अपने लिये रेहनेका मकान बना कर दुनिया तलब की है. क्यूंके उजरत

ખિઝર (અલૈ.) કા દરિયાકે કિનારે પર એક ઈબાદત ખાના થા. પસ યે સુનકર વો ફૌરન મૈદાનમેં નિકલ આએ ઓર વહીં અલ્લાહકી ઈબાદતમેં મસરૂફ હો ગએ. ઉસકે બા'દ હઝરત ખિઝર (અલૈ.) ને ઉસી જગહ એક દરખ્ત લગાયા ઓર ઉસકે સાયામેં ઈબાદત શુરૂ કર દી. તો આવાઝ આઈ. અય ખિઝર (અલૈ.)! જબ તુમને દરખ્તકે સાયામેં સિજદહ કિયા તો તુમને દુનિયાકો આખિરત પર તરજીહ દી, મુઝે અપની ઈઝ્ઝત ઓર જલાલકી કસમ હૈ, મુઝે દુનિયાકી મુહબ્બતમેં રઝામંદી નહીં હૈ. ઉસકે બા'દ હઝરત ખિઝર (અલૈ.) ને શાઝૂન ફરિશ્તાસે કહા કે અય શાઝૂન! દુઆ કરો કે અલ્લાહ તઆલા મેરી તૌબા કબૂલ ફરમાએ. સુનાંયે શાઝૂનને દુઆ કી ઓર અલ્લાહ તઆલાને શાઝૂનકી બરકતસે હઝરત ખિઝર (અલૈ.) કી તૌબા કબૂલ ફરમા લી. અલ્લાહ હકીકતે હાલકો બેહતર જાનતા હૈ. (કલયૂબી)

ફાઈદા:- ખુદાકે બરગુઝીદા બંદે ઐસી હાલતમેં રાઝી રેહતે હૈં જો અલ્લાહકો મંઝૂર હો.

(પર) ખુદાકે ખૌફસે રોનેકી ફઝીલત

હદીસકા વાકિઆ હૈ કે એક શખ્સકો શહાદત પર હિસાબકે બા'દ ગુનાહોંકી ઝિયાદતીકી વજહસે દોઝખમેં દાખિલ કરનેકા હુકમ હોગા. તો ઉસકી આંખકા એક બાલ અર્ઝ કરેગા, ઈલાહુલ આલમીન! તેરે નબી હઝરત મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા હૈ જો ખૌફે ઈલાહીસે રોએગા અલ્લાહ તઆલા ઉસ પર દોઝખકી આગકો હરામ ફરમા દેગા. લિહાઝા તૂ મુઝે તો ઉસકી

આગસે નિકાલ લે. અલ્લાહ તઆલા ફરમાએગા, આખિર તૂને ઉસકી બખ્શિશ કયૂં તલબ નહીં કી? વો બાલ અર્ઝ કરેગા, અય મેરે રબ તેરે ખૌફકે સબબસે. અલ્લાહ તઆલા ફરમાએગા મૈંને તેરે સબબસે ઉસકો બખ્શ દિયા, જા તૂ ઉસકો જન્નતમૈં લે જા.

ફાઈદા :- સુબ્હાનલ્લાહ! ખુદાકે ડરસે રોનેકી કેસી ફઝીલત હૈ.

(૫૩) અસ્માએ ઈલાહીકી ફઝીલત

બયાન કરતે હૈં કે તૂફાને નૂહ (અલૈ.) કે વક્ત જબ હઝરત નૂહ (અલૈ.) ઔર ઉનકે સાથી કશ્તીમૈં સવાર હો ગએ ઔર કશ્તી આસમાન ઔર ઝમીનકે દરમિયાન પાનીકી લહેરોંસે ટકરાને લગી તો ગરમ પાનીકી હરાતસે કશ્તીકા રોગન (તેલ) પિઘલના શુરૂ હો ગયા ઔર અંદેશા હુવા કે કશ્તી ડૂબ ન જાએ, તો અલ્લાહ તઆલાને અપને નામોંસે એસા નામ હઝરત નૂહ (અલૈ.) કો અતા ફરમાયા જિસકી બરકતસે કશ્તીકા રોગન પિઘલના બંદ હો ગયા. ઔર ડૂબનેકા અંદેશા ન રહા. યુનાંચે વો નામ અહ્યુન અશરાહિયનૂ હૈ. જિસકે મા'ના હૈં યા હ્યુ યા કય્યૂમ, તૌરૈતમૈં મઝકૂર હૈ કે ઈસ નામકી બરકતસે ડૂબતા હૂવા ડૂબનેસે મેહફૂઝ રહેતા હૈ. યેહી નામ અલ્લાહ તઆલાને હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) કો સિખાયા થા. જિસકી બરકતસે આગ ઉન પર સલામતીકે સાથ ઠંડી હો ગઈ થી. ઔર હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) ને ભી યે નામ અપને સાહબઝાદે હઝરત ઈસ્માઈલ (અલૈ.) કો બતાયા થા. જિસ વક્ત ઉનકો મક્કા મુઅઝ્ઝમાકી વાદી ચટયલ મૈદાનમૈં છોળકર આએ થે ઔર ફરમાયા

था जब कोई जरूरत पेश आये इसी नामके साथ हुआ करना. युनांये जब उजरत ईस्माईल (अलै.) को प्यासकी तकलीफने बेताब किया और उनकी वालिदाको परेशानी लाहिक हुई तो, उजरत ईस्माईल (अलै.) ने इस नामके जरीआ अल्लाहसे हुआ की. जिसकी बरकतसे जमजमका यश्मा जारी हो गया, येही नाम रेहती दुनिया तक उजरत ईस्माईल (अलै.) की औलाद और कश्ती यलानेवालोंकी ज्बान पर जारी रहेगा. (कलयूबी)

ईईई :- अल्लाह तआलाके नामोंमेंसे कोई नाम किसी ज्बानमें ली हो जब उसको पण्डा जाता है जरूर उसका असर आहिर होता है.

(५४) उयाते शहीदका अेक वाकिआ

अलीफा हाइन रशीदने अेक भरतबा मुहम्मद बताव (बहादुर) इमीसे उनका वो अज्जब वाकिआ दरयाफ्त किया जो उनको इमके शहरमें पेश आया था. तो मुहम्मद बतावने बयान किया के मैं अेक भरतबा गरदनमें ईन्जल लटकाये और सर पर टोपी रखे हुये सर नीया किये इमकी यरागाहोंमें यला जा रहा था. के ईतनेमें पीछेसे घोड़ेकी टापूकी आवाज आई, ईतनेमें देखा तो अेक हथियार बंद सवार नेजा हाथमें लिये यला आ रहा है. जिसने मेरे करीब आकर मुझे सलाम किया और मेरे जवाबके बा'द उसने मुझसे मा'लूम किया के क्या तुमने बतावको देखा है? मैंने कहा बताव तो मैं ही हूं. ये सुनकर वो अपने घोड़ेसे उतरा और उसने मुझसे मुआनका किया और मेरे पैर

ચૂમને લગા, મૈંને કહા તુમ યે કયા કરતે હો? તો ઉસને જવાબ દિયા, મૈં આપકી ખિદમત કરનેકો આયા હૂં. યે સુનકર મૈંને ઉસકો દુઆ દી. ઈતનેમં કયા દેખતા હૂં કે અચાનક ચાર સવાર હમારી તરફ દૌળે ચલે આ રહે હૈં યે દેખકર મેરે ઉસ સાથીને કહા કે મુઝે ઈજાઝત દીજિયે મૈં ઉનકી તરફ આગે બળહૂં. મૈંને કહા બહોત અચ્છા, યુનાંચે કુછ દેરકી મુઠભેળકે બા'દ ઉન ચાર સવારોંને મેરે સાથીકો કતલ કર દિયા ઔર ફિર મેરી તરફ બળહકર મુઝ પર હમલા આવર હુએ, મૈંને કહા અગર તુમ મુઝસે લડના ચાહતે હો તો મુઝે ઈતની મોહલત દો કે મૈં અપને સાથીકે હથિયારોંસે મુસલ્લહ હોકર ઉસકે ઘોળે પર સવાર હો જાઉં. ઉનહોંને ઉસકો મંજૂર કર લિયા.

યુનાંચે જબ મૈં હથિયાર લગાકર ઘોળે પર સવાર હો ગયા ઔર ઉનહોંને મેરા મુકાબલા કરના ચાહા તો મૈંને કહા તુમ ચાર હો ઔર મૈં અકેલા, ઈન્સાફકા તકાઝાં તો યે હૈં કે તુમસે એક એક મેરે મુકાબલામં આતા રહે. બસ ઉનમંસે એક સવાર મેરે મુકાબલામં આયા જિસકો મૈંને કતલ કર દિયા. ઉસકે બા'દ યકે બા'દ દીગરે વો દૂસરે આએ ઉનકો ભી મૈંને ઉસી તરહ કતલ કર દિયા. અબ ચોથા બાકી રહા, ઉસ્સે ઈસ સખ્તીસે જંગ હુઈ કે હમ દોનૂંકે નેઝે ભી ટૂટ ગએ. ફિર હમને ઘોળોંસે ઉતરકર અપની અપની ઢાલ ઔર તલવારેં સંભાલીં હતાકે દોનૂંકી ઢાલેં ટૂટ ગઈં ઔર તલવારોંકે કબ્જે તક અલગ હો ગએ: જિસ્સે વો ભી ઝમીન પર ગિર ગઈં. ફિર આપસમં કુશ્તી હોને લગી યહાં તક કે શામ હો ગઈં ઔર આફતાબ ગુરૂબ હો ગયા ઔર હમમંસે કોઈ એક દૂસરે પર કાબૂ ન પા સકા. ઉસકે બા'દ મૈંને ઉસકો મુખાતબ કરકે

कहा के मेरे दीनमें जो इर्ज नमाज थी आज वो मुझसे कजा हो गઈ. वो बोला के ईसी तरह मेरी बी येही सूरत है. क्यूंके वो नसाराका पादरी था. मैंने कहा क्या ये मुमकिन है के तुम वापस हो जाओ और हम अपनी अपनी छुटी हुई नमाजें कजा करके रातमें आराम कर लें और फिर सुबह मुकाबला हो, वो केहने लगा बणी भूशीसे. युनांये मैंने अपनी नमाजें अदा कीं. और अल्लाहकी तौहीद बयान की. उसने बी जो कुछ उसको करना था किया. और सोते वक्त वो मुझसे केहने लगा के तुम अरबी नसल हो तुममें बे वफाई है. मेरे कानोंमें द्रो जांज हैं. उनमेंसे अक को तुम अपने कानमें लटका लो और अपना सर उस पर रख लो, जब तुम कोई हरकत करोगे तो तुमहारा जांज बजेगा और मैं ખबरदार हो जाऊंगा, मैंने उसको मंजूर कर लिया और ईसी तरह हमने रात गुजार दी. सुबहको सवेरे तौहीदे ईलाहीके साथ मैंने अपनी इर्ज नमाज अदा की. और उसके बा'द हम दोनों कुश्ती लगे और मैंने उसको पछाण लिया. और उसके सीने पर सवार होकर याहा के उसको ज़बल कर दूं मगर उसने मुझसे मआफीकी दरप्वास्त की और मैंने उसको छोड़ दिया. फिर जब दो बारह हम कुश्ती लगे तो मेरा पांव किसल गया और उसने मुझ पर गादिल आकर मेरे सीने पर सवार होकर मुझे ज़बल करना याहा तो मैंने कहा, मैं तुमको मआफ़ कर युका हूं क्या तुम मुझको मआफ़ नहीं करोगे? तो मेरे उस केहने पर उसने बी मुझे छोड़ दिया. फिर जब तीसरी दफा हमारी कुश्ती हुई तो मैं कमजोर तो हो ही युका था उसने मुझे फिर पछाण लिया और मेरे सीने पर यण्डकर मुझे ज़बल करना याहा तो मैंने कहा के पेहले तो

એહસાનમેં હમ તુમ દોનૂ બરાબર હો ચુકે અબ તુમ મુઝ પર એહસાન કરો. યે સુનકર વો કેહને લગા. અચ્છા તેરી મરઝી. ફિર ચોથી મરતબા ભી કુશ્તીમેં ઉસને મુઝે ગિરા લિયા ઔર કેહને લગા મૈંને અબ પેહયાના કે તૂ બતાલ હૈ, બસ મૈં તુઝકો ઝરૂર ઝબહ કરૂંગા. ઔર સર ઝમીને રૂમકો તુઝસે નજાત દિલાઉંગા. મૈંને ઉસ્સે કહા કે અગર મેરે રબને ચાહા તો તૂ મુઝે હરગિઝ કતલ નહીં કર સકેગા. યે સુનકર ઉસને મેરે કતલકે લિયે ખંજર ઉઠાયા ઔર કેહને લગા તૂ અપને રબસે કેહ કે વો અબ મુઝે રોક લે. પસ અય અમીરૂલ મુ'મિનીન ઈતનેમેં મૈંને દેખા કે મેરા વો મકતૂલ સાથી બળા હુવા, ઔર ઉસને તલવાર ઉઠાકર ઉસકા સર ઉળા દિયા ઔર યે આયતે કરીમા તિલાવત કી:-

વલા તહસબન્નલ્લઝીન કુતિલૂ ફી સબીલિલ્લાહિ અમ્વાતનૂ બલ અહ્યાઉન. આખિર તક.....

યા'ની અલ્લાહકી રાહમેં શહીદ હોનેવાલોંકો તુમ મુરદા ન સમઝો બલ્કે વો તો ઝિંદા હૈં. (કલયૂબી)

ફાઈદા :- સચ હૈ શહીદ ફી સબીલિલ્લાહકા બળા દરજા હૈ જિનહોંને અપની જાનેં અલ્લાહકી રાહમેં કુરબાન કર દીં. અલ્લાહ ઉનકો ગૈર શઉરી ઝિંદગી અતા ફરમા દે.

(પપ) અશરએ મુહર્રમમેં રોઝેકી ફઝીલત

યા'કૂબ ઈબ્ને યૂસુફ (રહ.) ફરમાતે હૈં કે મેરા સાથી નિહાયત મુત્તકી ઔર પરહેઝગાર થા. મગર ઉસકી ઝાહિરી હાલતસે ઉસકા પતા નહીં ચલતા થા, દસ સાલસે બરાબર વો

મેરે સાથ ખાનએ કા'બાકા તવાફ ક્રિયા કરતા થા. ઔર સહીફએ દાઉદીકા પાબંદ થા, મૈં લગાતાર રોઝા રખતા થા. તો મુઝસે કેહતા થા આપકા નફસ તો ઉસકા આદી હો ગયા હૈ. લિહાઝા આપકો ઈન રોઝોંકા કયા સવાબ મિલેગા. વો ખૂદ પૂરે અશરએ મુહર્રમકા રોઝા રખતા થા, પેહલે એક મૈદાનમેં રહા કરતા થા, ફિર મેરે સાથ શહેર તરતૂસમેં ચલા ગયા ઔર એક મુદત તક હમ વહાં રેહતે રહે, ઉસકે બા'દ ઉસકા ઈન્તિકાલ હો ગયા ઔર એસે વૈરાનામેં ઉસકા ઈન્તિકાલ હુવા કે વહાં મેરે સિવા કોઈ ઉસકે પાસ ન થા. લિહાઝા મૈં વહાંસે ચલા તાકે ઉસકે લિયે કફન વગૈરહકા ઈન્તિઝામ કરું. તો મેરે કાનોંમેં આવાઝ આઈ કે લોગ ઉસકે મરનેકા તઝકિરા કર રહે હૈં. ઔર ઉસકે જનાઝેકી નમાઝકે લિયે ચલે આ રહે હૈં. યુનાંચે જબ મૈં ઉસકે લિયે કફન ઔર ખૂશ્બૂ લેકર વાપસ હુવા તો મૈંને દેખા કે ઈસ કદર ઝિયાદા મજમા' હો ગયા હૈ જિસમેં મુઝે ઉસ વૈરાનામેં મથિત તક પહોંચના દુશ્વાર હો ગયા, યે દેખકર મુઝે હૈરત હુઈ ઔર દિલમેં કેહને લગા ઈલાહુલ આલમીન! આખિર લોગોંકો ઉસકે ઈન્તિકાલકી ખબર કિસને પહોંચાઈ કે ઈસ કદર મખ્લૂક જમા' હૈ. ઔર ઉસકી વફાત પર રંજ ઔર ગમકા ઈઝહાર કરકે રો રહે હૈં. આખિર જબ તકલીફ ઉઠાકર મૈં વહાં તક પહોંચા તો મૈંને દેખા પેહલેસે ઉસકે પાસ એસા કફન મૌજૂદ હૈ જો કભી દેખનેમેં નહીં આયા થા. ઔર ઉસ કફન પર સબ્જ ખતમેં લિખ્ખા હુવા થા કે યે ઉસ શખ્સકી જઝા હૈ જિસને અલ્લાહકી ખૂશનૂદીકો અપને નફસકી ખ્વાહિશાત પર તરજીહ દી હૈ, ઉસને હમારે દીદારકો મેહબૂબ સમઝા, ઈસ લિયે હમને ઉસકી મુલાકાતકો પસંદ ક્રિયા. ઉસકે બા'દ હમને નમાઝ

पण्डकर मुसलमानों के कब्रस्तान में उसको दफन कर दिया. उसके बा'द मुज पर नीदका गल्बा हुवा और मैं सो गया तो क्या देખता हूं वोही शप्स अेक सज्ज घोणे पर सवार है और उसके जिसम पर सज्ज लिबास है और हाथमें जंका, अेक ખૂબसूरत जवान उसके पीछे है. जिसके लिबाससे पाकीजा ખૂશबू आ रही है, उस नौजवानके पीछे दो બુण्डे आदमी हैं और उनके पीछे अेक બૂण्डा और अेक जवान और है, मैंने उससे दरयाफ्त किया आबिर ये कौन लोग हैं? तो उसने बताया के नौजवान हमारे नबी (स.अ.व.) हैं. और उनके पीछे दो બુण्डे दोस्त अबूबकर सिदीक (रदि.), और હઝરત ઉમર (રદિ.) हैं. और उनके पीछे જો બુण्डा और जवान देખ रहे हो ये હઝરત ઉસમાન (રદિ.) और હઝરત અલી કર્મલ્લાહુ વજહહૂ हैं. और मैं उनका अलम बरदार हूं. मैंने दरयाफ्त किया आबिर ये હઝરાત કહાંકા ઈરાદા રખતે हैं? तो उसने बताया किसीकी मुलाकातको જા રહે हैं. ફિર मैंने अपने रफीकसे मा'लूम किया, आबिर तुमको ये બુઝુર્ગી और ફઝીલત કિસ વજહસે હાસિલ હુઈ? तो उसने बताया के मैं अल्लाह तआलाकी ખૂશनूदीको अपनी मरजियात पर तरજીહ देता रहा हूं. और अशरअे मुहर्म्मके रोजे રખ્યા करता था. पस अल्लाह तआलाने उसको कबूल ફरमाकर मुझे ये मरतबा अता ફरमाया है. उसके बा'द मैं ખ્વાબसे બેદાર हुवा और ફिર मैंने पूरी जिंदगी अशरअे मुहर्म्मके रोजे नहीं छोणे. (कलयूबी)

ફાઈદા :- ઈખ્લાસ और अमल બળી ચીઝ હૈ और येही ખુદાકી રહમતોંકે નાઝિલ હોનેકા સબબ હૈ.

(૫૬) બિસ્મિલ્લાહકી બરકત

બયાન કરતે હૈં કે અબૂ મુસ્લિમ ખૌલાની (રહ.) કી એક લોંડી દુશ્મની ઔર અદાવતકે સબબ ઉનકો ઝહર પિલા દિયા કરતી, મગર ઉન પર અસર ન હોતા થા. ઈસી તરહ એક ઝમાના ગુઝર જાનેકે બા'દ ઉસ બાંદીને ખૂદ અબૂ મુસ્લિમ (રહ.) સે અર્ઝ કિયા કે એક મુદતસે મૈં આપકો ઝહર પિલા રહી હૂં, કયા બાત હૈ કે વો આપ પર અસર નહીં કરતા. યે સુનકર અબૂ મુસ્લિમ (રહ.) ને દરયાફત કિયા આખિર તૂ કયૂં ઐસા કરતી હૈ? તો ઉસને જવાબ દિયા કે આપ બુળહે હો ચેકે હૈં, તો અબૂ મુસ્લિમ (રહ.) ને ફરમાયા કે ઝહરકે અસર ન કરનેકી વજહ યે હૈ કે જબ મૈં કુછ ખાતા યા પીતા હૂં તો પેહલે બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ પળહ લેતા હૂં. ઔર ઉસ બાંદીકો આઝાદ કર દિયા તાકે વો જહાં યાહે અપની મરઝીસે નિકાહ કર લે.

ફાઈદા :- અલ્લાહકે નામકી બરકતસે ઝહર જૈસી હલાક કરનેવાલી ચીઝ ભી બે અસર હોકર રેહ ગઈ.

(૫૭) ઉમ્મતે મુહમ્મદિયા કે લિયે ફરિશતોંકી દુઆ

હઝરત મુકાતિલ (રહ.) ફરમાતે હૈં કે કોહે કાફકે પીછે એક ઝમીન હૈ જો ચાંદીકી તરહ રોશન નરમ ઔર ચિંકની હૈ ઔર ઉસકી વુસઅત (ફેલાવ) દુનિયાસે સાત ગુની હૈ ઔર વો તમામ ઝમીન ફરિશતોંસે ઈસ તરહ ભરી હુઈ હૈ, અગર સૂઈ ભી ગિર જાએ તો વો

उन पर गिरेगी. उन इरिशतोंमें हर अकके हाथमें अक अक जंडा है जिस पर कलिमा ला ईलाह ईल्लाहु मुहम्मदु रसूलुल्लाह लिप्पा हुवा है और वो इरिशते माहे रजबमें हर रातको कोहे काइके यारों तरफ जमा' होकर गिरया जारीके साथ उम्मत मुहम्मदिया (स.अ.व.) के लिये सलामतीकी दुआ करते हैं. और अर्ज करते हैं के हमारे रब उम्मत मुहम्मदिया (स.अ.व.) पर रहम इरमा, और उसको अजाबसे नजात दे दे.

जब ईन्तिहाई आजिजी और ईन्किसारीके साथ इरिशतोंकी ये जमाअत अल्लाहके दरबारमें गिरया जारी करती है तो अल्लाह तआला उनसे दरयाइत करता है, आबिर तुम क्या याहते हो? तो इरिशते अर्ज करते हैं के ईलाहुल आलमीन! हमारी ये दरप्पास्त है के तू हजरत मुहम्मद (स.अ.व.) की उम्मतकी मज्फिरत इरमा दे. तो अल्लाह तआलाका ईरशाह होता है के यकीनन मैंने उनको बप्श दिया. (कलयूबी)

फाईदा :- अल्लाह तआलाकी महेरबानी, इरिशतोंकी दुआ और हुजुरे अकरम (स.अ.व.) की निस्बतसे उम्मतको ये इजीलत हासिल हुई है.

(५८) हजरत राबिआ अदविया (रह.) के मालकी हिफाजत

बयान करते हैं के हजरत राबिआ अदविया (रह.) जब अक रात सो रही थीं तो उनके मकानमें अक योर दामिल हुवा और उनके घरका सामान लेकर दरवाजासे निकलनेका ईरादा किया

તો દરવાજા ઉસ પર છુપ ગયા. યુનાંચે બૈઠકર દરવાજાકે ઝાહિર હોનેકા ઈન્તિઝાર કરને લગા. અચાનક ઉસે આવાઝ આઈ કે કપળે રખ દે. ઔર દરવાજાસે બાહિર નિકલ જા. યુનાંચે જબ ઉસને કપળે રખ દિયે તો દરવાજા ઝાહિર હો ગયા. ઉસકે બા'દ ફિર ઉસને કપળે ઉઠાકર બાહિર જાના ચાહા તો ફિર દરવાજા છુપ ગયા. યે દેખકર ફિર ઉસને કપળે રખ દિયે તો ફિર દરવાજા દિખાઈ દેને લગા. યુનાંચે જબ કઈ મરતબા ઉસ પર યેહી વાકિઆ ગુઝરા ઔર હૈરાન થા કે માજરા કયા હૈ? તો ઉસકો એક ગૈબી આવાઝ આઈ કે અય શખ્સ! અગર રાબિઆ ઈસ વકત સો ગઈ હૈ તો ઉસકા હબીબ તો નહીં સોતા હૈ. ઉસકો તો નીંદ ઔર ઉંઘ આતી હી નહીં. યા'ની અલ્લાહ તો ઉસકા મુહાફિઝ હૈ. યે સુનકર ચોરને કપળે રખ દિયે. ઔર ઉસકો યકીન હો ગયા કે તૂ રાબિઆકા સામાન લેકર દરવાજાસે બાહિર નહીં જા સકતા. બસ વો ખાલી હાથ દરવાજાસે બાહિર નિકલ ગયા. (કલયૂબી)

ફાઈદા :- સચ હૈ જો અલ્લાહકા હો જાતા હૈ અલ્લાહ તઆલા હર હાલતમેં ઉસકી હિફઝત ફરમાતા હૈ.

(૫૯) ખુદાકે હુકમસે કટે હાથકા જુળ જાના

હઝરત અલી (રદિ.) કી ખિદમતમેં એક હબશી ગુલામ પેશ કિયા ગયા જિસને ચોરી કી થી. તો હઝરત અલી કર્મલ્લાહુ વજહહૂને ઉસ ગુલામસે દરયાફત ફરમાયા કે કયા વાકઈ તૂને ચોરી કી હૈ? જિસકા ઉસને ઈક્રાર કર લિયા. ઉસી તરહ ત્રીન મરતબા જબ ઉસને અપની ચોરી કરનેકા ઈક્રાર કર લિયા તો હઝરત અલી

કર્મલ્લાહુ વજહહૂ કે હુકમસે ઉસકા હાથ કાટ દિયા ગયા ઔર ઉસ કટે હુએ હાથકો લેકર વો બાહિર નિકલા હી થા કે હઝરત સલમાન ફારસી (રદિ.) સે ઉસકી મુલાકાત હો ગઈ. ઔર ઉસકા કટા હુવા હાથ દેખકર દરયાફત ફરમાયા કે યે તેરા હાથ કિસને કાટા હૈ? તો ઉસને બતાયા કે દીનકે બાઝૂ, રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે દામાદ ઔર હઝરત ફાતિમા (રદિ.) કે શૌહર ઔર રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે ચચાઝાદ ભાઈ અમીરૂલ મુ'મિનીન હઝરત અલી બિન અબી તાલિબ (રદિ.) ને કાટા હૈ. યે સુનકર હઝરત સલમાન (રદિ.) ને ઉસસે ફરમાયા કે ઉનહોંને તો તેરા હાથ કાટા હૈ ઔર તૂ ઉનકી ઈસ કદર તા'રીફ કર રહા હૈ. ઉસ પર ઉસ હબ્શી ગુલામને હઝરત સલમાન (રદિ.) સે અર્ઝ કિયા કે જી હાં. હઝરત અલી (રદિ.) ને એક હાથકે બદલે મુઝે દર્દનાક અઝાબસે બચા દિયા, યે સુનકર હઝરત સલમાન (રદિ.) ને હઝરત અલી (રદિ.) કો ઈસ વાકિઆકી ખબર દી, જો કુછ ગુલામને કહા થા. જિસકો સુનકર અલી કર્મલ્લાહુ વજહહૂને ઉસ હબ્શી ગુલામકો બુલા લિયા ઔર અપને હાથસે કટા હુવા હાથ ઉસકી જગહ પર રૂમાલકે નીચે રખકર અલ્લાહ તઆલાસે દુઆ કી તો અલ્લાહકે હુકમસે વો હાથ ઉસી તરહ જુળકર બિલકુલ સહીહ હો ગયા. (કલયૂબી)

ફાઈદા :- અલ્લાહવાલોંકી દુઆમેં બળી બરકત હૈ અલ્લાહ તઆલા ઉનકી દુઆકો કબૂલ કર હી લેતા હૈ.

(૬૦) ઈબાદતે ઈલાહીકા સિલા

બની ઈસરાઈલમેં દો ભાઈ થે. જિનમેં એક મુસલમાન થા ઔર દૂસરા કાફિર, ઔર થે દોનૂં દરિયાકે શિકારી. કાફિર ખુતકો

સિજદહ કરતા થા, મગર જબ મછલિયોંકે લિયે જાલ દરિયામેં ડાલતા તો ઈસ કદર મછલિયાં ઉસમેં આ જાતી થીં કે ઉસકો ખીંચના મુશ્કિલ હો જાતા. મગર મુસલમાનકી જાલમેં સિર્ફ એક હી મછલી આતી થી. ઔર ઈસી પર સબરકે સાથ ખુદાકા શુક્ર અદા કરતા થા.

ઈત્તિફાકન એક રોઝ ઉસ મુસલમાનકી બીવી અપને મકાનકી છત પર ગઈ તો ઉસકી નઝર કાફિરકી બીવી પર પળી જો જેવર ઔર બેહતરીન લિબાસસે આરાસ્તા થી. યે દેખકર ઉસ મુસલમાનકી બીવીકે દિલમેં વસવસા પૈદા હુવા કે કાશ મૈં ભી ઐસી હી હોતી, તો કાફિરકી બીવી બોલી કે તૂ અપને શૌહરકો આમાદા કર લે વો ભી મેરે શૌહરકે મા'બૂદ યા'ની બુતકી ઈબાદત કિયા કરે તાકે તૂ ભી મેરી તરહ માલદાર હો જાએ. યે સુનકર મુસલમાન ભાઈકી બીવી કુછ ગમઝદા હોકર નીચે આઈ, ઔર જબ ઉસકા શૌહર ઘર આયા તો ઉસને બીવીકા હાલ બદલા હુવા દેખકર દરયાફત કિયા આખિર કયા બાત હૈ જિસ્સે તૂ ઈસ કદર ગમઝદા મા'લૂમ હોતી હૈ? તો વો કેહને લગી બસ મિયાં યા તો તુમ મુઝે તલાક દે દો યા અપને ભાઈકે મા'બૂદકી પૂજા ઈખ્તિયાર કરો. યે સુનકર ઉસકે શૌહરને કહા કે ખુદાકી બંદી તૂ ખુદાસે નહીં ડરતી, ઈમાનકી દૌલતકે બા'દ યે કુફકી બાતેં કરતી હૈ. તો ઔરત બોલી બસ મુઝસે અબ ઝિયાદા બાતેં ન બનાઓ, મૈં નંગી બૂચી નહીં રેહ સકતી. જબકે દૂસરી ઔરતોં ઔર ખુસૂસન તેરે ભાઈકી બીવીકો મૈં દેખ રહી હૂં કે વો જેવરાત ઔર ઉમદા ઉમદા લિબાસસે આરાસ્તા રેહતી હૈ. જબ ઉસ મર્દે મોમિનને દેખા કે ઔરત ઝિદ પર ઉતર આઈ હૈ ઔર ઉસકા ઈસરાર હદસે બળ્હ ચુકા હૈ તો ઉસને ઔરતકો તસલ્લી દી કે અચ્છા ઘભરાનેકી ઝરૂરત નહીં હૈ. મૈં કલસે કારીગરોં ઔર મઝદૂરોંમેં

जाकर मेहनत करके तुझे रोजाना दौ दिरहम देता रहूंगा तू उससे अपनी हालत दुरुस्त कर लेना. ये सुनकर औरतको कुछ तसल्ली हासिल हुई. और सवेरे ही वो मर्दे मोमिन मजदूरीकी तलाशमें निकला, लेकिन किसीने उसकी बात न पूछी, ये देखकर वो दरियाके किनारे पहुँचा, और शाम तक अल्लाहकी ईबादतमें मसजूफ़ रहकर रातको जब घर आया तो बीवीने दरयाइत किया आज तुम कहाँ थे? तो वो केहने लगा मैं बादशाहकी ज़िदमतमें था. उसने मुझसे तीस दिन काम करनेकी शर्त कर ली है, औरत बोली के आगिर वो बादशाह तुमको क्या देगा? तो उसने जवाब दिया के मेरा बादशाह बणा करीम है. और उसके बजाने माल और दौलतसे भरे हुए हैं. वो मुझे वोही देगा जो मैं चाहूँगा, युनांये उसी तरह बराबर वो अपने मा'बूदे बरहककी ईबादतमें मसजूफ़ रहा. और जब तीसरी रात हुई तो बीवीने कहा, सुनो मियां अगर कल तुमने मुझे मजदूरी लाकर नहीं दी तो तुम पर मुझे तलाक देना जरूरी हो जायेगा. ये सुनकर उसको किसी कदर परेशानी लाहिक हुई. और तीसरी सुबहको उसने एक यहूदीसे कहा क्या तुम मुझे मजदूरी पर लगा लोगे? ये सुनकर यहूदी केहने लगा के हां तुमको मजदूरी तो मिल जायेगी लेकिन शर्त ये है के मेरे पास तुमहारे जाने पीनेका कोई इन्तिजाम न होगा. युनांये वो मर्दे मोमिन रोजाकी निय्यत करके यहूदीके साथ हो लिया, और अल्लाह तआलाके हुकमसे उजरत ज़िब्रिह (अलै.) उनतीस (२८) अशरफियां एक नूरानी तबाकमें लेकर उसकी बीवीके पास पहुँचे और केहने लगे मैं बादशाहका कासिद हूँ उसने ये अशरफियां लेकर मुझको तेरे पास भेजा है. और इरमाया है के तेरा शौहर हमारे काममें था हमने

ઉસકો ન છોળા, યહાં તક ઉસીને હમકો છોળ દિયા. ઔર યહૂદીકે પાસ ચલા ગયા. અગર વો ઔર હમારા કામ કરતા તો હમ ઉસકો ઔર ઝિયાદા મઝદૂરી દેતે. બસ યે એક અશરફીકી કમી ઈસ વજહસે હુઈ હૈ. યુનાંચે વો ઔરત ઉનમેંસે એક અશરફી લેકર બાઝાર ગઈ જિસ પર લા ઈલાહ ઈલ્લાહુ વહ્દહૂ લા શરીક લહૂ લિખ્ખા હુવા થા. સરફિને એક હઝાર દિરહમ ઉસકી કીમત ઔરતકે હવાલે કર દી. ઔર જબ શામકો વો મઠે મોમિન ઘર વાપસ આયા તો ઔરતને ઉસે દરયાફત કિયા આજ તુમ કહાં થે? ઉસને જવાબ દિયા કે આજ મેં એક યહૂદીકે કામ પર ગયા થા. તો બીવી કેહને લગી કે આખિર બાદશાહકી ખિદમત છોળ કરકે તુમ દૂસરેકી ખિદમત કયૂં કરતે હો? ફિર ઉસકો અશરફિયોંકા વાકિઆ સુનાયા. જિસકો સુનકર વો મઠે મોમિન રોતે રોતે બેહોશ હો ગયા. ઔર જબ ઉસકો કુછ હોશ હુવા તો બીવીસે કેહને લગા અફસોસ કે મેંને બાદશાહે દો જહાંકી ખિદમતકા હક અપને ઉપર લાઝિમ ન કિયા. ઉસકે બા'દ ઉસ શખ્સને ઔરતકો છોળ દિયા ઔર પહાળોં પર ચલા ગયા જહાં ખુદાકી ઈબાદતહીમેં મસરૂફ રેહકર ઉસકા ઈન્તિકાલ હો ગયા. અલ્લાહ તઆલા ઉસ પર અપના રહમ ફરમાએ. આમીન (કલયૂબી)

ફાઈદા :- સચ હૈ અલ્લાહકે ખજાનોંમેં કોઈ કમી નહીં હૈ વો બંદાકો ઉસકી ઈબાદતકા સિલા ઝરૂર દેતા હૈ.

(૬૧) મિસ્કીનકી ઈમદાદકા સિલા

બયાન કરતે હું કે કોઈ ફકીર આશૂરએ મુહર્રમમેં એક કાઝીકે પાસ આયા ઔર ઉસકો દુઆ દેકર અર્ઝ કિયા. મેં બાલ

બચ્ચોંવાલા હું. આશૂરાકે દિન આપકે પાસ અપની ઝરૂરત લેકર આયા હું આપ કુછ મેરી મદદ ફરમા દીજિયે. તાકે આજ મેરે બચ્ચોંકા પેટ ભર જાએ. અલ્લાહ આપકો ઉસકા બદલા અતા ફરમાએગા. કાઝી સાહબને ફકીરકી દરખ્વાસ્ત સુનકર ઝોહર તક કા વા'દા કિયા, જબ વો ઝોહરકે વક્ત આયા તો અસર તક ઔર અસરકે બા'દ મગરિબ તક કા વા'દા કિયા, ઈસ તરહ જબ તમામ દિન ઉસકો પરેશાનીમેં ગુઝર ગયા ઔર ઉધર ભૂકસે ઉસકે બચ્ચોંકા કલેજા મુંહકો આ રહા થા તો ઐસે વક્ત કાઝીને ઉસકો જવાબ દિયા કે અફસોસ મેરે પાસ કોઈ ઐસી ચીઝ નહીં હૈ જો તુઝે દે સકૂં. કાઝી સાહબકા યે જવાબ સુનકર વો શિકસ્તા દિલ ફકીર રોતા હુવા વાપસ હુવા કે અબ મૈં અપને બચ્ચોંકો કયા જવાબ દૂંગા.

ઉસી હાલતમેં વો ફકીર એક નસરાનીકે દરવાઝાસે ગુઝરા. નસરાનીને ઉસકો રોતા ઔર બિલકતા દેખકર હમદદીસે દરયાફત કિયા આખિર તેરા કયા હાલ હૈ ઔર કયૂં રો રહા હૈ? ફકીરને કહા મેરા હાલ ન પૂછિયે. તો નસરાનીને ઉસકો અલ્લાહકી કસમ દિલાકર કહા કે મુઝે અપના હાલ બતા દે, યુનાંચે જબ ઉસ ફકીરને અપની હાલત સુનાઈ તો નસરાનીને ફકીરસે યૌમે આશૂરાકી ફઝીલત મા'લૂમ કી, જિસકો સુનકર નસરાનીકા દિલ ભર આયા ઔર ઉસને ફકીરકો ઉસકી તલબસે કહીં ઝિયાદા ઔર બીસ દિરહમ દેકર કહા, હર મહીને તેરે બચ્ચોંકા વઝીફા મેરે ઝિમ્મે લાઝિમ હૈ, યુનાંચે વો ફકીર ખૂશી ખૂશી જબ ખાનેકા સબ સામાન લેકર ઘર પહોંચા તો બચ્ચોંને ભી ખૂશ હોકર દુઆ કી કે હમારે મા'બૂદ જિસને હમારી મદદ કી હમેં ખૂશ કિયા હૈ તૂ ઉસકો જલ્દસે

जल्द अपनी मरज़ियातसे नवाज़ दे. उसके बा'द जब रातको काज़ी साहबने ज़्वाबमें देखा के कोई शप्स उससे केह रहा है अपना सर उठा, काज़ीने सर उठाया तो क्या देखता है के दो महल हैं जिनमें अेक छोट सोनेकी अेक चांदीकी लगाकर ता'भीर किये गअे हैं. जिनको देखकर काज़ी साहबने हैरतसे दरयाफ़्त किया या अल्लाह! आबिर ये महल किस लिये बनाअे गअे हैं? तो ज़्वाब मिला के यकीनन ये दोनूं महल तेरे लिये थे, अगर तूने फ़कीरकी छाज़त पूरी कर दी होती, मगर जब तूने उसको नाकाम वापस कर दिया तो अब ये दोनूं महल उस नसरानीके छे युके जिसने उसकी मदद की है. ये देखकर काज़ी हसरत और अफ़सोस करता हुआ ज़्वाबसे बेदार हुआ और उसने नसरानीके पास जाकर मा'लूम किया के तूने गुज़िशता रात क्या नेकी की है? नसरानीने मा'लूम किया आबिर आप ये सवाल क्यूं करते हैं? काज़ीने अपना ज़्वाब बयान करके नसरानीसे कहा के कल ज़े नेकी तुमने उस फ़कीरके साथ की है उसको अेक हज़ार द्दिरहम लेकर मुज़े फ़रोप्त कर दो. ये सुनकर नसरानी केहने लगा के मैं तो ज़मीन त्तर सोनेके बंदले ली उसको फ़रोप्त नहीं कर सकता. लेकिन हां मैं तुमको उस पर गवाह बनाता हूं के मैं छिस बातकी गवाही देता हूं के अल्लाह तआलाके सिवा कोई मा'बूद नहीं है और हज़रत मुहम्मद (स.अ.व.) उसके बंदे और रसूल हैं. पस छिसी कलिमअे शहादत पर उसकी मौत वाकेअ हुई. अल्लाह तआला उसकी मग़फ़िरत फ़रमाअे. (कलयूबी)

फ़ाईदा :- छिज़्वासके साथ अल्लाहकी रज़ामंदीके लिये उसके हज़रतमंद बंदेकी छिमदादका ये सिवा उसको छासिल हो गया.

(६२) मुहब्बते ईलाहीमें मुसीबतमें शुक्रगुजारी

हजरत ईब्राहीम ईब्ने अदहम (र.हि.) इरमाते हैं के मैं
 एक मरतबा हज्जे बैतुल्लाहकी नियतसे घरसे निकला था के
 मुझे सप्त सरदी मेहसूस हुई. और मैंने एक पछाणी गारमें
 पनाह ली, धतनेमें कया देखाता हूं के एक बणा शेर गारके अंदर
 आकर मुझसे केहने लगा के मेरी ईजाजतके बगैर तुझे किसने मेरे
 घरमें दाखिल किया? मैंने कहा मैं एक मुसाफिर हूं. सफरका सामान
 जतम हो चुका है और मैं इस रातमें तेरे पास मेहमान आया
 हूं. ये सुनकर वो शेर उससे अलग होकर एक पेड़लू सो रहा.
 और मैंने तमाम रात तिलावते कुरआनमें बसर की. जब सुबहको
 मैंने वापसीका इरादा किया तो वो शेर मुझसे केहने लगा के अय
 ईब्राहीम! तुम इस पर तअज्जुब न करना के मैं शेरके पास
 सोया था. और उससे सलामत रहा, जुदाकी कसम मैं तीन दिनसे
 लूका हूं. अगर तुम मेरे मेहमान न होते तो मैं तुमको ज़रूर प्हा
 लेता. उस पर मैंने अल्लाहका शुक्र अदा किया और वहांसे चल
 दिया, पस जब मैं अपना हज अदा करके अपनी ईबादतगाहकी
 तरफ वापस हुवा तो मेरा नफ्स बीस सालसे बराबर अनारकी
 ज्वालिश कर रहा था. जिसको मैं अब तक टालता रहा, मगर
 एक रातको मेरे नफ्सने कहा, बजुदा अगर मेरी ज्वालिश पूरी
 न की तो मैं ईबादतमें सुस्ती करने लगूंगा, तो मैंने कहा किसी
 आबादीमें दाखिल होकर मैं तेरी ज्वालिश पूरी कर दूंगा. युनांचे

जिस वक़्त मैं ओक मैदानसे गुज़र रहा था तो मेरी नज़र ओक अनारके दरप्ट पर पणी जिस पर बहोत ही अनार लगे हुआ थे. मैंने उससे ओक अनार लिया मगर वो पट्टा था, ईसी तरफ और ली दो यार अनार तोड़े मगर सबको पट्टा पाया. मेरा नफ़्स केह रहा था के मैंने तो तुज़से भीठे अनारकी प्वाडिश की थी. उसके बा'द मैं ओक आबादीमें पड़ोया और वहां पड़ोयकर बागबानसे ओक अनार मांगा, मगर उसको ली पट्टा ही पाया. जब मैंने बागबानसे अनारके पट्टे डोनेका ज़िकर किया तो केहने लगा, अय ईब्राहीम! तुमहारा नफ़्स जो कुछ याहता है तुम उसकी ताबे'दारी करते हो, अबुदा मुझे ईस बागमें रेहते हुआ यालीस साल गुज़र गये. लेकिन आज तक भीठे और पट्टेकी तमीज़ नहीं कर सका. ये सुनकर मुझे बणा तअज्जुब हुवा. और मैं वहांसे चल दिया. छतनेमें क्या देખता हूँ के ओक नौजवान मुसीबतोंका शिकार है. भिड़ें उसके जिस्म पर उंक मार रही हैं. और उसके हाथ पैरोंसे कीड़े जण रहे हैं. मगर उस पर ली वो शप्स पुदाका शुक अदा कर रहा है के मुझे अल्लाहने ईस मुसीबतसे आझियत दी जिसमें उसकी बहोतसी मज्लूक मुबतला है, ये देખकर मैंने छैरतके साथ उससे पूछा के अय शप्स ईस्से ज़ियादा और क्या मुसीबत होगी. ये सुनकर उस नौजवानने मेरी तरफ़ देखा और केहने लगा. अय ईब्राहीम यकीनन जिस्ममें भिड़ोंका उंक मारना अनारकी प्वाडिशसे बेहतर है. मगर मैं जानता हूँ के तू पुदाका ऐसा बंदा है जिसका ईम्तिहान मकसूद है. ईसी लिये तू जो याहता है पुदा उसके पिलाफ़ करता है. युनांये अल्लाह तआलाने तेरे लिये भीठे अनारको पट्टेसे बदल

દિયા. યે સુનકર મૈં બેહોશ હો ગયા. ઓર જબ મુઝે હોશ હુવા તો મૈંને ઉસ નૌજવાનસે કહા, અય શપ્સ જબ તેરા ઈતના બુલંદ મકામ હૈ તો તૂ અલ્લાહ તઆલાસે અપની શિકાકી દરખવાસ્ત ક્યૂં નહીં કરતા? ઉસને જવાબ દિયા કે અય ઈબ્રાહીમ! અલ્લાહ તઆલાકો અપને બંદોંકે તસરુફકા હક હૈ. વો ઉનકે સાથ જો મઆમલા ચાહતા હૈ કરંતા હૈ. ઓર આઝમાતા હૈ કે કિસ કદર બંદે ઉસકે હુકમ પર સબ્ર ઓર શુક્રે સાથ ઉસકી મરઝીકે તલબગાર હૈ. અય ઈબ્રાહીમ બખુદા અગર અલ્લાહ તઆલા મેરે એક એક ઉઝૂવકો કાટ ડાલે તબ ભી મૈં ઉસકી મુહબ્બતસે મુંહ ન મોળૂંગા. (કલયૂબી)

ફોઈદા :- યકીનન જિનકે દિલમૈં અલ્લાહકી મુહબ્બત સમા જાતી હૈ વો હર હાલતમૈં ખુદાકા શુક હી અદા કરતે રેહતે હૈં.

(૬૩) રાહે ખુદામૈં દો દિરહમકી ફઝીલત

કિસી ફકીર ઓર ઉસકે બીવી બચ્ચોંકો ત્રીન દિનસે ફાકા થા. જિસ્સે મજબૂર હોકર ઉસકી બીવીને કહા કે ઈન બચ્ચોંમૈં તો હમારી તરહ સબર ઓર બરદાશતકી તાકત નહીં હૈ, આખિર ઉનકે લિયે તો કુછ ઈન્તિઝામ કરના ચાહિયે. બીવીકી યે બાત સુનકર શૌહર કેહને લગા કે નેક બખ્ત બચ્ચોંકી હાલત દેખકર મેરા ભી કલેજા મુંહકો આ રહા હૈ, લેકિન કયા કરૂં. બખુદા કઈ મરતબા બાઝારમૈં ચક્કર લગા ચુકા હૂં કે કોઈ ખુદાકા બંદા કુછ મઝદૂરી પર કામ પર લગા લે તો બચ્ચોંકે લિયે કુછ સહારા હો જાએ. મગર કિસીને બાત તક નહીં પૂછી. આખિર તંગ આકર બીવીને કહા, અચ્છા તુમ મેરા યે કપળા લે જાકર બાઝારમૈં જિસ

કીમત પર ભી હો સકે બેચ આઓ. તાકે ઈન બચ્ચોંકા કુછ ખાને પીનેકા બંદોબસ્ત હો સકે. યુનાંચે ઉસકા શૌહર વો કપળા લેકર બાઝાર ગયા જિસકી કીમત દો દિરહમ મિલ સકી. જિસકો લેકર વો ગલ્લા (અનાજ) ખરીદનેકે ખ્યાલસે બાઝાર જા રહા થા, કે રાસ્તેમેં એક શખ્સકો કેહતે સુના કે કોઈ અલ્લાહકા બંદા ઐસા હૈ જો અલ્લાહ ઔર રસૂલકી મુહબ્બતકે ખાતિર મુઝ પર એહસાન કરે. કયૂંકે મેરે પાસ કુછ નહીં હૈ. બસ ઉસ ફકીર મર્દને ઝરતમંદકી યે સદા સુનકર અલ્લાહ ઔર રસૂલકી મુહબ્બતકે ખાતિર દોનૂં દિરહમ ઉસ ઝરતમંદ શખ્સકો દે દિયે. મગર અબ ખાલી હાથ ઘર વાપસ જાનેસે ઉસકો શરમ મા'લૂમ હુઈ કે બીવી કયા કહેગી, યુનાંચે યે સોચકર વો મસ્જિદમેં જાકર ઈબાદતે ઈલાહીમેં મશ્ગૂલ હો ગયા. ઔર અલ્લાહસે દુઆએ માંગને લગા. જબ રાત હો ગઈ તો ઘર પહોંચા ઔર બીવીકે દરયાફત કરને પર તમામ વાકિઆ ઉસકો કેહ સુનાયા, યે સુનકર બીવીને કહા કે તુમને જો મઆમલા અલ્લાહ તઆલાકે સાથ ઉસકી ઔર ઉસકે રસૂલ (સ.અ.વ.) કી મુહબ્બતકે ખાતિર ઉસકે એક પરેશાન હાલ બંદેકી મદદસે કિયા હૈ. અલ્લાહ તઆલા ઉસ્સે વાકિફ ઔર ખબરદાર હૈ. યકીનન ઉસકી ઝાત બે નિયાઝ હૈ. અચ્છા તુમ અબ મેરે કપળોંકા પૂરા બુગયા (ગઠડી) લેકર બેચ આઓ. ઔર ઉસકી કીમત હાસિલ કરકે બચ્ચોંકે ખાને પીનેકા કુછ બંદોબસ્ત કરો, યુનાંચે વો ફકીર મર્દ કપળોંકા બુગયા લિયે બાઝારમેં ગશ્ત લગાતા રહા. લેકિન કિસીને ન પૂછા, જિસ્સે વો ગમઝદા ઔર ભી પરેશાન હુવા, ઈસી હાલતમેં વો અપને ઘરકો વાપસ હો રહા થા તો કયા દેખતા હૈ કે રાસ્તેમેં એક શિકારી મછલી બેચ રહા હૈ.

उस मर्द इक्रीरने उस शिकारीसे कहा के मेरा ये कपड़ोंका बुगया लेकर मुझे मछली दे दो. जिसको शिकारीने मंजूर कर लिया. पस वो मछली लेकर घर पहुँचा तो उसके पास एक बणी मछली देखकर बीवी बय्ये भूश हो गये. और जल्दीसे उसकी बीवीने मछलीका पेट याक किया और उसमेंसे एक कीमती मोती निकल आया, जिसको लेकर वो मर्द इक्रीर बाजार गया और ताजिरोको दिखाया. जिसकी कीमत चौदह हजार दिरहम तक पहुँच गयी. और वो उस मोतीको बेचकर ये रकम घर ले आया. जिस्से उसके बीवी बय्योंको बहुत भूशी हुई और उनका सब गम खतम हो गया.

ईसी दरमियानमें दरवाजे पर किसी साईलने आकर आवाज दी के अय अल्लाहके बंदो! जो कुछ अल्लाहने तुमहें दिया है उसमेंसे अल्लाहके नाम पर मुझे कुछ अता कर दो. साईलकी आवाज सुनकर वो इक्रीर मर्द उसके पास आया और केहने लगा के भाई जो कुछ अल्लाहने हमें दिया है उसमेंसे आधा हम सबके लिये और बाकी आधा सिर्फ तेरे लिये है. अगर तुम इस पर राजी होतो ठीक है, वरना हम तुमको और भी जियादा दे देंगे. ये सुनकर साईलने अपनी रजामंदी जाहिर की. और किसी मजदूरकी तलाशके बहानेसे वहांसे चला गया. और वापस नहीं आया. और ये इक्रीर मर्द उसका धिन्तिजार करते करते सो गया, तो क्या देखता है के वोही साईल मौजूद है. जब उसने साईलसे वापस न आनेका सबब पूछा तो उसने कहा, मैं साईल नहीं इरिश्ता हूँ. जिसको तुमहारे सबर और शुक्की आजमाईश के लिये भेजा था. तुमने अल्लाहकी रजामंदीके लिये जो दो दिरहम उसके ज़रूरतमंद बंदाको दिये थे उसके बदले चौदह हजार दिरहम

ઉસને દે દિયે ઔર આબિરતમેં ભી વો તુમકો માલામાલ કર દેગા. યકીનન અલ્લાહ હર ચીઝ પર કાદિર હૈ. જો ચાહે કરે ઉસકો કોઈ ભી રોકને વાલા નહીં હૈ. (કલયૂબી)

ફાઈદા :- ઈખ્લાસકે સાથ અલ્લાહકે લિયે ખર્ચ કરનેકી યેહી ફઝીલત હૈ.

(૬૪) હઝરત ઈસા (અલૈ.) કા મોઅજિઝા

બયાન કિયા જાતા હૈ કે બની ઈસરાઈલમેં એક એસા શખ્સ થા જિસકી બીવી બહોત ખૂબસૂરત થી. જિસ પર વો ઈસરાઈલી ફરેફતા (આશિક) થા. યુનાંચે જબ ઉસ ઔરતકા ઈન્તિકાલ હો ગયા તો ઉસ ઈસરાઈલીકો બળા અફસોસ હુવા. ઔર એક મુદત તક વો ઉસ ઔરતકી કબર પર બૈઠા રોતા રહા. અયાનક હઝરત ઈસા (અલૈ.) કા ઉધરસે ગુઝર હુવા તો ઉનહોંને ઉસ ઈસરાઈલીકો પરેશાન હાલ દેખકર ઉસકા સબબ મા'લૂમ કિયા. જબ ઈસરાઈલીને અપના વાકિઆ બયાન કિયા તો હઝરત ઈસા (અલૈ.) ને ફરમાયા કયા તૂ ચાહતા હૈ કે મૈં ઉસકો તેરે લિયે ઝિંદા કર દૂં? ઉસને અર્ઝ કિયા કે હાં હુઝૂર યેહી ચાહતા હૂં.

યુનાંચે જબ હઝરત ઈસા (અલૈ.) ને ઉસ કબરકે મુરદાકો આવાઝ દી તો કબરસે એક હબશી ગુલામ જિસકે નાકકે નથનોં, આંખોં ઔર જિસમકે દૂસરે સૂરાખોંસે આગકી લપટેં ઉઠ રહી થી. હઝરત ઈસા (અલૈ.) કો દેખતે હી ગુલામને કલિમા પળહા કે લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ, ઈસા રૂહુલ્લાહ. ઈસરાઈલીને યે દેખકર અર્ઝ કિયા હુઝૂર મુઝસે ગલતી હો ગઈ. મેરી બીવીકી કબર તો યે

दूसरी है. ये सुनकर उजरत ईसा (अलै.) ने डबशीको हुकम दिया के तुम अपनी कबरमें वापस हो जाओ. युनांये वो मुरदा होकर गिर गया. और उसकी कबरको मिट्टीसे छुपा दिया गया, फिर उजरत ईसा (अलै.) ने उस दूसरी कबरकी तरफ़ तवज्जोह इरमाई और हुकम दिया के अय साहब! अल्लाहके हुकमसे ज़िंदा हो जा, युनांये कबर इटी और उसमेंसे अक औरत सरसे मिट्टी जाणती हुई बाहिर आ गई. जिसको देखकर ईसराईली बोला के अय ईसा! मेरी बीवी येही है. और उजरत ईसा (अलै.) के हुकमसे वो ईसराईली अपनी बीवीको साथ लेकर वापस होने लगा. मगर बहोत मुदतसे ज़गा हुआ था ईस लिये उस पर नींदका गलबा हो गया. और उसने बीवीसे कहा के तेरी कबर पर रोने और ज़गनेकी वजहसे मैं हलाक हो गया हूं. ईस लिये मैं याहता हूं के कुछ देर आराम कर लूं. बीवी केहने लगी के हां आप आराम कर लीजिये, युनांये वो ईसराईली अपनी बीवीके जानू पर सर रखकर सो गया. धितनेमें अक घोणे पर सवार अक शेहजादाका उधरसे गुजर हुआ जो अपने ज़मानेका बहोत ખૂબसूरत था. जिसको देखकर शेहजादी इरेफ़ता (आशिक) हो गई. और उसका दिल काबूमें न रहा. उसने शौहरका सर जानूसे नीचे रખ्खा और मुहब्बत और ईश्ककी वजहसे मजबूर होकर शेहजादेके सामने जा पणी हुई. उधर जैसे ही शेहजादाकी नज़र उस पर पणी वो ली उसको देखकर उस पर इरेफ़ता हो गया. और औरतकी ज्वाहिश पर उसको अपने घोणे पर बिठाकर ले गया. युनांये उसके शौहरने बेदर होकर जब अपनी बीवीको न पाया तो निहायत परेशान हुआ और उसके मिलनेकी तदबीर

સોચને લગા, સોચતે સોચતે આખિર ઉસકે કદમકે નિશાન પર ચલકર અપની બીવીકો તલાશ કર લિયા જો શેહઝાદેકે પાસ પહોંચ ચુકી થી. ઉસકો દેખકર ઈસરાઈલીને શેહઝાદેસે અર્જ કિયા કે યે મેરી બીવી હૈ. આપ ઉસકો છોળ દીજિયે. અભી શેહઝાદા કુછ કેહને ભી ન પાયા થા કે ઉસ ઔરતને કહા મેં તેરી બીવી નહીં બલ્કે શેહઝાદેકી લોંડી હૂં. યે સુનકર શેહઝાદા ઈસરાઈલીસે કેહને લગા, કયા મુઝસે મેરી લોંડીકો લેના ચાહતા હૈ. ઉસને કહા ખુદાકી કસમ યે મેરી બીવી હૈ, જિસકો મેરે સરદાર હઝરત ઈસા (અલૈ.) ને મરનેકે બા'દ મેરે લિયે જિંદા કિયા હૈ. અભી યે બાતચીત હો રહી થી કે અચાનક હઝરત ઈસા (અલૈ.) ભી વહાં તશરીફ લે આએ. જિનકો દેખકર ઈસરાઈલી કેહને લગા યા રૂહુલ્લાહ! કયા યે મેરી વો બીવી નહીં હૈ જિસકો આપને મેરે લિયે જિંદા કિયા હૈ? હઝરત ઈસા (અલૈ.) ને ફરમાયા કે હાં! યે વોહી હૈ. યે સુનકર ઔરત કેહને લગી કે યા રૂહુલ્લાહ! યે શખ્સ ઝૂઠા હૈ મેં તો ઈસ શેહઝાદેકી લોંડી હૂં. હઝરત ઈસા (અલૈ.) ને ફરમાયા કયા તૂ વો ઔરત નહીં હૈ જિસકો મેંને અલ્લાહ તઆલાકે હુકમસે જિંદા કિયા હૈ? ઔરતને કહા યા રૂહુલ્લાહ! બખુદા મેં વો નહીં હૂં. ઉસકે બા'દ હઝરત ઈસા (અલૈ.) ને ફરમાયા જો જાન ખુદાકે હુકમસે મેંને તુઝે દી હૈ ઉસકો વાપસ કર દે. યુ સુનતેહી વો ઔરત ફિર મુરદા હોકર ગિર પળી. ઔર હઝરત ઈસા (અલૈ.) ફરમાને લગે કે જો શખ્સ ઐસે આદમીકો દેખના ચાહે જો કાફિર મરા થા. ઔર જિંદા હોકર ઈમાન લાયા તો વો ઈસ હબશી ગુલામકો દેખ લે જો ફિર ઈમાનકી હાલતમેં મરા હૈ. ઔર જો કોઈ ઐસે શખ્સકો દેખના ચાહે જો મોમિન મરા થા ફિર અલ્લાહને ઉસકો જિંદા કિયા ઔર

વો કાફિર હોકર હાલતે કુફ્રું મર ગયા તો વો ઈસ ઔરતકો દેખ લે. ઈસ વાકિઆકો દેખકર ઈસરાઈલીને કસમ ખાઈ, અબ કભી નિકાહ ન કરુંગા. ઔર મૈદાનોંકી તરફ નિકલ ગયા, જહાં અલ્લાહ તઆલાકી ઈબાદતમેં મસરૂફ રેહકર ઉસે મૌત આ ગઈ. અલ્લાહ તઆલા ઉસ પર રહમ ફરમાએ. (કલયૂબી)

ફાઈદા:- નબી ઔર રસૂલકે ઈકરાર ઔર ઈન્કારકા નતીજા ઈસ હિકાયતસે ઝાહિર હોતા હૈ.

(ફપ) મખ્લૂક પર એહસાનકા કુદરતી સિલા

કોઈ દીનદાર શખ્સ શિકારકે લિયે ગયા તો કયા દેખતા હૈ કે એક સાંપ ખૌફઝદા ઉસસે કેહ રહા હૈ કે અય બંદએ ખુદા! મુઝે ઈસ દુશ્મનસે બચા લે જો મેરે પીછે પળા હુવા હૈ. ઔર મુઝે કતલ કરના ચાહતા હૈ. અલ્લાહ તઆલા તુઝે પનાહ દેગા. યે સુનકર ઉસ શખ્સને ચાહા કે સાંપકો અપની ચાદરસે છુપા દે લેકિન સાંપને કહા કે અગર તૂ મેરે સાથ વાકઈ ભલાઈ ચાહતા હૈ તો અપના મુંહ ખોલ દે તા કે મૈં તેરે પેટમેં જાકર છુપ જાઉં ઔર અપને દુશ્મનસે બચ જાઉં. યે સુનકર વો શખ્સ કેહને લગા કે મૈં તુઝસે ખૌફઝદા હૂં. કહીં તૂ મુઝ હી કો તકલીફ ન પહોંચા દે. સાંપને કહા કે મૈં હરગિઝ તુઝકો તકલીફ ન દૂંગા. ઈસકા તુઝસે વા'દા કરતા હૂં. ઔર તુઝે બતાએ દેતા હૂં કે મૈં હઝરત મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કી ઉમ્મતસે હૂં. સાંપકી યે બાત સુનકર ઉસ શખ્સને અપના મુંહ ખોલ દિયા. ઔર સાંપ રેંગતા હુવા ઉસકે પેટમેં દાખિલ હો ગયા. ઈતનેમેં એક શખ્સ તેઝ તલવાર હાથમેં લિયે હુએ ઉસકે પાસ આયા ઔર મા'લૂમ કિયા કે સાંપ કહાં હૈ? તો

ઉસ શખ્સને કેહ દિયા કે મૈંને તો સાંપ નહીં દેખા. ઔર ઉસકે
 બા'દ અપને ઉસ કૌલસે ઉસ શખ્સને સો મરતબા ઈસ્તિગ્ફાર કી,
 ઉસકે બા'દ સાંપને અપના મુંહ બાહિર નિકાલકર અપને દુશ્મનકો
 દેખના ચાહા તો ઉસ શખ્સને બતાયા કે તેરા દુશ્મન વાપસ ચલા
 ગયા ઔર સાંપસે બાહિર નિકલ જાનેકો કહા તો સાંપ કેહને
 લગા કે અબ તૂ દો મૌતોંમેંસે એક મૌતકો અપને લિયે પસંદ કર
 લે, યા તો મૈં તેરે જિગરકે ટુકળે કર દૂં યા તેરે દિલમેં સૂરાખ કર
 દૂં. તો ઉસ શખ્સને કહા કે ભાઈ યે તૂ કયા કેહતા હૈ. આખિર વો
 વા'દા કયા હુવા જો મેરે ઔર તેરે દરમિયાન હુવા થા. યે સુનકર
 સાંપને કહા કે મૈંને તુઝસે ઝિયાદા બેવકૂફ આદમી નહીં દેખા.
 કયા તુમ અપને બાપ આદમસે મેરી અદાવત ભૂલ ગએ. મૈંને હી
 તો ઉનકો જન્નતસે નિકલવાયા થા. આખિર નાલાઈકકે સાથ
 નેકી કરને પર તુમકો કિસ ચીઝને તૈયાર કિયા. યે સુનકર ઉસ
 શખ્સને સાંપસે કહા કે અગર તુઝકો મેરા કતલ હી કરના ઝરૂરી
 હૈ તો મુઝે ઈતની મોહલત દે કે મૈં ઉસ પહાડકે કરીબ અપને લિયે
 કોઈ જગહ તય કર લૂં. તો સાંપને કહા અચ્છા તુમ જો ચાહતે હો
 કર લો. તો ઉસ દીનદાર મર્દને આસમાનકી જાનિબ અપની નઝર
 કરકે અર્ઝ કિયા, અય લતીફ અપની પોશીદા મહેરબાનીકે સાથ
 મુઝ પર મહેરબાની ફરમા, યા લતીફુ યા કદીરુ મૈં તેરી ઈસ
 કુદરતકે સાથ તુઝસે સવાલ કરતા હૂં જિસ્સે તૂ અર્શ પર ગાલિબ
 હૈ ઔર અર્શકો મા'લૂમ નહીં તેરી કરારગાહ કહાં હૈ? યા હકીમુ
 યા અલીમુ યા હય્યુ યા કય્યૂમ કયા તૂ મુઝે ઈસ સાંપસે ન
 બચાએગા? યે દુઆ માંગકર વો પહાળકી તરફ ચલા તો કયા
 દેખતા હૈ કે એક બુઝુર્ગને જિનકા ચેહરા પાકીઝા ઔર લિબાસ

મુઅત્તર થા. સામને આકર ફરમાયા કે ये सज्ज पत्ती जा ले. बस मैंने वो पत्ती जा ली. जिस्से सांप टुकड़े छोकर नीचे गिर गया और मेरी परेशानी अल्लाहने दूर कर दी. फिर मैंने उन बुजुर्गसे दरयाफ्त किया आप कौन हैं? के आपके जरीआसे अल्लाह तआलाने मुझ पर ये अहसान फरमाया, तो उनहोंने बताया કે जब तुमने अल्लाह तआलासे ये दुआ की तो आसमानोंके इरिश्तोंने अल्लाह तआलासे इरियाद की और अल्लाह तआलाने फरमाया કે मुझे अपनी ईज्जत और जलालकी कसम है जो कुछ इस सांपने मेरे बंदेके साथ किया है मैं देख रहा हूं. और मुझे हुकम फरमाया કે जन्नतकी तरफ जाकर तूबा दरपतकी एक पत्ती लूं और वो पत्ती लेकर तुमहारे पास पहुँचूं और तुमसे मिलकर वो पत्ती तुमको जिला दूं. मैं वो शप्स हूं के आसमानोंमें मुझे मा'रुफ और मुकरी कहा जाता है. तुम अपने उपर नेकी करना लाजिम कर लो. यकीनन नेकी हर जगहसे बचाती है. अगर वो शप्स जिसके साथ नेकी की जाती है उस नेकीको जाअेअ ली कर दे मगर अल्लाह तआलाके यहां ईन्सानकी नेकी जाअेअ नहीं की जाती और उसका अजर मिलता है. (कलयूजी)

ફાઈદા :- ખુદાકી મખ્લૂકકે સાથ અહસાનકા બદલા ખુદા ઝરૂર દેતા હૈ.

(૬૬) અલ્લાહ હી મખ્લૂકકા રાઝિક હૈ

હઝરત અબૂ મૂસા (રદિ.) ઓર હઝરત અબૂ આમિર (રદિ.) ને અપને કબીલએ અશઅરકી જમાઅતકે સાથ હિજરત

કી તો ઈત્તિફાકન ઉનકે પાસ સફરકા તોશા ખતમ હો ગયા તો ઉનહોંને અપને આદમિયોંમેંસે એક કાસિદ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં ભેજા તાકે વો હુઝૂર (સ.અ.વ.) સે તોશા તલબ કરે, મગર જબ વો કાસિદ હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં પહોંચા તો ઉસને હુઝૂર (સ.અ.વ.) કો યે આયત તિલાવત ફરમાતે સુના :-

વમા મિન્ દાબ્બતિન્ ફિલ્અર્જિ ઈલ્લા અલલ્લાહિ રિઝ્કુહા.

યા'ની ઝમીનકે હર જાનદારકા રિઝક અલ્લાહ તઆલા હી કે ઝિમ્મે હૈ.

યે સુનકર કાસિદને અપને દિલમેં ફૈસલા ક્રિયા કે બસ તો કબીલએ અશઅરકે લોગોંકા રિઝક ઔર રોઝી ભી અલ્લાહ હી કે ઝિમ્મે હૈ. ઔર અપને ઈસ ફૈસલેકે બા'દ વો કાસિદ હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હુએ બગૈર હી વાપસ ચલા આયા. ઔર આકર કબીલા વાલોંસે કહા કે તુમકો ખૂશ ખબરી હો, કે તુમહારે પાસ ફરિયાદકો પહોંચનેવાલા આયા હૈ. યે સુનકર કબીલેવાલોંને ખ્યાલ ક્રિયા કે ઈસ કાસિદને હુઝૂર (સ.અ.વ.) તક હમારા પૈગામ પહોંચા દિયા હૈ. અભી વો લોગ ઈસી બાતચીતમેં લગે હુએ થે કે દેખા તો દો આદમી ઉનકે પાસ જિનકે હાથમેં રોટી ઔર ગોશતસે ભરા હુવા એક બરતન થા જિસકો કબીલએ અશઅરકે ઉન સબ લોગોંને સૈર હોકર ખાયા ઔર ફિર આપસમેં કેહને લગે કે બાકી ખાના રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં વાપસ કર દિયા જાએ. યુનાંચે ઉન લોગોંને હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હોકર અર્જ ક્રિયા કે યા રસૂલલ્લાહ! આપને જો ખાના હમારે પાસ ભેજા થા ઉસ્સે બેહતર

ઔર પાકીઝા ખાના હમને આજ તક નહી દેખા. યે સુનકર હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે મૈંને તો તુમહારે પાસ કુછ નહીં ભેજા, તો ઉન લોગોંને હુઝૂર (સ.અ.વ.) કે પાસ અપના કાસિદ ભેજનેકા વાકિઆ બયાન કિયા. ઉસ પર હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને કાસિદસે ઉસકા હાલ મા'લૂમ કિયા. જબ ઉસને અપની હાલત સુનાઈ તો હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે વો ઐસી રોઝી થી જિસકો અલ્લાહ તઆલાને તુમહારે પાસ ભેજા ઔર તુમ લોગોંને પેટ ભરકર ખાયા ઔર આસૂદા (મુત્મઈન) હો ગએ. (કલયૂબી)

ફાઈદા :- અલ્લાહ પર તવક્કુલ ઔર ઉસકે કલામ પર યકીનકા નતીજા આસૂદગી હૈ.

(૬૭) ઈબાદતમેં ભી દરમિયાનાપન ઝરૂરી હૈ

હઝરત અબી મુહમ્મદ અબ્દુલ્લાહ બિન અમર બિન આસ (રદિ.) ફરમાતે હૈં કે નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કો ઈસ બાતકી ખબર દી ગઈ કે મૈં યે કેહતા હૂં કે ખુદાકી કસમ જબ તક મૈં ઝિંદા હૂંગા, દિનકો રોઝા રખૂંગા ઔર રાતકો નવાફિલ પઢૂંગા. તો રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને મુઝસે દરયાફત ફરમાયા, કયા તુમ હી વો શપ્સ હો જો ઐસા કેહતે હો? ઉસ પર મૈંને હુઝૂર (સ.અ.વ.) સે અર્ઝ કિયા કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) મેરે માં-બાપ આપ પર કુરબાન હોં, મૈંને યેહી કહા હૈ, તો આપને ઈરશાદ ફરમાયા કે તુમ ઉસકી તાકત નહીં રખતે હો, બલ્કે ઐસા કરો કે રોઝા ભી રખો ઔર ઈફતાર ભી કરો. ઔર ઉસી તરહ રાતકો

आराम ली करो और नवाफिल ली पण्डो. हर महीने तीन दिनके रोजे ली रખ दिया करो, क्यूंके हर नेकीका दस गुना सवाब मिलता है. लिहाजा ये अमल हमेशा रोजा रખनेके मानिंद हो जायेगा. मैंने अर्ज किया के हुजूर (स.अ.व.) मैं ईस्से ज़ियादा ताकत रખता हूं. तो आपने ईरशाद फ़रमाया अख़्त तो फिर ओक दिन रोजा रખ्खो और ओक दिन ईफ़तार करो, जो हज़रत दाउद (अलै.) के रोजाका तरीका है. उसीको सौमे दाउदी ली केहते हैं और येही रोजामें दरमियानापनका तरीका है. ओक रिवायतके ओ'तिबारसे येही तरीका रोजामें अफ़जल केहलाता है. मैंने अर्ज किया के मैं तो ईस्से ली ज़ियादा ताकत रખता हूं तो हुजूर (स.अ.व.) ने ईरशाद फ़रमाया के ईस्से अफ़जल कोई तरीका नहीं है, युनांये जुण्डापेके वक़्त हज़रत अब्दुल्लाह (रदि.) फ़रमाया करते थे. काश के मैं इन तीन ही रोजोंको कबूल कर लेता जो रसूलुल्लाह (स.अ.व.) ने ईरशाद फ़रमाया था. तो ये मुज़को मेरा अहल और मालसे ज़ियादा प्यारा होता. ओक रिवायतमें ईस तरह बयान फ़रमाया गया है के हुजूर (स.अ.व.) ने ईरशाद फ़रमाया के मुज़े मा'लूम हुवा है के तुम दिनको रोजा रખते हो और रातको कियाम करते हो? मैंने अर्ज किया के हां! हुजूर ये सहीह है, तो ईरशाद फ़रमाया के ऐसा न करो बल्के रोजा ली रખ्खो और ईफ़तार ली करो, और आराम ली करो और कियाम ली. क्यूंके आज़िर तुमहारे जिसमका ली तुम पर हक़ है, और तुमहारी आंખोंका ली, और तुमहारी बीबीका ली तुम पर हक़ है और मेहमानका ली. बस तुमहें मा'लूम होना चाहिये के हर महीना तीन रोजे रખ लेना काफ़ी है. क्यूंके हर नेकीका दस गुना

સવાબ મિલતા હે. લિહાજા ઉસકા સવાબ હમેશા રોજા રખનેકે બરાબર હોગા. મૈંને ખૂદ અપને નફસ પર સખ્તી કી તો મુઝ પર સખ્તી કર દી ગઈ. મૈંને કહા યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.)! મૈં અપને નફસમેં ઔર જિયાદા તાકત ઔર કુવ્વત મેહસૂસ કરતા હૂં. તો આપને ઈરશાદ ફરમાયા કે અચ્છા તો ફિર અલ્લાહકે નબી હઝરત દાઉદ (અલૈ.) જૈસા રોજા રખ લિયા કરો ઔર ઉસપર જિયાદતી ન કરો. મૈંને દરયાફત કિયા કે હુઝૂર (સ.અ.વ.)! દાઉદ (અલૈ.) કા રોજા કેસા થા? તો હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા : આધા દહર, યા'ની એક દિન રોજા ઔર એક દિન ઈફતાર. યુનાંચે જબ હઝરત અબ્દુલ્લાહ (રદિ.) ઝઈફ ઔર બુળહે હો ગએ તો ફરમાયા કરતે થે. કાશ મૈં રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી રૂખસતકો કબૂલ કર લેતા.

એક રિવાયતમેં બયાન કિયા ગયા હૈ કે હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા હૈ કે મુઝે મા'લૂમ હુવા હૈ કે તુમ લગાતાર રોજા રખતે હો, ઔર હર રાતમેં કુરઆને પાક ખતમ કરતે હો? મૈંને અર્ઝ કિયા અય અલ્લાહકે રસૂલ (સ.અ.વ.)! યે સચ હૈ. મૈંને તો ઈસ કિસમકી ઈબાદતસે ખૈરકા ઈરાદા કિયા હૈ. ઉસ પર આપને ઈરશાદ ફરમાયા કે અચ્છા તુમ અલ્લાહકે નબી હઝરત દાઉદ (અલૈ.) જૈસા રોજા રખ લિયા કરો. ક્યૂંકે વો સબસે જિયાદા ઈબાદત ગુઝાર થે. ઔર હર મહીનામેં એક કુરઆને પાક ખતમ કર લિયા કરો. મૈંને અર્ઝ કિયા હુઝૂર (સ.અ.વ.) મૈં ઈસ્સે જિયાદા તાકત રખતા હૂં. તો આપને ઈરશાદ ફરમાયા, અચ્છા બીસ રોઝમેં પળહ લિયા કરો. મૈંને અર્ઝ કિયા કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) મૈં ઈસ્સે જિયાદા તાકત રખતા હૂં. તો હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા

કે અચ્છા દસ રોઝમેં ખતમ કર લિયા કરો. મૈંને અર્ઝ કિયા કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) મૈંં ઓર ભી ઝિયાદા તાકત મેહસૂસ કરતા હૂં. તો હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે તુમ એક હફતામેં કુરઆને પાક પળહ લિયા કરો, મગર ઉસ પર ઝિયાદતી ન કરો. યુનાંચે મૈંને ખૂદ અપને ઉપર સખ્તી કરની ચાહી તો મુઝ પર સખ્તી કર દી ગઈ. ઓર હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે હો સકતા હૈ કે તુમહારી ઉમર લંબી હો જાએ જો તુમહારે ઈલ્મમેં નહીં હૈ. હઝરત અબ્દુલ્લાહ (રદિ.) બયાન ફરમાતે હૈં કે મૈંં એસી ઉમરકો પહોંચ ગયા જો મેરે મુતઅલ્લિક નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને પેશીનગોઈ ફરમાઈ થી. યુનાંચે જબ મૈંં બુળહા હો ગયા તો મેરી ખ્વાહિશ ઓર તમન્ના યે હુઈ કે કયા અચ્છા હોતા કે મૈંં હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) કી રૂખસતકો કબૂલ કર લેતા. ઓર એક રિવાયતસે યે ભી મા'લૂમ હોતા હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે તેરે લળકેકા ભી તુઝ પર હક હૈ. દૂસરી રિવાયતમેં હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે ઉસ શખ્સકા રોઝા રોઝા હી નહીં હૈ જો હમેશા રોઝા હી રખ્ખે. ઓર તીન મરતબા હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઉસકી તકરાર ફરમાઈ. એક રિવાયતકે મુતાબિક અલ્લાહ તઆલાકો સબસે ઝિયાદા પસંદ રોઝા હઝરત દાઉદ (અલૈ.) કા હૈ. ઓર ઈસ તરહ દાઉદ (અલૈ.) કી નમાઝ ભી ઝિયાદા પસંદ હૈ જો આધી રાત આરામ ફરમાતે થે. ઓર એક તિહાઈમેં કિયામ, ફિર રાતકે છઠે હિસ્સેમેં આરામ કરતે થે. ઓર ઈસી તરહ એક દિન રોઝા રખતે થે઼ ઓર એક દિન ઈફતાર કરતે થે. ઓર જબ કોઈ દુશ્મનકા સામના હોતા તો પીછે ન હટતે થે.

(રિયાઝુસ્સાલિહીન)

ફાઈદા :- હદીસકી ઈસ પૂરી તફ્સીલસે જિસકા અકસર હિસ્સા બુખારી ઔર મુસ્લિમકા હૈ. મા'લૂમ હુવા કે નમાઝ હો યા રોઝા યા તિલાવતે કુરઆન ગર્ઝ હર કિસમકી ઈબાદતમેં એ'તિદાલ (દરમિયાનાપન) હી અફઝલ હૈ.

(૬૮) હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાઝરી ઔર ગૈર હાઝરીકા ફર્ક

હઝરત હન્ઝલા ઈબ્ને રબીઅ અસદી (રદિ.) જો રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે એક કાતિબ (લિખનેવાલે) થે. બયાન કરતે હૈં કે એક રોઝ હઝરત અબૂબકર સિદીક (રદિ.) ને મુઝસે મુલાકાતકે વક્ત દરયાફત ફરમાયા કે હન્ઝલા તેરા કયા હાલ હૈ? તો અર્ઝ કિયા હન્ઝલા તો મુનાફિક હો ગયા હૈ. યે સુનકર હઝરત સિદીકે અકબર (રદિ.) ફરમાને લગે કે સુબ્હાનલ્લાહ! હન્ઝલા યે કયા કેહ રહે હો? મૈંને અર્ઝ કિયા કે જબ હમ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હોતે હૈં ઔર હુઝૂર (સ.અ.વ.) હમકો નસીહત ફરમાતે વક્ત જન્નત ઔર દોઝખકા ઝિકર ફરમાતે હૈં તો ઐસા મેહસૂસ હોતા હૈ કે જન્નત ઔર દોઝખ હમારે સામને હૈ. મગર જબ હમ આપકે પાસસે ચલે જાતે હૈં ઔર બીવી બઝ્યોમેં, ઝમીનોં ઔર બાગાતમેં મશગૂલ હો જાતે હૈં. તો ઉનમેંસે બહોતસી બાતેં હમ ભૂલ જાતે હૈં. યે સુનકર હઝરત અબૂબકર (રદિ.) ને ફરમાયા ખુદાકી કસમ હમારી ભી યેહી હાલત હૈ. યુનાંચે મૈં ઔર હઝરત અબૂબકર (રદિ.) દોનૂં આં હઝરત (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હુએ ઔર મૈંને અર્ઝ કિયા કે યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.)

હન્ઝલા તો મુનાફિક હો ગયા. યે સુનકર રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા આબિર યે કયૂંકર? મૈંને અર્ઝ ક્રિયા યા રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) જબ હમ આપકી ખિદમતમેં હાઝિર હોતે હૈં ઔર આપ હમારે સામને જન્નત ઔર દોઝખકા ઝિકર કરતે હૈં તો હમ ઐસા મેહસૂસ કરતે હૈં ગોયા જન્નત ઔર દોઝખકો અપની આંખોંસે દેખ રહે હૈં. ઔર જબ આપકે પાસસે અલગ હોકર બીવી બચ્ચોં, ઝમીનોં ઔર બાગાતમેં મશગૂલ હો જાતે હૈં તો હમ બહોતસી બાતોંકો ભૂલ જાતે હૈં. યે સુનકર આપને ઈરશાદ ફરમાયા. ઉસ ઝાતકી કસમ જિસકે કબ્જામેં મેરી જાન હૈ. અગર તુમ હમેશા ઐસી હાલતમેં રહો જિસ હાલતમેં મેરે પાસ રેહતે હો ઔર ખુદાકી યાદ હીમેં લગે રહો તો તુમસે તુમહારે બિસ્તરોં પર ઔર રાસ્તોંમેં ફરિશ્તે મુસાફરા કરને લગે. લેકિન અય હન્ઝલા ઐસા કભી કભી હોતા હૈ. તીન મરતબા આપને ઈસ બાતકો દોહરાયા.

(મુસ્લિમ અઝ રિયાઝુસ્સાલિહીન)

ફાઈદા :- હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હોકર સહાબા (રદિ.) કો જો હાલાત મેહસૂસ હોતે થે, બા'ઝ વક્ત અવામ ભી અપની તાકતકે મુતાબિક અલ્લાહવાલોંકી ખિદમતમેં હાઝિર હોકર ઉનકી સોહબતકી બરકતસે ઐસા ભી મેહસૂસ કરને લગતે હૈં. મગર હર વક્ત યે હાલત બાકી નહી રેહતી.

(૬૯) ખિદમતસે બચના ઝરૂરી હૈ

હઝરત જાબિર (રદિ.) કા બયાન હૈ કે જબ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ઉનકો ખુત્બા દેતે થે. તો આપકી આંખેં સુર્ખ (લાલ)

હો જાતી થીં. ઔર આવાઝ બુલંદ, ઔર આપકા ગુસ્સા બળ્હ જાતા થા. ગોયા કે કિસી દુશ્મનકે લશ્કરસે ડરા રહે હૈં. યુનાંચે આપ ફરમાતે થે કે વો લશ્કર તુમ પર સુબહ હમલા આવર હોગા ઔર શામકો. ઔર ફરમાતે થે કે મૈં ઔર કિયામત ઈસ તરહ ભેજે ગએ હૈં જૈસા કે યે દોનૂં ઉન્ગલિયાં. શહાદતકી ઉન્ગલી ઔર દરમિયાની ઉન્ગલીકો મિલાકર બતલાતે થે. ઔર ફરમાતે થે કે હમ્દ ઔર સલવાતકે બા'દ કે બેહતરીન બાત અલ્લાહકી કિતાબ હૈ. ઔર બેહતરીન રાહ મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કી રાહ હૈ. ઔર બદ તરીન કામ વો હૈં જિનકો દીનમેં ઈજાદ કિયા ગયા હો. યા'ની શરીઅતમેં ઉનકી કોઈ અસલ ન હો. ઔર હર બિદઅત ગુમરાહી હૈ, ફિર ફરમાતે થે કે મૈં હર મોમિનકે નફસસે ઉસકે લિયે જિયાદા મુસ્તહિક હૂં. જો શખ્સ કુછ માલ છોળ જાએ વો ઉસકે ઘરવાલોંકે લિયે હૈ. ઔર કરઝા યા બચ્ચે છોળ જાએ તો મેરી તરફ હૈં. ઔર ઉનકી કિફાલત (જિમ્મેદારી) મેરે જિમ્મે હૈ. (મુસ્લિમ, રિયાઝુસ્સાલિહીન)

ફાઈદા :- મા'લૂમ હુવા કે હર બિદઅતસે બચના ઝરૂરી હૈ.

(૭૦) ભલે-બુરે આ'માલકા અંજામ

હઝરત જરીર ઈબ્ને અબ્દુલ્લાહ (રદિ.) બયાન ફરમાતે હૈં કે હમ દિનકે શુરૂ' હિસ્સેમેં રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાજિર થે કે ઈતનેમેં કુછ ઐસે લોગ આએ જિનકે બદન પર કપળા નહીં થા. સિર્ફ ટાટકે કપળે લટકા રખ્ખે થે. યા ઉન પર અબા (અરબી જુબ્બા) થે. તલવારેં લટકી હુઈ થી. ઉન

લોગોંમેંસે અકસર બલ્કે સબકે સબ કબીલએ મુઝરસે થે. જિંકે ફાકાકી હાલતકો દેખકર રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કા ચેહરએ અનવર બદલ ગયા. પસ આપ અંદર તશરીફ લે ગએ. ફિર બાહિર તશરીફ લાએ ઔર હઝરત બિલાલ (રદિ.) કો હુકમ ફરમાયા. ઉનહોંને અઝાન પઢી (નમાઝકા વક્ત કરીબ થા) ઔર ઈકામત કહી, ફિર નમાઝ પઢી ઔર ખુલ્બા દિયા. જિસમેં આપને ઈરશાદ ફરમાયા કે અય લોગો! અપને ઈસ પરવર દિગારસે ડરો જિસને તુમ સબકો એક હી જાનસે પૈદા કિયા હૈ. ઔર ઉસીસે ઉસકા જોળા પૈદા કિયા. આબિર આયત યા'ની ઈન્લ્લાહ કાન અલૈકુમ્ રકીબા. તક તિલાવત ફરમાકર ફિર એક દૂસરી આયત પઢી જો સૂરએ હશરકે આબિરમેં હૈ. યા'ની અય ઈમાનવાલો! અલ્લાહસે ડરતે રહો ઔર હર શખ્સ ઈસ બાત પર ગૌર કર લે કે કલ યા'ની આબિરતકે લિયે ઉસને કયા જમા' કિયા હૈ? હર શખ્સકો ચાહિયે કે અપના દીનાંર ઔર દિરહમ ઔર અપને કપળે ગેહૂં વગૈરહકે ઝખીરેસે સદકા કરે, અગરચે કિતના થોળા હો. યુનાંચે અન્સારમેંસે એક શખ્સ એક થેલી લેકર આએ (ઈતની વઝની) કે ઉસકે વઝનમેં ઉસકા હાથ આજિઝ આ રહા થા. ઉસકે બા'દ ઔર લોગોંને ભી સદકા દેના શુરૂ' કિયા, યહાં તક કે મૈંને દેખા કે ખાને ઔર કપળેકે દો ઢેર લગ ગએ. ઉસકો દેખકર રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. કા ચેહરા મુબારક ચમકને લગા ગોયા કે સોના ચમક રહા હૈ. ઉસકે બા'દ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે જિસ શખ્સને કોઈ ભલાઈકા તરીકા ઈજાદ કિયા તો ઉસકો ઉસકા સવાબ મિલેગા. ઔર જો શખ્સ ઉસકે બા'દ અમલ કરતા રહેગા ઉસકા સવાબ ભી ઉસકો મિલેગા. ઔર

અમલ કરનેવાલોંકે સવાબમેં કુછ કમી ન હોગી. ઈસી તરહ જિસ શખ્સને ઈસ્લામમેં કોઈ ગલત તરીકા નિકાલા ઉસકા બોઝ ઉસ પર હોગા, ઔર જો લોગ ઉસકે બા'દ ગલત તરીકે પર અમલ કરેંગે ઉસકા અઝાબ ભી ઉસ શખ્સકો હોગા. ઔર ગલત અમલ કરનેવાલોંકે અઝાબમેં કુછ કમી ન હોગી.

(રિયાઝુસ્સાલિહીન બરિવાયતે મુસ્લિમ)

ફાઈદા :- અચ્છે-બુરે આ'માલકા અંજામ યેહી હોતા હૈ.

(૭૧) ખયબરકે દિન હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.)

કા હઝરત અલી કર્મલ્લાહુ વજહલ્હુકો ઝંડા

અતા ફરમાના

હઝરત અબી અંબાસ સહલ ઈબ્ને સઅદ (રદિ.) બયાન ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ખયબરકે દિન ઈરશાદ ફરમાયા કે કલ મૈં યે ઝંડા ઐસે શખ્સકો ઝરૂર દૂંગા જિસકે હાથ પર અલ્લાહ તઆલા ફતહ ફરમાએગા. ઔ વો શખ્સ અલ્લાહ ઔર રસૂલકો મેહબૂબ રખતા હોગા. ઔર અલ્લાહ ઔર ઉસકા રસૂલ ઉસકો મેહબૂબ રખતા હોગા. યુનાંચે સબ લોગોંને દિન રાત ઈસી ગૌરો ફિકરમેં ગુઝારી કે દેખિયે ઝંડા કિસકો અતા હોગા. યુનાંચે સુબહકો જબ સહાબએ કિરામ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હુએ તો હર શખ્સ યે ઉમ્મીદ લેકર આયા કે યે ઝંડા ઉસકો મિલેગા. હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) ને દરયાફત ફરમાયા કે અલી ઈબ્ને અબી તાલિબ કહાં હૈં? તો હુઝૂર (સ.અ.વ.) સે અર્ઝ કિયા ગયા. અય અલ્લાહકે રસૂલ

(સ.અ.વ.) ઉનકી તો આંખેં દુખ રહી હેં. આપ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે ઉનકો બુલા ભેજો. યુનાંચે હઝરત અલી ઈબ્ને અબી તાલિબ (રદિ.) બુલાએ ગએ. ઔર રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને અપના લુઆબે દહન (થૂક મુબારક) આંખોં પર લગાયા ઔર દુઆ ફરમાઈ. યુનાંચે હઝરત અલી કર્મલ્લાહુ વજહહૂ એસે તંદુરસ્ત હો ગએ કે ગોયા ઉનકો કોઈ તકલીફ હી ન થી. પસ હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને અપના ઝંડા ઉનકો અતા ફરમા દિયા, તો હઝરત અલી કર્મલ્લાહુ વજહહૂને દરયાફત ફરમાયા કે મેં ઉનસે જિહાદ કરું હતાકે વો હમ જૈસે હો જાએ, તો હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા તુમ અપની રફતાર પર ચલે જાઓ, યહાં તક કે ઉનકે મૈદાનમેં જા પહોંચો તો ઉનકો ઈસ્લામકી દા'વત દો ઔર ખુદાકે વો હુકૂક બતાઓ જો ઉન પર વાજિબ હેં. તો ખુદાકી કસમ અગર અલ્લાહ તઆલા તુમહારે ઝરીઆસે એક આદમીકો હિદાયત અતા ફરમા દેગા તો તુમહારે લિયે (ઉસકા સિલા) સુખ ઊંટોંસે બેહતર હોગા.

(રિયાઝુસ્સાલિહીન બરિવાયત બુખારી ઔર મુસ્લિમ)

(૭૨) મૈદાને હશરમેં હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી શફાઅત

હઝરત હુઝૈફા ઔર હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) બયાન ફરમાતે હેં કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત તમામ ઈન્સાનોંકો (મૈદાને હશરમેં જમા' ફરમાએંગે) તો ઈમાનવાલે બળે હોંગે યહાં તક કે જન્નત ઉનકે

કરીબ કર દી જાએગી. તો પેહલે વો હઝરત આદમ (અલૈ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હોકર અર્ઝ કરેંગે, અય હમારે બાપ! હમારે લિયે જન્નત ખુલવા દીજિયે. હઝરત આદમ (અલૈ.) ફરમાએંગે. તુમકો જન્નતસે નિકલવાનેકા સબબ તુમહારે બાપ હીકા તો કુસૂર થા. લિહાઝા મેં ઉસકા અહલ નહીં હૂં. તુમ મેરે બેટે હઝરત ઈબ્રાહીમ ખલીલુલ્લાહ (અલૈ.) કે પાસ જાઓ. યુનાંચે વો સબ હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) કે પાસ પહોંચેંગે. તો હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) ભી યેહી ફરમાએંગે કે મેં ભી ઉસકા અહલ નહીં હૂં. મેં તો પસે પરદહ હી ખલીલ થા. લિહાઝા તુમ હઝરત મૂસા (અલૈ.) કે પાસ જાઓ, જો હક તઆલાસે હમ કલામ હો ચુકે હૈં. યુનાંચે લોગ હઝરત મૂસા (અલૈ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હોંગે. તો વો ભી યેહી ફરમાએંગે કે મેં ભી ઉસકા અહલ નહીં હૂં. તુમ હઝરત ઈસા (અલૈ.) કે પાસ જાઓ, જો કલિમતુલ્લાહ ઔર રૂહુલ્લાહ હૈં. યુનાંચે હઝરત ઈસા (અલૈ.) ભી યેહી કહેંગે કે મેં ભી ઉસકા અહલ નહીં હૂં. તો સબ લોગ હઝરત મુહમ્મદ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હોંગે જિનકો દેખકર આપ ખળે હો જાએંગે ઔર આપકો શફાઅતકી ઈજાઝત દી જાએગી. ઔર અમાનત ઔર રહમકો છોળા જાએગા તો વો દોનૂં પુલ સિરાતકે દોનૂં તરફ ખળે હો જાએંગે. યુનાંચે તુમમેં પેહલી જમાઅત બિજલીકી તરહ ગુઝર જાએગી. મેંને અર્ઝ કિયા મેરે માં-બાપ આપ પર ફિદા હોં, બિજલીકી તરહ ગુઝરનેકા કયા મા'ના હૈં? તો આપને ફરમાયા. કયા તુમને બિજલીકો નહીં દેખા કે પલ ભરમેં ગુઝર કર વાપસ આ જાતી હૈ. ઉસકે બા'દ લોગ હવાકી તરહ ગુઝરેંગે, ફિર પરિંદોંકી તરહ ઔર ઈન્સાનોંકી તેઝ દૌડકી તરહ નિકલ જાએંગે. ઔર પુલ સિરાતસે

ગુઝરનેમેં ઈસ તરહકા ઈજ્તિલાફ ઉનકે આ'માલકી વજહસે હોગા. ઉસ વક્ત તુમહારા નબી પુલ સિરાત પર ખળા હોગા. રબ્બિ સદ્લિમ રબ્બિ સદ્લિમ કેહતા હોગા. હતાકે લોગોંકે આ'માલ કમઝોર હો જાએંગે. ઔર ઐસા શખ્સ આએગા જો પુલ સિરાતસે ગુઝરનેકી તાક્ત ન રખતા હોગા, મગર સુરીનકે બલ ધિસટતા. ઔર પુલ સિરાતકે દોનૂં કિનારોં પર કુછ ઐસે આંકળે લગે હોંગે જો હુકમે ઈલાહીકે મુતાબિક ઐસે લોગોંકો પકળ લેંગે જિનકો પકળનેકા હુકમ હોગા. યુનાંચે જિસ શખ્સકો સિર્ફ ખરાશ લગેગી વો નાજી હોગા. ઔર બા'ઝ લોગ દોઝખમેં ગિરા દિયે જાએંગે. કસમ હૈ ઉસ ઝાતકી જિસકે કબ્જામેં અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) કી જાન હૈ કે જહન્નમકી ગેહરાઈ સત્તર (૭૦) સાલકી મસાફતકે બરાબર હૈ.

(રિયાઝુસ્સાલિહીન બરિવાયત મુસ્લિમ)

(૭૩) મુસલમાનકા હક મુસલમાન પર

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) બયાન ફરમાતે હોં કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા હૈ કે મુસલમાનકે મુસલમાન પર પાંચ હુકૂક હૈ.

(૧) સલામકા જવાબ દેના. (૨) બીમારકી ઈયાદત કરના. (૩) જનાઝોંકે પીછે ચલના. (૪) દા'વત કબૂલ કરના. (૫) છીંકકા યહમુકલ્લાહકે સાથ જવાબ દેના. (બુખારી, મુસ્લિમ)

ઔર મુસ્લિમકી રિવાયતમેં યે હૈ કે મુસલમાનકે મુસલમાન પર છ હુકૂક હોં. (૧) જબ તૂ ઉસ્સે મિલે તો ઉસકો સલામ કરે. (૨) ઔર જબ વો તેરી દા'વત કરે તો તૂ ઉસકો કબૂલ કર લે.

(૩) ઔર જબ વો તુઝસે નસીહત તલબ કરે તો તૂ ઉસકો નસીહત કરે. (૪) ઔર જબ ઉસે છીંક આએ ઔર વો અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ કહે તો તૂ ઉસકા જવાબ દે. (૫) ઔર જબ વો બીમાર હો તો તૂ ઉસકી ઈયાદત કરે. (૬) ઔર જબ મર જાએ તો ઉસકે જનાઝેકે પીછે પીછે ચલે. (રિયાઝુસ્સાલિહીન)

(૭૪) મુસલમાનકી પરેશાની દૂર કરનેકા બયાન

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) ને નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) સે સુનકર યે બયાન ફરમાયા હૈ કે હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે જો શખ્સ કિસી મોમિનસે દુનિયાકી તકલીફોંસે કોઈ તકલીફ દૂર કરતા હૈ તો અલ્લાહ તઆલા ઉસસે કિયામતકી પરેશાનીયોંમેંસે ઉસકી પરેશાની ઔર તકલીફ દૂર કરતા હૈ. ઔર જો શખ્સ કિસી તંગદસ્તકે સાથ આસાની કરતા હૈ તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ પર દુનિયા ઔર આખિરતમેં આસાની ફરમાતા હૈ. ઔર જો શખ્સ કિસી મુસલમાનકા ઐબ છુપાતા હૈ તો હક તઆલા દુનિયા ઔર આખિરતમેં ઉસકી ઐબપોશી કરતા હૈ. ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત અપને બંદાકી મદદમેં લગા રેહતા હૈ. જબ તક બંદા અપને ભાઈકી મદદમેં રેહતા હૈ. ઔર જો શખ્સ ઈલ્મ હાસિલ કરનેકે લિયે કિસી રાસ્તા પર ચલતા હૈ તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકે ઝરીઆસે જન્નતકા રાસ્તા આસાન કર દેતા હૈ. ઔર અલ્લાહકે ઘરોંમેંસે કિસી ઘર યા'ની મસ્જિદમેં જબ કોઈ જમાઅત કિતાબુલ્લાહકી તિલાવત યા ઉસકા વિદ્ કરતી હો તો અલ્લાહ

તઆલા ઉસ પર સકીનત નાઝિલ ફરમા દેતા હૈ. ઔર રહમત ઉનકો ઢાંપ લેતી હૈ ઔર ફરિશ્તે અપને પરોંસે ઉન પર સાયા કરતે હૈં. ઔર જો ફરિશ્તે અલ્લાહ તઆલાકે પાસ મૌજૂદ હોતે હૈં ઉનમેં અલ્લાહ તઆલા એસે લોગોંકા ઝિકર ફરમાતા હૈ. ઔર જિસ શખ્સકા અમલ સુસ્ત રહા હો તો ઉસકા નસબ કિફાયત નહીં કરેગા. (રિયાઝુસ્સાલિહીન બરિવાયત મુસ્લિમ)

ફાઈદા :- સચ હૈ જો ખુદાકી મુખ્લૂકમેંસે કિસી ઝરૂરતમંદકી મદદ કરતા હૈ કુદરત ઝરૂર ઉસકી મદદ કરતી હૈ.

(૭૫) ઔરતોંકે સાથ ભલાઈ કરનેકા બયાન

હઝરત અમર બિન અહવસ જશમી (રદિ.) બયાન ફરમાતે હૈં કે ઉનહોંને રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) સે સુના હૈ. હુઝૂર (સ.અ.વ.) હજજતુલ વિદાઅમેં અલ્લાહકી હમ્દો સનાકે બા'દ વઅઝ ઔર નસીહત ફરમા રહે થે. તો આપને ઈરશાદ ફરમાયા કે ખબરદાર હો જાઓ! ઔરતોંકે સાથ ભલાઈકા મઆમલા કરો, ઈસ લિયે કે વો તુમહારે પાસ મુક્ય્દ હૈં ઔર તુમ ઉસકે સિવા ઉન ઔરતોંમેંસે કિસી ચીઝકે માલિક નહીં હો કે તુમ ઉનસે ફાઈદા હાસિલ કર સકો. ઔર વો અપને નફસ ઔર શૌહરકે માલકી હિકાઝત કરેં. મગર ઉસ સૂરતમેં કે વો ખુલે ગુનાહ કર બૈઠેં. પસ એસી સૂરતમેં તુમ ઉનકો અપને બિસ્તરોંસે અલાહિદા કર દો. ઔર ઝજરો તૌબીખ (યા'ની ડાંટ ડપટ) ભી કર સકતે હો. પસ અગર વો તુમહારી બાત માન લેં તો ઉનકો ઝિયાદા તમ્બીહ ન કરો. ઔર અચ્છી તરહ સુન લો કે જિસ તરહ તુમહારા તુમહારી ઔરતોં પર હક હૈ ઈસી તરહ તુમહારી બીવિયોંકા ભી તુમ પર હક હૈ. પસ તુમહારા હક

તો ઉન પર યે હૈ કે જિન લોગોંકો તુમ અચ્છા નહીં સમજતે વો ઉનસે તુમહારે બિસ્તરોંકો ન રૂંધવાએ. ઔર એસે લોગોંકો તુમહારે ઘરોંમેં દાખલેકી ઈજાજત ન દેં જિનકો તુમ નાપસંદ કરતે હો. ઔર યે ભી અચ્છી તરહ સમજ લો કે ઉનકા તુમ પર યે હક હૈ કે તુમ ઉનકે કપળે ઔર ખાનેમેં ઉનકે સાથ હુસ્ને સુલૂક રખ્ખો.

(રિયાઝુસ્સાલિહીન બરિવાયત તિરમિઝી)

(૭૫) બેહતરીન ચીઝકે સદકેકા બયાન

હઝરત અનસ ઈબ્ને માલિક (રદિ.) ફરમાતે હેં કે મદીનામેં હઝરત અબૂ તલહા (રદિ.) સબ અન્સારસે ઝિયાદા માલદાર થે. ઔર બીરે હાઅ નામકા બાગ ઉનકો અપને માલમેં સબસે ઝિયાદા પસંદ થા, નીઝ યે બાગ મસ્જિદે નબવીકે સામને થા. રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) વહાં તશરીફ લે જાયા કરતે થે. ઔર ઉસ બાગકા ઉમદા પાની પિયા કરતે થે. હઝરત અનસ (રદિ.) કા બયાન હૈ કે જબ આયત લન્ તનાલુલ્ બિર્ હતા તુન્ફિકૂ મિમ્મા તુહિબ્બૂન. (યા'ની યે કે જબ તક તુમ અપની મેહબૂબ ચીઝકો ખર્ચ ન કરોગે ઉસ વક્ત તક ખૈરે કામિલ હાસિલ ન કર સકોગે.) તો હઝરત અબૂ તલહા (રદિ.) ને રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હોકર અર્ઝ કિયા કે યા રસૂલલ્લાહ! અલ્લાહ તઆલાને આપ પર યે આયત નાઝિલ ફરમાઈ હૈ ઔર મુઝે અપને તમામ માલમેં બીરે હાઅ બાગ સબસે ઝિયાદા પસંદ હૈ. લિહાઝા અલ્લાહ તબારક તઆલાકી રઝા જોઈકે લિયે મેં ઉસ બાગકો ખૈરાત કરતા હૂં. ઔર ઉસકે અજરો સવાબકા અલ્લાહ તઆલાસે ઉમ્મીદવાર હૂં. લિહાઝા

અબ આપકો ઈજ્તિયાર હૈ કે અલ્લાહકી મરજીકે મુતાબિક ઉસમેં તસરુફ ફરમાએ. રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ઉંની ગુઝારિશ સુનકર ખૂશીકા ઈઝહાર ફરમાયા ઓર ઈરશાદ ફરમાયા કે યે તો બળા હી મુફીદ માલ હૈ. યે તો બળા મુફીદ હૈ. ઓર ઈરશાદ ફરમાયા કે મૈને તુમહારી બાત સુન લી હૈ, મગર મૈ યે મુનાસિબ સમઝતા હૂં કે તુમ યે બાગ અપને રિશ્તેદારોંકો દે દો. હઝરત અબૂ તલહા (રદિ.) ને અઝ કિયા મુઝે હુકમકી તા'મીલસે કયા ઈન્કાર હૈ, યુનાંચે હઝરતકે હુકમકે મુતાબિક અબૂ તલહા (રદિ.) ને વો બાગ અપને રિશ્તાદારોં ઓર ચચાઝાદ ભાઈયોંમેં તકસીમ કર દિયા.

(રિયાઝુસ્સાલિહીન બરિવાયત બુખારી, મુસ્લિમ)

(૭૭) હર શખ્સસે ઉસકી ઝિમ્મેદારીકી પૂછ હોગી.

હઝરત ઈબ્ને અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને ઉમર (રદિ.) બયાન ફરમાતે હૈં કે મૈને રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કો યે ઈરશાદ ફરમાતે સુના હૈ કે તુમમેં હર એક શખ્સ હાકિમ ઓર નિગેહબાન હૈ. ઓર હર એકસે ઉસકી રિઆયાકે મુતઅલ્લિક સવાલ કિયા જાએગા. બાદશાહ તમામ મુલ્ક પર હાકિમ હૈ. લિહાઝા ઉસ્સે ઉસકી તમામ રઈય્યતકે મુતઅલ્લિક દરયાફત કિયા જાએગા. મર્દ અપને ઘરવાલોં પર હાકિમ હૈ, ઈસ લિયે ઉસ્સે અપને ઘરવાલોંકી પૂછ હોગી. ઓર ઓરત અપને શૌહરકે ઘરકી હાકિમ હૈ, ઈસ લિયે ઉસ્સે ભી સવાલ કિયા જાએગા. ગુલામ આકાકે માલકા હિફઝત કરનેવાલા હૈ, ઉસ્સે ઉસકે બારેમેં સવાલ હોગા. ખુલાસા યે હૈ કે તુમમેંસે હર એક

હાકિમ હૈ. લિહાજા હર એકસે ઉસકી જિમ્મેદારીકી બાઝપુર્સ હોગી.
(રિયાઝુસ્સાલિહીન બરિવાયત સહીહ બુખારી, મુસ્લિમ)

(૭૮) પળોસીકે હકકી ખબરગીરી

હઝરત અબૂઝર (રદિ.) બયાન ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા હૈ કે અય અબૂઝર (રદિ.)! જબ શોરબા પકાયા કરો તો ઉસમેં પાની ઝિયાદા કર દિયા કરો. ઔર અપને પળોસીકી ભી ખબરગીરી રખ્યા કરો.

(૭૯) વાલિદૈનસે હુસ્ને સુલૂક

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) ને હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા યે ઈરશાદ નકલ ફરમાયા હૈ કે આપને યે ઈરશાદ ફરમાયા કે ઉસ શખ્સકી નાક ગુબાર આલૂદ હો, ઉસ શખ્સકી નાક ખાક આલૂદ હો. ઉસકી નાક મિટ્ટીમેં હૈ. (તીન મરતબા યે ઈરશાદ ફરમાયા જિસકા મતલબ યે હૈ કે ઐસા શખ્સ હકીર ઔર ઝલીલ હો) કે જિસને અપને વાલિદૈનમેંસે એક કો યા દોનૂંકો બુળહાપેકી હાલતમેં પાયા, ઔર ઉનકી ખિદમત કરકે જન્નતમેં દાખિલ નહીં હુવા.

(રિયાઝુસ્સાલિહીન બરિવાયત સહીહ મુસ્લિમ)

(૮૦) ખિદમતે વાલિદૈન જિહાદ હિજરતસે મુકદમ હૈ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને ઉમર (રદિ.) ફરમાતે હૈં કે એક શખ્સને રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હોકર અર્ઝ કિયા કે યા રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.)! મેં આપસે બયઅત કરતા

हूँ जिहाद और हिजरत पर और अल्लाह तआलासे सवाबका तलबगार हूँ. आपने दरयाफ्त करमाया. क्या तुमहारे वालिदैनमेंसे कोई जिंदा है? करमाया के जो हां दोनूँ जिंदा हैं. आपने ईरशाद करमाया, क्या तू एक तआलासे सवाबका तलबगार है? उसने अर्ज किया जो हां. तो हजरतने ईरशाद करमाया के तू अपने वालिदैनके पास वापस जाकर अच्छी तरह उनकी भिदमत अंजाम दे. (सहीह बुखारी, मुस्लिम)

(८१) रिश्तेदारोंसे हुस्ने सुलूक

हजरत जैनब सकफिया या'नी हजरत अब्दुल्लाह इब्ने मसउद (र.दि.) की बीवी करमाती हैं के रसूलुल्लाह (स.अ.व.) ने ईरशाद करमाया है के औरतोंकी जमाअत सदका करे, याहे अपने जेवरात हीसे कयूँ न हो. हजरत जैनब (र.दि.) का बयान है के हुजूर (स.अ.व.) का ये करमान सुनकर मैंने अपने शौहर हजरत अब्दुल्लाह इब्ने मसउदकी भिदमतमें छाजिर होकर अर्ज किया के आप तो गरीब और नादार हैं, और हुजूर (स.अ.व.) ने हमको सदका करनेका हुकम दिया है. लिहाजा आप हुजूरसे दरयाफ्त करमा लीजिये के अगर ये चीज काफ़ी हो जाये तो मैं आपहीको सदका दे दूँ वरना फिर किसी दूसरेको दूँ. ये सुनकर हजरत अब्दुल्लाह इब्ने मसउद (र.दि.) ने करमाया के ये बात तो तुम ખૂદ ही पूछकर आओ. युनांये जब ये हुकम पाकर यली तो क्या देभती हूँ के रसूलुल्लाह (स.अ.व.) के दरवाजे पर अक अन्सारी औरत ખળી है जिसका काम भी मुज ही जैसा है. उस वक्त हुजूर अकरम (स.अ.व.) पर अजमत और जलालका गलबा था. इस लिये

હમ દોનૂંમેંસે કિસીકો અંદર જાનેકી હિંમત નહીં હુઈ. ઈતનેમેં હઝરત બિલાલ (રદિ.) બાહિર તશરીફ લે આએ. તો હમને ઉનસે અર્જ કિયા કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં ખબર દીજિયે કે દો ઔરતેં દરવાઝે પર હાઝિર હૈં, ઔર દરયાફત કર રહી હૈં કે અગર હમ અપને શૌહરોંકો ઔર ઉન યતીમોંકો સદકા ઔર ખૈરાત દે દે જો હમારી પરવરિશમેં હૈં તો કયા યે ચીઝ કાફી હો સકતી હૈં? મગર હુઝૂર (સ.અ.વ.) કો યે ન બતાના કે હમ કૌન હૈં. યે સુનકર હઝરત બિલાલ (રદિ.) ને આં હઝરતકી ખિદમતમેં હાઝિર હોકર મસ્અલા દરયાફત કિયા તો હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને દરયાફત ફરમાયા કે આખિર વો કૌન ઔરતેં હૈં? ઉસ પર હઝરત બિલાલ (રદિ.) ને અર્જ કિયા હુઝૂર (સ.અ.વ.)! એક ઔરત તો અન્સારી હૈ ઔર દૂસરી ઝૈનબ (રદિ.). રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે યે કૌનસી ઝૈનબ (રદિ.) હૈ? હઝરત બિલાલ (રદિ.) ને અર્જ કિયા કે અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને મસઉદ (રદિ.) કી બીવી. યે સુનકર રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે ઉનકો તો દોહરા સવાબ મિલેગા. એક તો કરાબતદારીકા સવાબ ઔર દૂસરા સવાબ સદકેકા.

(રિયાઝુસ્સાલિહીન બરિવાયત સહીહ બુખારી, મુસ્લિમ)

(૮૨) વાલિદૈનકી નાફરમાની ભી ગુનાહે કબીરા હૈ

હઝરત અબૂબકર અન્ફીઅ ઈબ્ને હારિસ (રદિ.) બયાન ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે મૈં તુમકો યે ન બતા દૂં કે સબસે બળા કબીરા ગુનાહ કૌનસા હૈ? તીન

મસ્તબા યે ઈરશાદ ફરમાયા. હમને અર્જ ક્રિયા કે યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.) ઝરૂર બયાન ફરમાઈયે. તો આપને ઈરશાદ ફરમાયા કે ખુદાકે સાથ કિસીકો શરીક કરના. ઔર માં-બાપકી નાફરમાની કરના. ઉસ વકત હુઝૂર (સ.અ.વ.) તક્રિયા લગાએ બેઠે થે. ફિર સીધે બેઠ ગએ ઔર ઈરશાદ ફરમાયા. ઝૂઠી બાત કેહના ઔર ઝુઠી ગવાહી દેના. ઈન અલ્ફાઝોંકો બરાબર હુઝૂર (સ.અ.વ.) દોહરાતે રહે. યહાં તક કે હમ (અપને દિલમેં) કેહને લગે કે કાશ આપ ખામોશ હો જાએ.

(રિયાઝુસ્સાલિહીન બરિવાયત બુખારી, મુસ્લિમ)

(૮૩) વાલિદૈનકે દોસ્તોંકે ઘરવાલોંસે હુસ્ને સુલૂક બળી નેકી હૈ

હઝરત ઈબ્ને દીનારને હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર (રદિ.) સે નકલ ક્રિયા હૈ કે હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને ઉમરકે પાસ એક ગધા થા. જિસ વકત આપ મક્કા જાતે ઔર ઊંટકી સવારીસે ઉકતા જાતે તો આરામ લેનેકે લિયે ઉસ ગધે પર સવાર હો જાતે થે. ઔર એક અમામા થા, જો સર પર બાંધ લેતે થે. હસ્બે મા'મૂલ એક રોઝ ઉસી ગધે પર સવાર થે કે અચાનક એક એઅરાબી (દિહાતી) સામનેસે હોકર ગુઝરા તો હઝરત ઈબ્ને ઉમર (રદિ.) ને દરયાફત ફરમાયા કે કયા તુમ ફલાં ફલાં નહીં હો? ઉસને કહા જી હાં! મૈં વોહી હૂં. યે સુનકર હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને ઉમર (રદિ.) ને અપના ગધા ઉસકો દે દિયા ઔર ફરમાયા કે ઈસ પર સવાર હો જાઈયે. ઔર અપના અમામા ભી ઉસકો દેકર ફરમાયા. ઈસકો અપને સર

પર બાંધ લીજિયે. સાથિયોંમેં કિસીને અર્જ કિયા કે અલ્લાહ તઆલા આપકી મગફિરત ફરમાએ. આપને તો અપના વો ગધા હી એઅરાબીકો દે દિયા, જિસ પર આપ ખૂદ આરામ ફરમાતે થે. ઔર વો અમામા ભી દે દિયા જિસકો અપને સર પર બાંધ લેતે થે. તો ઉનહોંને ઈરશાદ ફરમાયા કે મૈંને રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કો યે ઈરશાદ ફરમાતે સુના હૈ કે સબસે બળી નેકી ઔર ફરમાંબરદારી યે હૈ કે આદમી અપને બાપકે ઈન્તિકાલકે બા'દ ઉસકે દોસ્તોંકે ઘરવાલોંસે અચ્છા સુલૂક કરે. ઉસ શખ્સકા બાપ મેરે વાલિદ હઝરત ઉમર ઈબ્ને ખત્તાબકા દોસ્ત થા.

(રિયાઝુસ્સાલિહીન બરિવાયત સહીહ મુસ્લિમ)

(૮૪) અલ્લાહ તઆલાકી રઝામંદીકે લિયે આપસમેં મુહબ્બત કરના

હઝરત અબૂ ઈદરીસ મખૂલાની (રહ.) ફરમાતે હૈં કે મૈં દમિશ્કકી જામેઅ મસ્જિદમેં દાખિલ હુવા તો અચાનક ઉસકે અંદર એક નૌજવાન નઝર પળા, જિસકે દાંત બહોત ખૂબસૂરત ઔર ચમકદાર થે. ઔર બહોતસે લોગ ઉનકે પાસ બૈઠે હુએ થે. યુનાંચે જિસ વક્ત લોગ કિસી ચીઝમેં ઈખ્તિલાફ કરતે થે તો ઉનકી તરફ રૂજૂઅ કરતે, ઔર ઉનકી રાય પર અમલ કરતે. યે દેખકર મૈંને ઉનકે મુતઅલ્લિક મા'લૂમ કિયા તો મા'લૂમ હુવા કે વો તો હઝરત મઆઝ ઈબ્ને જબલ (રદિ.) હૈં, પસ જબ દૂસરા દિન હુવા તો મૈં જલ્દી હી મસ્જિદમેં આ ગયા. તો મૈંને દેખા કે હઝરત મઆઝ (રદિ.) મુઝસે ભી પેહલે આ ચુકે હૈં. ઔર નમાઝ પઞહ રહે હૈં.

બસ મੈં ઈન્તિઝાર કરતા રહા. ઔર જબ વો નમાઝસે ફારિગ હો ચુકે તો મੈં ઉંનકે સામનેસે હોકર કરીબ આયા, ઔર સલામ ક્રિયા, ફિર મੈંને અર્ઝ ક્રિયા કે ખુદાકી કસમ મੈં આપસે મુહબ્બત રખતા હું. હઝરત મઆઝ (રદિ.) ને દરયાફત ફરમાયા કે તુમ અલ્લાહકે લિયે મુહબ્બત રખતે હો? મੈંને કહા હાં સિર્ફ અલ્લાહ તઆલાકે લિયે. ફિર દો બારહ ઉંનહોંને મા'લૂમ ક્રિયા કે કયા તુમકો મુઝસે અલ્લાહકે લિયે મુહબ્બત હૈ? મੈંને અર્ઝ ક્રિયા કે જી હાં! અલ્લાહકે લિયે મુહબ્બત હૈ. ઉસકે બા'દ હઝરત મઆઝ (રદિ.) ને મેરી યાદરકા કિનારા પકળકર મુઝે અપની તરફ ખીંચ લિયા ઔર ઈરશાદ ફરમાયા કે ખૂશખબરી હો. મੈંને રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કો ઈરશાદ ફરમાતે સુના હૈ કે અલ્લાહ તઆલાકા ફરમાન હૈ કે મેરે લિયે આપસમેં મુહબ્બત કરનેવાલે ઔર મિલકર બૈઠનેવાલોંકો ઔર આપસમેં મુલાકાત કરનેવાલોંકો ઔર ઉંન લોગોંકે લિયે જો મેરે હી લિયે અપના માલ ઔર સામાન ખર્ચ કરતે હૈં મેરી મુહબ્બત ઉંનકે લિયે વાજિબ હૈ.

(રિયાઝુસ્સાલિહીન મુઅત્તા ઈમામ માલિક રહ.)

(૮૫) હક તઆલાકી તરફસે અપને બંદાકો
મેહબૂબ રખનેકી અલામત

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) બયાન ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા હૈ કે અલ્લાહ તઆલાકા ફરમાન હૈ કે જિસ શખ્સને મેરે વલીસે દુશ્મની રખ્ખી, તો મેરા ઉસકે સાથ એ'લાને જંગ હૈ. ઔર જો મોમિન બંદા મેરી ફર્ઝ કી હુઈ ચીઝોંમેંસે

મેરી પસંદીદા ચીઝકો લેકર મેરી તરફ બળ્હતા હૈ, ઓર હમેશા નવાફિલકે ઝરીઆ મેરા તકરુબ હાસિલ કરતા રેહતા હૈ. યહાં તક કે મૈં ઉસ્સે મુહબ્બત કરને લગતા હૂં. યુનાંચે જબ મૈં ઉસ્કો દોસ્ત બના લેતા હૂં તો મૈં ઉસ્કે વો કાન બન જાતા હૂં, જિનકે ઝરીઆ વો સુનતા હૈ. ઓર ઉસ્કી વો નઝર હો જાતા હૂં જિસ્સે વો દેખતા હૈ. ઓર ઉસ્કે હાથ બન જાતા હૂં જિનસે વો પકળતા હૈ. ઓર ઉસ્કે પૈર બન જાતા હૂં જિનસે વો ચલતા હૈ. ઓર જબ વો મુઝસે માંગતા હૈ તો ઉસ્કો અતા કરતા હૂં. ઓર અગર વો મુઝસે પનાહ માંગતા હૈ તો ઉસ્કો મૈં પનાહ દે દેતા હૂં.

(રિયાઝુસ્સાલિહીન બરિવાયત બુખારી શરીફ)

(૮૬) ઝાહિરી હાલાત પર ઈન્સાની અહકામાતકા ફૈસલા

હઝરત જુન્દુબ ઈબ્ને અબ્દુલ્લાહ બયાન ફરમાતે હૈં કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને મુસલમાનોંકી એક ફૌજ મુશ્રિકીનકી જમાઅતસે લડનેકે લિયે ભેજી. યુનાંચે મુસલમાનોં ઓર કાફિરોંકા મુકાબલા હુવા. મુશ્રિકીનમેંસે એક શખ્સ ઈતના દિલેર થા કે મુસલમાનોંમેં જિસ કિસીકે મારનેકા ઈરાદા કરતા ઉસ્કો માર ડાલતા થા. ઈધર મુસલમાનોંમેંસે ભી એક શખ્સ મૌકા'કા મુન્તઝિર થા. ઓર હમ આપસમેં ચે કેહ રહે થે કે વો ઉસામા બિન ઝૈદ (રદિ.) હૈં. યુનાંચે જબ વો કાફિર ઉનકી તલવારકે નિશાને પર આયા તો ઉસને કલિમા લા ઈલાહ પળ્હના શુરૂ' કિયા. હઝરત ઉસામા (રદિ.) ને ઉસ્કો કતલ કર દિયા. ઓર કતલકી ખૂશખબરી દેનેવાલા નબીએ

કરીમ (સ.અ.વ.) કે પાસ પહોંચ્યા તો હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) ને ઉસ્સે કૈફિયત દરયાફત ફરમાઈ. યુનાંચે ઉસને પૂરી તરહ સૂરતે હાલકા તઝકિરા ક્રિયા ઔર ઉસકે સાથ ઉસ શખ્સકા વાકિઆ ભી બયાન ક્રિયા જિસકો હઝરત ઉસામા (રદિ.) ને કતલ ક્રિયા થા. તો હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને હઝરત ઉસામા (રદિ.) કો બુલાકર દરયાફત ફરમાયા કે તુમને ઉસે કયૂં કતલ ક્રિયા? ઉસ પર હઝરત ઉસામા (રદિ.) ને અર્જ ક્રિયા કે અય અલ્લાહકે રસૂલ (સ.અ.વ.)! ઉસ શખ્સને મુસલમાનોંમેં બળી ઘભરાહટ ફૈલા રખ્ખી થી. ઔર ફલાં ફલાં શખ્સકો કતલ ભી કર દિયા થા. કુછ લોગોંકે નામ ભી લેકર બતલાયા. યુનાંચે જબ મૈંને ઉસ પર હમલા ક્રિયા તો મુઝે તલવાર સોંતતે દેખકર લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ કેહને લગા. યે સુનકર રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને દરયાફત ફરમાયા કે કયા તુમને ઉસકો કતલ કર દિયા? હઝરત ઉસામા (રદિ.) ને અર્જ ક્રિયા જી હાં! ઉસ પર હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે જબ ક્રિયામતકા દિન હોગા તો તુમ ઉસકે લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહકા કયા જવાબ દોગે? હઝરત ઉસામા (રદિ.) ને અર્જ ક્રિયા કે યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.)! અલ્લાહ તઆલાસે મેરે લિયે ઈસ્તિઝ્ફાર ફરમાઈયે. યે સુનકર હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ફિર યેહી ફરમાયા. જબ ક્રિયામતકા દિન હોગા તો તુમ ઉસકે લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહકા કયા જવાબ દોગે? ઉસ પર આપને કુછ ઈઝાફા ફરમાએ બગૈર યેહી ઈરશાદ ફરમાયા કે જબ ક્રિયામતકા દિન હોગા તો તુમ ઉસકે કલિમાકા કયા જવાબ દોગે?

(રિયાઝુસ્સાલેહીન બારેવાયત મુસ્લિમ)

(૮૭) તકદીરકા ફૈસલા

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને મસઊદ (રદિ.) બયાન ફરમાતે હૈં કે હમસે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે તુમમેં હર એક શખ્સ અપની માં કે પેટમેં ચાલીસ રોઝ તક નુતફાકી સૂરતમેં રેહતા હૈ, ફિર ચાલીસ રોઝ તક અલકા (લોથળા) કી સૂરતમેં, ફિર ચાલીસ રોઝ તક ખૂનકી બોટી બના રેહતા હૈ. ઉસકે બા'દ એક ફરિશ્તા ભેજા જાતા હૈ જો ઉસમેં રૂહ ફૂંકતા હૈ, ઔર ઉસકો ચાર બાતેં લિખનેકા હુકમ હોતા હૈ, અવ્વલ ઉસકા રિઝક, દૂસરે ઉસકી ઉમર, તીસરે ઉસકા નેકબખ્ત યા બદબખ્ત હોના. કસમ હૈ ઉસ ઝાતકી જિસકે સિવા કોઈ મા'બૂદ નહીં હૈ કે તુમમેં બા'ઝ લોગ જન્નતવાલોંકેસે અમલ કરતે હૈં. યહાં તક કે ઉસ અમલ કરનેવાલે ઔર જન્નતમેં એક હાથસે ઝિયાદા ફાસલા નહીં રેહતા કે અચાનક તકદીરકા લિખ્ખા ગાલિબ આતા હૈ ઔર વો દોઝખિયોં જૈસે અમલ કરને લગતા હૈ. ઔર દોઝખમેં દાખિલ હો જાતા હૈ. ઔર બા'ઝ લોગ તુમમેંસે ઐસે હૈં કે વો દોઝખિયોંકેસે કામ કરતે રેહતે હૈં. યહાં તક કે ઉસમેં ઔર દોઝખમેં એક હાથસે ઝિયાદા ફાસલા નહીં રેહતા કે અચાનક તકદીરકા લિખ્ખા ગાલિબ આતા હૈ. ઔર વો જન્નતીયોં જૈસા કામ કરને લગતા હૈ ઔર જન્નતમેં દાખિલ હો જાતા હૈ.

(બુખારી ઔર મુસ્લિમ, બહવાલા રિયાઝુસ્સાલિહીન)

(૮૮) રહમતકી તકસીમ

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) ઈરશાદ ફરમાતે હૈં કે મૈને

રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કો ઈરશાદ ફરમાતે સુના હૈ કે અલ્લાહ તઆલાને રહમતકે સો હિસ્સે બનાએ હૈં. જિસમેં અપને પાસ નિન્નાનવેં હિસ્સે રોક રખ્ખે હૈં. ઔર એક હિસ્સા ઝમીન પર ઉતારા હૈ, ઉસી હિસ્સેમેંસે મખ્લૂક આપસમેં એક દૂસરે પર રહમ કરતી હૈ. હતા કે ચોપાએ (જાનવર) ભી અપને બચ્ચેકે ઉપરસે પૈર ઉઠા લેતા હૈ તાકે ઉસકો તકલીફ ન પહોંચે. ઔર એક રિવાયતમેં ઈસ તરહ બયાન કિયા હૈ કે અલ્લાહ તઆલાકી સો રહમતોંમેંસે એક રહમત તો જિન્નાત ઔર ઈન્સાન જાનવર ઔર કીળોં મકોળોંકે લિયે ઉતારી. જિસકી વજહસે એક દૂસરે પર મહેરબાની ઔર આપસમેં રહમ ઔર મુહબ્બત કરતે હૈં, હતાકે વેહશી જાનવર ભી અપને બચ્ચોંસે પ્યાર કરતે હૈં. ઔર નિન્નાનવેં રહમતેં આખિરત કે લિયે બયા રખ્ખી હૈં જિનસે કિયામતકે દિન અપને બંદોં પર મહેરબાની ફરમાએગા.

(રિયાઝુસ્સાલિહીન)

(૮૯) બંદેકી તૌબા હક તઆલાકી મગ્ફિરત

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) ને નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) સે અલ્લાહ તઆલાકા યે ઈરશાદ નકલ ફરમાયા હૈ કે જબ કોઈ બંદા ગુનાહ કર લેતા હૈ ઔર ફિર કેહતા હૈ કે અય મેરે પરવરદિગાર! મેરા કુસૂર મઆફ ફરમા દે, તો અલ્લાહ તઆલા ઈરશાદ ફરમાતા હૈ. મેરે બંદેને ગુનાહ કરકે યે સમઝા કે ઉસકા કોઈ પરવરદિગાર હૈ જો ગુનાહકો મઆફ ભી કર સકતા હૈ ઔર ઉસ પર પકડ ભી. ફિર દો બારહ ગુનાહ કરકે અર્જ કરતા હૈ કે

અય મેરે પરવરદિગાર! મેરે ગુનાહકો મઆફ કર દે. તો અલ્લાહ તઆલા ઈરશાદ ફરમાતા હૈ કે મેરે બંદેને ગુનાહ કરકે યે સમજા કે ઉસકા કોઈ એસા પરવરદિગાર હૈ કે ગુનાહકો મઆફ ભી કર સકતા હૈ. ઓર ઉસ પર પકડ ભી કર સકતા હૈ, પસ મૈને અપને બંદેકી મગ્ફિરત કર દી. અબ જો યાહે વો કરતા રહે.

(રિયાઝુસ્સાલિહીન)

(૯૦) ખુદાકી શાને મગ્ફિરત

હઝરત અનસ ઈબ્ને માલિક (રદિ.) કા બયાન હૈ કે મૈને રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કો ઈરશાદ ફરમાતે સુના હૈ કે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ અય ઈબ્ને આદમ! જબ તક ભી તૂ મુઝસે માંગતા રહેગા ઓર મઆફીકી ઉમ્મીદ રખેગા તો મૈં તુજે મઆફ કરતા રહૂંગા. યાહે તૂને કુછ હી કિયા હો. ઓર મુઝે ઝરા ઉસકી પરવા ન હોગી. અય ઈબ્ને આદમ! અગર તેરે ગુનાહ આસમાન તક ભી પહોંચ જાએ ફિર તૂ મુઝસે મઆફી માંગેગા તબ ભી મૈં તુજે બખ્શ દૂંગા, અય ઈબ્ને આદમ! અગર તૂ તમામ રૂએ ઝમીનકે ગુનાહ લેકર મેરે પાસ હાઝિર હો બશર્તકે તૂને શિર્ક ન કિયા હો તો ઝમીન ભર મઆફી લેકર તેરે લિયે મૌજૂદ રહૂંગા.

(તિરમિઝી, રિયાઝુસ્સાલિહીન)

(૯૧) દુનિયાકી હકીકત

હઝરત જાબિર ઈબ્ને અબ્દુલ્લાહ (રદિ.) ફરમાતે હૈં કે હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) બાઝારમેંસે ગુઝર રહે થે. ઓર

સહાબએ કિરામ (રદિ.) દોનૂં જાનિબ આપકે સાથ થે. ઈત્તિફાકન બકરીકે એક મુરદા બચ્ચેકે પાસસે આપકા ગુઝર હુવા જિસકે દોનૂં કાન કટે હુએ થે. આપને ઉસકા કાન પકળકર ફરમાયા. કયા તુમસે કોઈ શખ્સ પસંદ કરતા હૈ કે બકરીકા યે મુરદાર બચ્ચા સિફ એક દિરહમમેં ખરીદ લે? તો સહાબા (રદિ.) ને અર્ઝ કિયા હમેં તો યે કિસી ચીઝકે બદલેમેં ભી પસંદ નહીં. આખિર હમ ઉસે કરેંગે કયા? તો ફિર આપને ઈરશાદ ફરમાયા. અચ્છા યે ભી પસંદ કરતે હો કે તુમકો યે મુફત દે દિયા જાએ? ઉસ પર સહાબા (રદિ.) ને અર્ઝ કિયા કે ખુદાકી કસમ, અગર યે જિંદા ભી હોતા તબ ભી તો ઐબદાર થા. કયૂંકે ઉસકે કાન કટે હુએ હૈં. ઔર અબ જબકે યે મુરદા હૈ તો ઉસકા હો હી કયા સકતા હૈ. ઉસ પર હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે ખુદાકી કસમ! યે દુનિયા અલ્લાહકે નઝદીક ઈસ્સે ભી જિયાદા ઝલીલ હૈ જિતના કે તુમહારી નઝરમેં યે મુરદાર બચ્ચા.

(મુસ્લિમ બરિવાયત રિયાઝુસ્સાલિહીન)

(૯૨) માલ ઔર દૌલતસે બે રગબતી

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) ને રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) સે સુના હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે અગર મેરે પાસ ઉહદ પહાળકે બરાબર ભી સોના હો તો મુઝે ઉસ પર ખૂશી હોગી કે તીન રાતેં ન ગુઝરને પાએં કે મેરે પાસ ઉસમેંસે કુછ બાકી ન રહે. સિવાએ ઈતને માલકે જિસકો મેં કર્ઝકી અદાયગીકે લિયે રોકે રહું.

(બુખારી, મુસ્લિમ, રિયાઝુસ્સાલિહીન)

(૯૩) રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ઔર સહાબએ કિરામ (રદિ.) કી મુતવક્કિલાના ઝિંદગી

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) સે રિવાયત હૈ કે ઉનહોંને ઈરશાદ ફરમાયા કે કસમ હૈ ઉસ પરવરદિગારકી જિસકે સિવા કોઈ મા'બૂદ નહીં કે ઐસા વકત ભી મુઝ પર ગુઝરા હૈ કે ભૂકકી વજહસે અપના પેટ મૈં ઝમીન પર લગા દેતા થા. ઔર કભી ઐસા ભી હોતા થા કે ભૂકકી સખ્તીસે કોઈ પથર પેટ પર બાંધ લેતા થા. એક રોઝ મૈં રાસ્તાકે કિનારે બૈઠા હુવા થા કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કા ઉધરસે ગુઝર હુવા તો હુઝૂર (સ.અ.વ.) મુઝે દેખકર મુસકુરાએ, ઔર મેરે ચેહરેકો દેખકર હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને મેરી હાલતકા અંદાજા ફરમા લિયા. ફિર ઈરશાદ ફરમાયા કે અય અબૂ હુરૈરહ (રદિ.)! મૈંને અર્ઝ કિયા કે અય અલ્લાહકે રસૂલ (સ.અ.વ.) મૈં હાઝિર હૂં. આપને ઈરશાદ ફરમાયા કે આઓ મેરે સાથ ચલો. યે ફરમાકર આપ ચલને લગે ઔર મૈં ભી આપકે પીછે ચલ દિયા, ઘર પર પહોંચકર અંદર આનેકી ઈજાઝત લેકર મુઝે ભી અંદર બુલા લિયા. યુનાંચે જબ મૈં અંદર દાખિલ હુવા તો કયા દેખતા હૂં કે વહાં એક દૂધકા પ્યાલા ભરા હુવા રખ્યા હૈ. હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને દરયાફત ફરમાયા કે યે દૂધ કહાંસે આયા હૈ? તો ઘરવાલોંને બતલાયા કે હુઝૂર ફલાં શખ્સ યા ફલાં ઔરતને આપકે લિયે તોહફા ભેજા હૈ. યે સુનકર હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે અબૂ હુરૈરહ (રદિ.)! મૈંને અર્ઝ કિયા કે અય અલ્લાહકે રસૂલ (સ.અ.વ.)! મૈં હાઝિર હૂં. તો ઈરશાદ ફરમાયા કે જાઓ, અહલે

સુફ્ફાકો બુલા લાઓ. હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) ફરમાતે હૈં કે યે અહલે સુફ્ફા મુસલમાનોંકે મેહમાન થે. ન ઉનકા કોઈ ઘર થા ન દર, ન માલ ન ઝર, ન કોઈ દોસ્ત ન આશના જિસકે ઘર જાકર વો રેહતે. યુનાંચે જબ હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) કે પાસ સદકાકી કોઈ ચીઝ આતી તો ઉનકે પાસ ભેજ દિયા કરતે થે ઔર ખૂદ ઉસમેંસે કુછ નહીં ખાતે થે. ઔર અગર તોહફકે તૌર પર કોઈ ચીઝ આતી તો ઉનકો ભી બુલા લેતે. ઔર ખૂદ ભી ખાતે. મગર આપકા ઉસ વક્ત અસહાબે સુફ્ફાકો બુલવાના મુઝ પર બળા ભારી ગુઝરા. ઔર મૈંને સોચા કે આખિર યે દૂધ હૈ કિતના સા, જો અસહાબે સુફ્ફાકો કાફી હોગા. ઉસકા તો મૈં હી ઝિયાદા હકદાર થા કે ઉસમેંસે કુછ પી લેતા તો મુઝમેં કુછ કુવ્વત મેહસૂસ હોને લગતી. અગર અસહાબે સુફ્ફા આ ગએ ઔર હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને મુઝ હીકો હુકમ દિયા કે ઉનકો દૂધ પિલાઓ. જબ વો પીના શુરૂ કરેંગે તો ઉસકી ઉમ્મીદ નહીં કે આખિરમેં મુઝે ભી કુછ મિલ સકે. મગર કરતા તો કયા કરતા, આખિર અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકા હુકમ માને બગૈર તો કોઈ ચારા નહીં. યુનાંચે મૈં અસહાબે સુફ્ફાકી ખિદમતમેં હાઝિર હુવા ઔર ઉનકો બુલા લાયા. પસ જબ હાઝિર હોકર ઉનહોંને અંદર આનેકી ઈજાઝત ચાહી તો હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઉનકો ઈજાઝત દે દી. ઔર વો સબકે સબ મકાનમેં દાખિલ હોકર અપની અપની જગહ પર બૈઠ ગએ. તો હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે અબૂ હુરૈરહ! મૈંને અર્ઝ કિયા જી હુઝૂર (સ.અ.વ.)! તો ફરમાયા દૂધકા પ્યાલા લેકર ઉનકો પિલાના શુરૂ કરો. તો મૈંને પ્યાલા લેકર ઉનમેંસે એક એક શખ્સકો દેના શુરૂ કિયા. વો સૈર હોકર દૂધ પી લેતા ઔર પ્યાલા મુઝકો વાપસ કરતા

રહા તો મੈં દૂસરેકો દે દેતા થા. પસ વો ભી ખૂબ સૈર હોકર દૂધ પી લેતા ઓર પ્યાલા મુઝકો વાપસ કર દેતા. હતાકે આબિરમેં વો પ્યાલા નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં પહોંચા. જબકે અસહાબે સુફફા સબકે સબ સૈર હો ચુકે થે. તો હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને પ્યાલા અપને દસ્તે મુબારકમેં લેકર મેરી તરફ નઝર ઉઠાકર તબસ્સુમ ફરમાયા ઓર ઈરશાદ ફરમાને લગે, અબૂ હુરૈરહ. મૈંને અર્ઝ ક્રિયા જી! તો હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા અબ તો બસ મૈં ઓર તુમ હી બાકી રેહ ગએ. મૈંને અર્ઝ ક્રિયા હુઝૂર બિલકુલ દુરસ્ત હૈ. તો હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે અચ્છા અબ બૈઠકર દૂધ પી લો. ચુનાંચે (અબ કુછ મેરે દમમેં દમ આયા) ઓર મૈંને દૂધ પીના શુરૂ ક્રિયા. હુઝૂરને ઈરશાદ ફરમાયા ઓર પિયો. મૈંને ઓર પિયા ઓર આપ બરાબર યેહી ફરમાતે રહે કે ઓર પિયો, યહાં તક કે મૈંને અર્ઝ ક્રિયા કે નહીં, કસમ હૈ ઉસ ઝાતકી જિસને આપકો સચ્ચા રસૂલ બનાકર ભેજા હૈ. અબ તો મેરે પેટમેં બિલકુલ ગુન્જાઈશ નહીં રહી. તો આપને ઈરશાદ ફરમાયા : અચ્છા તો અબ પ્યાલા મુઝકો દે દો. મૈંને આપકો પ્યાલા દે દિયા તો આપને અલ્લાહકા શુક્ર અદા ક્રિયા ઓર બિસ્મિલ્લાહ પઞહકર વો બચા હુવા દૂધ પી લિયા.

(બુખારી-રિયાઝુસ્સાલિહીન)

(૮૪) અંબર મછલીકા બયાન

હઝરત જાબિર ઈબ્ને અબ્દુલ્લાહ (રદિ.) બયાન ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને હમકો હઝરત અબૂ ઉબૈદા (રદિ.) કી ઈમામતમેં કુરૈશકે સામાનકા કાફલા લૂટનેકે લિયે રવાના ફરમાયા

और अक बोरी छुवारे रास्तेमें जानेके लिये अता फरमा दिये. उसके अलावा उमारे पास और कुछ न था. उजरत अबू उबैदा (र.दि.) अक छुवारा (दिन भरमें) उमको दिया करते थे. किसीने दरयाईत किया के आभिर उसका तुम क्या करते थे? तो फरमाया के बन्नेकी तरह उम उसको यूँसे रेलते थे. फिर पानी पी लेते थे. तो वो छुवारा उस दिन रात तकके लिये उमें किफायत करता था. और अपनी लाठियोंसे दरपत्तोंके पत्ते जाणकर उनको पानीमें भिगोकर भा लिया करते थे. इसी तरह उम समंदरके किनारे पलोंय गये. और ईत्तिफाकन सालिल पर रेतके बणे लम्बे टीलेकी तरह कोई चीज पणी दुई दिबाई दी, युनांये जब उम वहां आये तो क्या देखते हैं के अक बणा जानवर पणा है. जिसको अंबर मछली कहा जाता है. उजरत अबू उबैदा (र.दि.) ने फरमाया ये मुरदार है उसका जाना जाईज नहीं. फिर ईरशाह फरमाया के नहीं उम तो रसूलुल्लाह (स.अ.व.) के भेजे दुअे हैं. अल्लाहकी राहमें निकले हैं और उम और तुम जाने पीनेके सामानसे मजबूर हो चुके हैं. लिहाजा तुमहारे लिये ये हराम नहीं है. तुम उसको भा सकते हो. युनांये अक महीना तक उम वहां ठहरे रहे. उम सबकी ता'दाह तीन सो थी. उम सब उसको भाकर मोटे हो गये. और उमें अच्छी तरह याद है के मशक भर भरकर उस जानवरकी आंभोंके छलकासे उम रोगन (तेल) निकाला करते थे. और बैलके बराबर उमने उसके टुकणे कर लिये थे. अक भरतभा उजरत अबू उबैदा (र.दि.) ने उममेंसे तेरह आदमियोंको साथ लेकर उसकी अक पसलीको बणा किया और अक बणे गिटको उस पर कजावा वगैरह रजकर उस पसलीके नीचेसे गुजार दिया, आभिरकार उम उस

ગોશ્તકે ઉબાલે હુએ ટુકળે ઝાદે રાહકે લિયે સાથ લેકર જબ મદીના પહોંચે ઔર રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હોકર ઉસકા તઝકિરા કિયા તો હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે વો અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે ઐસા રિઝક થા જિસકો અલ્લાહ તઆલાને તુમહારે લિયે પૈદા કિયા થા. અગર ઉસકા કુછ ગોશ્ત તુમહારે પાસ બાકી હો તો હમેં ભી ખિલાઓ, યુનાંચે હમને બકિયા ગોશ્ત રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં પેશ કર દિયા. ઔર હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઉસમેંસે તનાવુલ ફરમાયા.

(મુસ્લિમ અઝ રિયાઝુસ્સાલિહીન)

(૯૫) ગઝવએ ખંદકકા બયાન

હઝરત જાબિર (રદિ.) ફરમાતે હૈં કે હમ ગઝવએ અહઝાબમેં ખંદક ખોદ રહે થે કે એક સપ્ત પથર નિકલ આયા. જબ વો હમમેંસે કિસીસે ન ટૂટ સકા તો સહાબએ કિરામ (રદિ.) ને આં હઝરત (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હોકર અર્ઝ કિયા કે એક સપ્ત પથર ખંદકકે અંદરસે નિકલ આયા હૈ. આપ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે મૈં ખૂદ ખંદકમેં ઉતરકર દેખૂંગા. ફિર આપ બળે હુએ તો આપકે પેટ પર પથર બંધા હુવા થા. ઔર તીન દિનસે હમારી યે હાલત થી કે હમને કિસી ચીઝકા મઝા તક ન ચખ્યા થા. યુનાંચે નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને કુદાલ હાથમેં લેકર જબ પથર પર ઝરબ લગાઈ તો સપ્ત પથર ટૂટકર રેત બન ગયા. હઝરત જાબિર (રદિ.) ફરમાતે હૈં કે મૈંને અર્ઝ કિયા, યા રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.)! મુઝકો ઘર તક જાનેકી ઈજાઝત ફરમા દીજિયે. પસ ઘર આકર મૈંને અપની બીવીસે કહા કે મૈંને આં હઝરત

(સ.અ.વ.) કો એસી હાલતમેં દેખા હૈ કે જિસકે મુતઅલ્લિક મુઝસે સબર નહીં હો સકતા. કયા તેરે પાસ કુછ હૈ? તો ઉનકી બીવીને જવાબ દિયા કે હાં મેરે પાસ કુછ જવ ઓર એક બકરીકા બચ્ચા હૈ. યુનાંચે મૈને બકરીકે બચ્ચેકો ઝબહ ક્રિયા ઓર જવકો પીસા ઓર હમને ગોશ્તકો હાંડીમેં ડાલ દિયા. ફિર મૈં નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હુવા. ઈસ હાલતમેં કે આટા રોટી પકાનેકે કાબિલ હો ગયા થા. ઓર હાંડી ચુલ્હે પર પક ચુકનેકે કરીબ. મૈને અઝ ક્રિયા અય અલ્લાહકે રસૂલ (સ.અ.વ.)! મેરે પાસ કુછ ખાના તૈયાર હૈ, આપ ઓર એક યા દો આદમી ઓર આપકે સાથ ચલેં. આપને દરયાફત ફરમાયા આખિર ઉસકી મિકદાર કયા હૈ? તો મૈને આપકો બતા દિયા. યે સુનકર આપને ઈરશાદ ફરમાયા વો બહોત હૈ. ઓર અચ્છા હૈ. અપની બીવીસે જાકર કેહ દો કે હાંડી કો ચુલ્હેસે ન ઉતારે. ઓર જબ તક મૈં ન આ જાઉં તન્નૂરસે ભી રોટી ન નિકાલે. ફિર આપને ઈરશાદ ફરમાયા ઉઠો સબકે સબ ખળે હો જાઓ! યુનાંચે મુહાજિરીન ઓર અન્સાર સબ ખળે હો ગએ. ઓર મૈને અપની બીવીકે પાસ આકર ઉસસે કહા, તુઝ પર ખુદાકી રહમત નાઝિલ હો, રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ઓર અન્સાર ઓર મુહાજિરીન ઓર જો હઝરાત ઉનકે સાથ હૈં સબકે સબ આ રહે હૈં. વો બોલી કે આપસે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ખાનેકે મુતઅલ્લિક દરયાફત ફરમા લિયા હૈ? મૈને કહા હાં! આપને ઈરશાદ ફરમાયા કે ચલો અંદર ચલો મગર ભીડ ન કરના, ફિર આપ રોટી તોડ તોડકર ઉસ પર ગોશ્ત ડાલને લગે. ઓર હાંડી ઓર તન્નૂરકો જબ ઉસસે લેતે તો ઉસકો ઢક દેતે થે. ઓર જો કુછ લેતે અપને અસહાબકે આગે કર દેતે થે. યુનાંચે ઉસી તરહ આપ બરાબર રોટી તોડતે રહે

ઔર ઉસ પર સાલન ડાલતે રહે યહાં તક કે સબને પેટ ભર લિયા ઔર ખાના ફિર ભી બચ રહા તો હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) ને હઝરત જાબિર (રદિ.) કી બીવીસે ઈરશાદ ફરમાયા કે તુમ ભી ખાઓ ઔર દૂસરે લોગોંકો હદિયા ભી દો. કયૂંકે લોગોંકો ભૂક લગી હૈ.

(બુખારી, મુસ્લિમ બરિવાયત રિયાઝુસ્સાલિહીન)

(૯૬) સદકા ઔર ખૈરાતસે કમી નહીં હોતી

હઝરત અબૂ કઅબ (રદિ.) ઉમર બિન સઅદ અગારી (રદિ.) ફરમાતે હૈં કે ઉનહોંને રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કો ઈરશાદ ફરમાતે સુના હૈ કે તીન ચીઝેં ઐસી હૈં કે જિન પર મૈં કસમ ખાતા હૂં ઔર તુમસે એક ઐસી બાત કેહતા હૂં જિસકો તુમ ખૂબ મેહફૂઝ કર લો. કિસી બંદાકા માલ સદકા ઔર ખૈરાતસે કમ નહીં હોતા. ઔર કોઈ ઈન્સાન કિસી કિસમકા ઝુલ્મ નહીં કિયા જાતા કે વો ઉસ પર સબર કરતા હૈ મગર યે કે અલ્લાહ તઆલા ઉસકી ઈઝ્ઝતકો ઔર બખ્ષા દેતા હૈ, ઔર જો શખ્સ સવાલકા દરવાઝા ખોલ દેતા હૈ યા ઉસી જૈસી ઔર કોઈ બાત ફરમાઈ. ઔર મૈં તુમસે એક બાત કેહતા હૂં. ઉસકો અચ્છી તરહ યાદ રખના. ઈરશાદ ફરમાયા કે દુનિયા ચાર શખ્સોંકે લિયે હૈ. એક તો વોં બંદા હૈ જિસકો અલ્લાહ તઆલાને માલ ભી દિયા હો ઔર ઈલ્મ ભી ઔર વો ઈસ બારેમં અપને રબસે ડરતા ભી હો ઔર સિલા રહમી ભી કરતા હો. ઔર ઉસમં ખુદાકા હક ભી પેહચાનતા હો, પસ ઐસે શખ્સકા મરતબા સબસે અફઝલ હૈ. દૂસરા વો શખ્સ હૈ કે અલ્લાહ તઆલાને ઉસકો ઈલ્મ તો અતા

ફરમાયા, મગર માલ નહીં દિયા, મગર વો અપની નિચ્ચતકા સચ્ચા હૈ ઓર કેહતા હૈ કે અગર મેરે પાસ ભી માલ હોતા તો મૈં ફલાં શખ્સ જૈસે અમલ કરતા ઓર યેહી ઉસકી નિચ્ચત ભી હો તો યે દોનૂં સવાબમેં બરાબર હૈં. ઓર તીસરા વો શખ્સ હૈ જિસકો અલ્લાહ તઆલાને માલ તો અતા ફરમાયા મગર ઈલ્મસે નહીં નવાઝા, ઓર અપને માલમેં ઈલ્મકે બગૈર ગડબડ કરતા રેહતા હૈ. ન ઈસ બારેમેં ખુદાસે ડરતા હૈ ઓર ન હી સિલા રહમી કરતા હૈ. ઓર ઈસ માલમેં અલ્લાહકે હકકો ભી નહીં પેહચાનતા. તો વો શખ્સ બદ તરીન મરતબા વાલા હૈ. ચોથા વો શખ્સ હૈ જિસકો અલ્લાહ તઆલાને ન માલ હી દિયા ઓર ન ઈલ્મ, ઓર વો કેહતા હૈ કે અગર મેરે પાસ ભી માલ હોતા તો મૈં ભી ઉસમેં ફલાં શખ્સ જૈસે અમલ કરતા. ઓર ઉસકકી નિચ્ચત ભી વોહી હૈ. તો યે દોનૂં ગુનાહમેં બરાબર હૈં. (તિરમિઝી, બરિવાયત રિયાઝુસ્સાલિહીન)

**(૮૭) હુઝૂર (સ.અ.વ.) કે મેહમાનકે
લિયે એક અન્સારીકા ઈસાર!**

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) કા બયાન હૈ કે એક શખ્સને રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હોકર અર્ઝ કિયા કે હુઝૂર મુઝે સખ્ત ભૂખ લગી હૈ. આપને અપની બીવીયોંમેંસે કિસીકે યહાં મા'લૂમ કરનેકે લિયે કિસીકો ભેજા, તો જવાબ મિલા કે ઉસ ઝાતકી કસમ જિસને આપકો હકકે સાથ મબઊસ ફરમાયા હૈ હમારે પાસ સિવાએ પાંનીકે ઓર કુછ નહીં હૈ. ઉસકે બા'દ આપને કિસી દૂસરી બીવીકે પાસ મા'લૂમ કરાયા તો વહાંસે ભી યેહી જવાબ મિલા.

યહાં તકકે બીવીયોંકી તરફસે યેહી જવાબ મિલા કે ઉસ ઝાતકી કસમ જિસને આપકો હકકે સાથ મબઊસ ફરમાયા હૈ. હમારે પાસ તો પાનીકે સિવા કુછ ભી નહીં. તો ફિર હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને સહાબા (રદિ.) સે દરયાફત ફરમાયા કે આજ રાતકો કૌન ઉસકી મેહમાની કરેગા? યે સુનકર એક અન્સારીને જવાબમેં અર્ઝ કિયા કે હુઝૂર! મેં યે ખિદમત અંજામ દૂંગા. ઔર ફિર ઉસ મેહમાનકો વો અન્સારી અપને સાથ લે ગએ. ઔર અપની બીવીસે કહા કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે મેહમાનકી અચ્છી તરહ મદદરાત ઔર તા'ઝીમ કરના. ઔર એક રિવાયતમેં હૈ કે ઈસ અન્સારીને અપની બીવીસે મા'લૂમ કિયા કે તુમહારે પાસ કુછ હૈ? તો ઉસને જવાબ દિયા કે સિર્ફ બચ્ચોંકે ખાનેકે લાઈક હૈ. ઉસ પર અન્સારી સાહબને બીવીસે કહા કે બચ્ચોંકો કિસી ચીઝસે બેહલા લો ઔર જબ વો શામકો ખાના માંગેં તો બેહલાકર સુલા દો. ઔર હમારે મેહમાનકે સામને ખાના આ જાએ તો ચિરાગ ગુલ કર દેના તાકે વો યે સમઝે કે હમ ભી ખાના ખા રહે હેં. ચુનાંચે સંબ ખાના ખાને બૈઠ ગએ. ઔર મેહમાનને ખાના ખા લિયા મગર ઉન દોનૂંને રાત ભૂકે રેહકર ગુઝાર દી. ઔર સુબહકો જબ વો નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતે બાબરકતમેં હાઝિર હૂએ તો હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે તુમ દોનૂંકે રાતકે મેહમાનકે સુલૂક પર અલ્લાહ તઆલાને ઈઝહારે ખૂશનૂદી ફરમાયા હૈ.

(બુખારી, મુસ્લિમ બરિવાયત રિયાઝુસ્સાલિહીન)

(૯૮) દુન્યવી ઝિંદગીકી મિસાલ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ (રદિ.) કા બયાન હૈ કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને એક યોગોશા (ચાર કોનેવાલા) ખત

ખીંચા ઓર ઉસકે બીયમેં એક એસી લકીર ખીંચી જો ઉસે બાહિર નિકલી હુઈ થી. ઓર ઉસ બીયવાલી લકરીકે અતરાફમેં છોટી છોટી ચંદ ઓર લકીરેં ખીંચી. ફિર ઈરશાદ ફરમાયા કે યે દરમિયાની ખત તો ઈન્સાન હૈ. ઓર જો ઉસકો ચારોં તરફસે ઘેરે હુએ હૈ વો ઉસકી મૌત હૈ. ઓર બાહિર નિકલા હુવા ખત ઈન્સાનકી ઉમ્મીદેં હૈ. ઓર દોનૂં તરફ છોટે છોટે ખુતૂત ઈન્સાનકો પેશ આનેવાલે હવાદિસાત હૈ. અગર એકસે બચ નિકલતા હૈ તો દૂસરા ઉસકો આ દબોચતા હૈ. ઓર અગર ઉસે ભી છુટકારા મિલ ગયા તો તીસરા ઉસકો સતાને લગતા હૈ. (મગર મૌત તક ભી ઈન્સાનકી ઉમ્મીદેં પૂરી નહીં હોને પાતી)

(૯૯) દુરુદ શરીફકી ફઝીલત

હઝરત ઉબય બિન કઅબ (રદિ.) કા બયાન હૈ કે એક તિહાઈ રાત ગએ હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) ઉઠકર યે ઈરશાદ ફરમાયા કરતે થે કે લોગો! ખુદાકો યાદ કરો. કયૂંકે નફખએ રોટી આપકા ઓર નફખએ સાનિયા ઉસકે પીછે આ રહા હૈ. મૌત અપને અંદર કયા કુછ લાઈ હૈ. મૌતકા મઝા ચખના ઝરૂર હૈ. યુ સુનકર મૈને અર્ઝ કિયા. હુઝૂર (સ.અ.વ.)! મૈં આપ પર બહોત ઝિયાદા દુરુદ ભેજતા હૂં. ફરમાયા કિસ કદર દુરુદ આપ પર ભેજા કરૂં? આપને ઈરશાદ ફરમાયા જિસ કદર ચાહો. મૈને અર્ઝ કિયા કે એક ચોથાઈ વકતમેં? તો આપને ફરમાયા જિસ કદર ચાહો. અગર દુરુદ ઝિયાદા ભેજોગે તો તુમહારે હી લિયે બેહતર હોગા. ફિર મૈન અર્ઝ કિયા અચ્છા આધા વકત? આપને ઈરશાદ ફરમાયા જિસ કદર

ચાહો. અગર તુમ ઝિયાદા દુરુદ ભેજોગે તો તુમહારા હી ફાઈદા હોગા. મૈને અર્ઝ કિયા અચ્છા તો દો તિહાઈ વક્ત ઉસકે લિયે મુકર્રર કર લૂં? હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા જિસ કદર તુમ ચાહો, અગર ઝિયાદતી કરોગે તુમહારા હી ફાઈદા હૈ. મૈને અર્ઝ કિયા કે અચ્છા તમામ વક્ત દુરુદકે લિયે વફક કર દૂં? આપને ઈરશાદ ફરમાયા કે તબ તો તુમ ગમોંસે નજાત પા લોગે. ઔર તેરે ગુનાહ ભી સબકે સબ બખ્શ દિયે જાએંગે.

(તિરમિઝી બરિવાયત રિયાઝુસ્સાલિહીન)

(૧૦૦) મકબૂલિયતે દુઆકા વક્ત

હઝરત અબૂ ઉમામહ (રદિ.) ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) સે મા'લૂમ કિયા ગયા કે કૌનસી દુઆ ઝિયાદા સુની જાતી હૈ? તો આપને ઈરશાદ ફરમાયા કે આખિર રાત ઔર ફર્જ નમાઝોંકે બા'દકી દુઆ ઝિયાદા સુની જાતી હૈ.

(તિરમિઝી, બરિવાયત રિયાઝુસ્સાલિહીન)

(૧૦૧) ફઝાઈલે દુરુદ શરીફ

ઈમામ ઈસ્માઈલ ઈબ્ને ઈબ્રાહીમ મદની (રહ.) ને જો ઈમામ શાફઈ (રહ.) કે બહે શાગિદોંમૈંસે રૌઝતુલ અહબાબમૈં બયાન કિયા હૈ કે મૈને ઈમામ શાફઈ (રહ.) કો ઈન્તિકાલકે બા'દ ખ્વાબમૈં દેખા. ઔર દરયાફત કિયા કે અલ્લાહ તઆલાને આપકે સાથ ક્યા મઆમલા ફરમાયા? તો ઉનહોંને બતલાયા કે અલ્લાહ તઆલાને મુઝે બખ્શ દિયા. ઔર હુકમ ફરમાયા કે મુઝકો તા'ઝીમ ઔર એહતિરામકે

સાથ બેહિશ્તમેં લે જાએ. ઔર યે સબ કુછ ઉસ એક દુરુદ શરીફકી બરકત હૈ જિસકો મૈં પળ્હા કરતા થા. મૈંને મા'લૂમ ક્રિયા કે આખિર વો કૌનસા દુરુદ હૈ? તો ઈરશાદ ફરમાયા વો દુરુદ યે હૈ :-

અલ્લાહુમ્મદ સલ્લિ અલા મુહમ્મદિન્ કુલ્લમા ઝકરહૂઝ્ઝ ઝાકિરૂન વકુલ્લમા ગફલ અન્ ઝિક્રિહિલ્ ગાફિલૂન.

(ફઝાઈલે દુરુદ શરીફ)

અય અલ્લાહ! તૂ મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) પર અપની રહમત નાઝિલ ફરમા જો તમામ ઝાકિરીન ઝિક્રે ઈલાહી કરતે હૈં ઔર તમામ ગાફિલીન જો ઝિક્રે ઈલાહીસે ગફલત કરતે હૈં. ઉનકે બરાબર.

(૧૦૨) દરુદ તુન્જનાસે રૂબતે જહાઝકી નજાત

ઈબ્ને ફાકેહાની (રહ.) કી કિતાબ ફખરે મુનીરસે મનાહિજુલ હસનાતમેં નકલ ક્રિયા હૈ કે એક નેક બુઝુર્ગ મૂસા હઝીર (રહ.) ને અપના એક વાકિઆ મુઝસે નકલ ક્રિયા હૈ કે એક મરતબા એક જહાઝ રૂબના શુર' હુવા જિસમેં ખૂદ મૈં ભી મૌજૂદ થા. મુઝે ઉસ વકત કુછ ગુનૂદગી (ઉંઘ) સી મા'લૂમ હુઈ. ઔર એસી હાલતમેં રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને મુઝે યે દુરુદ તા'લીમ ફરમાકર ઈરશાદ ફરમાયા કે જહાઝવાલે એક હઝાર મરતબા ઈસ દરુદકો પળ્હે. યુનાંયે અભી તીનસો બાર હી પર નૌબાત પહોંચી થી કે જહાઝને નજાત પાઈ. વો દુરુદ યે હૈ :-

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિન્ સલાતન્ તુન્જના બિહા મિન્ જમીઈલ્ અહવાલિ વલ્આફાતિ વ તકઝી લના બિહા મિન્ જમીઈલ્ હાજાતિ વ તુતહિહરના બિહા મિન્

જમીઈસ્સચિઆતિ વતર્ફઅના બિહા ઈન્દક અઅલદારજાતિ વ
તુબલ્લિગના બિહા અક્સલ્ગાયાતિ મિન્ જમીઈલ્ ખૈરાતિ ફીલ્
હયાતિ વ બઅદ્દલ્મમાતિ. ઈન્નક અલા કુલ્લિ શૈઈન્ કદીર.

(ફઝાઈલે દુરૂદ શરીફ)

અય અલ્લાહ! દુરૂદ ભેજ ઉપર સરદાર હમારે મુહમ્મદ
(સ.અ.વ.) પર, રહમત હો, નજાત હાસિલ કરતે હૈં હમ ઉનકે
વસીલાસે કુલ દેહશત ખૌફ ઔર મુસીબતોંમેં. ઔર ઉનકે હી
વસીલાસે હમારી તમામ હાજતેં પૂરી હોતી હૈં. ઔર ઉનકે હી
વસીલાસે હમ તમામ ગુનાહોંસે પાક હોતે હૈં. ઔર ઉનકે હી
વસીલાસે હમેં બુલંદી ઔર ઉંચે દરજાતકા તર્કુબ હાસિલ હોતા હૈ.
ઔર ઉનકે હી વસીલાસે ઝિંદગીમેં ઔર મરનેકે બા'દ ઉંચે મરતબોંકી
ભલાઈયાં ઔર નેકિયાં પહોંચતી હૈં. બેશક અલ્લાહ હર ચીઝ પર
કાદિર હૈ.

(૧૦૩) દુરૂદ શરીફ લિખનેકી બરકત

લખનવકે એક ખૂશનવેસ (પેન્ટર) કી આદત થી કે વો
સુબહકો જિસ વકત લિખના શુરૂ' કરતે તો પેહલે એક મરતબા
અપની એક બિયાઝ (બુક) પર દુરૂદ શરીફ લિખ લેતે થે જો ઈસ
ગર્ઝસે બનાઈ ગઈ થી. ઉસકે બા'દ અપના કામ શુરૂ' કરતે. ચુનાંચે
જબ ઉનકા ઈન્તિકાલકા વકત આયા તો ફિકરે આખિરતકે ગલ્બાસે
ખૌફઝદા હોકર કેહને લગે કે દેખિયે અંજામ કયા હોતા હૈ. ઈતનેમેં
કોઈ મજઝૂબ ઈધર આ નિકલે ઔર ઉનહોંને ફરમાયા, બાબા કયૂં
ધભરાતા હૈ. વો બિયાઝ સરકારમેં પેશ હૈ ઔર ઉસ પર સોદ બન
રહે હૈં.

(ફઝાઈલે દુરૂદ શરીફ)

(૧૦૪) કસરતે દુરુદસે દરજાતકી તરક્કી

અબૂ અબ્બાસ (રદિ.) અહમદ ઈબ્ને મન્સૂર (રહ.) કે ઈન્તિકાલકે બા'દ શીરાઝવાલોંમેંસે કિસીને ઉંનકો ખ્વાબમેં દેખા કે વો શીરાઝકી જામેઅ મસ્જિદમેં મેહરાબમેં ખળે હૈં ઔર ઉંન પર એક જોળા હૈ ઔર સર પર એક તાજ હૈ જો જવાહિર ઔર મોતિયોંસે લદા હુવા હૈ. ખ્વાબમેં દેખનેવાલેને ઉંનસે પૂછા, ઉંનહોંને કહા કે અલ્લાહ જલ્લ શાનુહૂને મગ્ફિરત ફરમા દી. ઔર મેરા બહોત ઈકરામ ફરમાયા. ઔર મુઝે તાજ અતા ફરમાયા. ઔર યે સબ નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) પર કસરતે દુરુદકી વજહસે હૈ.

(કૌલે બદીઅ ફઝાઈલે દુરુદ શરીફ)

યા રબ્બિ સલ્લિ વસલ્લિમ દાઈમન્ અબદા.

અલા હબીબિક ખૈરિલ્ખલિક કુલ્લિહિમી.

(૧૦૫) ઝોરસે દુરુદ શરીફ પઞહનેકી ફઝીલત

સૂફિયા હઝરાતમેંસે કિસી બુઝુર્ગકા કૌલ હૈ કે મૈંને એક શખ્સકો જિસકા નામ મિસ્તહ થા મરનેકે બા'દ ખ્વાબમેં દેખા જો અપની ઝિંદગીમેં દીનકી બાતોંકી કુછ પરવાહ ન કરતા થા. મૈંને ઉસ્સે મા'લૂમ કિયા કે અલ્લાહ તઆલાને તેરે સાથ કયા મઆમલા કિયા? તો ઉસને કહા કે મેરી તો અલ્લાહને મગ્ફિરત ફરમા દી. મૈંને ઉસ્સે દરયાફત કિયા આખિર યે કિસ અમલકા સિલા હૈ? તો ઉસને બતાયા કે મૈં એક મુહદિસકી ખિદમતમેં હદીસ નકલ કર રહા થા, જિસકો સુનકર ઉસ્તાદને દુરુદ પઞહા. મેરી આવાઝ સુનકર

તમામ અહલે મજલિસને દુરુદ પળહા ઔર અલ્લાહને ઉસ વકત તમામ અહલે મજલિસકી મઝિરત ફરમા દી.

(ફઝાઈલે દુરુદ શરીફ, કૌલે બદીઅ)

(૧૦૬) દુરુદ શરીફકી ફઝીલત

કિસી બુરુગને ખ્વાબમેં એક ભયાનક શકલ દેખકર ઉસ્સે દરયાફત ફરમાયા કે તૂ કૌન હૈ? તો ઉસને બતાયા કે મૈં તેરી બદ આ'માલિયાં હૂં. ઉસ પર ઉનહોંને મા'લૂમ કિયા કે આખિર તુઝસે નજાતકી કયા શકલ હૈ? તો ઉસને બતાયા કે હઝરત મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) પર દુરુદ શરીફકી કસરત. (ફઝાઈલે દુરુદ શરીફ)

ફાઈદા :- ઈસ વાકિઆસે મા'લૂમ હોતા હૈ કે દુરુદ શરીફ હી હમારી બદ આ'માલિયોંકા બદરકા (ઈસ્લાહ) હૈ. લિહાઝા કિસી હાલતમેં ભી દુરુદ શરીફસે ગાફિલ ન રેહના ચાહિયે. ક્યૂં કે દુરુદ શરીફકી કસરત હી અકસીરે આ'ઝમ હૈ.

(૧૦૭) દુરુદ શરીફકી એક ઔર ફઝીલત

હઝરત સુફ્યાન ઈબ્ને ઉતબા (રદિ.) ને હઝરત ખલફ (રદિ.) સે નકલ કિયા હૈ કે મેરા એક દોસ્ત થા. જો મેરે સાથ હદીસ પળહા કરતા થા. ઉસકે ઈન્તિકાલકે બા'દ મૈંને ઉસે ખ્વાબમેં દેખા કે વો નયે સબ્જ કપળે પેહને હુએ દૌળતા ફિર રહા હૈ. મૈંને ઉસ્સે મા'લૂમ કિયા કે હદીસ પળહનેમેં તો હમારે સાથ થા, આખિર યે તેરા એ'ઝાઝ ઔર ઈકરામ કિસ વજહસે હો રહા હૈ? તો ઉસને બતાયા, હદીસેં તો મૈં તુમહારે સાથ હી લિખ્ખા કરતા થા. લેકિન

જબ નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કા નામે મુબારક હદીસમેં આતા તો મેં ઉસકે સાથ હી સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ લિખ દિયા કરતા થા. ઉસીકે સિલેમેં અલ્લાહને મેરા યે ઈકરામ ફરમાયા હૈ જો દુમ દેખ રહે હો. (ફઝાઈલે દુસરૂદ શરીફ)

(૧૦૮) સદકા ઔર દુરૂદ શરીફ કી ફઝીલત

કિસી ઔરતને હસન બસરી (રહ.) કે પાસ હાઝિર હોકર અર્ઝ કિયા કે મેરી લળકીકા ઈન્તિકાલ હો ગયા હૈ. મેં ચાહતી હૂં કે ઉસકો ખ્વાબમેં દેખ લૂં. તો હઝરત હસન બસરી (રહ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે ઈશાકી નમાઝ પળહકર ચાર રકા'ત નફલ નમાઝ ઈસ તરહ પળહો કે હર રકા'તમેં અલ્હમ્દુકે બા'દ અલ્હાકુમુત્તકાથુર પળહા જાએ. ઉસકે બા'દ લેટ જા. ઔર સોનેકે વકત તક નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) પર દુરૂદ પળહતી રેહ. યુનાંચે ઉસને ઐસા હી કિયા ઔર ખ્વાબમેં દેખા કે લળકી સપ્ત અઝાબમેં મુબતલા હૈ. જિસ પર સિયાહ (કાલા) લિબાસ હૈ ઔર ઉસકે દોનૂં હાથ જકળે હુએ હૈં. ઔર પૈર આગકી ઝંજીરોંમેં બંધે હુએ હૈં. ઉસ ઔરતકા બયાન હૈ કે મેં સુબહ ઉઠકર ફિર હઝરત હસન બસરી (રહ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હુઈ ઔર જો કુછ દેખા થા અર્ઝ કિયા, તો ઉનહોંને ઈરશાદ ફરમાયા કે ઉસકી તરફસે કુછ સદકા કર. મુમકિન હૈ કે ઉસકે સબબ અલ્લાહ તઆલા તેરી લળકીકો મઆફ ફરમા દે.

યુનાંચે અગલે રોઝ ખૂદ હઝરત હસન બસરી (રહ.) ને ખ્વાબમેં દેખા કે જન્નતકે એક બાગમેં બહોત ઉંચા તખ્ત હૈ. જિસ પર નિહાયત હસીન ઔર જમીલ (ખૂબસૂરત) લળકી બૈઠી હુઈ હૈ.

જિસકે સર પર નૂરકા એક તાજ હૈ. ઉસને કહા હસન! તુમને મુઝે પેહચાના? ઉનહોંને ફરમાયા નહીં, તો કેહને લગી મૈં વોહી લખકી તો હૂં કે જિસકી માં કો આપને દુરૂદ શરીફ પળહનેકા હુકમ દિયા થા. યે સુનકર હઝરત હસન (રહ.) ને ફરમાયા કે તેરી માં ને તો તેરા હાલ બિલકુલ ઉલટા બતાયા થા. તો ઉસને અર્ઝ કિયા કે વાકઈ મેરી હાલત વોહી થી જો મેરી માં ને બયાન કી થી. ફિર મૈંને મા'લૂમ કિયા આખિર યે મરતબા કેસે હાસિલ હુવા? તો ઉસને બતાયા કે હમ સત્તર (૭૦) હઝાર આદમી ઈસી અઝાબમેં મુબતલા થે, જો મેરી માં ને આપસે બયાન કિયા થા. ઈતનેમેં અલ્લાહકે કિસી નેક બંદેકા ગુઝર હમારે કબ્રસ્તાન પર હુવા ઔર ઉનહોંને એક મરતબા દુરૂદ શરીફ પળહકર ઉસકા સવાબ હમ સબકો પહોંચા દિયા ઔર ઉનકા યે દુરૂદ અલ્લાહકે યહાં ઐસા મકબૂલ હુવા કે ઉસકી બરકતસે હમ સબકે સબ ઈસ અઝાબસે આઝાદ કર દિયે ગએ.

(ફઝાઈલે દુરૂદ શરીફ)

(૧૦૮) દુરૂદ શરીફકી ફઝીલત

હઝરત કઅબ અહબાર (રદિ.) જો તૌરૈતકે બહોત બળે આલિમ થે. ફરમાતે હૈં કે અલ્લાહ જલ્લ શાનુહૂને હઝરત મૂસા (અલૈ.) પર વહી ભેજી કે અય મૂસા (અલૈ.)! અગર દુનિયામેં ઐસે લોગ ન હોં જો મેરી હમ્દો સના કરતે રેહતે હૈં. તો આસમાનસે એક કતરા પાનીકા ન ટપકાઉં, ઔર ઝમીનસે એક દાના ન ઉગાઉં. ઔર બહોતસી ચીઝોંકે ઝિકરકે બા'દ ઈરંશાદ ફરમાયા કે અય મૂસા! અગર તૂ યે ચાહતા હૈ કે મૈં તુઝસે ઉસસે ભી ઝિયાદા કરીબ હો જાઉં જિતના તેરી ઝબાનસે તેરા કલામ, યા જિતને તેરે દિલસે

ઉસકે ખતરાત ઔર તેરે બદનસે ઉસકી રૂહ ઔર તેરી આંખસે ઉસકી રોશની. તો રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) પર કસરતસે દુરૂદ શરીફ પઢા કરો. (ફઝાઈલે દુરૂદ શરીફ)

(૧૧૦) દુરૂદ શરીફ કી ફઝીલત

એક બુઝુર્ગ મુહમ્મદ ઈબ્ને સઈદ ઈબ્ને મુતરિફ (રહ.) બયાન ફરમાતે હૈં કે મૈંને અપના યે મા'મૂલ બના રખ્યા થા કે રાતકો જબ સોનેકે લિયે લેટતા તો દુરૂદ શરીફ કી તય કી હુઈ મિકદાર પઢા કરતા થા. યુનાંયે એક રાતકો જબ મૈં બાલાખાના પર અપના મા'મૂલ પૂરા કરકે સો ગયા તો ખ્વાબમેં હુઝૂરે અકદસ (સ.અ.વ.) કી ઝિયારત હુઈ ઔર મૈંને દેખા કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) બાલાખાનાકે દરવાઝેસે અંદર તશરીફ લાએ. ઔર હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) કી તશરીફ આવરીસે તમામ બાલાખાના એક દમ રોશન હો ગયા ઔર હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને મેરી તરફકો તશરીફ લાકર ઈરશાદ ફરમાયા કે ઉસ મુંહકો લા જિસ્સે તૂ કસરતસે મુઝ પર દુરૂદ પઢા કરતા હૈ. મૈં ઉસકો ચૂમૂંગા. મુઝે ઉસ્સે શરમ આઈ કે મૈં હુઝૂર (સ.અ.વ.) કે મુંહ મુબારકકી તરફ અપના મુંહ કરૂં, ઈસ લિયે મૈંને ઉધરસે અપના મુંહ ફેર લિયા તો હુઝૂરે અકદસ (સ.અ.વ.) ને મેરે રૂખસાર (ગાલ) પર પ્યાર ક્રિયા જિસ્સે ઘભરાકર મેરી એક દમ આંખ ખુલ ગઈ ઔર મેરી ઘભરાહટસે મેરી બીવી ભી બેદાર હો ગઈ તો કયા દેખતા હૂં કે તમામ બાલાખાના મુશ્કસે મહક રહા હૈ ઔર આઠ દિન તક લગાતાર મેરે રૂખસારસે ભી મુશ્કકી ખૂશ્બૂ આતી રહી. (ફઝાઈએ દુરૂદ શરીફ)

(૧૧૧) હઝરત મુસ્લિમ બિન યસાર (રહ.) કી નમાઝ

જબ હઝરત મુસ્લિમ બિન યસાર (રહ.) નમાઝકે લિયે ખળે હોતે થે તો અપને ઘરવાલોંસે ફરમાતે થે કે તુમ જો ચાહે બારોં કરતે રહો, મુઝે નમાઝમેં તુમહારી બાતોંકા કુછ પતા નહીં ચલેગા. યુનાંચે એક મરતબાકા વાકિઆ હૈ કે જબ વો બસરાકી જામેઅ મસ્જિદકા એક હિસ્સા ગિર ગયા જિસકી વજહસે લોગ દૌળ દૌળકર વહાં જમા' હો ગએ ઔર બહોત શોરો શગબ હોતા રહા મગર ઉનકો કુછ પતા નહીં ચલા (હિકાયાતે સહાબા)

(૧૧૨) હઝરત હાતિમ ઈબ્ને અસમ (રહ.) કી નમાઝ

હઝરત હાતિમ ઈબ્ને અસમ (રહ.) સે કિસીને ઉનકી નમાઝકી કેફિયત મા'લૂમ કી તો ઉનહોંને ફરમાયા કે જબ નમાઝકા વકત આતા હૈ તો મૈં વુઝૂ કરકે પેહલે ઉસ જગહ પહોચકર જાહાં મુઝે નમાઝ પઞહની હૈ બૈઠ જાતા હૂં તાકે મેરે બદનકે તમામ હિસ્સોંમેં સુકૂન પૈદા હો જાએ. ફિર નમાઝકે લિયે ખળા હોતા હૂં તો યે ખ્યાલ કર લેતા હૂં કે બૈતુલ્લાહ શરીફ મેરી નઝરકે સામને હૈ ઔર પુલસિરાત પૈરોંકે નીચે, જન્નત દાઈ તરફ ઔર જહન્નમ બાઈ તરફ ઔર મૌતકા ફરિશ્તા મેરે પીછે ખળા હૈ. ઔર સાથ હી યે ભી ખ્યાલ કરતા હૂં કે યે મેરી આખરી નમાઝ હૈ ઔર પૂરે ખુશૂઅ ઔર ખુઝૂઅકે સાથ નમાઝ પઞહતા હૂં ફિર ભી ઉસ ઉમ્મીદ ઔર ખૌફકે

દરમિયાન રેહતા હું કે મા'લૂમ નહીં મેરી યે નમાઝ કબૂલ હુઈ યા નહીં.
(હિકાયતે સહાબા)

ફાઈદા :- ઉપરકી દોનૂં હિકાયતોંસે મા'લૂમ હોતા હૈ કે પેહલે ઝમાનેકે લોગોંકો નમાઝકે સાથ કિતના લગાવ થા. અલ્લાહ તઆલા હમેં ભી ઐસી હી તૌફીક અતા ફરમા દેં. આમીન.

(૧૧૩) હઝરત હન્ઝલા (રદિ.) કી શહાદત ઔર બહાદુરી

ગઝવએ ઉહદકે વક્ત હઝરત હન્ઝલા (રદિ.) કી શાદીકા ઝમાના થા ઈસ લિયે પેહલે વો ઉસ ગઝવામેં શરીક ન હો સકે. નઈ દુલહન ઘરમેં આઈ તો શબે સુફાફકે બા'દ ગુસલકી તૈયારી કર રહે થે ઔર અભી સરકો હી ધોના શુરૂ' કિયા થા કે અયાનક મુસલમાનોંકી શિકસ્ત (હાર) કી આવાઝ કાનમેં આઈ જિસકો સુનકર હઝરત હન્ઝલા (રદિ.) તાબ ન લા સકે કે ગુસલ પૂરા કરતે ઔર ઉસી હાલતમેં તલવાર હાથમેં લેકર મૈદાને જંગમેં જા પહોંચે ઔર કુર્ફાર પર લગાતાર હમલા કરતે કરતે શહીદ હો ગએ. તો સહાબાને ચાહા કે દૂસરે શહીદોંકી તરહ ઉનકો ભી બગૈર ગુસલકે દફન કર દિયા જાએ, મગર હઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) ને યે અજીબ વાકિઆ મુલાહિઝા ફરમાયા કે હઝરત હન્ઝલા (રદિ.) કો તો ફરિશ્તે ગુસલ દે રહે હૈં. યુનાંચે સરકારે દો આલમ (સ.અ.વ.) ને સહાબએ કિરામ (રદિ.) સે હઝરત હન્ઝલા (રદિ.) કો ફરિશ્તોંકે ગુસલ દેનેકા તઝકિરા ફરમાયા ઔર હઝરત અબૂ સઈદ સાઅદી (રદિ.) ને હઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) કા યે ઈરશાદ સુનકર હઝરત હન્ઝલા

(રદિ.) કો દેખા તો વાકઈ ઉનકે સરસે ગુસલકા પાની ટપક રહા થા. યુનાંચે હુઝૂરે અકદસ (સ.અ.વ.) ને વાપસી પર જબ ઉસકી તેહકીક ફરમાઈ તો મા'લૂમ હુવા કે ગુસલે જનાબતકે બગૈર હી જંગમેં શરીક હોકર શહીદ હો ગએ થે. ઔર યે વાકિઆ ઉનકી બીવીકે અલાવા ઔર કિસકો મા'લૂમ ન થા. ઈસ લિયે હઝરત હન્ઝલા (રદિ.) કો ફરિશ્તોંકે ગુસલ દેનેકા કુદરતી ઈન્તિઝામ હુવા. મસ્અલા ભી યેહી હૈ કે અગર જુનુબીકી શહાદતકા ઈલ્મ હો જાએ તો ઉસકો ગુસલે જનાબત દેના ઝરૂરી હૈ. હર શહીદકે લિયે ગુસલકા હુકમ નહીં હૈ. (હિકાયાતે સહાબા)

(૧૧૪) હઝરત ઉમર (રદિ.) કી દિલેરાના હિજરત

યૂં તો હઝરત ઉમર (રદિ.) કી શુજાઅત ઔર બહાદુરીકા સિક્કા હર શખ્સકે સીના પર બૈઠ ચુકા થા મગર ઉનકી હિજરતકા યે વાકિઆ ભી ઉનકી બહાદુરીકો પૂરા પૂરા ઝાહિર કર રહા હૈ. શુરૂ' ઈસ્લામમેં જબ મુસલમાનોંકી હાલત ઝુઅફ ઔર કમઝોરીકી થી તો હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) ને ખૂદ ઈસ્લામકી કુવ્વતકે લિયે હઝર ઉમર (રદિ.) કે મુસલમાન હોનેકી દુઆ ફરમાઈ થી જો અલ્લાહને કબૂલ ફરમા લી ઔર વો મુસલમાન હો ગએ. યુનાંચે હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને મસઊદ (રદિ.) કે ઉસ કૌલસે ઉસ વક્તકી હાલતકા પૂરા અંદાઝા હોતા હૈ. વો ફરમાતે હૈં કે જબ તક હઝરત ઉમર (રદિ.) મુસલમાન હોકર સામને નહીં આએ થે, ઉસ વક્ત તક હમ લોગ કા'બાકે કરીબ નમાઝ નહીં પઞહ સકતે થે. હઝરત

અલી (રદિ.) ઈરશાદ ફરમાતે હૈં કે શુરૂ'મેં હર શખ્સને છુપે તૌર પર હિજરત કી, મગર જબ હઝરત ઉમર (રદિ.) ને હિજરતકા ઈરાદા કિયા તો તને તન્હા ગલેમેં તલવાર લટકાઈ કમાન હાથમેં લી ઓર બહોતસે તીર સાથ લેકર પેહલે મસ્જિદમેં પહોંચકર ઈત્મીનાનસે બૈતુલ્લાહ શરીફકા તવાફ કિયા ઓર મુત્મઈન હોકર નમાઝ પઢી, ફિર કુફફારકે મજમાઓમે જાકર એ'લાન ફરમાયા કે જિસકા જી ચાહે કે ઉસકી માં ઉસકો રોએ, ઉસકી બીવી રાન્ડ હો જાએ, ઓર ઉસકે બચ્ચે યતીમ, તો વો મક્કાસે બાહિર આકર મેરા મુકાબલા કર લે. કુફફાર ઓર મુશ્રિકીનકી તમામ જમાઅતોંમેં યે એ'લાન ફરમાકર મક્કાસે તશરીફ લે ગએ. લેકિન કિસકી હિમ્મત થી કે ઉનકે મુકાબલા પર આતા. (હિકાયાતે સહાબા)

અલ્લાહ અલ્લાહ! હિમ્મતે મદા' મદદે ખુદા

(૧૧૫) તસ્બીહાતે ફાતિમા કા બયાન

એક મરતબા હઝરત અલી (રદિ.) ને અપને કિસી શાગિર્દસે બયાન ફરમાયા કે મિયાં મેરા ઓર હઝરત ફાતિમાકા વાકિઆ ભી અજીબ હૈ. જો હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી સબસે ઝિયાદા ચહીતી ઓર લાડલી બેટી હૈં. વો ખૂદ અપને હાથસે ચક્કી પીસા કરતી થી જિસ્સે ઉનકે હાથમેં નિશાન પળ ગએ થે. ઓર ખૂદ હી પાનીકી મશક ભરકર લાતી થી જિસ્સે સીને પર મશકકી રસ્સીકે નિશાન હો ગએ થે. ઓર ઘરમેં ઝાળૂ ખૂદ હી લગાતી થી જિસકે સબબ કપળે ભી સાફ નહીં રેહતે થે. એક મરતબા હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં કુછ ગુલામ ઓર બાંદિયાં આઈ તો મૈંને હઝરત ફાતિમા (રદિ.) સે કહા કે તુમ ભી હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં જાકર એક

बिदमतगारकी दरज्वास्त करो ताके तुमहें भी कामकाजमें कुछ मदद मिल जाया करे. युनांये वो हुजुरे अकदस (स.अ.व.) की बिदमतमें छाजिर हुई तो वहां मजमा' बहोत जियादा था और उनके मिजाजमें शरम हदसे जियादा थी. ईस लिये सबके सामने अपने वालिद माजिद हुजुरे अकरम (स.अ.व.) से किसी जादिमकी दरज्वास्त न कर सकी और वापस यली आई.

दूसरे दिन हुजुरे अकरम (स.अ.व.) ने ખૂદ ही तशरीफ़ फरमा होकर दरयाइत किया के फ़ातिमा! कल तुम किस कामके लिये मेरे पास आई थीं? हुजुर (स.अ.व.) का ये फ़रमान सुनकर भी शरमकी वजहसे कुछ जवाब न दे सकी और जामोश हो गई. तो मैंने अर्ज किया के या रसूलव्वाह (स.अ.व.) यक्की पीसते पीसते उनके हाथोंमें गटे पण गये और पानीकी मशक ढोते ढोते सीने पर रस्सीके निशान हो गये हैं और हर वक़्तके कारोबारकी वजहसे कपणे भी साफ़ नहीं रहते, ईस लिये कल ખૂद मैंने ही उनसे कहा था के वो भी आपकी बिदमतमें छाजिर होकर कोई जादिम मांग लें, ईस लिये ये आपकी बिदमतमें छाजिर हुई थीं.

और रिवायातमें ईस तरह जिकर किया है के हज़रत फ़ातिमा (र.दि.) ने जिकर किया के या रसूलव्वाह (स.अ.व.)! मेरे और हज़रत अली क़रमव्वाहु वजहलूके पास सिर्फ़ ओक ही बिस्तर है और वो भी मेंढेकी जाल है. रातको उसको बिछाकर सो जाते हैं और दिनमें उसी जाल पर उँटको घास दाना डालकर खिलाते हैं.

हज़रत फ़ातिमा (र.दि.) की ये बातें सुनकर हुजुरे अकरम (स.अ.व.) ने ईरशाह फ़रमाया के बेटी सबर कर. हज़रत मूसा (अ.लै.) और उनकी बीवीके पास दस बरस तक ओक ही बिस्तरा

થા ઔર વો ભી હઝરત મૂસા (અલૈ.) કા ચૂગા (જુબ્બા). ઉસીકો બિછાકર રાતકો સો જાતે થે. બેટી તૂ તકવા હાસિલ કર ઔર અલ્લાહસે ડરતી રેહ. ઔર અપને પરવરદિગારકા ફરીઆ અદા કરતી રેહ. ઔર ઘરકે કારોબારકો ભી અંજામ દેતી રેહ, મગર જબ તૂ સોનેકે લિયે લેટે તો સુબ્હાનલ્લાહ ૩૩ બાર, અલ્હમ્દુલિલ્લાહ ૩૩ બાર ઔર અલ્લાહુ અકબર ૩૪ બાર પઞ્હ લિયા કર. યે એક તસ્બીહ તુમહારે લિયે ખાદિમસે ઝિયાદા બેહતર હૈ. યે સુનકર હઝરત ફાતિમા (રદિ.) ને અર્ઝ કિયા બલ્કે મૈં અલ્લાહસે ઔર ઉસકે રસૂલ (સ.અ.વ.) સે રાઝી હૂં. યા'ની અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલ (સ.અ.વ.) કી જો રઝા મેરે બારેમૈં હો મૈં ઉસસે રાઝી હૂં. અલ્લાહ અલ્લાહ! યે હૈ દોનૂં જહાંકે બાદશાહકી ચહીતી બેટીકી ઝિંદગી, જિસ્સે મુસલમાન ઔરતોંકો ઈબરત હાસિલ કરનેકી ઝરૂરત હૈ.

તસ્બીહે ફાતિમા જિસકા ઉપર સિર્ફ સોતે વક્ત પંખનેકા ઝિકર હૈ દૂસરી હદીસોંમૈં હર નમાઝકે બા'દ ૩૩-૩૩ મરતબા યે તીનોં કલિમે ઔર એક મરતબા લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ વહ્દહૂ લા શરીક લક લહુલ્મુલ્કુ વલહુલ્હમ્દુ વહુવ અલા કુલ્લિ શૈઈન્ કદીર ભી મઝકૂર હૈ. (હિકાયાતે સહાબા)

(૧૧૬) હઝરત આઈશા (રદિ.) કા સદકા

એક મરતબાકા વાકિઆ હૈ કે હઝરત આઈશા (રદિ.) કી ખિદમતમૈં દો ગુનેં દિરહમોંકી ભરકર પેશ કી ગઈ. જિનમૈં એક લાખસે ઝિયાદા દિરહમ થે. યુનાંચે હઝરત આઈશા (રદિ.) ને એક તબાક મંગાયા ઔર ઉસકો ભર ભરકર દિરહમ તકસીમ કર

દિયે. એક દિરહમ ભી બાકી નહીં રહા. હાલાંકે ખૂદ રોઝાદાર થીં. શામકે વકત બાંદીસે ઈફતારકે લિયે કહા, તૂ કુછ લે આ, તો વો એક રોટી ઔર ઝૈતૂનકા તેલ લે આઈ ઔર અર્ઝ કરને લગી કે કયા અચ્છા હોતા અગર એક દિરહમકા ગોશત હી મંગા લેતીં ઔર આજ હમ રોઝા ગોશતસે ઈફતાર કર લેતે, તો ફરમાને લગીં અબ યે કેહનેસે કયા ફાઈદા. અગર ઉસ વકત યાદ દિલાતી તો મૈં મંગા ભી લેતીં.

ફાઈદા :- ઈસ કિસમકે નઝરાને હઝરત આઈશા (રદિ.) કી ખિદમતમેં અમીરે મુઆવિયા (રદિ.), હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઝુબૈર (રદિ.) વગૈરહ હઝરાતકી તરફસે પેશ કિયે જાતે થે. ક્યૂંકે વો ઝમાના ફુતૂહાતકી કસરતકા થા. યુનાંચે દુકાનોંમેં અનાજકી તરહ અશરફિયોંકે અંબાર (ઢેર) લગે રેહતે થે. મગર ઉસકે બાવજૂદ નિહાયત સાદા ઝિંદગી ગુઝારી જાતી થી. ઈસ્તિગ્ના ઈસ કદર થા કે એક મરતબા રોઝાદાર થીં ઔર ઘરમેં એક રોટીકે સિવા કુછ ન થા, ઈતનેમેં કિસી ફકીરને આકર સવાલ કિયા તો ખાદિમાકો હુકમ દિયા કે વો રોટી ફકીરકો દે દો. ખાદિમાને અર્ઝ કિયા કે ઈફતારકે લિયે તો ઘરમેં ઔર કુછ ભી નહીં હૈ. તો બળે ઈત્મીનાનસે ફરમાયા કે કોઈ હરજ નહીં. તુમ વો રોટી ઉસકો દે દો. ઈસી તરહકે ઔર ભી વાકિઆત હૈં. (હિકાયાતે સહાબા)

(૧૧૭) હઝરત આઈશા (રદિ.)

ઔર ખુદાકા ખૌફ

ઉમ્મુલ મુ'મિનીન હઝરત આઈશા (રદિ.) હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) કી સબસે ઝિયાદા ચહીતી બીવી થીં. યહાં તક કે જબ

કિસીને હુઝૂરે અકદસ (સ.અ.વ.) સે દરયાફત કિયા કે આપકો સબસે ઝિયાદા મુહબ્બત કિસસે હૈ? તો આપને ઈરશાદ ફરમાયા કે આઈશા (રદિ.) સે. સાથ હી મસાઈલે ફિકહિયાસે ઉનકો ઈતન્ની ઝિયાદા વાકફિયત થી કે બળે બળે જલીલુલ કદ્ર સહાબા મસાઈલકી તેહકીકકે લિયે ઉનકી ખિદમતમેં હાઝિર હુવા કરતે થે. ઔર હઝરત જિબ્રઈલ (અલૈ.) હાઝિર હોકર ઉનકો સલામ કિયા કરતે થે. ઔર જન્નતમેં ભી હઝરત આઈશા (રદિ.) કો હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) કી બીવી હોનેકી બશારત દી ગઈ. ઔર જબ મુનાફિકીનને ઉન પર તોહમત ડાલી તો કુરઆન શરીફમેં ઉનકી બરાઅત નાઝિલ હુઈ ઔર ખૂદ હઝરત આઈશા (રદિ.) ઈરશાદ ફરમાતી હૈ કે મુઝમેં દસ ઐસી ખુસૂસિયાત હૈં જિનમેં હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) કી કોઈ દૂસરી બીવી શરીક નહીં હૈ. મગર ઉન તમામ મનાકિબ ઔર ફઝાઈલકે બાવજૂદ હઝરત આઈશા (રદિ.) પર ખુદાકે ખોફકા ઈસ કદર ગલ્બા થા કે આપ ફરમાયા કરતી થીં કે કાશ મેં દરખ્ત હોતી તો ખુદાકી તસબીહમેં મશગૂલ રેહતી ઔર આખિરતકા કોઈ મુતાલબા મુઝસે ન હોતા. કાશ મેં પથર હોતી. કાશ મેં મિટ્ટીકા ઢેલા હોતી. કાશ મેં કોઈ ઘાસ હી હોતી તાકે મેં આખિરતકે મુતાલબાસે મેહફૂઝ રેહ સકતી. (હિકાયાતે સહાબા)

(૧૧૮) ઉમ્મે સલમા (રદિ.) કે શૌહરકી મકબૂલ દુઆ

હઝરત ઉમ્મે સલમા (રદિ.) કે શૌહરકી ઉનકે હકમેં દુઆ ઔર હિજરત. ઉમ્મુલ મુ'મિનીન હઝરત ઉમ્મે સલમા (રદિ.)

હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) કે નિકાહમેં આનેસે પેહલે હઝરત અબૂ સલમા (રદિ.) કે નિકાહમેં થીં. ઔર મિયાં બીવી દોનૂમેં ઈસ કદર મુહબ્બત થી કે એક મરતબા હઝરત ઉમ્મે સલમા (રદિ.) ને હઝરત અબૂ સલમા (રદિ.) સે અર્ઝ કિયા કે મૈંને સુના હૈ કે અગર મર્દ ઔર ઔરત દોનૂ જન્નતી હોં ઔર ઔરત મર્દકે બા'દ કિસીસે નિકાહ ન કરે તો વો ઔરત જન્નતમેં ઉસી મર્દકો મિલેગી જિસકી વો બીવી થી. ઈસી તરહ મર્દ અગર કિસી દૂસરી ઔરતસે નિકાહ ન કરે તબ ભી વો ઔરત ઉસી મર્દકો મિલેગી. ઈસ લિયે આઓ હમ તુમ દોનૂ ઈસ બાતકા અહદ કરેં કે હમમેંસે જો પેહલે મર જાએ તો બાકી રેહનેવાલા દૂસરા નિકાહ ન કરેગા. યે સુનકર હઝરત અબૂ સલમા (રદિ.) ને ફરમાયા કે ઝરા સુનો! તુમ મેરા કેહના ભી માન લોગી? તો હઝરત ઉમ્મે સલમા (રદિ.) ને અર્ઝ કિયા, ઈસી લિયે તો મૈં આપસે મશવરા કર રહી હૂં કે આપકી બાત પર અમલ કરું. તો હઝરત અબૂ સલમા (રદિ.) ને ફરમાયા કે અચ્છા તો તુમ મેરે બા'દ નિકાહ ઝરૂર કર લેના. ઔર યે ફરમાકર ઉનકે હકમેં દુઆ કી, અય અલ્લાહ મેરે બા'દ ઉમ્મે સલમા (રદિ.) કો મુઝસે બેહતર ઐસા શૌહર અતા ફરમાના જો ઉસકો કોઈ તકલીફ ન પહોંચાએ.

શુરૂ' ઈસ્લામમેં ઉન દોનૂ મિયાં બિવીને હબ્શાકી હિજરત ભી સાથ હી સાથ કી થી ઔર ઉસકે બા'દ ફિર મદીના તય્યિબાકી હિજરત ભી એક સાથ કી, જિસકે મુતઅલ્લિક ઉમ્મે સલમા (રદિ.) કા બયાન હૈ કે જબ અબૂ સલમા (રદિ.) ને હિજરતકા ઈરાદા ફરમાયા તો અપને ઊંટ પર સામાન લાદકર મુઝે ઔર મેરે બેટે સલમા (રદિ.) કો ઊંટ પર સવાર કર દિયા, ઔર ખૂદ ઊંટકી

નકીલ પકળકર ચલના શુરૂ' ક્રિયા. ઈતનેમેં મેરે મૈકાકે લોગોં
 યા'ની મુગૈરાને યે દેખકર કે અબૂ સલમા (રદિ.) અપને બીવી
 બચ્ચોંકો સાથ લેકર હિજરત કર રહે હૈં. ઉનસે કહા તુમ અપની
 ઝાતકે બારેમેં તો મુખ્તાર હો, મગર હમ અપની લળકીકો તુમહારે
 સાથ કેસે જાને દેં. યુનાંચે યે કેહકર ઉનહોંને ઊટકી નકીલ અબૂ
 સલમા (રદિ.) કે હાથસે છીન લી ઔર ઝબરદસ્તી મુઝે વાપસ લે
 આએ. ઈસી તરહ જબ મેરી સુસરાલવાલોં બનૂ અબ્દુલ અસદકો
 જો અબૂ સલમા (રદિ.) કે રિશ્તેદાર થે યે વાકિઆ મા'લૂમ હુવા
 તો વો મેરે મૈકાવાલોં બનૂ મુગૈરાસે ઝઘળને લગે કે તુમહૈં અપની
 લળકીકા ઈજ્તિયાર તો હૈ, મગર હમ અપને લળકે સલમા (રદિ.)
 કો તુમહારે સાથ કિસ તરહ જાને દેં, જબ કે તુમને અપની લળકીકો
 ઉસકે શૌહર અબૂ સલમા (રદિ.) કે સાથ નહીં જાને દિયા ઔર યે
 કેહકર મેરે લળકે સલમા (રદિ.) કો ભી મુઝસે છીન લિયા. યુનાંચે
 અબ હમ તીનોં યા'ની ખૂદ મેં ઔર મેરા લળકા ઔર શૌહર જુદા
 જુદા હો ગએ. શૌહર તો મદીના પહોંચ ગએ ઔર મેં અપને
 મૈકેમેં રેહ ગઈ ઔર બેટા દધિયાલમેં ચલા ગયા. ઈસ તરહ બિછળ
 જાનેમેં મેં રોઝાના મૈદાનમેં નિકલ જાતી ઔર વહીં રોતે રોતે
 શામ કર દેતી થી. બસ ઉસી તરહ રોતે હુએ એક સાલ ગુઝર
 ગયા, ન મેં અપને શૌહરકે પાસ જા સકી ઔર ન મેરા બચ્ચા હી
 મુઝે મિલા, આખિર એક દિન મેરે ચચાઝાદ ભાઈકો મેરી ઈસ
 હાલત પર રહમ આયા ઔર ઉસને અપને લોગોંસે કહા કે તુમકો
 ઉસ મિસ્કીના પર તરસ કયૂં નહીં આતા કે તુમને ઉસકો ઉસકે
 બચ્ચે ઔર શૌહરસે જુદા કર રખ્યા હૈ. યુનાંચે વો ઈસ બાત પર
 રાઝી હો ગએ ઔર કેહને લગે કે અચ્છા અગર તૂ અપને શૌહરકે

પાસ જાના ચાહતી હૈ તો ચલી જા. ઔર યે દેખકર બની અબ્દુલ અસદને મેરા લગકા સલમા ભી મુઝે દે દિયા. યુનાંચે મૈં ઊંટ પર સવાર હોકર મદીનાકો રવાના હો ગઈ. અભી તીન ચાર મીલ હી ચલી થી કે ઈતનેમૈં તનઈમમૈં પહોંચકર ઉસમાન ઈબ્ને તલહાસે મુલાકાત હુઈ. ઉનહોંને દરયાફત ફરમાયા કે આખિર અકેલી કહાં જા રહી હો? મૈંને કહા અપને શૌહરકે પાસ મદીના જા રહી હું. તો ઉનહોંને મા'લૂમ કિયા તુમહારે સાથ ભી કોઈ હૈ? મૈંને કહા અલ્લાહકી જાત હૈ ઔર બસ, યે સુનકર ઉનહોંને મેરે ઊંટકી નકીલ પકળી ઔર આગે આગે ચલ દિયે. ખુદાકી કસમ મુઝે ઉસમાનસે ઝિયાદા શરીફ કોઈ આદમી નહીં મિલા. જબ ઉતરનેકા વક્ત હોતા તો વો મેરે ઊંટકો બિઠાકર ખૂદ દરખ્તકી આળમૈં હો જાતે ઔર મૈં ઉતર જાતી થી. ઈસી તરહ જબ સવાર હોનેકા વક્ત આતા તો ઊંટકો સામાન વગૈરહ લાદકર મેરે કરીબ બિઠા દેતે ઔર મૈં ઉસ પર સવાર હો જાતી થી તબ વો તંશરીફ લાતે ઔર ઊંટકી નકીલ પકળકર આગે આગે ચલને લગતે થે. આખિર ઉસી તરહ હમ મદીના મુનવ્વરા જા પહોંચે, ઔર કુબામૈં પહોંચકર ઉનહોંને કહા કે તુમહારે શૌહર યહીં હૈં. ક્યૂંકે ઉસ વક્ત તક અબૂ સલમા (રદિ.) કુબા હીમૈં મુકીમ થે ઔર ઉસમાન મુઝે વહાં પહોંચાકર ખૂદ મક્કા મુકર્રમા વાપસ હો ગએ. ફિર ફરમાને લગીં કે ખુદાકી કસમ! ઉસમાન ઈબ્ને તલહાસે ઝિયાદા કરીમ ઔર શરીફુન્નફસ ઈન્સાન મુઝે નહીં મિલા ઔર ઈસ સાલ જિતની મશક્કત ઔર તકલીફૈં મૈંને બરદાશત કી. હૈં શાયદ હી કિસીને કી હોં.

ફાઈદા :- વમંથ્યતવક્કલ્ અલલ્લાહિ ફહુવ હસ્બુહૂ. યા'ની

જો શખ્સ અલ્લાહ પર પૂરા પૂરા ભરોસા કરતા હૈ અલ્લાહ તઆલા (ગૈબસે) ઉસકી મદદકે સામાન મુહય્યા કર દેતા હૈ.

(હિકાયતે સહાબા)

(૧૧૮) અન્સારકે દો નૌ ઉમર લળકોંકી બહાદુરી

હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) કે એક જલીલુલ કદ્ર સહાબી હઝરત અબ્દુરહમાન બિન ઔફ (રદિ.) કા બયાન હૈ કે જંગે બદરકે મૌકા' પર મૈં મુજાહિદીનકી સફ્રમેં બળા હુવા થા, ઈતનેમેં જો નઝર ડાલી તો ક્યા દેખતા હૂં કે મેરે દાએં બાએં દોનૂં જાનિબ અન્સારકે દો નૌ ઉમર લળકે બળે હૈં જિનકો દેખકર મેરે દિલમેં ખ્યાલ પૈદા હુવા કે અગર મૈં દો કવી ઔર મઝબૂત લોગોંકે દરમિયાન હોતા તો વો વકત પર એક દૂસરેકી કુછ મદદ તો કરતે. આખિર યે દો નૌઉમર લળકે મેરે હર દો તરફ ક્યા કરેંગે. મૈં યે સોચ હી રહા થા કે ઉન દોનૂં લળકોંમેંસે એકને મેરા હાથ પકળકર દરયાફત ક્રિયા ચયાજાન! આપ અબૂ જહલકો ભી પેહચાનતે હૈં? મૈંને યે સુનકર કહા હાં! પહેચાનતા તો હૂં. મગર ઉસ્સે તુમહારા મકસદ? લળકા કેહને લગા મુઝે મા'લૂમ હુવા હૈ કે અબૂ જહલ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી શાનમેં ગુસ્તાખી કરતા હૈ. કસમ હૈ ઉસ પાક ઝાતકી જિસકે કબ્જાએ કુદરતમેં મેરી જાન હૈ અગર મૈં અબૂ જહલકો દેખકર પાઉં તો ઉસ વકત તક વાપસ ન હૂંગા કે અબૂ જહલ નહીં યા મૈં નહીં. અભી મૈં બળી હૈરતકે સાથ ઉસ લળકેકી યે બાત સુન હી રહા થા કે ઈતનેમેં દૂસરે લળકેને ભી મુઝસે વોહી સવાલ ક્રિયા જો પેહલેને ક્રિયા થા

और मैंने उसको भी वोही जवाब दिया जो पेडलेको दे चुका था के अयानक मैदाने जंगमें घोड़े पर सवार अबू जहल मुझे नज़र आया जो सफ़ोको दुरुस्त करता हुआ दौगा फिर रहा था और उसको देखते ही मैंने उन दोनूँ नौउमर लणकोंसे कहा के देखो तुमहारा मतलूब वो सामने दौणता फिर रहा है. बस छतना सुनना था के वो दोनूँ छस तरह अपने शिकार पर लपके जैसे कोछि बाज़ या शिकरा अपने शिकार पर टूटकर गिरता है और आनकी आनमें तलवार हाथमें लिये दोनूँके दोनूँ अबू जहलके करीब जा पड़ोंये और कुछ कहे सुने बगैर ओकने उसके घोड़ेके पैर काट दिये तो दूसरेने अबू जहलकी टांगका सफ़ाया कर दिया जिस्से अबू जहल और उसका घोडा दोनूँ जमीन पर आ रहे और फिर वो उठ न सका. ये दोनूँ अन्सारी साहबजादे मआज़ बिन उमर (र.हि.) और मआज़ बिन अफ़रा (र.हि.) हैं. जिनमेंसे मआज़ बिन उमर (र.हि.) का बयान है के मैं लोगोंसे सुना करता था के अबू जहलको कोछि नहीं मार सकता. क्यूँके वो बणी डिक्कयतसे रहता है. बस उसी वक्तसे मेरा येही छराहा था के मैं उसको ज़रूर मारुंगा, बस ये दोनूँ साहबजादे अबू जहलको अध मरा करके छोण आओ के पणा तणपता रहे और उठकर भाग न सके. रहा सहा मुअव्वज़ बिन अफ़राने ठंडा किया मगर उनहोंने भी कुछ लगाकर छोण दिया के आभिर वक्तमें कुछ तो ज़ंकुनीका मज़ा यब्बे. लेकिन आभिरमें छज़रत अब्दुल्लाह बिन मसज़िद (र.हि.) ने बिल्कुल ही सर धडसे अलाहिदा कर दिया और छस तरह आभिर अबू जहलका काम तमाम कर दिया गया.

छज़रत मआज़ बिन उमर (र.हि.) का बयान है के जिस वक्त मैंने अबू जहलकी टांग काटी है तो उस वक्त उसका बेटा

ઈકરમા ઉસકે સાથ થા જિસને મેરે કંધે પર તલવારકા ઐસા હાથ મારા કે મેરા હાથ કટકર ખાલમેં લટકા રેહ ગયા તો મૈંને ઉસ હાથકો કમરકે પીછે ડાલ લિયા ઔર દિન ભર એક હી હાથસે લડતા રહા, લેકિન જબ મૈંને દેખા કે ઉસ હાથકે ઈસ તરહ લટકે રેહનેસે મુઝે દુશ્વારી પેશ આ રહી હૈ તો મૈંને પૈરસે દબાકર રહી સહી ખાલ ભી તોડ ફેંકી ઔર અપને કામમેં મશગૂલ હો ગયા.

(હિકાયાતે સહાબા)

ફાઈદા :- અલ્લાહ જઝાએ ખૈર દે ઉસ વડતકે બચ્ચે ભી કેસે જરી ઔર બહાદુર થે કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી મુહબ્બતમેં અપની જાનોં પર ખેલ જાના ઉનકે લિયે કોઈ બાત ન થી.

(૧૨૦) બદ ખસ્લત આદમીકી ઈબાદત ભી મરદૂદ હૈ

નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં બા'ઝ લોગોંને એક ઐસી ઔરતકા તઝકિરા કિયા જો દિનકો રોઝા રખતી ઔર રાતકો તહજજુદ પળહા કરતી થી, મગર બદ ઝબાન ઈતની થી કે ઉસકે પળોસી ભી ઉસકી ઝબાનકી તકલીફોંસે મેહફૂઝ નહીં થે.

ઉસ ઔરતકી કસરતે ઈબાદત યા'ની હમેશા રોઝા રખને ઔર હમેશા રાત ભર નમાઝ પળહનેકે બાવજૂદ જબ સરકારે દો આલમ (સ.અ.વ.) ને ઉસકી બદ ઝબાનીકી કેફિયત સુની તો ઈરશાદ ફરમાયા કે ઐસી ઔરત તો જહન્નમી હૈ ઉસકી ઈસ ઈબાદતસે ઉસકા કોઈ ફાઈદા નહીં જબકે મખ્લૂકે ખુદાકો ઉસ્સે તકલીફ પહોંચ રહી હો.

યુનાંચે હઝરત અનસ (રદિ.) ફરમાતે હૈં કે અગરચે ઈન્સાન ઈબાદત ગુઝાર ન હો, લેકિન વો અપને અચ્છે અખ્લાકકી વજહસે જન્નતકા આ'લા દરજા હાસિલ કર લેતા હૈં ઔર બળેસે બળા આબિદ ઔર ઝાહિદ ઈન્સાન બદ ખુલ્કીકી વજહસે જહન્નમકે ગળ્હેમેં પહોંચ જાતા હૈં. (બુસ્તાનુલ આરિફીન)

(૧૨૧) મો'મિનકી મૌત

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર (રદિ.) કા બયાન હૈં કે મૈંને નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કો ઈરશાદ ફરમાતે સુના હૈં કે જબ કિસી મો'મિનકો મૌત આતી હૈં તો ખૂબસૂરત ઔર ખૂશબૂદાર લિબાસમેં મલ્બૂસ ફરિશ્તે ઉસકે સરહાને આકર ઉસકી રૂહકો ઈસ તરહ આવાઝ દેતે હૈં કે :-

યા અધ્યતુહન્નફ સુલ્મુત્મઈન્નતુરજિઈ ઈલા રબ્બિકિ રાજિયતમ્મરજિયહ. ફદ્ખુલી ફી ઈબાદી વદ્ખુલી જન્નતી.

યા'ની અય રૂહ કફસે અન્સરીમેં મહબૂસ મગર અપને પરવરદિગારકે હુકમ પર આરામ ઔર ચેન હાસિલ કરનેવાલી મુબારક રૂહ! આ અબ તૂ ખૂશી ખૂશી અપને ખાલિકકે પાસ લૌટ ચલ, જો તુઝસે રાઝી ઔર ખૂશ હૈં. પસ તૂ મેરે જન્નતી બંદોમેં શામિલ હો જા.

પસ ફરિશ્તોંકી ઝબાની અપને પરવરદિગારકી જાનિબસે યે દવામી ખૂશખબરી સુનતે મી મૂનિસ ઈન્સાનકી પાક રૂહ બળી આસાનીસે બાહિર આ જાતી હૈં જિસકી ખૂશબૂસે આલમ ખૂશબૂદાર હો જાતા હૈં. (બુસ્તાનુલ આરિફીન)

(૧૨૨) કિસીકે બુરા ચાહને ઓર હસદ ઓર યુગલખોરીકા અંજામ

કિસી બાદશાહને અપને વજીરકો મુકર્રબ બના લિયા થા તો ઉસકા કોઈ મુસાહિબ યે દેખકર બરદાશત ન કર સકા ઓર ઉસકો હસદ પૈદા હુવા. રાત દિન ઉસી ફિકરમેં રેહતા કે જિસ તરહ મુમકિન હો સકે ઉસ વજીરકો દરબારે શાહીસે નિકલવા દિયા જાએ. યુનાંચે એક રોઝ મૌકા' પાકર ઉસ મુસાહિબને બાદશાહસે અર્જ કિયા કે હુઝૂર! આપકા વજીર કેહતા હૈ કે બાદશાહકે મુંહસે સખ્ત બૂ આતી હૈ, જિસ્સે તબીઅતકો સખ્ત નફરત હોતી હૈ. બસ ઈસ બાતકા સુનના થા કે બાદશાહકી ગુસ્સાકી આગ ભળક ઉઠી ઓર બાદશાહને ઉસ હાસિદ ઓર મુસાહિબસે કહા કે ફૌરન વજીરકો બુલાઓ.

બસ અબ કયા થા હાસિદકા દાવ ચલ ગયા ઓર વજીરકો દા'વતકે બહાને અપને ઘર લે જાકર એસા ખાના ખિલાયા જિસમેં કસરતસે લહસન ડાલા ગયા થા. જબ વજીર શરમા હુઝૂરી ખાનેસે ફારિગ હુવા તો અબ ઉસને વજીરકો બાદશાહકા યે પૈગામ પહોંચાયા કે બાદશાહ સલામતને આપકો અભી યાદ ફરમાયા હૈ. યે સુનતે હી વજીર બાદશાહ સલામતકી ખિદમતમેં હાઝિર હુવા ઓર ઉસ ખ્યાલસે કે કભી મેરે મુંહસે લહસનકી બૂ સે બાદશાહકી તબીઅત મુકદ્દર ન હો અપને મુંહ પર હાથ રખ લિયા જિસસે બાદશાહકો ઉસ હાસિદ યુગલખોરકી બાતકી ઓર ભી સચ્ચાઈ હો ગઈ ઓર ઉસને યકીન કર લિયા કે મુસાહિબને જો કુછ કહા હૈ વો સચ હૈ. વજીર ઈસી વજહસે અપને મુંહ પર હાથ નખકર આયા હૈ. યે

દેખકર બાદશાહ ઓર ભી આગ બગોલા હો ગયા ઓર ઉસને ખૂદ
અપને હાથસે વઝીરકી હલાકતકે લિયે અપને એક આમિલકો ખત
લિખ્યા ઓર લિફાફામેં બંદ કરકે ઉસી વઝીરકો હુકમ દિયા કે ઈસ
ફરમાનકો ફલાં આમિલકે પાસ પહોંચા દો ઓર વો હાસિદ ફિકરમેં
લગા હુવાં થા ઓર જાનતા થા કે બાદશાહકે કલમસે તો ભલાઈ હી
કા હુકમ સાદિર હોતા હૈ ગાલિબન બાદશાહકો મેરી બાતકા ચકીન
નહીં હુવા ઓર વઝીરકો કિસી ઈન્આમ વ ઈકરામકે લિયે રુકઆ
(ચિકી) લિખ દિયા હૈ.

યુનાંચે ઉસ હાસિદને વઝીરસે દરયાફત કિયા કે આખિર
બાદશાહ સલામતને કયા હુકમ ફરમાયા? વઝીરને જવાબ દિયા કે
ઝબાની તો કુછ નહીં ફરમાયા, અલબત્તા યે ફરમાન લિખકર દિયા
હૈ કે મૈં ફલાં આમિલકે પાસ પહોંચા દૂં. ઉસને કહા અગર ઈતનીસી
બાત હૈ તો ફિર આપ કયૂં તકલીફ ફરમાતે હૈં, ઈસ ખિદમતકો મૈં
હી અંજામ દે દૂંગા. યે સુનકર વઝીરને બાદશાહકા ફરમાન ઉસકે
હવાલે કિયા ઓર ખૂદ અપને મકાન પર ચલા ગયા, ઓર વો
યુગલખોર હાસિદ ખૂશ હોતા હુવા ઈન્આમ ઓર ઈકરામકે લાલચમેં
આમિલકે પાસ ચહોંચા ઓર બાદશાહકા ફરમાન જેબસે નિકાલકર
આમિલકે હવાલે કિયા. આમિલને બાદશાહકા હુકમ પળહતે હી
ફરમાને શાહીકે મુતાબિક ઉસ કાસિદકો કતલ કરા દિયા.

ચંદ રોઝકે બા'દ જબ વઝીર બાદશાહકી ખિદમતમેં હાઝિર
હુવા તો બાદશાહને દરયાફત કિયા કે અય વઝીર! કયા તૂને મેરા
ફરમાન ઉસ આમિલકો નહીં પહોંચાયા? વઝીરને જવાબ દિયા કે
હુઝૂર ફલાં શખ્સને મુઝસે લેકર વો ફરમાન આમિલકો પહોંચા
દિયા હૈ. યે સુનકર બાદશાહને વઝીરસે દરયાફત કિયા કે કયા તૂને

‘ઉસ શખ્સસે મેરે બારેમેં એસા કહા થા?’

વઝીરને જવાબ દિયા હાકિમ બદહન, ‘મૈં ઔર હુઝૂરકે મુતઅલ્લિક એસા કેહ સકતા હૂં. મેરે તો કભી ઝહનમેં ભી યે ખ્યાલ નહીં આયા. બાદશાહને દરયાફત ફરમાયા કે અચ્છા ફિર યે બતાઓ કે તુમને ફલાં દિન દરબારમેં હાઝરીકે વક્ત અપને મુંહ પર કપળા કયૂં ઢાંપા થા? વઝીરને બાદશાહકો ઉસ દિનકી લહસનકી દા’વતકા વાકિઆ સુનાયા ઔર અર્ઝ કિયા, ‘મૈંને ઈસ લિયે મુંહ પર હાથ રખ લિયા થા કે હુઝૂરકો નાગવાર ન હો. યે સુનકર બાદશાહકો યકીન હુવા કે અસલ શરાતત ઉસી બદ નિયત હાસિદ કી થી જિસને વઝીરકી યુગલી કી થી ઔર કુદરતન ઉસકો અપની બદ નિયતીકી સઝા મિલ ગઈ. યે વઝીર બે કુસૂર થા જો કુદરતને કતલ હોનેસે બચા દિયા. ઉસકે બા’દ વઝીરકો દરબારે શાહીમેં વોહી મકામ હાસિલ રહા જો પેહલે થા. (ખૈરુલ મવાનિસ)

(૧૨૩) અલ્લાહકી મખ્લૂક પર રહમ કરને ઔર ઝિક્રે ઈલાહીકી ફઝીલત

હઝરત જુનેદ બગદાદી (રહ.) કી ખિદમતમેં કિસી શખ્સને તોહફાકે તૌર પર કોઈ પરિંદા ભેજા જિસકો ઉનહોંને કબૂલ ફરમા લિયા ઔર એક મુદત તક અપને પાસ રખકર ઉસ પરિંદાકો છોળ દિયા. યે દેખકર લોગોંને આપસે ઉસકા સબબ દરયાફત કિયા તો ઈરશાદ ફરમાયા કે ઉસ પરિંદાને મુઝસે ફરિયાદ કી કે જુનેદ (રહ.)! અફસોસ હૈ કે આપ તો અપને અહબાબકી મુનાજાતસે મઝા હાસિલ કરતે રહું ઔર મૈં બે મૂનિસ ઔર ગમખ્વાર આપકે ઈસ પિંજરેમેં

કૈદી બના રહ્યું. મૈને ઉસકી યે દર્દ ભરી ફરિયાદ સુનકર ઉસકો આઝાદ કર દિયા, ઔર વો પરિંદા જાતે વકત યે કેહકર ઉળ ગયા કે જબ તક કોઈ પરિંદા ઝિકે ઈલાહીમેં મસરૂફ રેહતા હૈ વો જાલકે ફન્દેસે આઝાદ રેહતા હૈ. ઔર જહાં ઝિકે ઈલાહીસે ગફલત હુઈ, કિસી ન કિસી જાલકે ફન્દેમેં ફંસ જાતે હૈં. મૈં તો બસ એક હી મરતબા ઝિકસે ગાફિલ હુવા થા કે મુઝે ઉસકી સઝામેં પિંજરેકી કૈદમેં કૈદી હોના પળા. હાય અફસોસ! ઉન લોગોંકા કયા હાલ હોગા જો અકસર ઔર બેશ્તર યાદે ઈલાહીસે ગાફિલ રેહતે હૈં. હઝરત જુનેદ! મૈં આપસે પક્કા વા'દા કરતા હૂં કે અબ કભી ઔસા ન કહુંગા. ઉસકે બા'દ કભી કભી વો પરિંદા હઝરત જુનેદ (રહ.) કી ઝિયારતકે લિયે આતા ઔર દસ્તરખ્વાન પર ઉનકે સાથ બૈઠકર ખાના ખાયા કરતા થા. યુનાંચે જબ હઝરત જુનેદકા ઈન્તિકાલ હુવા તો વો પરિંદા ભી તળપકર ઝમીન પર ગિરા ઔર ઉસકી રૂહ પરવાઝ કર ગઈ. યે અજીબ વાકિઆ દેખકર લોગોંને ઉસ પરિંદાકો ભી હઝરત જુનેદ (રહ.) કે સાથ હી દફન કર દિયા. ઔર મુદતકે બા'દ હઝરત જુનેદ (રહ.) કે મુરીદોંમેંસે કિસીને ઉનકો ખ્વાબમેં દેખકર દરયાફત કિયા કે હઝરત આપકે સાથ કયા મઆમલા કિયા ગયા? તો હઝરત જુનેદ (રહ.) ને જવાબ દિયા કે ઉસ પરિંદા પર રહમ કરનેકી વજહસે અલ્લાહ તઆલાને મુઝ પર ભી રહમ ફરમા દિયા.

(ખૈરુલ મવાનિસ)

(૧૨૪) કલિમાકી ફઝીલત

હઝરત જુનેદ (રહ.) ફરમાતે હૈં મૈં એક મરતબા હજકે ઈરાદેસે ચલા થા. મગર અચાનક મેરી ઊંટની કુસ્તુન્તુનિયાકી તરફ

यल पणी. हर बंद मैंने उसको रोककर मक्का मुअज़्ज़माके रास्ते
 पर डालना याहा, मगर गिटनी थी के बराबर कुस्तुन्तुनिया हीकी
 तरफ़ चलती रही. आबिर मजबूर होकर मैंने गिटनीको उसीके
 धरादे पर छोड़ दिया यहां तकके मैं कुस्तुन्तुनियामें दाखिल हो
 गया, तो क्या देखता हूं के हर तरफ़ लोग हैरान और परेशान
 आपसमें कुछ बातचीत कर रहे हैं. उसका सबब मा'लूम किया
 तो मा'लूम हुवा के यहांके बादशाहकी बेटी मजनून (पागल) हो
 गंई है. उसके धलाजके लिये लोग तबीबकी तलाशमें हैं. ये सुनकर
 मैंने कहा तुम मुझे उनके पास ले चलो, मैं उसका धलाज करूंगा.
 युनांचे जब मैं उसके मकानके करीब पहुँचा तो शेरजादोंने अंदरसे
 आवाज़ दी के जुनेद! तूने तो अपनी गिटनीको बहोत डेरना
 याहा, मगर हमारा ज़बअे सादिक तुझे यहां भींच ही लाया.
 पस जबसे ही उस परी येहरा नाज़ुक अंदाम पर मेरी नज़र पणी
 मैं बे भूद हो गया. होशमें आया तो क्या देखता हूं के उस लणकीके
 गलेमें लोहेका एक भारी तौक पणा हुवा है. और पैरोंको लोहेकी
 जंजिरोंने जकड़ रब्बा है. उस लणकीने मेरी तरफ़ देखकर कहा के
 अय जुनेद! मेरे मर्ज़की दवा तजवीज़ कीजिये. ये सुनकर मैंने उस
 लणकीसे कहा के तू ला धलाह धल्लद्लाह पण्ड ले. उसका कलिमा
 पण्डना था के गरदनका वो मजबूत लोहेका तौक और पैरोंकी
 बेड़ियां भूद भूद टूटकर गिर गंई और लणकी तंदुइस्त हो गंई.
 लणकीके आप बादशाहने जब ये देखा तो केहने लगा आप तो
 बड़े माहिर तबीब हैं मुझे भी कोई दुआ बताईये, मैंने कहा.
 आप भी वोही कलिमा पण्ड लीजिये जो शाहजादीने पण्डा है.
 ये सुनकर वो बादशाह भी ईस्लामका कलिमा पण्डकर मुसलमान

હો ગયાં. ઓર ઉસકે સાથ ઓર ભી બહોત લોગ યે કલિમા પઘ્લકર
ઈસ્લામકે મેહફૂઝ કિલામે દાખિલ હો ગએ. (ખૈરુલ મવાનિસ)

(૧૨૫) વાલિદાકી શફકત ઓર મઆફીકા સમરા

બયાન કિયા ગયા હૈ કે જાંકુનીકે વક્ત એક શખ્સકી ઝબાનસે
કલિમએ શહાદત અદા ન હો સકા. ઉસકી ઈતિલાઅ પાને પર
રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ઉસ શખ્સકે પાસ જાકર લોગોંસે મા'લૂમ
કિયા કે યે શખ્સ નમાઝ ઓર રોઝાકા ભી પાબંદ રહા હૈ? લોગોંને
અર્ઝ કિયા કે યે નમાઝ ભી પઘ્લા કરતા થા ઓર રોઝે ભી રખતા
થા. યે સુનકર આપને દરયાફત ફરમાયા કે ઉસને કભી અપની
વાલિદાકી નાફરમાની તો નહીં કી? અર્ઝ કિયા ગયા કે એક મરતબા
એસા હુવા હૈ. તો આપને ઉસકી વાલિદાકો બુલાકર ઈરશાદ
ફરમાયા, તૂ અપને બચ્ચેકી ખતા મઆફ કર દે. મગર ઉસકી
વાલિદાને ઉસકી ખતા મઆફ કરનેસે ઈન્કાર કર દિયા. કયૂંકે ઉસ
શખ્સને એક મૌકા' પર ઉસ મુસીબત ઝદા માં કી આંખ ફોડ ડાલી
થી. ઈસ લિયે ઉસને અપને લળકેકા કુસૂર મઆફ નહીં કિયા. યે
દેખકર રસૂલે કરીમ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે જબ યે
ઓરત અપને લળકેકા કુસૂર મઆફ નહીં કરતી તો તુમ લોગ
લકળિયોંકા એક ઢેર જમા' કરકે ઉસમેં આગ લગા દો. યે સુનકર
ઉસકી વાલિદાને મા'લૂમ કિયા કે આખિર આપ લકળિયોંમેં આગ
લગાકર કયા કરોગે? હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે મેં
એસે શખ્સકો જિસકી વાલિદા ઉસે ઈસ કદર નારાઝ હૈ, ઉસ દહેકતી

આગમેં ઝોંકૂંગા. ઉસ ઔરતને અર્ઝ કિયા કે હઝરત ભલા યે કેસે હો સકતા હૈ કે જબ વો મેરે પેટસે પૈદા હુવા હૈ, નવ મહીને મૈંને ઉસકો પૈટમેં રખ્યા ઔર દો સાલ દૂધ પિલાયા, તો મેરી માદરી શક્ત કયૂંકર ગવારા કરેગી કે મૈં ઉસકો જલતા હુવા દેખ લૂં. મૈંને ઉસકી ખતા મઆફ કર દી. માં કી ઝબાનસે મઆફીકા લફઝ નિકલના થા કે ખુદાકી કુદરતસે ઉસ શખ્સકી ઝબાનસે અશહદુ અલ્લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ વ અશહદુ અન્ન મુહમ્મદન્ અબ્દુલ્ વ રસૂલુલ્ જારી હો ગયા. (ખૈરુલ મવાનિસ)

(૧૨૬) નમરૂદકી લળકીકા ઈમાન

જબ હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) કો આગમેં ડાલા ગયા તો નમરૂદકી એક કમસિન (છોટી) લળકીને ઈસરાર કિયા કે મુઝે ઈજાઝત દી જાએ ઔર મૈં યે દેખ લૂં કે ઉસ આગમેં ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) કા કયા હાલ હુવા? યુનાંચે નમરૂદને ઈજાઝત દે દી તો ઉસ લળકીને એક બુલંદ મકામસે હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) કો ભળકતી આગમેં સહીહ ઔર સાલિમ દેખકર બળી હૈરતસે દરયાફત કિયા કે ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) આખિર યે શો'લા અંગેઝ આગ આપકો જલાતી કયૂં નહીં? તો હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) ને જવાબ દિયા કે જિસકી ઝબાન પર બિસ્મિલ્લા હિરહ્મા નિર્રહીમ જારી હો ઔર દિલ મા'રિફતે ઈલાહીકે નૂરસે ભરા હો ઉસ પર આગ હરગિઝ અસર નહીં કરતી. યે સુનકર ઉસ લળકીને અર્ઝ કિયા કે અય ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) મૈં ભી આપકે પાસ આના ચાહતી હૂં મગર આઉં કિસ તરહ? ચારોં તરફ તો આગકે શો'લે ભળક રહે હૈં. હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) ને જવાબ દિયા કે લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ ઈબ્રાહીમુ

રસૂલુલ્લાહ પળહકર બે ખૌફ ચલી આઓ. લળકીને યે પાક કલિમા અપની ઝબાનસે અદા કિયા ઔર બે ખૌફ હોકર ઉસ આગમેં કૂદ ગઈ. ખુદાકી કુદરતસે આગ સર્દ (ઠંડી) હો ગઈ ઔર ઉસ લળકી પર કુછ અસર ન કિયા. લળકી બિલકુલ સહીહ સાલિમ ઝિંદા રહી. જબ ઉસને અપને ઘર વાપસ આકર નમરૂદકો તમામ વાકિઆકી ખબર દી તો નમરૂદને લળકીસે કહા કે બસ ઈસીમેં તેરી ખૈરિયત હૈ કે ઈબ્રાહીમકે દીનસે બાઝ આ. ઔર બુતોંકી પૂજાસે મુંહ ન ફેર. ઔર હર તરહ નમરૂદને ઉસકો ડરાયા ધમકાયા મગર લળકીકે દિલમેં ઈમાન ઘર કર ચુકા થા. ઉસને નમરૂદકી એક ન માની. યે દેખકર નમરૂદને ઉસે સખ્ત સજાએ દેની શુરૂ કી. જબ ઉસકી સખ્તી હદસે ગુઝર ગઈ તો ખુદાકે હુકમસે હઝરત જિબ્રઈલ (અલૈ.) ને ઉસ લળકીકો હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) કે પાસ પહોંચા દિયા ઔર ઉનહોંને અપને લળકેસે ઉનકા નિકાહ કર દિયા જિસ્સે ઉલુલ આઝમ (બળે બળે) પૈગમ્બર પૈદા હુએ. (ખૈરુલ મવાનિસ)

(૧૨૭) આયતુલ કુરસીકે ફાઈદે

(૧) એક શખ્સકા બયાન હૈ કે મૈં અકસર ઔકાત આયતુલ કુરસીકા વિદ રખતા થા, ઈત્તિફાકન મેરે પેહલૂમેં સખ્ત દર્દ હુવા જિનકી વજહસે બળી બે ચૈની થી, તો મૈંને ખ્વાબમેં દો મર્દ દેખે જિસમેંસે એક દૂસરેસે કેહ રહા થા કે યે મરીઝ એક ઐસી આયત પળહતા હૈ જો તીનસો સાઠ રહમતેં લિયે હુએ થી, તો કયા એક રહમત ભી ઉસે ન પહોંચેગી. ચુનાંચે જબ મૈં ખ્વાબસે બેદાર હુવા તો અપને આપકો બિલકુલ સહીહ ઔર તંદુરસ્ત પાયા, અલ્લાહ

તબારક વ તઆલાને આયતુલ કુરસીકી બરકતસે મુઝે શિક્ષા અતા ફરમાઈ ઔર મેરા તમામ દર્દ દુઃખ ખો દિયા.

(૨) દૂસરી રિવાયતમેં હૈ કે એક શખ્સ કિસી વૈરાના સનસાન જંગલસે ગુઝર રહા થા કે ખૂંખાર ભેળિયેને ઉસ પર હમલા કિયા. ઉસ શખ્સને બિસ્મિલ્લાહ પઘ્હકર આયતુલ કુરસી પઘ્હના શુર' કી તો ભેળિયાં દુમ દબાકર ભાગ ગયા.

(૩) એક મરતબા હઝરત જિબ્રઈલ (અલૈ.) ને રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હોકર અર્ઝ કિયા કે યા રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.)! એક બળા ઝબરદસ્ત જિન આપકો ધોકા દેના ચાહતા હૈ, આપ ઉસકો આયતુલ કુરસી પઘ્હકર દફા' ફરમા દીજિયે.

(૪) એક રિવાયતમેં યે ભી આયા હૈ કે જિસ ઘરમેં આયતુલ કુરસી પઘ્હી જાતી હૈ વહાંસે શૈતાન ભાગ જાતા હૈ.

(૫) હદીસમેં આયા હૈ કે જો શખ્સ એક મરતબા આયતુલ કુરસી પઘ્હેગા ઉસકા નામ બદબખ્તોંકે દફતરસે નિકાલ દિયા જાએગા. ઔર જો શખ્સ દો મરતબા પઘ્હેગા ઉસકા નામ શહીદોંકે દફતરમેં લિખ દિયા જાએગા. ઔર જો શખ્સ ત્રીન મરતબા પઘ્હેગા ઉસકે લિયે ફરિશ્તે બખ્શિશકી દુઆ કરેંગે. ઔર ચાર મરતબા પઘ્હનેવાલેકી બરગુઝીદા અંબિયા સિફારિશ કરેંગે. ઔર પાંચ મરતબા પઘ્હનેવાલેકા નામ અબરારકે દફતરમેં લિખ્ખા જાએગા. છ મરતબા પઘ્હનેવાલેકે લિયે મછલિયાં દરિયામેં મઝ્ફિરતકી દુઆ કરેંગી. ઔર સાત મરતબા પઘ્હનેસે જહન્નમકે સાતોં દરવાઝે ઉસ પર બંદ કર દિયે જાએંગે. આઠ મરતબા પઘ્હનેવાલેકે લિયે જન્નતકે આઠોં દરવાઝે ખોલ દિયે જાએંગે, નવ મરતબા પઘ્હનેવાલેકે લિયે દોનૂં જહાંકે મકાસિદ પુરે હો જાએંગે ઔર તમામ દિલી મુરાદોં પર

કામિયાબી હાસિલ હોગી. ઔર જો શખ્સ દસ મરતબા પળહેગા
 ઉસ પર અલ્લાહ તઆલા નઝરે રહમત ફરમાએગા. ઔર કભી
 અઝાબમેં મુબતલા ન કરેગા. (મજાલિસુલ અબરાર)

(૧૨૮) લા હૌલકા ફાઈદા

કિસી શખ્સને અપની ચચાઝાદ બહેનસે નિકાહ કરના ચાહા,
 મગર લળકીકા બાપ ઉસ પર રાઝી ન હુવા. ઉસને કિસી દૂસરે
 શખ્સસે ઉસ લળકીકા નિકાહ કર દિયા. મગર ખુદાકી કુદરત કે
 શબે ઝુફફ (પેહલી રાત) મેં હી ઉસકે શૌહરકા ઈન્તિકાલ હો ગયા
 તો લળકીકે વાલેદને કિસી દૂસરે શખ્સસે ઉસ લળકીકા નિકાહ કર
 દિયા. મગર વો ભી શબે ઝુફફમેં હી મર ગયા. ફિર તીસરે શખ્સસે
 ઉસ લળકીકા નિકાહ કિયા. ઉસકે સાથ ભી યેહી મઆમલા હુવા.
 અબ ચોથે શખ્સને ઉસ લળકીસે નિકાહકે લિયે પયામ ભેજા તો
 ઉસકો ભી લળકીકે બાપને મંઝૂર કર લિયા ઔર મુકર્રરા તારીખ
 પર ઉસ ચોથે શખ્સસે લળકીકા નિકાહ કર દિયા. મગર શબ બાશીકે
 વકત વો કયા દેખતા હૈ કે એક ભયાનક શકલકા જિન (જિન્નાત)
 ઉસકે સામને આં ખળા હુવા ઔર કેહને લગા. અગર તૂ આધે
 હિસ્સે પર તૈયાર હો તો ઠીક હૈ વરના તેરા ભી વોહી હાલ હોગા જો
 તુઝસે પેહલે ત્રીન શખ્સોંકા હો ચુકા હૈ. આખિર મરતા કયા ન
 કરતા, મજબૂરન ઉસને જિનકી ઉસ શર્તકો મંઝૂર કર લિયા. અબ
 વો જિન કેહને લગા કે રાત ભર તો મેં ઉસકે પાસ રહૂંગા, અલબત્તા
 દિનકો તૂ રેહ સકતા હૈ. ઉસને યે બાત ભી મંઝૂર કર લી. યે સબ
 બાર્તે તય હોનેકે બા'દ જિનને ઉસ લળકીકે શૌહરસે કહા કે આજકી
 રાત આસમાન પર જાનેકા મેરા નંબર હૈ. તુઝે ભી મેરે સાથ ચલના

હોગા. મੈં વહાંકે અહકામાત ઔર ખાતેં ચુરાનેકે લિયે જાયા કરતા હું. ઉસને કોઈ બચાવકી તદબીર ન દેખતે હુએ જિનકી ઉસ ખાતકો ભી મંજૂર કર લિયા. ઔર ઉસ જિનને ઉસ શપ્સકો અપને બાઝૂઓ પર સવાર કરકે આસમાનકી રાહ લી. જૈસે હી વો આસમાનકે કરીબ પહોંચા તો ઉસ શપ્સને સુના કે ફરિશ્તે લા હૌલ વલા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહિલ્ અલિય્હિલ્ અઝીમ પળહ રહે હેં. જબ ઉસ જિનને ફરિશ્તોંકી ઝબાનસે યે કલિમાત સુને તો ઉસે વહાં ન ઠેહરા ગયા, બલ્કે વહાંસે દુમ દબાકર ભાગા ઔર ઝમીન પર આકર દમ લિયા. અબ રાતકો જબ જિન ઉસ શપ્સકી મન્કૂહા (બીવી) કે પાસ આયા તો ઉસને વહી ફરિશ્તોંસે સુને હુએ અલ્ફાઝ લા હૌલ વલા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહિલ્ અલિય્હિલ્ અઝીમ કેહના શુરૂ કિયા જિસકે સુનનેસે ઉસ જિનકે જિસમ પર આગ ભળક ઉઠી. જિન જલકર ખાકકા ઢેર હો ગયા ઔર ઉસ ઔરત પર કાબૂ ન પા સકા.

(ખેરુલ મવાનિસ)

(૧૨૯) ખુદાકી મરઝીકે મુતાબિક અમલકા નતીજા

એક મરતબા હઝરત મૂસા (અલૈ.) બકરિયાં ચરાતે ચરાતે એક એસે ભયાનક જંગલમેં પહોંચ ગએ જહાં કસરતસે ભેળિયે રહા કરતે થે. ચૂંકે મૂસા (અલૈ.) દૂર દરાઝકા સફર તય કરકે આએ થે થકકર લેટ ગએ. ઔર ઠંડી હવાઓંકે ખૂશ આઈદ ઝોંકોંમેં નીંદકા ગલ્બા હોને લગા. આખિર મૂસા (અલૈ.) ને સોચા કે એસી હાલતમેં કિસ તરહ બકરિયોંકી હિફાઝત કર સકૂંગા. થકાનકે ગલ્બેને આજિઝ

કર દિયા હૈ. અગર ઈસી હાલતમેં ઔર ઝિયાદા જાગતા રહા તો મુમકિન હૈ કે તકલીફકા ઈઝાફા હો જાએ. ઔર અગર આરામ હાસિલ કરનેકે લિયે સો જાતા હૂં તો બકરિયોંકી ખૈર નહીં, ક્યૂંકે હર તરફ ભેળિયોંકા હુજૂમ હૈ. ઉસી કશમકશમેં થે કે આસમાનકી જાનિબ નઝર કરકે ફરમાને લગે, ઈલાહી! તેરા ઈલ્મ હર ચીઝકો મુહીત હૈ ઔર તેરા ઈરાદા ઔર તકદીર સબ પર ગાલિબ હૈ ઔર યે કેહકર એક પથર પર સર રખકર સો ગએ. જબ સોકર ઉઠે તો કયા દેખતે હૈં કે એક ભેળિયા કંધે પર લકળી રખ્ખે હુએ બકરિયોંકી હિફાઝત કર રહા હૈ. યે દેખકર હઝરત મૂસા (અલૈ.) કો બળા તઅજજુબ હુવા ઔર હૈરતમેં પળ ગએ કે ભેળિયા જો બકરિયોંકા દુશ્મન હૈ વોહી ખૂદ બકરિયોંકી હિફાઝત કર રહા હૈ. ઈતનેમેં વહી નાઝિલ હુઈ ઔર અલ્લાહ તઆલાને ફરમાયા કે અય મૂસા! ઈસમેં તઅજજુબકી કયા બાત હૈ. તૂ મેરી મરઝી પર ચલતા રેહ મૈં તેરી મરઝી પૂરી કરતા રહૂંગા. યેહી મન્કાન લિલ્લાહિ કાનલ્લાહુ લહૂકી તફસીર હૈ. યા'ની જો અલ્લાહકા હો ગયા અલ્લાહ ઉસકા હો ગયા.

(ખૈરુલ મવાનિસ)

(૧૩૦) કુરઆન પાકકી એક આયતકી બરકત

કુછ લોગ કશ્તી પર સવાર દરિયાકા સફર કર રહે થે. બીચ દરિયામેં કયા દેખતે હૈં કે એક શખ્સ બગૈર કિસી સહારેકે દરિયાકે પાની પર બૈઠા હુવા હૈ જિસને કશ્તીવાલોંસે કહા કે મેરે પાસ એક કલિમા હૈ જિસકી કીમત એક હઝાર અશરફિયાં હૈ. યે બાત સુનકર કશ્તીવાલોંમેંસે કિસીને કહા કે યે લીજિયે મેરે પાસ હઝાર અશરફિયાં

મૌજૂદ હૈં. ઉસને કહા! ફેંક દે! ઉસને ફૌરન વો અશરફિયાં પાનીમે ફેંક દી. તો ઉસને કહા કે અચ્છી તરહ સુન લે! વો કલિમા યે હૈ વમંચ્યતકિલ્લાહ યજ્ઞઅલ્લહૂ મખ્રજંવયર્જુકહુ મિન્હેષુ લા યહ્તસિબ. અશરફિયાં ફેંકનેવાલેને ઉસકો યાદ કરના શુરૂ' ક્રિયા તો વો શખ્સ કેહને લગા કે અચ્છી તરહ યાદ કર લે ભૂલ ન જાના. યે સુનકર ઉસ શખ્સને ઉન કલિમાતકો અચ્છી તરહ મેહફૂઝ કર લિયા ઔર કશ્તી રવાના હો ગઈ. ઈત્તિફાકન ચલતે ચલતે કશ્તીકો કોઈ હાદસા પેશ આયા ઔર વો કશ્તી ચલતે ચલતે દરિયામેં ટૂટ ગઈ ઔર યે શખ્સ એક છોટે તખ્તા પર બેહ નિકલા જિસકો ચારોં તરફસે મૌજેં ટકરા રહી થીં. મગર ઈસ આયતકે પળહનેકે સબબસે વો શખ્સ સહીહ ઔર સાલિમ રફતા રફતા એક જઝીરેમેં જા પહોંચા ઔર તખ્તાસે ઉતરકર ઈધર ઉધર ટહેલને લગા તો કયા દેખતા હૈ કે વહાં એક હસીન ઔરત બૈઠી હૈ જિસકો દેખકર ઉસ શખ્સને દરયાફત ક્રિયા તૂ કૌન હૈ, કહાંકી રેહનેવાલી હૈ. ઔર યહાં કયું બૈઠી હૈ? ઔરતને કહા કે મૈં ફલાં શહેરકી રેહનેવાલી હૂં એક જિન મુઝે યહાં લે આયા હૈ જો હર રોઝ ફલાં વક્ત દરિયાસે નિકલકર મેરી આબરૂકે શીશેકો બુરી નિચ્ચતકે પત્થરસે ચૂરા ચૂરા કરના ચાહતા હૈ, મગર અલ્લાહ તઆલાને અબ્ તક મુઝે ઈસ મૂઝીસે બચા રખ્યા હૈ. યે સુનકર વો શખ્સ કેહને લગા અચ્છા તૂ મુઝે ઐસી જગહ બિઠા દે જહાંસે મૈં તો ઉસે દેખ સકૂં મગર વો મુઝે ન દેખ સકે. ઔરતને ઐસા હી ક્રિયા. ચુનાંચે વો જિન અપની આદતકે મુતાબિક દરિયાસે નિકલકર આયા ઔર ઉસ શખ્સકી નઝર ઉસ પર પળી તો ઉસને વોહી આયત વમંચ્યતકિલ્લાહ આખિર તક પળહની શુરૂ' કી. અભી આયત પૂરી ભી ન હોને પાઈ થી કે ઉસ જિનમેંસે એક

બળા શો'લા પૈદા હુવા જિસને ઉસે જલાકર ખાકકા ઢેર બના દિયા. યે દેખકર ઔરતકો બે ઈન્તિહા ખૂશી હાસિલ હુઈ ઔર વો ઉસ શખ્સકા હાથ પકળકર એક એસી જગહ લે ગઈ જહાં મોતી ઔર હર કિસમકે જવાહિરાતકા ઢેર થા ઔર જિસ કદર મુમકિન હો સકા મોતી ઔર જવાહિરાત ઉઠાકર વો દોનૂં બાહિર નિકલ આએ. ઈતનેમેં એક કશ્તી નમૂદાર હુઈ. જિસકો ઈશારેસે અપની જાનિબ બુલાયા ઔર કશ્તીવાલોંને કશ્તી દરિયાકે કિનારે પર લગા દી ઔર વો દોનૂં શખ્સ મોતી ઔર જવાહિરાતકા ખઝાના લેકર ખૈરિયતસે રવાના હો ગએ. (ખૈરુલ મવાનિસ)

(૧૩૧) બે નમાઝીકી નહૂસત

એક મરતબા ઈસા (અલૈ.) કા ગુઝર એસી બસ્તી પર હુવા જિસમેં નિહાયત સર સબ્જ શાદાબ દરખ્ત લેહલહા રહે થે ઔર સાફ ઔર સુથરે પાનીકે ચશમે ઉબલ રહે થે. બસ્તીવાલોંને હઝરત ઈસા (અલૈ.) કી ઈન્તિહાઈ અઝમત ઔર તા'ઝીમ કી ઔર હઝરત ઈસા (અલૈ.) કો ઉસ બસ્તીકે રેહનેવાલોંકે હુસ્ને ઈબાદતસે તઅજજુબ હુવા. ઉસકે ત્રીન સાલ બા'દ ફિર હઝરત ઈસા (અલૈ.) કા ગુઝર ઉસી બસ્તી પર હુવા તો કયા દેખતે હૈં કે ઉસકે તમામ દરખ્ત સૂખે ખળે હૈં ઔર પાનીકે ચશમે ભી ખુશક હો ગએ હૈં ઔર બસ્તીકે તમામ મકાનાત છતોંકે બલ ગિર પળે હૈં. અબ ઉસ બસ્તીકા યે હાલ દેખકર હઝરત ઈસા (અલૈ.) કો ઈન્તિહાઈ હૈરત હુઈ તો અલ્લાહ તઆલાને વહીકે ઝરીઆ ઉનકો ખબર દી કે અય ઈસા! ઈસ બસ્તીકે ઉજડનેકી વજહ યે હૈ કે એક મરતબા યહાંસે કિસી બે નમાઝીકા ગુઝર હુવા જિસને બસ્તીકે એક ચશમેસે મુંહ ધો લિયા થા

જિસકા નતીજા યે હુવા કે બસ્તીકે તમામ ચશમે ખુશ્ક હો ગએ. દરખ્ત સૂખ ગએ. ઔર મકાનાત વૈરાન ઔર તબાહ હો ગએ. અય ઈસા! જબ નમાઝકા છોળ દેના દીનકે ઢા જાનેકા સબબ હો સકતા હૈ તો ફિર દુનિયાકી વૈરાનીકા સબબ કયૂં ન હોગા.

(ખૈરુલ મવાનિસ)

(૧૩૨) રાતકી ઈબાદત કુર્બે ઈલાહીકા સબબ હૈ

એક રોઝ ઈબ્રાહીમ ઈબ્ને અદહમને જનાબે ઈલાહીમેં અર્જ ક્રિયા કે ઈલાહી જન્નતમેં જો ઔરત મેરી રફીક હોગી ઉસે મુઝે દિખા દીજિયે. સુનાંચે ખ્વાબમેં ઉનસે કહા ગયા કે જન્નતમેં જો ઔરત તુમહારી રફીકા હોગી વો બહોત હી બદ્ સૂરત હૈ. જિસકા નામ સલામા હૈ ઔર ફલાં ગાંવમેં બકરિયાં ચરા રહી હૈ. યેહી ઔરત જન્નતમેં તુમહારી રફાફત કરેગી. જબ ઈબ્રાહીમ નીંદસે બેદાર હુએ તો ખ્વાબમેં બતાએ જગહકી જાનિબ ચલ નિકલે. વહાં પહોંચકર દેખા તો વાકઈ એક કાલી ઔરત ભૂંડી જિસકો દેખકર ઈબ્રાહીમ ઈબ્ને અદહમને સલામ ક્રિયા તો ઔરતને જવાબમેં કહા વ અલૈકુમુસ્સલામ યા ઈબ્રાહીમ. યે સુનકર ઈબ્રાહીમને દરયાફત ક્રિયા કે તુઝે યે કિસને બતાયા કે મૈં ઈબ્રાહીમ હૂં. ઔરતને જવાબ દિયા જિસને તુઝે ઈસ બાતકી ખબર દી કે મૈં જન્નતમેં તેરી બીવી હૂંગી. ઉસીને મુઝે યે ભી બતા દિયા કે તૂ ઈબ્રાહીમ હૈ. યે સુનકર ઈબ્રાહીમ ઈબ્ને અદહમને ઉસ ઔરતસે કહા અય સલામા! મુઝે કુછ નસીહત કર, તો ઉસને કહા કે શબ બેદારી ઔર રાતકી ઈબાદત પર પાબંદી કીજિયે, કયૂંકે રાતકી ઈબાદત બંદેકો અપને રબકી તરફ પહોંચા દેતા હૈ. તુઝે અગર મુહબ્બતે ઈલાહીકા દા'વા હૈ તો નીંદ

અપને ઉપર હરામ કર લે. કહા ગયા હૈ કે અલ્લાહ તઆલાને હઝરત દાઉદ (અલૈ.) પર વહી ભેજી કે અય દાઉદ! જો શપ્સ મેરી મુહબ્બતકા દા'વા કરે ઔર રાતકી તારીકીમેં પળકર સો જાએ તો વો અપને દા'વામેં જૂઠા હૈ. ઔર યે ભી બયાન ક્રિયા ગયા હૈ કે જબ રાતકી તારીકી ચારોં તરફ ફેલ જાતી હૈ તો અલ્લાહ તઆલા જિબ્રઈલ (અલૈ.) સે ફરમાતા હૈ કે અય જિબ્રઈલ મઅલૂમા દરખ્તકો હરકત દે. જબ જિબ્રઈલ (અલૈ.) ઉનહેં હરકત દેતે હૈં તો ઝિંદા દિલ આશિક ઉઠકર મેહબૂબકે દરવાઝે પર આ ખળે હોતે હૈં ઔર ઈસ તરહ દરખ્વાસ્ત કરતે હૈં.

બબાકબ અબ્દુન મન્ અબીદક મઝનબ

કધીરુલ્મતાયા જાઅ લબ્બૈકલ્અફવ

ફઅન્જિલ્ અલૈક સ્સબરુ યા મન્ બિફઝ્લિહી

અલા કૌમિ મૂસા અન્ઝલલ્ મન્ વસ્સલ્લા

(૧૩૩) તૌહીદકે યકીનકા સમરા

અબ્દુલ વાહિદ ઈબ્ને ઝૈદ (રદિ.) ફરમાતે હૈં કે એક મરતબા મેં કિસી કશ્તીમેં સફર કર રહા થા. અચાનક હવાકા એક ઐસા ઝોંકા આયા કે જિસને હમારી કશ્તીકો ઉઠાકર એક જઝીરામેં ફેંક દિયા. વહાં હમને દેખા કે એક શપ્સ બુતકી પૂજા કર રહા થા. હમને ઉસ્સે દરયાફત ક્રિયા કે જિસકી તૂ પૂજા કરતા હૈ કયા વો ભી કોઈ મા'બૂદ હૈ? હમારે પાસ ઐસા શપ્સ હૈ જો ઉસ જૈસે સેંકડોં બુત બના દે. યે સુનકર ઉસ શપ્સને કહા અચ્છા તુમ કિસકી ઈબાદત કરતે હો? તો હમને બતાયા ઉસ કાદિર ઔર મુખ્તારકી જિસકા અર્શે આ'ઝમ આસમાન પર ઔર કહરો ગલ્બા ઝમીન પર હૈ. તો

(उसने दरयाफ़्त किया के आबिर तुमको उस कादिर मुतलककी किसने
 ખબર દી હૈ? તો હમને બતાયા કે ઉસ ખુદાકી તરફસે નબી
 આબિરુઝ્ઝમાં હમારે પાસ ભેજે ગએ થે. ઉનહોંને હી ઉસ બાતકી
 ખબર દી. ઉસકે બા'દ ઉસ શખ્સને દરયાફત ક્રિયા કે અબ વો
 પૈગમ્બર કહાં હૈં ઔર કયા કરતે હૈં? હમને કહા ખુદાએ તઆલાને
 ઉનહૈં અપને પાસ બુલા લિયા હૈ. તો ઉસને દરયાફત ક્રિયા, અચ્છા
 યે તો બતાઓ કે ઉસ પૈગમ્બરને કોઈ નિશાની ભીં તુમહારે પાસ
 છોળી હૈ? હમને કહા હાં! વો હમારે પાસ એક કિતાબ છોળ ગએ
 હૈં જો ખુદાકી જાનિબસે ઉન પર નાઝિલ હુઈ થી. યે સુનકર વો
 શખ્સ કેહને લગા અચ્છા વો કિતાબ મુઝે દિખાઓ. હમને અપને
 અસ્બાબમેંસે કુરઆને પાક નિકાલકર સૂરએ અર્હમાનકી તિલાવત
 શુરૂ' કી. તો જબ તક સૂરત ખતમ હુઈ વો શખ્સ દર્દનાક આવાઝસે
 રોતા રહા ઔર પૂરી સૂરત સુનકર કેહને લગા, જિસકે પાસ યે
 કલામ મૌજૂદ હો ઉસે ગુનાહમેં મુબતલા રેહના હરગિઝ લાઈક
 નહીં ઔર યે કેહકર મુસલમાન હો ગયા. હમને ઉસે ઈસ્લામકે
 અરકાન ઔર વાજિબાતકી તા'લીમ દી ઔર ઉસકા ઈસ્લામ બેહતર
 હુવા. જબ રાત હુઈ ઔર હમ લોગ ઈશાકી નમાઝ પઞહ ચુકે તો
 અપને અપને બિસ્તરોં પર જા લેટે. યે દેખકર ઉસ નૌમુસ્લિમને
 દરયાફત ક્રિયા કે લોગો યે તો બતાઓ જિસ મા'બૂદકે ઔસાફ
 તુમને મુઝસે બયાન ક્રિયે હૈં ઔર જિસ પર મૈં ઈમાન લાયા હૂં કયા
 વો ભી સોતા હૈ? હમને કહા નહીં! વો તો હય્યુલ્ કૈયૂમ હૈ. વો કભી
 નહીં સોતા. યે સુનકર ઉસ નૌમુસ્લિમને હસરત નાક લેહજામેં કહા
 કે તુમ તો બહોત હી બુરે ગુલામ હો. કૈસે અફસોસકી બાત હૈ કે
 તુમહારા આકા તો જાગતા હો ઔર તુમ પૈર ફૈલાકર સોયા કરો.

જબ હમ જઝીરેસે નિકલકર આબાદીમેં પહોંચે તો હમને ઉસે ચંદ દિરહમ દેને ચાહે, જિસ પર ઉસને બખા અફસોસ ઝાહિર કિયા ઔર કહા લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ તુમને મુઝે એક એસા રાસ્તા બતાયા હૈ જિસ પર તુમ ખૂદ નહીં ચલતે. ભલા યે તો બતાઓ જબ મૈં ઉસકે ગૈરકી ઈબાદતમેં મશગૂલ થા તો ઉસને મુઝે ભૂકા નંગા નહીં રખ્યા તો અંબ જબકે મુઝે ઉસકી મા'રિફત હાસિલ હો ગઈ હૈ તો વો ક્યૂંકર બરબાદ કરને લગા હૈ. અભી ઉસં વાકિઆકો તીન હી દિન ગુઝરે થે કે મુઝે કિસીને બતાયા કે વો નૌમુસ્લિમ તો હાલતે નઝઅમેં મુબતલા હૈ. મૈંને ઉસકે પાસ જાકર દરયાફત કિયા તુઝે કોઈ હાજત હૈ યા કોઈ આરઝૂ બાકી હૈ? તો ઉસને કહા ભાઈ જિસને તુઝે જઝીરેસે નિકાલા ઉસીને મેરી તમામ હાજતેં પૂરી કર દી. ઉસ રાતકો મૈં ઉસકે પાસ સો રહા તો મૈંને ખ્વાબમેં દેખા કે નિહાયત સર સબ્જ શાદાબ બાગકે અંદર કુબ્બામેં એક નૌજવાન લળકી ખળી કેહ રહી હૈ. તુમહેં ખુદાકી કસમ ઉસે જલ્દ મેરે પાસ લાઓ. મેરા શૌક ઉસકી તરફ બહોત બળહ ચુકા હૈ. જબ મૈં નીંદસે બેદાર હુવા તો ઉસ નૌમુસ્લિમકી રૂહ પરવાઝ કર ચુકી થી. આખિરમેં ઉસકી તજહીઝો તકફીનસે ફારિગ હોકર અપને ડેરે પર ચલા આયા તો રાતકો મૈંને ખ્વાબમેં દેખા કે યે શખ્સ ઉસી કુબ્બામેં બેઠા હુવા યે આયત પળહ રહા હૈ. વલ્મલાઈકતુ યદખુલૂન અલૈહિમ્ મિન્કુલ્લિ બાબ. સલામુન્ અલૈકુમ્ બિમા સબરતુમ્ ફનિઅમ્ ઉકબદારિ.

(ખૈરુલ મવાનિસ)

(૧૩૪) યુગલ ખોરીકા નતીજા

કિસી શખ્સને એક ગુલામ ખરીદા ઔર બેચનેવાલેને ઉસકો

बता दिया था के इस गुलाममें युगल जोरीकी आदत है मगर
 जरीदारने उसकी बातका कुछ ज्वाल न किया और बे झिंकर छोकर
 उस गुलामको जरीदकर घर ले आया. उस गुलामको आये हुअे
 बंद ही रोज गुजरे थे के अपनी आदतके मुताबिक उसने आकाकी
 बीवीसे कहा के तुमहारे जाविंद तुमहें दोस्त नहीं रखते. वो याहते
 हैं के कोई ખૂબसूरत लोन्डी जरीद लें और उसे अपने पास रखें.
 अगर तुम याहती हो के अपने शौहरको अपने उपर महेरबान
 बना लो तो उसकी तरकीब ये है के अेक तेज उस्तरा लेकर जब वो
 सोते हुअे हों तो उनकी दाढीके अंदरके बंद बाल मूंउकर अपने पास
 रखो. धर तो उस गुलामने औरतको ये पट्टी पण्हाई, और
 धर आकाके पास जाकर केहने लगा के जनाब आपकी बीवीने अेक
 अजनबी शप्ससे तअल्लुक पैदा कर लिया और उससे इस कदर
 मुहब्बत करती है के उसकी मुहब्बतके नशेमें आपके कतल करनेकी
 झिंकरमें लगी हुई है. अगर आपको यकीन न हो तो इस तरह
 आजमाईश कीजिये के आप घर जायें तो आंખें बंद करके लेट रहें
 जिस्से आपके सोनेका यकीन हो जाये फिर देखिये क्या होता है.
 युनांये जब ये शप्स घर जाकर लेट रहा और औरतने जान लिया
 के अब ये सो गया है तो वो उसकी दाढीके बाल मूंउनेके लिये धारदार
 उस्तरा लेकर आई, जिस्से उसके शौहरको यकीन हो गया के वाकई
 ये औरत मेरे कतल पर आमादा है. उसने झोरन औरतके हाथसे
 उस्तरा छीनकर उस औरत कीको कतल कर डाला. अस अब क्या
 था जब वारिसोंने ये वाकिआ सुना फिर बटला लेनेके जोशमें आग
 भगोला हो गये. आव दिजा न ताव. आते ही उस शप्सको कतल
 कर डाला.

(भैरुल भवानिस)

(૧૨૫) રજબકે એક રોઝે ઓર શા'બાનકી પંદરહવીં રાતમેં દો રકા'તકી ફઝીલત

એક મરતબા હઝરત મંસીહ (અલૈ.) કા ગુઝર એક ઐસે પહાળ પર હુવા જો નૂરસે જગમગા રહા થા. યે દેખકર હઝરત મંસીહ (અલૈ.) ને દુઆ માંગી ઈલાહી ઈસ પહાળકો બોલનેકી તાકત અતા ફરમા, તાકે વો મુઝસે બાતચીત કર સકે. યુનાંચે ઉનકી દુઆકો કબૂલિયત હાસિલ હુઈ ઓર વો પહાળ ઈસ તરહ બોલા કે અય રહુલ્લાહ! આપકા મક્સદ કયા હૈ ઓર આપ મુઝસે કયા ચાહતે હૈં? હઝરત મંસીહ (અલૈ.) ને ફરમાયા, તૂ અપની કેફિયત મુઝસે બયાન કર. તો પહાળને અર્ઝ કિયા મેરે અંદર એક મર્દ હૈ. તો ઈસા (અલૈ.) ને જનાબે ઈલાહીમેં ગુઝારિશ કી કે ઉસકો પહાળસે નિકાલકર મુઝે દિખા દીજિયે. યુનાંચે વો પહાળ ફટા ઓર ઉસમેંસે અકે ખૂબસૂરત બુળહા સામને આકર કેહને લગા કે અય ઈસા (અલૈ.)! મૈં હઝરત મૂસા (અલૈ.) કી કૌમસે હૂં. મૈંને અલ્લાહ તઆલાસે દુઆ કી થી કે મૈં જનાબે મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કે ઝમાને તક ઝિંદા રહૂં તાકે ઉનકી ઉમ્મતમેં દાખિલ હોકર ફલાહે દારૈન હાસિલ કર સકૂં. ઈસ વકત મેરી ઉમર છ સો (૬૦૦) બરસકી હૈ. ઓર મૈં ઈસી પહાળમેં અલ્લાહ તઆલાકી ઈબાદતમેં મશગૂલ રેહતા હૂં. યે સુનકર હઝરત ઈસા (અલૈ.) ને જનાબે ઈલાહીમેં અર્ઝ કિયા. ખુદાયા! કયા રૂએ ઝમીન પર આપકે નઝદીક ઈસ શખ્સસે ભી ઝિયાદા કોઈ મુકર્રમ ઓર મોહતરમ હૈ? ઈરશાદ હુવા અય ઈસા (અલૈ.)! ઉમ્મતે મુહમ્મદ (સ.અ.વ.)

મેંસે જો શખ્સ રજબકા એક રોઝા ભી રખેગા, મેરે નઝદીક ઉસકા મરતબા ઈસ્સે ઝિયાદા હોગા. દૂસરી રિવાયતમેં ઈસ વાકિઆકો ઈસ તરહ બયાન કિયા ગયા હૈ કે હઝરત ઈસા (અલૈ.) કા ગુઝર ઉસ પહાળ પર હુવા તો આપને ઉસમેં સુફેદ પત્થર દેખકર ઔર ઉસકે ચારોં તરફ ધૂમ ફિરકર બળા તઅજજુબ કિયા. ઈતનેમેં અલ્લાહ તઆલાને આપ પર વહી નાઝિલ ફરમાઈ કે અય ઈસા (અલૈ.) કયા તુમ ચાહતે હો કે મૈં ઈસ્સે ભી ઝિયાદા તઅજજુબમેં ડાલનેવાલી ખબર તુમહારે સામને ઝાહિર કરું? હઝરત મસીહ (અલૈ.) ને અર્ઝ કિયા જી હાં! બસ યે કેહતે હી વો પત્થર ફટા ઔર ઉસમેંસે એક મુબારક શખ્સ નિકલા જિસકે હાથમેં એક બેરીકી શાખ થી ઔર અંગૂરકી બેલ ઉસકે પાસ ફૈલી હુઈ થી. જબ હઝરત મસીહને ઉસ્સે દરયાફત કિયા તો ઉસને બતાયા કે યે મેરી હર રોઝકી ગિઝા હૈ. ફિર હઝરત ઈસા (અલૈ.) ને દરયાફત ફરમાયા કયા તૂ બતા સકતા હૈ કે ઈસ પત્થરમેં કિતની મુદતસે ઈબાદતે ઈલાહીમેં મસરૂફ હૈ? ઉસને અર્ઝ કિયા ચારસો બરસસે. યે સુનકર હઝરત ઈસા (અલૈ.) ને જનાબે ઈલાહીમેં ગુઝારિશ કી કે શાયદ આપને ઈસ્સે ઝિયાદા અફઝલ ઔર અશરફ ઔર કિસીકો પૈદા ન કિયા હો. તો ઈરશાદ હુવા કે અય ઈસા! ઉમ્મતે મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) મેંસે જો શખ્સ શા'બાનકી પંદરહવીં રાતકો દો રકા'ત નમાઝ પઢેગા વો ઈસકી ચારસો બરસકી ઈબાદતસે અફઝલ હોગી. યે સુનકર હઝરત ઈસા (અલૈ.) ને અપની તમન્ના ઝાહિર કી, કાશ મૈં ભી હઝરત મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કી ઉમ્મતમેં હોતા!

(ખૈરુલ મવાનિસ)

(૧૩૬) છોટે બચ્ચેકે ઈન્તિકાલ યા'ની કરતકા ફાઈદા

હઝરત માલિક બિન દીનારસે જબ લોગોંને દરયાફત ક્રિયા કે આપકી તૌબાકા સબબ કયા હૈ? તો ઉનહોંને બતાયા કે મેં શરાબ પિયા કરતા થા. ઔર મેરી એક છોટી બચ્ચી મેરે આગેસે શરાબકા સાગર ઉઠાકર ફેંક દેતી થી મગર જબ ઉસકી ઉમર દો સાલકી હુઈ તો અપની વાલિદાકે આગોશે મુહબ્બતસે જુદા હોકર આલમે બકામે જા પહોંચી જિસકે મરનેકા મુઝે સખ્ત સદમા ઔર ઉસકા રંજ મેરે દિલમેં બૈઠ ગયા. જબ શા'બાનકી પંદરહવીં રાત હુઈ તો મૈંને ખ્વાબમેં દેખા કે ક્રિયામત કાઈમ હૈ ઔર એક તરફસે એક બળા ઝહરીલા અઝદહા મુંહ ફાળે હુએ મેરા લુકમા કરનેકો ભાગતા ચલા આ રહા હૈ, મૈં ઉસે દેખકર ઉલટે પાંચ ભાગા. થોળી દૂર ચલકર કયા દેખતા હું કે એક ઉમર રસીદા શખ્સ જિસકે જિસમસે બેહતર ખૂશબૂ આ રહી થી સામને ખળા હૈ. મૈંને ઉસ્સે આજિઝીકે સાથ અઝા ક્રિયા કે અય શખ્સ! મુઝે અપની પનાહમેં લે લે ખુદા તુઝે પનાહમેં રખેગા. મેરી યે બાત સુનકર ઉસ બુળહેને રોકકર કહા મૈં બહોત હી ઝઈફ ઔર કમઝોર હું તેરે બંચાનેકી તાકત નહીં રખતા. અલબત્તા એક તરકીબ બતાએ દેતા હું ઔર વો યે કે તૂ ઈસ તરહ આગે દૌળા ચલા જા મુમકિન હૈ અલ્લાહ તઆલા તેરે લિયે કોઈ નજાતકા રાસ્તા પૈદા કર દે. યુનાંચે મૈં ફિર ભાગા ઔર ભાગકર આગકી એક ખંદક પર પહોંચ ગયા. વહાંસે એક આવાઝ આઈ કે પીછે મુળ જા, યુનાંચે મૈં પીછેકી

तरफ़ भागा और सांप है के मेरे पीछे दौणा यला आ रहा है. गर्ज के मैं दौणते दौणते ओक और बुण्डे शप्सके पाससे गुजरा और उससे भी मैंने येही दरप्वास्त की के मुझे अपनी पनाहमें ले ले. मगर उसने भी वोही कहा मैं निहायत जर्ईफ़ और कमजोर हूँ तू उस पहाण पर यण्ड ज़, क्यूंके मुसलमानोंकी कुछ अमानतें रब्बी हैं, हो सकता है के तेरी भी कोई अमानत हो तो वो तेरी ज़रूर मद्द करेगी. मैंने करीब ज़कर देखा तो क्या देખता हूँ के ओक यांदीका पहाण है जिसके यारों तरफ़ नहरें बेह रही हैं. जब मैं पहाणके करीब पलोंया तो बंद फ़रिश्तोंने पुकार कर कहा दरवाजे ખोल दो मुमकिन है तुमहारे पास उसकी कोई अमानत हो जो उसके दुश्मनसे पनाह दे सके. पस जैसे ही दरवाजा ખोला गया तो क्या देખता हूँ के मेरी वोही छोटी लणकी ખणी है जिसके ईन्तकालसे मुझे सप्त सदमा हुवा था. उसने ज़पटकर अपने दाअे हाथसे मेरा हाथ पकण लिया और बायां हाथ सांपकी तरफ़ बण्डाया जिसको देખकर वो सांप वापस हो गया. उसके बा'द लणकीने कहा के अय मेरे बाप! क्या ईमानदारोंके लिये अभी वो वक्त नहीं आया के उनके दिल ज़िके ईलाहीकी तरफ़ झुक पणें. मैंने दरयाफ़्त किया क्या तू कुरआनकी आरिफ़ है? कहा कयूं नहीं, मैंने कहा अच्छा ये बताना के वो उरावना सांप कैसा था जो मेरे पीछे बण्डा यला आ रहा था? उसने कहा वो तेरा बुरा अमल था. और बुण्डा शप्स जो तुझे राहमें मिला वो तेरा नेक अमल था. उसके बा'द मेरी आंખ खुल गई और मैं कांपता हुवा उठा. उसी वक्त मैंने ખुदाके सामने तौबा की और बहोत पक्का अहद कर लिया.

(ખैरुल मवानिस)

(੧੩੭) ਸ਼ਬੇ ਕਦਰਕੀ ਤਾਅਧੀਨ

ਹਜ਼ਰਤ ਮੌਲਾਨਾ ਅਬਦੁਰਹਮਾਨ ਸਫ਼ਰੀ ਸ਼ਾਫ਼ੀ ਨੁਜੁਹਤੁਲ ਮਜ਼ਲਿਸਕੇ ਵਿਖਾਨੇਵਾਲੇ ਈਰਸ਼ਾਦ ਫ਼ਰਮਾਏ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂਨੇ ਅਪਨੇ ਵਾਲਿਦ ਮੋਹਤਰਮ ਸ਼ੇਖ ਅਬਦੁਲ ਹਸਨ (੨੬.) ਦੇ ਕਲਮਸੇ ਵਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫ਼ਰਮਾਏ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸਸੇ ਮੈਂ ਆਖਿਗਾ ਉਹ ਫ਼ੀ ਕੋਈ ਭਰਸ ਐਸਾ ਨਹੀਂ ਗੁਜ਼ਰਾ ਕਿ ਜਿਸਸੇ ਮੈਂਨੇ ਸ਼ਬੇ ਕਦਰ ਨ ਦੇਖੀ ਏ. ਅਗਰ ਰਮਜ਼ਾਨਕੀ ਪੇਹਲ ਤਾਰੀਖ਼ ਈਤਵਾਰਕੀ ਏ ਤੋ ਸ਼ਬੇ ਕਦਰ ਉਨਤੀਸਵੀਂ ਤਾਰੀਖ਼ਕੀ ਫ਼ਿਯਾਇ ਫ਼ੈਦੀ ਹੈ. ਐਰ ਅਗਰ ਪੀਰਕੀ ਪੇਹਲੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਏ ਤੋ ਐਕੀਸਵੀਂ ਸ਼ਬੇ ਸ਼ਬੇ ਕਦਰਕਾ ਖ਼ੁਬੂਰ ਏਤਾ ਹੈ. ਐਰ ਰਮਜ਼ਾਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ਕੀ ਪੇਹਲੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਮੰਗਲਕੀ ਏ ਤੋ ਸ਼ਬੇ ਕਦਰ ਸਤਾਈਸਵੀਂ ਰਾਤਸੇ ਮਾ'ਲੂਮ ਏਤੀ ਹੈ. ਐਰ ਅਗਰ ਪੇਹਲੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਬੁਧਕੀ ਏ ਤਬ ਵੀ ਸ਼ਬੇ ਕਦਰ ਈਤਵਾਰਕੀ ਪੇਹਲੀ ਤਾਰੀਖ਼ਕੀ ਤਰਫ਼ ਉਨਤੀਸਵੀਂ ਸ਼ਬੇ ਵਾਕੇਅ ਏਤੀ ਹੈ. ਐਰ ਅਗਰ ਜ਼ੁਮੇ'ਰਾਤਕੀ ਪੇਹਲੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਏਗੀ ਤੋ ਸ਼ਬੇ ਕਦਰ ਪਥਵੀਸਵੀਂ ਸ਼ਬੇ ਏਤੀ ਹੈ. ਐਰ ਅਗਰ ਪੇਹਲੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਜ਼ੁਮ੍ਹਾਕੀ ਏਗੀ ਤੋ ਸ਼ਬੇ ਕਦਰ ਸਤਾਈਸਵੀਂ ਸ਼ਬੇ ਏਤੀ ਹੈ ਐਰ ਅਗਰ ਚੰਦਰਕੀ ਪੇਹਲੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਏ ਤੋ ਸ਼ਬੇ ਕਦਰ ਤੇਈਸਵੀਂ ਸ਼ਬੇ ਏਤੀ ਹੈ. ਵਲਾਏ ਆ'ਲਮ (ਯੈਰੁਲ ਮਵਾਨਿਸ)

(੧੩੮) ਮੁਸ਼ਰਿਕੀਨੇ ਤਾਈਫ਼ਕਾ ਈਸਲਾਮ

ਹਜ਼ਰਤ ਈਬਨੇ ਅਬਾਸ (ਰਹਿ.) ਫ਼ਰਮਾਏ ਹਨ ਕਿ ਅਰਫ਼ਕੇ ਫ਼ਿਨ ਹਜ਼ਰਤ ਜ਼ਿਬਰੀਲ (ਅਲੈ.) ਜਨਾਬੇ ਨਬੀਅੇ ਕਰੀਮ (ਸ.ਅ.ਵ.) ਦੀ ਖ਼ਿਦਮਤਸੇ ਆਜ਼ਿਰ ਹੁਏ ਜਿਨਕੇ ਬੀਬੀਸ ਹਜ਼ਰਤ ਆਜ਼ੂ ਮੋਤਿਯੋਂ ਐਰ

યાકૂતોંસે બસે હુએ ઔર તરહ તરહકે જવાહિરાતસે બને હુએ થે ઔર અર્ઝ કિયા કે યા મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) આપકા રબ સલામકે બા'દ ફરમાતા હૈ કે આપ તાઈફકી જાનિબ તશરીફ લે જાઈયે જહાં ખુદાકે અલાવા એક હઝાર પાંચસો બુતોંકી પૂજા કી જા રહી હૈ. યુનાંયે યે હુકમ પાતે હી હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) ને તાઈફ પહોંચકર તૌહીદકી તબ્લીગ શુરૂ કર દી. તો વહાંકે મુશ્રિકોંને આપકી દા'વતે તૌહીદસે કિનારા કશી ઈજ્તિયાર કી ઔર અપને કબીલાકી એક લળકીકો આપકે પાસ ભેજા જિસને હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હોકર દરયાફત કિયા કે આપ કૌન હૈં? આપને ઈરશાદ ફરમાયા કે મેરા નામ મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) હૈ. મૈં ખુદાકા સચ્ચા રસૂલ હૂં. યે સુનકર લળકીને નિહાયત મતાનત ઔર સંજીદગીસે ચંદ મસાઈલ દરયાફત કિયે જિનકા શાફી જવાબ હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી તરફસે દિયા ગયા જિસ્સે ઉસ લળકીને ઈત્મીનાન હાસિલ કરનેકે બા'દ અર્ઝ કિયા કે અચ્છા આપ અપની પુશ્ત (પીઠ) ખોલકર દિખાઈયે. જબ હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને અપની પુશ્ત ખોલી તો ઉસ પર મોહરે નબુવ્વત દેખકર ફૌરન લળકીને ચૂમ લિયા ઔર વો મુસલમાન હો ગઈ. ઉસકે બા'દ જબ ઉસ લળકીને અપને બાપકે પાસ વાપસ હોકર અપને મુસલમાન હોનેકી ખબર દી તો ઉસ ઝાલિમ બાપને લોહેકી ચંદ મેખેં તપાકર લળકીકો અઝાબ દેના શુરૂ કર દિયા. લળકીને કુછ દેર તો ઉસ સખ્ત અઝાબકો બરદાશ્ત કિયા ઔર ફિર જોશમેં આકર કહા કે યે તકલીફ તો તાલિબે ફિરદૌસકે લિયે બહોત હી કમ હૈ ઔર યેહી કેહતે કેહતે જાં બહક હો ગઈ. અબ ઉસકે મરનેકે બા'દ ઉન સરકશ બુત પરસ્તોંને ઉસ મુસલમાન લળકીકી નઅશ જનાબે નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી

जानिब डेंक दी. आपने उसकी तजडीज और तकईनके बा'द
 ईरशाह फरमाया. कसम है उस जातकी जिसके कब्जअे कुदरतमें
 मेरी जान है, जब तक ईस लणकीने अपनी जगह जन्नतमें न देज
 ली, उसकी इह जिसमसे जुदा नहीं हुई.

ईतनेमें फिर उजरत जिब्रईल (अलै.) ने आकर जबर दी
 के हुजूर (स.अ.व.) ये कौम आपके कतल पर आमादा हो रही है
 और उसने आप (स.अ.व.) के कतलके लिये शिकारी कुत्ते जमा
 किये हैं. युनांये जब आप (स.अ.व.) उनकी तरफ़ मुतवज्जह
 हुअे तो उनहोंने ये केहकर आप (स.अ.व.) पर शिकारी कुत्ते
 छोण दिये के मुहम्मद (स.अ.व.) को फाण डालो. कुत्तोंको लपकते
 हुअे देजकर हुजूर अकरम (स.अ.व.) ने आसमानकी तरफ़ मुंह
 उठाकर फरमाया, ईलाही बहकके यौमे अरफ़ा उन कुत्तोंकी तकलीफ़
 मुजसे दूर फरमा दे. अली आप (स.अ.व.) ये कलिमात फरमा
 ली रहे थे के कुत्ते आप (स.अ.व.) के सामने सर झुकाकर जणे हो
 गअे तो उजरत (स.अ.व.) ने फरमाया के जिन लोगोंने तुमहें
 लेजा है उनहीकी तरफ़ लौट जाओ.

युनांये उजरत (स.अ.व.) का ये हुकम पाते ही कुत्ते
 मुशिरकोंकी तरफ़ लपके और उनहोंने कुत्तों पर पत्थर मारने शुरू
 किये, जिनमें अेक पत्थरसे हुजूर अकरम (स.अ.व.) के येहरअे
 मुबारकको ली सदमा पछोंया. ईतनेमें पांच फरिश्ते आसमानसे
 नाजिल हुअे. और बारी बारीसे हर अेकने अर्ज किया के आपके
 परवरदिगारने मुजे हुकम फरमाया है के तू मुहम्मद (स.अ.व.)
 की फरमां बरदारी कर और वो जे हुकम फरमाअें बजा ला. लिहाजा
 फरमाईये मेरे लिये क्या हुकम है? मैं उसको बजा लाऊं, फरिश्तोंकी

યે બાત સુનકર આપ (સ.અ.વ.) ને આંખોંસે આંસૂ બહાકર ઈરશાદ ફરમાયા કે ફરિશ્તો! ખુદા તઆલાને મુઝે રહમત બનાકર ભેજા હૈ અઝાબ બનાકર નહીં ભેજા. ઉસકે બા'દ ઈરશાદ ફરમાયા કે ઈલાહી! હઝરત આદમ (અલૈ.) હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) હઝરત ઈસા (અલૈ.) રમઝાનુલ મુબારક ઔર અરફકે તુફૈલ ઉન લોગોંકો ઈમાન અતા ફરમા દે. હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.) ફરમાતે હૈં કે બખુદા હઝરત (સ.અ.વ.) કી યે દુઆ ઈસ કદર જલ્દ મકબૂલ હુઈ કે હમને ઉસકે બા'દ ઝોહરકી નમાઝ પઢી હૈ ઈતનેમૈં તાઈફકે તમામ લોગ મુસલમાન હોનેકે લિયે હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) કે પીછે આ ખળે હુએ. (ખૈરુલ મવાનિસ)

(૧૩૯) શેખ અહમદ રિફાઈ (રહ.) ને હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) કા દસ્તે મુબારક ચૂમા

હઝરત શેખ સાલેહ અહમદ રિફાઈ (રહ.) કા દસ્તૂર થા કે હર સાલ હાજિયોંકી મા'રિફત નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમૈં સલામ ભેજતે થે ઔર કાફલેકો રવાના કરતે વક્ત ફરમાતે કે આં હઝરત (સ.અ.વ.) કી કબર શરીફકે સામને ખળે હોકર મેરા સલામ અર્ઝ કરના, મગર જબ હક તઆલાને આપકો હજ કરનેકી કુદરત અતા ફરમાઈ ઔર આપ ખૂદ મદીના તય્યિબામૈં તશરીફ લે ગએ તો આપને હુઝૂરે અકદસ (સ.અ.વ.) કી કબર મુબારકકે સામને ખળે હોકર અર્ઝ કિયા :

હુઝૂર (સ.અ.વ.) મૈં આપસે દૂર રેહનેકી હાલતમૈં અપની રૂહકો ભેજતા રહા જો મેરી કાઈમ હોકર ઉસ ઝમીને મુકદ્દસકો

यूमती रही और अब भूद मुझे हुजुरीकी दौलत मयस्सर हुई है
 लिहाजा आप अपना दाहना हाथ फैलाईये ताके उसको यूमकर
 मेरे हाँठ पूरी लज्जत हासिल करते रहें.

बस शेष अहमद रिफाई (रह.) की ईस दरब्बास्त पर जैसे
 ही हुजुरे अकरम (स.अ.व.) का दस्ते मुबारक कबरे शरीफसे बाहिर
 निकला, फौरन शेष अहमद रिफाई (रह.) ने हुजुरे अकरम
 (स.अ.व.) के दस्ते मुबारकको यूम लिया. (नबीअे करीम
 (स.अ.व.) कबर शरीफमें भूद हयातकी हालतमें हैं, ईस लिये
 आप (स.अ.व.) का दस्ते मुबारक कबरसे बाहिर निकलना कुछ
 दूर नहीं है ईस लिये किसी वकत भी ईन्कार दुरुस्त नहीं है).

हुजुर (स.अ.व.) तो बराबर सब कुछ सुनते देखते और
 ईन्आम किये जाते हैं उस पर ईमानका रचना हर मुसलमानको
 जरूरी है. (जैरुल मवानिस)

(१४०) अेक दीनदार शप्स और अेक बछ्छेका वाकिआ

कहा जाता है के बनी ईसराईलमें अेक नेक बप्त और
 दीनदार आदमी था जिसने गायका अेक बछ्छा पाल रब्बा था.
 उस नेक बप्त शप्सका अेक छोटा लणका था. जब उस नेक बप्त
 शप्सके मरनेका वकत करीब आया तो उसने कहा के ईलाही मैं ईस
 छोटे बच्चेकी अमानत ये बछ्छा तेरे सुपुई करता हूं.

युनांये जब वो लणका बणा हुवा तो बापकी तरह वो भी
 ईबादते ईलाहीमें लगा रहा! जिसका अमल ये था के वो तिहाई

રાત સોતા. તિહાઈ રાત ઈબાદતે ઈલાહીમેં ગુઝારતા. ઔર એક તિહાઈ રાતમેં મા'બૂદે હકીકીકે સામને ગિરયાઝારી કરતા થા. ઔર દિનમેં અપની મેહનત ઔર મશક્કતસે જો કુછ કમાતા થા ઉસકે ત્રીન હિસ્સે કરકે એક હિસ્સા ખૈરાત કરતા ઔર એક હિસ્સા અપને ખર્ચમેં લાતા ઔર એક હિસ્સા અપની વાલિદાકો દે દેતા થા. એક દિન ઉસકી માં ને ઉસ્સે કહા કે તેરા બાપ ફલાં મકાનમેં તેરે લિયે એક ગાયકા બછડા છોળ ગયા હૈ તૂ ઉસે જાકર દેખ લે. વાલિદાકા હુકમ પાતે હી લળકા ઉસ જગહ પર ગયા જહાં વો બછડા થા ઔર ઉસકો વાલિદાકે સામને લે આયા તો ઉસકી વાલિદાને કહા, તૂ ઈસકો બાઝાર લે જા. ઔર ત્રીન દીનારકો બેચ દે. મગર મેરી ઈજાઝતકે બગૈર ન બેચના. ગર્ઝ જબ વો લળકા બછળેકો લેકર બાઝાર ગયા તો બાદશાહને ઉસ્સે કહા, લળકે અપની માં કી ઈજાઝતકે બગૈર ઈસ બછળેકે છ રૂપિયે લેકર મેરે હાથ બેચ દે. યે સુનકર લળકેને કહા જનાબ વાલિદાકી ઈજાઝત હાસિલ કરના તો ઝરૂરી હૈ, મૈં ઉનકી ઈજાઝતકે બગૈર કિસ તરહ બેચ સકતા હૂં. યુનાંચે લળકેને બાઝારસે વાપસ આકર તમામ વાકિઆ અપની વાલિદાકો સુનાયા તો ઉસકી માં ને બતાયા બેટા વો શખ્સ બાદશાહ હૈ તૂ ઉસકે પાસ જાકર ઉસ્સે મા'લૂમ કર કે કયા આપ મુઝકો ઈસ બછળેકે બેચનેકી ઈજાઝત દેતે હૈં? તો બાદશાહને ઉસ લળકેકો બતાયા કે અભી ઠહેર જા. તેરે ઈસ બછળેકો તો હઝરત મૂસા (અલૈ.) ખરીદેંગે ઔર ઉસકી કીમતકા જિસ કદર ઉસકી ખાલમેં આ સકેગા સોના તુઝે દેંગે. ગર્ઝ ઉસી તરહ હુવા. ઉસ લળકેને અપની વાલિદાકે સાથ જો નેક અમલ ક્રિયા થા ઉસકે બદલેમેં ઔર મકતૂલકે બયાનકી ગર્ઝસે અલ્લાહ તઆલાને બની ઈસરાઈલ પર

ઉસ બછળેકા ઝબહ કરના લાઝિમ કરાર દે દિયા. કયૂંકે બની ઈસરાઈલ મરનેકે બા'દ કિયામતમેં ફિર જિંદા કરકે ઉઠાએ જાનેકે કાઈલ ન થે, મગર જબ ઉસ બછળેકો ઝબહ કરનેકે બા'દ ઉસકે જિસમ યા'ની ઝબાન યા પુશતકી ખાલકા કોઈ હિસ્સા મકતૂલકે જિસમ પર મારા તો અલ્લાહકે હુકમસે મકતૂલને જિંદા હોકર ખૂદ હી અપને કાતિલકા નામ બતા દિયા.

જિસ્સે બની ઈસરાઈલ પર ઝાહિર હો ગયા કે અલ્લાહ તઆલા મરનેકે બા'દ ભી મુરદેકો જિંદા કર સકતા હૈ.

(૧૪૧) બની ઈસરાઈલકી દો બુળહી ઔરતોંકા કિસ્સા

ઈબ્ને જૈઝી (રહ.) ફરમાતે હૈં કે હદીસમેં આયા હૈ કે બની ઈસરાઈલમેં અજીબો ગરીબ વાકિઆત પેશ આએ હૈં ઉનકે વાકિઆત બયાન કિયા કરો જિનસે કોઈ ન કોઈ ઈબરત હાસિલ હોગી.

દેખો મૈં તુમહૈં દો બુળહી ઔરતોંકા વાકિઆ સુનાતા હૂં. બની ઈસરાઈલમેં એક શખ્સ અપની બીવીકો બહોત મેહબૂબ રખતા થા. ઔર ઉસકી વાલિદા નિહાયત નેક બખ્ત બુળહી ઔરત થી ઈધર ઉસકી બીવીકી વાલિદા ભી બુળહી થી મગર થી બળી ચંચલ, ઔર ઈત્તિફાકસે ઉન દોનૂં મિયાં બીવીકી માંએ દોનૂં બુળહી ઔરતેં અંધી થી. ઉસકી બીવીકી માં અપની આદતકે મુતાબિક અપની બેટી યા'ની ઉસ શખ્સકી બીવીકો બેહકાતી ઔર ઉકસાતી રેહતી થી જિસ્સે આએ દિન સાસ બહૂમેં સખ્ત ઝગળા રેહતા થા. આખિર

જબ યે શખ્સ તંગ આકર અપની ઝઈફ ઔર કમઝોર વાલિદાકો સાથ લેકર નિકલ ખળા હુવા ઔર એક જંગલમે જહાં દાના પાની ન મિલે વહાં ઉસકો છોળ આયા જિસ્સે, ઉસકા મકસદ યે થા કે બગૈર દાના પાની યહાં પળી રેહકર મર જાએગી ઔર ઈસ જંગલકે દરિંદે ઉસકો ફાડ ડાલેંગે. યુનાંચે જબ વો શખ્સ અપની ઉસ સબર કરનેવાલી ઔર ઝઈફ માં કો ઉસ કસ્મપુર્સીકી હાલતમે છોળકર ચલા ઔર ઉસકો જંગલકે દરિંદોને આ ઘેરા તો અલ્લાહ તઆલાકી જાનિબસે એક ફરિશ્તેને ઉસકે પાસ આકર દરયાફત કિયા કે બળી બી! યે જો આવાઝેં આ રહી હેં કેસી હેં? ઝઈફને કહા બહોત અચ્છી આવાઝેં હેં, ઊંટ ગાય બકરિયાં બોલ રહી હેં. યે સુનકર ફરિશ્તેને કહા બેહતર હૈ ઈન્શા અલ્લાહ એસાહી હોગા. યે કેહકર વો ફરિશ્તા તો ચલા ગયા. અબ સુબહ હુઈ તો કયા દેખતે હેં કે તમામ જંગલ ઊંટ, ગાય, બકરિયોંસે ભરા હુવા હૈ. અગલે રોઝ ઉસકે બેટેકો ખ્યાલ આયા કે ચલકર દેખૂં તો સહી આખિર બુળ્હી માં પર કયા ગુઝરી. ગર્ઝ જબ બેટેને જાકર દેખા તો માં કે કરીબ તમામ જંગલ ઊંટ ગાય ઔર બકરિયોંસે ભરા હુવા હૈ જિસકો દેખકર ઉસને હૈરાન હોકર અપની વાલિદાસે મા'લૂમ કિયા કે અમ્માં આખિર મેં યે કયા દેખ રહા હું. બતાઓ તો માજરા કયા હૈ?

માં ને કહા બેટે! તૂને મેરી નાફરમાની કી ઔર અપની બીવીકી ઈતાઅત કી, અલ્લાહને યે મુઝે મેરે સબરકા ફલ દિયા હૈ. અપની વાલિદાકી યે બાત સુનકર વો શખ્સ બહોત નાદિમ ઔર શરમિન્દા હુવા ઔર અપની વાલિદાકો ઉસ અતાએ ખુદાવંદીકે સાથ ઘર લે આયા. અબ કયા થા ઉસકી બીવીકો સાસકી યે નેઅમતેં દેખકર કેસે બરદાશ્ત હોતા. અપને શૌહરસે ઝિંદ

કરને લગી કે મેં ઉસ વકત તક હરગિઝ તુઝસે ખૂશ ન હૂંગી જબ તક તૂ મેરી બુઝ્દી અંધી માં કો ભી ઉસી જંગલમેં ન છોળ આએ જહાં અપની માં કો છોળકર આયા થા. મજબૂર ન વો શખ્સ અપની બીવીકી માં કો ભી વહીં લે જાકર છોળ આયા. અબ જબ શામ હુઈ ઔર ઉસ બુઝ્દીયાકો દરિંદોંને આકર ઘેર લિયા તો ફિર ખુદાકે હુકમસે ઉસી ફરિશ્તેને આકર ઉસ બુઝ્દી ઔરતસે મા'લૂમ કિયા કે યે કેસી આવાઝેં હૈં જો તૂ સુન રહી હૈં? બુઝ્દીયા નાબીના તો થી હી, કેહને લગી યે તો દરિંદોંકી આવાઝેં હૈં જો મુઝે ફાડનેકે લિયે આએ હૈં. યે સુનકર ફરિશ્તે ને કહા ઈન્શા અલ્લાહ ઐસાહી હોગા. યે કેહકર ફરિશ્તા તો ચલા ગયા ઔર દરિંદોંને ચીર ફાડકર બુઝ્દીયાકો તિક્કા બોટી (ટુકળે ટુકળે) કર દિયા. જબ સુબહ હુઈ તો ઉસ શખ્સકી બીવીને ફિર અપને શૌહર પર તકાઝા શુરૂ' કિયા કે જાકર દેખ તો મેરી માં પર કયા ગુઝરી ઔર ઉસને કયા કુછ જમા' કિયા (ક્યૂંકે ઉસ ઔરતકા ખ્યાલ થા કે શૌહરકી માં કી તરહ મેરી માં ને ભી ઉસી તરહ જાનવર જમા' કર રખ્ખે હોંગે) મગર જબ ઉસ શખ્સને વહાં જાકર દેખા તો કેસે જાનવર. બુઝ્દીયાસે જંગલ તો કયા જહાં ભી ખાલી હો ચુકા થા. ઉસકા કહીં નિશાન ભી ન પાયા. ક્યૂંકે ઉસકા તો રાતહીકો કામ તમામ હો ચુકા થા. જહાં તહાં ટૂટી ફૂટી હઙિયોંકે સિવા કુછ ભી ન પાયા. જો જમા' કરકે ઉસને અપની બીવીકે સામને લાકર રખ દિયા ઔર બીવી ઉનકો દેખકર અપને ખ્યાલકી ગલત તા'બીરસે હૈરાન રેહ ગઈ. આખિર ઉસી ગમમેં ઘુલ ઘુલકર વો ભી ખૂદ મર ગઈ. (હસદ ઔર બુઝ્દીયાકા યેહી નતીજા હોતા હૈં).

(ખૈરુલ મવાનિસ)

(૧૪૨) એક નબીકા ખ્વાબ

અબુલ લૈસ સમરકંદીકે વાલિદકા બયાન હૈ કે કિસી નબીને ખ્વાબમેં એક શખ્સકો યે કેહતે સુના કે કલ સુબહ ઉઠકર પેહલે પેહલે જો ચીઝ તુમહેં મિલે ઉસે ખા લેના ઔર દૂસરી ચીઝકો છુપા લેના, તીસરીકો પનાહ દેના ઔર ચોથીકો નાઉમ્મીદ ન કરના, પાંચવીંસે ભાગ જાના. સુબહ હુઈ તો સબસે પેહલે એક કાલા પહાળ મિલા તો હૈરાન હોકર કેહને લગે કે ઈલાહી! ઈસ પહાળકો કિસ તરહ ખાઉં. મગર જબ ખાનેકા ઈરાદા કિયા તો તમામ પહાળ હલવાકા એક લુકમા બનકર મુંહમેં આ ગયા. આગે ચલકર સોનેકા એક તપ્ત મિલા. આપને ઉસે ઝમીનમેં ગાળ દિયા, મગર વો ફૌરન બાહિર નિકલ આયા. ફિર ઉસકો ગાળા તો ફિર નિકલ આયા મજબૂરન છોળકર ચલ દિયે. આગે બળહકર દેખા એક પરિંદેકે પીછે બાઝ લગા હુવા હૈ, ઉસ પરિંદેને ચિલ્લાકર કહા અય નબી મેરી ઈમદાદ કીજિયે! આપને ઉસે આસતીનમેં છુપા લિયા. બાઝને અર્ઝ કિયા અય અલ્લાહકે નબી! મુઝે રોઝીસે મેહરૂમ ન કીજિયે. યે સુનકર આપને અપની રાનકે ગોશ્તકા ટુકડા કાટકર ઉસે ખિલા દિયા. ઔર પરિંદકો છોળકર આગે ચલે તો રાસ્તામેં એક મુરદાર જાનવર પળા દેખા, વહાંસે વો તેઝીસે બળહકર આગે નિકલ ગએ. ફિર ફરમાયા ઈલાહી ખ્વાબકી તા'બીર કયા હૈ? તો વહી આઈ કે કાલા પહાળ ગુસ્સા હૈ જો ઈબતિદામેં પથર હૈ ઔર ઈન્તિહામેં શહદ. ઔર સોનેકા તપ્ત નેકિયાં હૈ જિનહેં આદમી કિતનાહી છુપાએ મગર ઝાહિર હુએ બગૈર નહીં રેહતી. પરિંદકા મતલબ યે હૈ કે મઝલૂમકો પનાહ દો ઔર જો તુમહેં અમાનતદાર સમઝેં ઉનસે

કભી ખિયાનત ન કરો. બાઝસે મુરાદ યે હૈ કે અહલે હાજતકી ઝરૂરતે જહાં તક હો સકે પૂરી કરતે રહો. ઔર મુરદારસે ગીબત મુરાદ હૈ જિસ્સે હમેશા દૂર રેહના ચાહિયે (ખૈરુલ મવાનિસ)

(૧૪૩) હઝરત ફાતિમા (રદિ.) કી ચાદર બેચનેકા વાકિઆ

હઝરત અલી (રદિ.) ને ગલ્લા (અનાજ) ખરીદનેકી ઝરૂરતકે લિયે હઝરત ફાતિમા (રદિ.) કી ચાદર છ દિરહમકો બેચ દી. ઈત્તિફાકન રાસ્તામેં એક સાઈલ મિલા તો વો છ દિરમ ઉસકો દે દિયે. થોળી હી દૂર ચલને પાએ થે કે એક શખ્સ ઊટની લિયે હુએ સામને આયા ઔર કેહને લગા અલી (રદિ.)! તુમ ઈસ ઊટનીકો ઝરૂર લો કીમત ચાહે ફિર દે દેના. હઝરત અલી (રદિ.) ને સો દિરમકી વો ઊટની ખરીદ લી. અભી થોળી હી દૂર ચલને પાએ થે સામનેસે એક શખ્સને આકર કહા, અગર તુમ ઈસકો બેચના ચાહતે હો તો એક સો સાઠ દિરમ લે લો. યુનાંચે હઝરત અલી કર્મલ્લાહુ વજહહૂને વો ઊટની એક સો સાઠ (૧૬૦) દિરમકી બેચ દી, ઈતનેમેં પેહલા શખ્સ જિસને ઊટની હઝરત અલી કર્મલ્લાહુ વજહહૂકો દી થી સામને આકર કેહને લગા મેરે સો (૧૦૦) દિરમ મુઝે દીજિયે. આપને ઉસકી રકમ ઉસકે હવાલે કી ઔર બાકી સાઠ (૬૦) દિરમ લેકર ઘર આએ. હઝરત ફાતિમા (રદિ.) ને મા'લૂમ કિયા કે આખિર યે રકમ કહાંસે મિલી? તો ઉનહોંને બતાયા કે મૈંને અપને ખુદાસે તિજારત કી થી. ઉસમેં સાઠ (૬૦) દિરમકા નફા' હુવા. જબ વાકિઆ હઝરત અલી કર્મલ્લાહુ વજહહૂને હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી

ખિદમતમેં અર્જ ક્રિયા તો હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે અય અલી! તુમહેં મા'લૂમ નહીં. ઈસ ઊંટનીકો બેયનેવાલે જિબ્રઈલ થે ઓર ખરીદાર મીકાઈલ, ઓર વો ઊંટની વો થી જો ક્રિયામતકે દિન હઝરત ફાતિમા (રદિ.) કી સવારી હોગી. (ખૈરુલ મવાનિસ)

(૧૪૪) અલ્લાહ તઆલા પર એ'તિમાદકા નતીજા

એક મરતબા ખલીફા હાઝન રશીદકી પોલીસને કુછ લુટેરોંકો ગિરિફતાર ક્રિયા. ઈત્તિફાકન ઉનમેંસે એક ચોર છૂટકર ભાગ ગયા. ચૂંકે પૂરી તા'દાદકી રિપોર્ટ સરકારમેં હો ચુકી થી તો પોલીસવાલોંને અપને બચાવકે લિયે યે સુલ્મ ક્રિયા કે કિસી ગરીબ રાહગીરકો પકળકર તા'દાદ પૂરી કર દી. ઉન સબકો જેલકા હુકમ હુવા ઓર મા'લૂમ હોને પર ઝાલિમોંકે વારિસ અપને કેદિયોંકો છુળા કર લે ગએ. પસ યેહી એક ગરીબ મુસાફિર રેહ ગયા થા જિસને દારોગાએ જેલકો એક ચિઠ્ઠી દેકર કહા, બરાહે કરમ આપ છત પરસે ઈસ ચિઠ્ઠીકો હવામેં ઉળા દીજિયે. દારોગાએ જેલને ઉસ ગરીબકી અર્જદાશતકો પૂરા ક્રિયા, યા'ની ઉસ ચિઠ્ઠીકો બાલાખાનાસે હવામેં ઉળા દિયા જિસમેં લિખ્ખા થા અબદે ઝલીલ રબ્બે જલીલસે ગુઝારિશ કરતા હૈ કે જિનકે સિફારિશી મૌજૂદ થે વો સબ રિહાઈ પાકર ચલે ગએ, મગર મૈં કહાં જાઉં ઓર તેરે સિવા કિસકો સિફારિશી લાઉં. ઉસી રાતકો હાઝન રશીદને ખ્વાબમેં દેખા કે ફલાં મઝલૂમ મુસાફિરકો ફૌરન રિહા કર દો. ચુનાંચે સુબહ હોતે હી હાઝન રશીદને દસ

हजार हिरडम, दस तरहकी पोशाक और दस घोड़े देकर उस मुल्क़िम मुसाफ़िरको छोड़ दिया. और मुनादी करादी के जुदा पर बरोसा रहनेवालेको ऐसा ही बदला मिलता है. (जैरुल मवानिस)

(१४५) अक हाज्जकी गिरिफ्तारीका वाकिआ

हजरत मालिक बिन दीनार (र.हि.) फ़रमाते हैं के मैंने मक्काके रास्तेमें अक अजब नज़ारा देखा. अक कव्वा योंयमें रोटी लिये उठा जा रहा है. ये देखकर मैं भी उसके पीछे हो लिया. देखता क्या हूँ के अक जगह पर जहां वो कव्वा उतरा मुशक़े (बाज़ू) बंधा हुआ अक जुण्डा शप्स पणा हुआ है कव्वेने रोटीका अक अक लुकमा उसको पिलाना शुरू किया, फिर पत्तेके दोने (प्याले) में कहींसे पानी लाकर उस जुण्डेको पिला दिया. ये देखकर मैंने उस जुण्डेसे दरयाफ़्त किया के सय बताईये आप कौन हैं? तो उसने बताया के मैं हाज्ज हूँ, मेरा तमाम माल और असबाब योरोंने छीन लिया और मुझे इस तरह बांधकर डाल दिया है. आज पांच रोज़से ये कव्वा मुझे उसी तरह पिला पिला जाता है जैसा के आप मुझे देख रहे हैं. ये सुनकर हमने उस जुण्डेको ज़ोल दिया और वहांसे रवाना हो गये. (जैरुल मवानिस)

(१४६) हजरत जुन्नून मिसरी (र.ह.) के अक मुरीदका वाकिआ

हजरत जुन्नून मिसरी (र.ह.) का अक मुरीद ईस्मे आ'ज़म सीबनेके लिये उनकी बिदमतमें हाज़िर हुआ, और अंधारा महीने

તક બરાબર ઉસી ખ્વાહિશમેં લગા રહા. એક રોઝ ઉસને હઝરત
 ઝુન્નૂન (રહ.) કો કસમ દેકર કહા આપ મુઝે ઈસ્મે આ'ઝમ સિખા
 દીજિયે. તો આપને ઉસકો કપળેસે ઢકા હુવા એક બરતન દેકર
 ફરમાયા કે અય શખ્સ! ઈસકો ફલાં શખ્સકે પાસ લે જા. યુનાંયે વો
 ઉસ બરતનકો લેકર ચલા તો રાસ્તામેં ખ્યાલ આયા કે દેખૂં તો સહી
 આખિર ઈસમેં હૈ કયા! જૈસે હી ઉસને બરતનકા મુંહ ખોલા તો
 ઉસી બરતનસે એક ચૂહા નિકલ કર ભાગ ગયા. યે દેખકર ગુસ્સાકી
 આગસે ભડક ઉઠા ઔર જભી ઝુન્નૂન (રહ.) કે પાસ વાપસ આયા
 ઔર તેવર બદલકર ઉનસે કહા આપ મુઝસે દિલ્લગી કરતે હૈં. તો
 ઉનહોંને જવાબ દિયા. મિયાં દિલ્લગીમેં હમને તો એક ચૂહે પર
 તેરી આઝમાઈશ કી થી ઉસમેં ભી તૂને ખિયાનત કી, ફિર આપ પર
 કિસ તરહ યકીન કિયા જા સકતા હૈ કે તૂ ઈસ્મે આ'ઝમકી અમાનત
 પર સાબિત કદમ રેહ સકેગા. (ખૈરુલ મવાનિસ)

(૧૪૭) એક બુળહે શખ્સકા દરખ્ત લગાના

કિસી બાદશાહકા ગુઝર એક ઐસે બુળહે શખ્સ પર હુવા જો
 દરખ્તોંકી કાટ છાંટ કર રહા થા. ઉસે દેખકર બાદશાહને જાતે વકત
 કહા કે અય બુળહે કયા તુઝે ઈન દરખ્તોંસે ફલ ખાનેકી ઉમ્મીદ હૈ,
 જનકી તૂ ખિદમતમેં લગા હુવા હૈ? તો ઉસને જવાબ દિયા કે
 બાદશાહ સલામત! હમસે પેહલે લોગોંને ખેતી કી તો હમને ઉસ્સે
 ફાઈદા ઉઠાયા ઈસી લિયે હમ ભી અપને આનેવાલોંકે લિયે મેહનત
 કર રહે હૈં તાકે હમારી ઈસ મેહનતસે વો ફાઈદા હાસિલ કરેં.
 બાદશાહકો ઉસકી યે બાત બહોતહી પસંદ આઈ ઔર ઉસને ખૂશ

હોકર એક હઝાર અશરફિયાં બુળહેકો ઈન્આમ દિયે. ઉસ પર વો બુળહા કાશતકાર ખિલખિલાકર હંસ પળા. બાદશાહને હૈરતસે દરયાફત કિયા કે આખિર ઉસમેં હંસીકી કયા બાત થી? તો ઉસને જવાબ દિયા કે હુઝૂર મુઝે ઈસ ખેતીકે ઈસ કદર જલ્દ ફલ દેનેસે તઅજજુબ હુવા. યે બાત સુનકર બાદશાહને એક હઝાર અશરફિયાં ઓર દે દી. ઉસ પર બુળહેકો ફિર હંસી આ ગઈ. બાદશાહને મા'લૂમ કિયા અબ હંસીકી કયા બાત હૈ? તો ઉસને અર્ઝ કિયા કે હુઝૂર કાશતકાર પૂરા સાલ ગુઝારનેકે બા'દ એક હી મરતબા ફાઈદા હાસિલ કરતા હૈ, મગર મેરી ઈસ ખેતીને ઈતની સી દેરમેં દો મરતબા ખાતિર ખ્વાહ ફાઈદા પહોંચા દિયા. યે ઈનકર બાદશાહને એક હઝાર અશરફિયાં ઓર દિ ઓર કાશતકારકો અપને કામમેં લગા છોળકર ચલા ગયા.

અબ્દુલ્લાહ બિન સલામ (રદિ.) કેહતે હેં કે તૂ અપની ઝમીનકા બોના જોતના ન છોળ, અગરયે દજજાલ પૈદા હો જાએ.
(ખૈરુલ મવાનિસ)

(૧૪૮) બની ઈસરાઈલકે એક ગુનેહગારકી બખ્ષિશ

બની ઈસરાઈલમેં એક બહોત હી બળા ગુનેહગાર શખ્સ થા જો અપની આખિર ઉમરમેં ખ્વાબે ગફલતસે ચોંકા ઓર અપને લોગોંસે દરયાફત કિયા કે કયા ખુદાકે પાસ મેરા કોઈ સિફારિશી બન સકતા હૈ? ઉનહોંને જવાબ દિયા નહીં! હરગિઝ નહીં! યે સુનકર વો શખ્સ જંગલકી તરફ નિકલ ગયા ઓર અપને નફસકો

भाक पर डालकर केहने लगा के छिलाडी! तू मेरे मर्ज और दवाको भूब जनता है, मैं तेरे पास सप्त हाजत और नाशाईस्ता अमल लाया हूं, मैं अपने लिये कोई ऐसा सिफारिशी नहीं चाहता के सिफारिश करे और न कोई ऐसा किला' देखता हूं जो मुझे बचा सके, परस अब तू मुझसे वो मआमला कर जो तेरे करम और बप्पिशके लाईक हो. छतनेमें उसे छातिङ्गे (फरिश्ताने) आवाज दी के करीम और महेरबान ऐसे शप्सके साथ कोई बुराई नहीं करता जो उसके दरवाजे पर आ जणा होता है. जो उसने तेरी बुराईयोंको नेकियोंसे बदल डाला. और तेरे दरजे बुलंद कर दिये.
(जैरुल मवानिस)

(१४८) अक गुनेहगारको विलायतकी बशारत!

बसरामें अक नौजवान रहा करता था जो हर वक्त परवरदिगारकी नाकरमानीमें डूबा रहता था. उसकी नेक बप्पत वालिदाने बारहा उसको नाशाईस्ता कामोंसे बचनेकी नसीहत की मगर वो बाज न आया. ये नेक बप्पत औरत अकसर उजरत उसन बसरी (रह.) की मुबारक मजलिसमें दाबिल हुवा करती थी और उनकी नसीहतोंका बराबर बेटेसे तजकिरा करती रहती थी. युनांचे जब नौजवानकी मौतका वक्त करीब आया तो अर्ज किया के अय मेरी महेरबान मां! उसन बसरीको मेरे पास बुला ला ताके वो मुझे तौबाकी तलकीन करमा दें. ये सुनकर उसकी महेरबान वालिदाने उजरत उसन बसरीकी बिदमतमें हाजिर होकर ये तमाम कैफियत बयान की तो उनहोंने करमाया.

मैं उस शप्सके पास नहीं जाऊंगा और न उसके जनाजे की नमाज पढ़ाऊंगा. ये सुनकर वो बाअंस्मत औरत गमगीन होकर वापस लुई और मरनेवाले नौजवान को उनके जवाबसे मुत्तलेअ किया. जिसको सुनकर उस नौजवान ने बणी मायूसी के साथ अपनी मां से अर्ज किया के जब मेरी इह बदन से निकल जाओ तो मेरी गरदन में एक सप्त रस्सी बांधकर धरके सहन में मुंह के बल घसीटो और ये ओ'लान कीजियो के ये उस शप्स की सजा है जो अपने आका की नाकरमानी करता है और मेरी लहद (कबर) घरही में बना देना ताके जिस तरह मुजसे जिंदा लोग जिंदगी में तकलीफ उठाते थे मरने के बाद मुजसे तकलीफ न उठाओं. युनांये जब उसकी इह परवाज कर गई तो मां ने वसियत के मुताबिक गले में रस्सी डालकर घसीटने का इरादा ही किया था के अयानक एक आवाज सुनाई दी के अय औरत! जुदा के वली के साथ नरमी का बरताव कर. ये सुनकर उस औरत ने मय्यित के गले से रस्सी निकाली और घरही में उसको दफन कर दिया. अयानक सुबह को किसी ने दरवाजा खिटाया. औरत ने अंदर से दरवाजा खोला कि कौन है? जवाब मिला के इसन! इरमाने लगे मैंने ज्वाब में देखा है के रब्बुल ईज्जत इरमाता है के अय इसन तू मेरे बंदों को मेरी रहमत से ना उम्मीद करता है और मेरे बंदों के मुंह पर तौबा का दरवाजा बंद करना चाहता है. मुझे अपने ईज्जत और जलाल की कसम! मैंने उसको बप्श दिया. और जन्नत की हमेशा की नेअमतों में दाखिल कर दिया.

(जैरुल मवानिस)

(१५०) मो'मिन और काफ़िरकी इह निकलनेकी तफ़्सील

अक़ मरतबा नबीअे करीम (स.अ.व.) ने मौतसे दरयाफ़्त किया तू मोमिनकी इह किस तरह क़ब्ज़ करता है? तो उसने बताया के उज़रत जब उसकी दुनियाकी आभरी साअत और आभिरतकी अव्वल साअत (घणी) होती है, या'नी जब वो अपनी उमरका ज़माना पूरा करनेके बा'द आलमे आभिरतमें क़दम रबना याहता है तो मैं अपने मातहतोंको उसके पास भेजता हूँ जो ज़न्नातके ખૂશबूदर इल और बारीक और नाज़ुक शाખें लेकर उसके पास जाकर इलोंको उसकी दोनू आंખोंके सामने रब देते हैं और नरमी और शफ़क़तके साथ उसकी इहका ईलाज करते हैं यहाँ तक के जब तक उसका सांस गलेकी हंसली तक पहुँचता है मैं ખूद उसके पास जाकर सलाम करके इह निकाल लेता हूँ और फ़ौरन ही उस इहको साथ लेकर आसमान पर यण्ड जाता हूँ. फ़रिश्तोंके जिस गौल (जमाअत) पर ली उस इहका गुज़र होता है तो उनकी तरफ़से मरहबा और ज़ाक़ल्लाहके ना'रे बुलंद होने लगते हैं यहाँ तक के वो पाक इह जनाबे ईलाहीके तખ्तके सामने ખणी की जाती है और ખुदाअे तआला फ़रमाता है पाक इह और सुथरे नफ़्सको मरहबा जो पाक और तय्यिब जिस्ममें अपना घर बनाअे हुअे थी. फिर हुक़म होता है फ़रिश्तो! मेरे बंदेका नाम ईदिलय्यीनके दफ़तरमें लिखो. फ़रिश्ते उसकी इहको ज़न्नातमें ले जाकर वहाँ जो नेअमतें उसके लिये तैयार की गंई हैं अक़ अक़ करके उसको दिभाता है और

યે સબ કુછ હો ચુકનેકે બા'દ ઉસ મોમિનકી રૂહ ફિર ઉસકે જિસ્મકી તરફ વાપસ કી જાતી હૈ ઓર વો યહાં આકર અપને ગુસલકી જગહ હનૂતકા બરતન ઓર કફન વગૈરહકી તૈયારિયાં દેખતા હૈ ઉસ વકત તક ઉસકે નઝદીક સબસે ઝિયાદા પ્યાર ઓર મેહબૂબ વોહી શખ્સ હોતા હૈ જો ઉસે કબરમેં દફનાનેકી જલ્દી કરે ઓર વો લોગ ઉસે દુશ્મન મા'લૂમ હોતે હૈં જો દેર લગાતે હૈં. જબ યે બંદા કબરમેં દાખિલ હોતા હૈ તો ઝમીન કેહતી હૈ તુઝે ખૂશી હો કે તૂ જાની પેહચાની જગહ આયા. જબ મૈં તુઝે ઉસ વકત દોસ્ત રખતી થી જબ તૂ મેરી પુશ્ત પર થા. તૂ આજ મેરી ગોદમેં આનેકે બા'દ તુઝે કયૂં ન ચાહૂંગી. અબ અન્કરીબ તૂ મુઝસે વો સુલૂક દેખેગા જો મૈં તેરે સાથ કરૂંગી. ચુનાંચે ઉસકી કબર હદે નઝર તક વસીઅ હો જાતી હૈ ઓર ઉસકે રિશ્તેદારકે કબ્રસ્તાનસે વાપસ હો જાનેકે બા'દ કબરમેં દો ફરિશ્તે મુન્કિર નકીર જાકર ઉસે દરયાફત કરતે હૈં તેરા રબ કૌન હૈ? તેરા દીન કયા હૈ? ઓર તેરે નબીકા કયા નામ હૈ? યે શખ્સ જવાબ દેતા હૈ કે મેરા રબ અલ્લાહ હૈ, ઓર દીન ઈસ્લામ, ઓર મેરે નબી હઝરત મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) હૈં ઓર મેરા ઈમામ કુરઆને પાક હૈ. યે સુનકર આઝમાઈશકે લિયે સખ્તીકે સાથ મુન્કિર નકીર ઉસે કુછ સવાલ જવાબ કરતે હૈં તો યે કેહતા હૈ કયા તુમ મુઝે મેરે દીનસે ફિતનેમેં ડાલના ચાહતે હો, બસ મૈં તો ઉસકે અલાવા ઓર કુછ નહીં જાનતા. તો યે સુનકર ફરિશ્તે ઉસકો ઈત્મીનાન દિલાતે હૈં કે અય નેક નફસ બંદે! તૂને સચ કહા. યકીનન તૂ ઉસી એ'તિકાદ પર ઝિંદા રહા ઉસી પર મરા ઓર ઉસી પર ઉઠાયા જાએગા. ફિર ફરિશ્તે દોઝખકા દરવાઝા ખોલ કર કેહતે હૈં ઝરા તૂ ઈધર તો દેખ, જબ વો શખ્સ દોઝખકી તરફ નઝર કરતા હૈ તો

દોઝખકી ભળકતી હુઈ આગ ઓર ઉસકા દર્દનાક અઝાબ દેખકર કાંપ ઉઠતા હૈ ઓર આંખોંમેં આંસૂ ભર લાતા હૈ. યે દેખકર ફરિશ્તે ઉસકો ઈત્મીનાન દિલાતે હૈં કે તૂ ઘભરાએ મત, યે તેરા ઠિકાના નહીં હૈ. અલ્લાહ તઆલાને તેરે નેક અમલકી વજહસે ઈન તમામ તકલીફોંકો તુઝસે દૂર કર દિયા હૈ ફિર ઉસ દરવાઝાકો બંદ કરકે ઉસકે લિયે જન્નતકા દરવાઝા ખોલ દેતે હૈં.

લેકિન ઉસકે બરખિલાફ જબ કાફિરકી દુનિયાકી આખિરી ઘણી ઓર આખિરતકી પેહલી ઘણી હોતી હૈ તો ઉસકે પાસ અપને સાથિયોંકો ભેજતા હૂં. જિનકે સાથ આગકે ભળકતે હુએ શો'લે ઓર સેંઢકે દરખ્તકી શાખેં હોતી હૈં. ઓર યે ફરિશ્તે ઉન ચીઝોંકો સાથ લેકર ઉસકી આંખોંકે સામને જા ખળે હોતે હૈં ઓર નિહાયત હી સખ્તી ઓર શિદ્દતકે સાથ ઉસકી રૂહ નિકાલની શુરૂ કરતે હૈં યહાં તક કે જબ ઉસકી રૂહ ગરદન તક પહોંચતી હૈ તો વો ઉસે છોળકર આસમાન પર ચળહ જાતે હૈં ઓર ખૂદ મૈં ઉસકી તરફ ઉતરતા હૂં ઓર ઉસકો અઝાબે ઈલાહી ઓર દોઝખકે દર્દનાક મનાઝિરકી ખબર દેકર નિહાયત બે દરદીસે ઉસકી રૂહ ખીંચ લેતા હૂં ઓર આસમાનકી તરફ ચળહતા હૂં તો આસમાનકે દરવાઝે ઉસ પર બંદ હો જાતે હૈં ઓર જો ફરિશ્તા ભી ઉસે દેખતા હૈ ઉસ પર લા'નત કરતા નઝર આતા હૈ.

ઈતનેમેં ખુદાએ તઆલાકી તરફસે આવાઝ આતી હૈં કે ઉસ ખબીસ ઓર નાપાક રૂહકો મરહબા ન કહો, જો ગંદે ઓર ખબીસ જિસમમેં રેહતી થી. ફિર ઉસકા નામ સિજિજય્હીનકે દફતરમેં લિખકર ઉસકો દોઝખમેં ધકેલ દિયા જાતા હૈ ઓર યે વહાં પહોંચકર વો દર્દનાક અઝાબ દેખતા હૈ જો અલ્લાહ તઆલાને ઉસકે લિયે

तैयार किये हैं. उसके बाद उसकी इह फ़िर जिस्मकी तरफ़ वापस कर दी जाती है. और वो यहाँ आकर अपने गुसलकी जगहके बरतन और क़स्नकी तैयारी देखता है और उस वक़्त उसे सबसे ज़ियादा प्यारे वो लोग मा'लूम होते हैं जो उसको दफ़न करनेमें देर लगाते हैं और वो लोग उसे सप्त दुश्मन दिखाई देते हैं जो उसके दफ़नानेमें जल्दी करते हैं. पस जब उसे लक़्नीकी सवारी पर लादकर क़बरकी तरफ़ ले जाते हैं तो वो तीन भरतबा बणी हसरत नाक आवाज़के साथ पुकारता है जिसे जिन्नात और ईन्सानोंके अलावा बाकी तमाम मजबूक सुनती है वो कहता है के अय मेरे पणोसियो दोस्तो और दुनियावी दुष दहके शरीको और आणे वक़्त पर मेरे काम आनेवालो! और मेरी लाशके उठाने वालो! अच्छी तरह सुन लो के मेरी तरह तुमको ये दुनियाकी ज़िंदगी धोकेमें न डाल दे और मेरी तरह तुमको कहीं ज़माना लहवो लअबमें मशगूल कर दे, जो अज़ाबे ईलाहीका सबब है.

फ़िर जब क़बरमें रफ़्मा जाता है तो ज़मीन केहती है तुझे नामुबारकी हो, मुझे अपने रब, ईज़ाज़त और ज़लालकी क़सम जब तू मेरी पुश्त पर चलता था तो मैं तुझे हदसे ज़ियादा दुश्मन रफ़ती थी. और अब जब तू मेरे गण्डेमें आ पणा तो तुझे कैसे दुश्मन न समज़ूंगी. अन्करीब तू अपने साथ मेरा मआमला देख लेगा. ये केहकर क़बर उस पर तंग हो जाती है और हर तरफ़से उसको दबोयती है और जब उसके अज़ीज़ करीब रिश्तेदार क़ब्रस्तानसे वापस होते हैं तो उसी वक़्त मुन्क़िर नकीर आकर उससे दरयाफ़्त करते हैं तेरा रब कौन है? और तेरे नबीका क्या नाम है? और तेरा दीन क्या है? वो ज़वाब देता है मैं तो कुछ

નહીં જાનતા. ફરિશ્તે કેહતે હૈં તૂને કુછ નહીં જાના ઔર કુછ નહીં પળહા. ઉસકે બા'દ મુન્કિર નકીર ઉસકે લિયે જન્નતકી ખિડકી ખોલ દેતે હૈં જિસે દેખકર વો બહોત ખૂશ હોતા હૈં. ફરિશ્તે કેહતે હૈં ખૂશ ન હો યે તેરા ઠિકાના નહીં હૈ. ખુદાએ તઆલાને તુઝે તેરે કુફો શિર્ક ઔર ના ફરમાનીકી વજહસે ઉન તમામ નેઅંમતોંસે મેહરૂમ કર દિયા હૈ. (ખૈરુલ મવાનિસ)

અલ્હમ્દુલિલ્લાહ કે આજ અલ્લાહ તઆલાકી મદદ ઔર તૌફીકસે કિતાબ હિકાયતોંકા ગુલદસ્તાકી યે ડેખહસો (૧૫૦) હિકાયતેં પૂરી હુઈ. અલ્લાહ તઆલા કબૂલ ફરમાએ ઔર પળહનેવાલોંકો ફાઈદા પહોંચાએ.

પળહનેવાલોંસે મેરી અદબ ભરી દરખ્વાસ્ત હૈ કે અગર કોઈ ગલતી મા'લૂમ હો તો ઉસકો દુરૂસ્ત ફરમા લેં ઔર ઈસ બંદએ નાચીઝકો દુઆમેં યાદ રખ્ખેં કે અલ્લાહ તઆલા ખાતમા બિલખૈર ફરમાએ.

આમીન યા રખ્ખલ્ આલમીન

ખાદિમુલ ઉલમા દારૂલ હુકમા અબ્દુલ અવ્વલ રાસિખુલ કાસમી

અજરાડા જિ. મેરઠ

૨૫ રજબ સ. હિ. ૧૩૮૧ મુતાબિક

૧૬ સિતમ્બર સ. ઈ. ૧૯૭૧ જુમે'રાત

ખતમ શુદ્ધ

હમારી બેહતરીન નામી ઈસ્લામી કીતાબે ગુજરાતીમેં

ગુજ. શયતાનકી સવાનેહ ઉમરી   ગુજ. ઈસ્લામી નામોનો સંગ્રહ
ગુજ. મરનેસે પેહલે મૌતકી તૈયારી કીજીયે   ગુજ. તિબ્બે નબવી (સ.)
ગુજ. ગુલદસ્તએ અતફાલ   ગુજ. મિટ્ટીકા ઘર   ગુજ. આઈનએ નમાઝ
ઉર્દૂ. તોહફએ ખ્વાતીન (યા'ની સસુરાલ જાનેવાલી બેટીકો નસીહત)
ગુજ. મુન્તાખખાતે ઈસ્લાહી ખુત્બાત   ગુજ. ઔરતોંકી નમાઝ
ગુજ. ગુજરાતી અરબી ઝરૂર મુસ્લિમીન કંથરીયા ટાઈપ
ગુજ. મીશકાત શરીફ   ગુજ. હમારી દુઆ કયૂં કબૂલ નહીં હોતી
ગુજ. મુસલમાન પતિ-પત્ની (મોટી)   ગુજ. જવાનીકા અનમોલ ખઝના
ગુજ. આદાબે જિંદગી   ગુજ. રૂહાની કહાનિયાં   ગુજ. બહેનોની મેહફિલ
ગુજ. માં-બાપના હક્કો   ગુજ. ફઝાઈલે સદકાત ભાગ ૧-૨ અરબી સાથે
ગુજ. છ ગુનેહગાર ઔરતેં   ગુજ. હઝરતજી (રહ.) કી તકરીરેં
ગુજ. ઝિકરૂલ્લાહ ઔર ઈત્મીનાને ફલ્હ   ગુજ. કયામત ક્યારે આવશે
ગુજ. જઝાઈલ આ'માલ યા'ની આ'માલકા બદલા   ઉર્દૂ. ગુલદસ્તએ અતફાલ
ગુજ. મો'મિનકી સુબહો શામ (મૌ. શમશુલહક સા. ચાંગવી)

નુસની દુદુલાખાના

રેલ્વે સ્ટેશનની સામે, મુ.પો. છાપી,
ગ્ર. બનાસકાંઠા, (ઉ.ગુજ.) પીન - ૩૮૫૨૧૦
(૦૨૭૩૯) (ઓ) ૭૦૧૧૨, (ઘર) ૭૦૧૭૬